

3.3.4 Number of research papers per teacher in the Journals notified on UGC website during the last five years (8)

Title of paper	Name of the author/s	Department of the teacher	Name of journal	Year of publication	ISBN/ISSN number	Link of the recognition in UGC enlistment of the Journal
Ramsey Campbells pact of the fathers : a fine illustration of an experiment of concealed Horror	Dr. A. D. Joshi	English	International Journal of Commerce, Business & Social Sciences	2014-15	ISSN:2277-9310	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
The Inert Time in Thimma	Dr. A. D. Joshi/Archana Pandit	English	of Commerce, Business & Social Sciences	2014-15	ISSN:2277-9310	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Genre Fiction : A new emerging area of research	A. D. Joshi	English	Vivek Reseach	2014-15	ISSN:2249-295X	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Commerce and management education in India- challenges ahead	Dr U. R. Shinde	Commerce	International Journal of Business & Social Sciences	2014-15	ISSN:2249-7463	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Commerce education in India-challenges and opportunities	Dr. M. A. Koli	Commerce	IJBMSS	2014-15	ISSN-2249-7463	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Effects on media on culture	Shri. V. A. PRADHAN	English	Contemporary Research in India	2014-15	ISSN-2231-2137	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Ramsey campbells needing ghosts: A finde illustration of weird fiction	A. D. Joshi	English	RENAISSANCE	2014-15	ISSN-2277-7644	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Mahanagari kadambaritil samajjivan	Dr. S. M. Hodage	Marathi	Sanshodhan Samiksha	2014-15	ISSN-2278-9308	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Surveillance of parental anxiety with young adult literature	Dr. M. S. Patil	English	Critical Space	2014-15	ISSN-2319-3689	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf

Iksavi shati ke hindi upnyas me mahanagariy vimarsh	Dr. H. M. Sohani	Hindi	Universal research analysis	2014-15	ISSN-2229-4406	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Hindi sahitya me uyang	Dr. H.M. Sohani	Hindi	Indo western researchers	2014-15	ISSN-2349-1027	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Challenges before poultry business in kolhapur district of maharashtra	Dr. M. A. Koli	Commerce	Sanshodhan Samiksha	2014-15	ISSN-2278-9308	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Global warming and its effects on agriculture sector in bhudargd thasil	Dr. A. .G. Magdum	Economics	IRJHEI	2015-16	ISSN-2277-9329	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Globalization and Indian Agriculture- General Consequences	Dr U. R. Shinde	Commerce	Asian Journal of Management	2015-16	ISSN-0976-495X	2497 - DELETED LIST
Contemporary Tribulations and Rejuvenation of business and management education in India	Dr U. R. Shinde	Commerce	Internationa Journal of multifaceted and multilingual studies	2015-16	ISSN-2394-207X	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Dhanagari Aovi Gitatil samajikata	Dr. S. M. hodage	Marathi	Sanshodhan Samiksha	2015-16	ISSN-2278-9308	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Dalit Kadambaritil strichitran	Dr. S. M. Hodage	Marathi	Sanshodhan Samiksha	2015-16	ISSN-2278-9308	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Tarbai shinde yanche stri sudharanevishyi yogadar	Dr. S. M. Hodage	Marathi	IRFA,S Unireseach	2015-16	ISSN-2321-4953	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Loksahtya sankalpana and swrup	Dr. S. M. Hodage	Marathi	IRFA,S Unireseach	2015-16	ISSN-2321-4953	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf

Farmers suicide in India and Maharashtra	Dr. K. S. Pawar	Economics	Golden research Thoughts	2016-17	ISSN-2231-5063	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Agricultural credit and farmers indebtteness in India	Dr. K. S. Pawar	Economics	Vishleshaka	2016-17	ISSN-2278-4675	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Bharatiya rajyaghatana and dhamrnirpata	Dr. T. M. Patil	Political Science	Navjyot	2016-17	ISSN-2277-8063	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Deshatil asahishnuta -Rajshri shahu maharajachi samajik samata	Dr. T. M. Patil	Political Science	Navjyot	2016-17	ISSN-2277-8063	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Academic and administrative audit- A path to quality enhancement	Dr. A. D. Joshi	English	Aayaushi	2016-17	ISSN-2349-638X	64259 Deleted List
Zadmaya -nisarg anubhutichi bhavkavita	Dr. S. M. Hodage	Marathi	Printingarea	2017-18	ISSN-2394-5303	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Netaji Subhashchanra bos yani ratshtriya congress chy madhyamatun swatryaladhyat dilele yogdan	Shri. P.R Farakate	History	Aayaushi	2017-18	ISSN-2349-638X	64259 Deleted List
land holding and cropping pattern of the Maharashtra state	Dr. K. S. Pawar	Economics	Aayaushi	2017-18	ISSN-2349-638X	64259 Deleted List
Farmers suicides in Kolhapur district of maharashtra state	Dr. K. S. Pawar	Economics	Aayaushi	2017-18	ISSN-2349-638X	64259 Deleted List
Sardar vallabhai patelanchi sasthanachy vilinikarnatil bhumika	Dr. T. M. Patil	Political Science	Navjyot	2017-18	ISSN-2277-8063	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf

Gramin bharchya vikast mahilanche yogadan suxma vit puravata chalaval	Prof. Sanajy Mandlik/Dr. T. P. Patil	Political Science	Vidyawarda	2017-18	ISSN-2319-9318	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Mobile phone dependency and anxiety among college students	D.P. Salunkhe	Psychology	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Foreign direct investment in indian retail sector- problems and prospects	Dr. M. A. KOLI	Commerce	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Geographical study of cropping pattern in kagal tahasi of kolhapur district	D. A. Sardesai	Geography	Ajanta	2018-19	ISSN-2394-5303	40776-Deleted List
Rural indebtedness in India	Dr. K.S. Pawar	Economics	SJIF	2018-19	ISSN-2278-5655	
Nedd of second green revolution	Dr. K. S. Pawar	Economics	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Emerging areas of research in management	Dr. M. A. KOLI	Aayaushi	Commerce	2018-19	ISSN-2349-638X	
Stephen king,s the long walk -a undane horror novel	Dr. A. D. Joshi	English	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
A study of islamic banking system	Dr. U. R. shinde	Commerce	Ayushi	2018-19	ISSN-2349-638X	64259 Deleted List
A study of multiculturalism in education	Dr. U. R. shinde	Commerce	Ajanta	2018-19	ISSN-2394-5303	40776-Deleted List
Bahusankritiwadi anni bharat	Shri J. N. Kamble	History	Ajanta	2018-19	ISSN-2394-5303	40776-Deleted List
Marathi kadambaritil bhausknskriti wad	Dr. S.M. Hodage	marathi	Ajanta	2018-19	ISSN-2394-5303	40776-Deleted List

GST for education sector and services key concerns	Dr.U.r. Shinde	Commer ce	Ayushi	2018-19	ISSN-2349-638X	64259 Deleted List
Multicultured work force virtues and challenges	Dr. U. R. shinde	Commer ce	Ajanta	2018-19	ISSN-2394-5303	40776-Deleted List
Mordecai richler,s novel the incomparable atuk -a fine reflection of multiculturalism	Dr. A. D. Joshi	English	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Pidginisation and creolisation enriches a language in multicultural global society and illustration with that in Marathi	Dr. A. D. Kumbhar	English	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Galactic imperialim in arthur c. clarke's novel chilhoods end	Dr. A. D. Joshi	English	ISRAJIF	2018-19	ISSN-2249-9598	46964- Deleted List
man - an apocalyptic horror novel	Dr. A. D. Joshi	English	Aayaushi	2018-19	ISSN-2349-638X	64259 Deleted List
Cogitation of time in the novels of upamnyu chatterjee and amit chaudhari	Dr. A. D. Joshi	English	Review of Research	2018-19	ISSN-2249-894X	48514- Deleted List
Pearl bucks the good earth- a portrait universal farmer	Dr. A. D. Joshi	English	AMIERJ	2018-19	ISSS-2278-5655	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Ramsey campbell,s claw - a delineator of socil concerns	Dr. A. D. Joshi	English	Critical Space	2018-19	ISSN-2319-3689	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
multiculturalism in english language and literature classrooms	Dr. A. D. Joshi	English	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List

Women empowerment in India- realities and solutions	Dr. A. D. Joshi	English	IDAIC	2018-19	ISSN-2349-638X	
Stephen kings the long walk - a mundane horror	Dr. A. D. Joshi	English	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Hindi sahitya me bahusanskritiwad	Dr. H. M. Sohani	Hindi	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Higher education of a platfor of for multicultural exchange	V. A. pradhan	English	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Cultivation of patriotism and nationalism through poetry among the undergraguates a special reference to the syllabus of india english literature of shivaji university	V. A. pradhan	English	EIJRJ	2018-19	ISSN-2277-8721	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Social media ethics and youth in higher education	V. A. pradhan	English	The compass	2018-19	ISSN-0973-9483	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
A critical study on multimedia mobiles phone a barrier to communication and human values	V. A. pradhan	English	Aayaushi	2018-19	ISSN-2349-638X	64259 Deleted List
Bahusanskritiwad and vohaliball	Dr. S. B. Powar	Phy. Director	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Bahusanskritiwadcha marathi sahityavaril prabhav	S. A. Diwan	Marathi	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Yogache jivanatil mahatva	Dr. S. B. Powar	Phy. Director	Sanskriti	2018-19	ISSN-2455-1511	

Narayan survechya kavitetil kamagar	Dr. S.M. Hodage	Marati	SIVIM	2018-19	ISSN-2319-6025	64175- Deleted List
Marathi kadambaritil shetakaryanche chitran	Dr. S.M. Hodage	Marati	AMIERJ	2018-19	ISSN-2278-5655	
Kadambaritil bataltya gramajivanache chitran	Dr. S.M. Hodage	Marati	Aayaushi	2018-19	ISSN-2349-638X	64259 Deleted List
Krushijan sanskritiche sahitya	Dr. S.M. Hodage	Marati	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Shri annapurna sahakari pani purvtha sansteha navinyapurna upkrama anni tyacha vhannali gav and parisarachya sarvngin vikasavar zalela parinam	Dr. A. G. Magdum	Economics	Aayaushi	2018-19	ISSN-2349-638X	64259 Deleted List
Sendriya Khatache bharatatil shaswata sheti vikasavral parinam - ek abhayas	Dr. A. G. Magdum	Economics	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Environmental changes and its effect on agricultural sector in kolhapur district - a case study	Dr. A. G. Magdum	Economics	AMIERJ	2018-19	ISSN-2278-5655	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Speculation of mother daughter relationship in young adults fiction	Dr. M S Patil	English	Literary Insight	2018-19	ISSN-0975-6248	49284-Deleted List
Bullying substance in young adult literature	Dr. M S Patil	English	IJHER	2018-19	ISSN-2277-260X	48406-deleted List
The role of multiculturalism in lyoung adult fiction	Dr. M S Patil	English	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List

Displacement of farmers reflected in India english literature	Dr. M S Patil	English	AMIERJ	2018-19	ISSN-2278-5655	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Reflection of education in chetan bhaghat's five points someone	Dr. M S Patil	English	EIJR	2018-19	ISSN-2277-8721	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Bahusanskriti vad va paryatan vyavasay - ek ebhyas	Mr. P. R. Farakate	History	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
kutumb sanstheche batalte swarup	Mr. P.S. Sarang	Sociology	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Mahiti sampreshan eak bahubhasik prakiya	Mr. T.H. satpute	Librarian	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
sampann hindustani skskriti bharatiya bahu skskriti banli	Dr. K. D. Patil	Economics	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Bhartiya aadivasasinvaril bahusanskritivadacha prabhav (1950 pasun)	Mr. V. A. Kamble	Sociology	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Bahusanskritivad aani manavadhikar	Dr. T. M. Patil	Political Science	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Estimation of vitamin C from some pharmaceutical tablets	Rajvardhan k. chougale/Shweta Rangole	Chemistry/Botany	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Organic farming- need of the time for sustainable	Maya Jadhav	Botany	Ajanta	2018-19	ISSN-2454-6348	40776-Deleted List
Environmental and biodiversity impacts of organic farming	Maya Jadhav	Botany	Ajanta	2018-2019	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List

Neutralisation of alcohol by guaval leaf juice	Mr. Sangram Bharat Kharade	Chemistry	Ajanta	2018-2019	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Annihilators and indexed annihilators in almost distributive lattices	Mr. Mangale S.S.	Mathematics	Ajanta	2018-2019	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
The role of multinational company's in strengthening multiculturalism	Shri. A. C. Kumbhar	Commerce	Ajanta	2018-2019	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Interaction of Tyrosine with seven methoxy coumarin fluoresces quenching and thermodynamics study	Ku. Sneha U. Patil	Chemistry	Ajanta	2018-2019	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Hindi kavayitayo me kisan jivan ka chitran	Mr. M. R. Benke	Hindi	AMIERJ	2018-19	ISSN-2278-5655	
Hindi sahitya per sknkriva ka prabhav	Mr. M. R. Benke	Hindi	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List
Adhunik Hindi kavya me pavarvran vimarsh	Mr. M. R. Benke	Hindi	AIRJ	2018-19	ISSN-2349-638X	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf
Matreyi pushpa ke upanyaso me nari vimarsh	Mr. M. R. Benke	Hindi	IJRAR	2018-19	ISSN-2349-5138	43602-Deleted list
Bisavi sadi ke antim dashak ki hindi kavita ek adhyan	Shri. J. M. Kamble	History	Ajanta	2018-19	ISSN-2277-5730	40776-Deleted List

Bahu sknkrity vadcha rajyashatravaril prabhav eka abhyas	Shri. D.v. Gore	Political Science	Ajanta	2018-19	ISSN-2277- 5730	40776-Deleted List
mahatma yanche sarvodya swaayampurn khede ya vishyichi vichar	Dr. K. D. Patil	Econo mics	SJIF	2018-19	ISSN-2348- 7143	http://smmcollege.in/wp-content/uploads/2020/01/Research-Articles.pdf

2014/15
(01) AP)
ISSN: 2277 – 9310

**International Research Journal of Commerce,
Business and Social Sciences (IRJCBSS)**

Vol. III, Issue 8 (III), November 2014

Editor in Chief

Dr. Nitin Ghorpade
Principal, Prof. Ramkrishna More Arts,
Commerce & Science College, India

Managing Editor

Prof. Prashant Sinha

Associate Editors

Dr. Syed Azharuddin
Associate Professor, Department of Commerce, BAMU, Aurangabad

Dr. Umed Singh
Head, Department of Commerce, B.L.J.S. College, Haryana

Dr. Lokinder Tyagi
Department of Management, Bharti Vidyapeeth University, Delhi

International Advisory Board

Waël LOUHICHI Rivo Randrianarivony
University of Rennes,
France

Malia Nafia
Padjadjaran University,
Jatinangor, Indonesia

Ming-Yen Wey
National Chung Hsing University,
Taichung, Taiwan

Ebru Gökalp
Middle East Technical University,
Ankara, Turkey

Kijpokin Kasemsap
Suan Sunandha Rajabhat University,
Bangkok, Thailand

Seyed Ali Mohammad
Tarbiat Modares University,
Iran

Nana Dai
Beihang University,
Beijing, China

Rome B. Moralista
West Visayas State University,
Iloilo, Philippines

XEROX COPY

(Signature)
Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur.

20	IMPACT OF GLOBALIZATION ON FAMILY Mr. Sachin Hiremath	71
21	COMBATING CORRUPTION IN INDIA- ROLE OF CIVIL SOCIETY Prof. Shruti P. Kundaranad	74
22	GROWTH AND OPPORTUNITIES OF E-COMMERCE FOR RETAIL MARKET IN INDIA Dr. Kannakatti Jayanna	77
23	ROLE OF ARYA SAMAJ NATIONALISM IN HYDERABAD KARNATAKA Prof. S. K. Hugar	81
24	LEGAL PERSPECTIVE OF EUTHANASIA AND RIGHT TO DIE IN INDIA- A CRITICAL ANALYSIS Dr. Arundhati Kulkarni	83
25	FINANCIAL INCLUSION THROUGH EXPANSION OF BANK ACCOUNTS IN INDIA: A CASE STUDY OF MYSORE DISTRICT Krishnegowda	88
26	RAMSEY CAMPBELL'S PACT OF THE FATHERS: A FINE ILLUSTRATION OF AN EXPERIMENT OF CONCEALED HORROR Dr. Advait Dhondiram Joshi	90
27	MSMES IN INDIA: OPPORTUNITIES AND CHALLENGES Dr. Uma Pujar	93
28	ENGLISH LANGUAGE TEACHING IN INDIA -CHALLENGES AND SOLUTIONS Prof. Veerashetty Sharnappa Mailurkar	97
29	LEARNING RESOURCES AND THEIR ROLE IN EDUCATIONAL INSTITUTIONS Nalinakshi R.	100.
30	A STUDY OF SOCIAL INTELLIGENCE OF UNDERGRADUATE STUDENTS Ms. Ishrat Naaz	103
31	WORKFORCE AGEING IN INDIA- CHALLENGES & STRATEGIES Megha Prakash Wagale	107
32	DEVELOPING AN INTEGRATED APPROACH TO COMMUNICATIVE LANGUAGE TEACHING IN INDIA Rashmi Hegde & Dr. G. M. Tungesh	111
33	CONTEMPORARY ISSUES IN ACCOUNTING- A STUDY ON HUMAN RESOURCE ACCOUNTING Shri. Mahantesh G Puranikamath	114
34	EDUCATION ENHANCE THE OPPORTUNITIES Veeresh R. Tadahal	117
35	MAHATMA GANDHI NATIONAL RURAL EMPLOYMENT GUARANTEE ACT (MGNREGA)- A STUDY Dr. R.Y Khan & Sangshetty Allapure	120
36	ENVIRONMENTAL ACCOUNTING AND REPORTING- TOWARDS A MORE COMPREHENSIVE CORPORATE REPORTING FRAMEWORK Ms. Vishranthi Saigaonkar	125
37	LEGAL REGULATION OF COASTAL AND MARINE WETLANDS IN INDIA Dr. Shweta Deshpande	129
38	CHANGING CONSUMER BEHAVIOUR- A CHALLENGE FOR SUSTAINABLE BUSINESS GROWTH Prof. Sanjeev B Kumarmath	133
39	CHANGING PURCHASE BEHAVIOUR OF INDIAN CUSTOMERS A CASE STUDY OF BELGAUM- CONSUMER BEHAVIOUR Prof. Deepak A Burud	138

2014-15
ISSN: 2277 – 9310

02 APJ
2

International Journal of Commerce, Business & Social Sciences (IJRCBSS)

Vol. IV, Issue 1 (I), April 2015

Chief Editor

Dr. Nitin Ghorpade

Principal, Prof. Ramkrishna More College of Arts,
Commerce and Science, Pune

Managing Editor

Prof. Prashant Sinha

Associate Editors

Dr. Dalbir Kaushik

Department of Commerce,
G.B. PG College, MDU, Rohtak

Dr. Sarika Sharma

Department of Education,
Indira Gandhi Central University

Dr. W. K. Sarwade

Director, Department of Management and Computer Science,
BAMU, Aurangabad

International Advisory Board

Mohammad Rehan

Atilim University,
Ankara, Turkey

Gazi Mahabubul Alam

University of Malaya,
Kuala-Lumpur, Malaysia

Cheng Jack Kie,

University Malaysia Pahang,
Malaysia

Joakim Arnøy

Nepal Institute of Development Studies
(NIDS), Kathmandu, Nepal

Napoleon Y.D. Kurantin

Ghana Institute of Management and
Public Administration

Kumudinei Dissanayake

Meiji University,
Tokyo, Japan

Chung, Pei-Chun

Department of Education,
NCCU, Taiwan

Tomas Panceles

West Visayas State University,
Iloilo, Philippines

XEROX COPY

Sadashivrao
Principal,

*Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur*

21	RURAL TOURISM DEVELOPMENT WITH REFERENCE TO AGRO-TOURISM IN MAHARASHTRA Dr. P. B. Patil,	84
22	WOMEN'S PARTICIPATION: DECISION MAKING IN HOUSEHOLD ACTIVITIES Mrs. Buwa Seema Suhas,	90
23	A STUDY OF AGRICULTURE DEVELOPMENT THROUGH HIGH TECH AGRICULTURE WITH SPECIAL REFERENCE TO SANGLI DISTRICT Mr. Shivaling b. Rajmane	94
24	A COMPARATIVE STUDY OF EMOTIONAL INTELLIGENCE AND ACADEMIC ACHIEVEMENT AMONG MALE AND FEMALE ADOLESCENTS Mr. N. D. Mangore.	100
25	ENHANCING COGNITIVE DEVELOPMENT OF STUDENTS THROUGH TEACHING SKILLS Mrs. Divekar Sorojini Bhupal	103
26	HOLISTIC EDUCATION AND THE CHANGING ROLE OF TEACHER Mr. Divekar Bhupal Ramchandra	108
27	THE INNERT TIME IN "TIMMA" Dr. Adwait Joshi, Archana P. Pandit,	112
28	A STUDY OF FINANCIAL MANAGEMENT IN MUNICIPAL AND NON-MUNICIPAL SCHOOLS IN GADHINGLAJ CITY T. P. Mutnale, P. B. Patil	115
29	RECENT TRENDS IN AGRICULTURE MARKETING Mr. Ashok. P. Jadhav	120
30	FPGA BASED RISC PROCESSOR-FOR PROCESS CONTROL APPLICATIONS S. V. Kulkarni, P. P. Shaha,	123
31	चंदगडी भाषावोली आणि उच्चारप्रक्रिया प्रा. गुंडोपंत पाटील.	126
32	STYLISTICS AND THE STUDY OF LITERARY TEXTS Mr. Paikrao Ravi Haridas	133
33	ONENESS OF NATURAL NUMBER: COLLATZ CONJECTURE S. P. Patankar, S. P. Thorat, M. A. Jadhav	137
34	VERBAL COMMUNICATION SKILLS OF STUDENT TEACHERS. Mr. Santosh Kundlik Jadhav.	141
35	TOURISM MANAGEMENT EVOLVING PERSPECTIVES AND THEORIES Dr. C. B. KAMATI	145
36	१९४२ चा लढा व संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीतील शाहीर शंकरराव निकम व अमरशेख वांचे योगदान डॉ. राजश्री निकम	150
37	A STUDY OF 'SAKHAR PHERA' AS A VICIOUS CIRCLE Mr. Arun B. Kadam	153
38	E-LEARNING TOOLS FOR COMMERCE STUDENTS : MYTH OR REALITY? Dr. K. V. Marulkar, Ms. Khamkar N.U.	156
39	ROLE OF ENTREPRENEURSHIP IN ECONOMIC DEVELOPMENT Dr. P. L. Harale	160
40	EXPLORING STRUCTURE OF INNOVATIVE AND HIGH PERFORMANCE WORK ORGANIZATIONS Asso.Prof. Dr. Mrs. Bhakti Jayant Nerlekar	162
41	METHODS OF TEACHING ENGLISH AS A SECOND LANGUAGE Shilpa S. Patil	166
42	METHODS AND TECHNIQUES OF TEACHING ENGLISH POETRY Varsha G Solapure	171

VIVEK RESEARCH

(A Biannual Peer Reviewed Journal of multi disciplinary research articles)

Editor in Chief**Dr. Hindurao Patil**

Principal - Vivekanand College, Kolhapur.

E-mail : hinduraopatil2@gmail.com

Editorial Office**Dr. D. A. Desai**

Executive Editor

2130, E, Tarabai Park, Kolhapur.

Phone No. : 0231-2654398

Mob. : 9850146731

Fax : 0231-2658840.

Email : editorvivekresearch@gmail.com

Website : www.vivekanandcollege.org

Published by**Dr. Hindurao Patil**

Principal

Vivekanand College, Kolhapur.

Subscription Table

	Single Copy	Individual	Institutional
Annual	Rs.125/-	Rs.250/-	Rs. 400/-
Three Years		Rs.600/-	Rs.1100/-

Disclaimer

The views expressed by the authors do not necessarily represent those of editorial board or publishers. Although every care has been taken to avoid errors of omission. This magazine is being published on the condition and undertaking that all the information given in this magazine is merely for reference and must not be taken as having authority of or binding in any way on the authors, editors and publishers who do not owe any responsibility for any damage or loss to any person, for the result of any action taken on the basis of this work. The Publishers shall be obliged if mistakes are brought to their notice.

The articles published in Vivek Research is subject to copy right of the publisher. No material can be reproduced without prior permission of the publisher

Subscription amount should be sent by Nationalised Bank Draft in favour of Editor, 'Vivek Research', payable at Kolhapur.

Issues of 'Vivek Research' are mailed by ordinary post at subscriber's risk and our responsibility ceases once we hand over the magazine to post office.

EDITORIAL

Research has a significant role in the professional lives of university and college teachers. If we compare Indian Universities to the Western Universities in terms of research, we are far behind. Hardly 6 to 7 Nobel Prize winners are in India, whereas there are 84 Nobel Laureates in Harvard University alone. It clearly indicates the position of research in India.

There are several reasons that our university and college teachers are not serious about research. Many of the teachers don't have positive approach towards research. Some of them have real urge about research and they want their work to be published and commented so that there can be valid and reliable conclusions. But unfortunately they don't get proper platform to publish their work, as there are limited number of research journals available now. To cater the needs of the research scholars, we have started 'Vivek Research Journal'. This is a sincere attempt to encourage researchers in various disciplines to publish their research articles and help them to generate research culture among them.

It gives me immense pleasure to publish First issue of vol V, No.11 of Vivek Research Journal. It is a matter of pride that the response to this is overwhelming. I am very happy to mention that the journal is converted in to refereed journal. All the articles published in this issue are properly reviewed by the panel of referees and I believe that we are successful in maintaining the standard of the journal. I appreciate the efforts of the article writers and I am sure they will sustain and enhance their research culture

XEROX COPY

Principal,

Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya.

Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur.

CONTENT

1. Dr. K.Sripad Bhat Method in Madness: Research Methodology in Literary and Cultural Studies	3
2. Shirish Chindhade Research <i>a la mode</i> !	4-9
3. Dr. Advait. D. Joshi Genre Fiction : A New Emerging Area of Research	10-14
4. Dr. Kalpana Girish Gangatirkar Translation as a Research Activity	15-19
5. Dr. Ujjwala Tathe Using Children's Literature for the Emotional, Social and Moral Development of Children : A Research Methodology	20-25
6. Leelawati A. Patil Stylo-statistics: a Device of Measuring Author's Creativity.	26-30
7. Dr. Neeta Satish Dhumal Indian English Drama : A Challenging Area for Researchers.	31-34
8. Dr. Prabhavati Arvind Patil Pragmaticstylistics: An Emerging Research Area in Indian English Literature	35-41
9. Dr. S. I. Noorani L. N. Shikalgar Importance of Literature Review in Research.	42-46
10. Dr. Sunita N Dalvai Importance of citation, impact factors.	47-54
11. Dr. Sunil Patil Ethics and Feminist Research: A Perspective.	55-58
12. Mrs Soehal R Prabhunc Research Areas in English Literature.	59-62
13. Dr. Reshma R. Sadalge Problems Encountered by the Researchers and Their Probable Solutions.	63-65
14. Dr. Kavita Tiwade Dr. Satish Ghatge Christianity and Literature: An Area of Research.	66-71

04

ISSN- 2319-3689

February 2015
Vol. III, Issue. II

Critical Space

A Peer-reviewed (refereed) International Journal
in English Language and Literature

Editors

Prof. P. A. Attar Dr. H. B. Patil

2014-15

XEROX COPY

Principal,

Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Mursud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Contents

1. Historical Events and Postmodern Narratives: A Reading of Kurt Vonnegut Jr.'s <i>Slaughterhouse-Five</i> Baby Pushpa Sinha	1-06
2. (De/En)-coding Bangladeshi Photo-studio Culture Zaki Rezwana	7-16
3. Re-Contextualization of the Myth of Ashwaratha in Kamal Desai's <i>Kala Surya</i> Dattatraya Khaladkar	17-24
4. Problematics of Representation in Arvind Adiga's <i>The White Tiger</i> Umed Singh	25-40
5. Orality and Feminism: A Study of Indian Oral Traditions Ravi Bhushan	41-48
6. Beyond the Classroom: Mobile Learning the Wider World Kuldeepshah J Sisodiya Vikas Raval	49-58
7. The Grotesque Body in Nikolai Vasilievich Gogol's <i>Dead Souls</i> Garima Kaushik	59-64
8. Ananta Jalil: Jocker or Croaker? Israt Taslim	65-72
9. Surveillance of Parental Anxiety with Young Adult Literature Manik Shantinath Patil	73-80
10. The Postmodern Dilemma of Identity Crisis in Anita Nair's <i>Ladies Coupe</i> Rajani Moti	81-90

ISSN: 2249 – 7463

**International Journal of Business,
Management & Social Sciences
(IJBMS)**

Vol. IV, Issue 6 (II), February 2015

Chief Editor

Dr. Nitin Ghorpade
Principal, Prof. Ramkrishna More College of Arts,
Commerce and Science, Pune

Managing Editor

Prof. Prashant Sinha

Associate Editors

Dr. Dalbir Kaushik
Department of Commerce,
G.B. PG College, MDU, Rohtak

Dr. Sarika Sharma
Department of Education,
Indira Gandhi Central University

Dr. W. K. Sarwade
Director, Department of Management and Computer Science,
BAMU, Aurangabad

International Advisory Board

Mohammad Rehan
Atılım University,
Ankara, Turkey

Gazi Mahabubul Alam
University of Malaya,
Kuala-Lumpur, Malaysia

Cheng Jack Kie,
University Malaysia Pahang,
Malaysia

Joakim Arnøy
Nepal Institute of Development Studies
(NIDS), Kathmandu, Nepal

Napoleon Y.D. Kurantin
Ghana Institute of Management and
Public Administration

Kumudinei Dissanayake
Meiji University,
Tokyo, Japan

Chung, Pei-Chun
Department of Education,
NCCU, Taiwan

Tomas Panceles
West Visayas State University,
Iloilo, Philippines

XEROX COPY

Principal
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

INDEX

SR. NO.	PAPER TITLE	PAGE NO.
1	COMMERCE AND MANAGEMENT EDUCATION IN INDIA - CHALLENGES AHEAD Dr. U. R. Shinde	1
2	STUDY OF EMPOWERING YOUTHS WITH ENTREPRENEURIAL TRAINING BY USING INTEGRATED E-BOOKS WITH SOCIAL MEDIA PLATFORM AS FACEBOOK Dipak U. Tatpuje & Dr. Avinash Ganbote	6
3	ECOMMERCE FOR MARKETING OF AGRICULTURE PRODUCTS Mrs. Varsha N Rayanade	10
4	AWARENESS ABOUT NEED OF INSURANCE FOR MICRO ENTERPRISES- EDUCATION MATTERS Prof. Ashok S. Banne	14
5	MANAGEMENT EDUCATION IN 21ST CENTURY Dr. Shobha Arun Paudmal	19
6	SCIENCE -NEW TREND IN BUDDHISM Prof.Siddharth Katimani	23
7	STUDIES ON THE IMPACT OF RELIGIOUS PLACES ON SOCIAL DURING THE PERIOD OF SIR PARASHURAMBHAU PATWARDHAN (1740 TO 1799) Prof.G.K.Patil	27
8	NEW TREND IN INDIAN POLITICS- GANDHI'S EDUCATIONAL PHILOSOPHY Mr. D. A. Pawar	29
9	GLIMPSES ON RUAL COLLEGES IN MAHARASHTRA Prof.Dr. S.B.Gaikwad	31
10	A PERSPECTIVE STUDY OF SUBHAS CHANDRA BOSE AND I.N.A. Sadashiv S. Mugali	34
11	OVERVIEW ON CONTRIBUTION OF YASHWANTRAO CHAVAN IN THE DEVELOPMENT OF MODERN MAHARASHTRA Mr. Ghorpade M. S.	37
12	FINANCIAL INCLUSION: A GATEWAY OF INCLUSIVE GROWTH IN INDIA Dr. Prakash M. Herekar	40
13	TOURISAM DEVELOPMENT IN POLADPUR – REQUIREMENTS AND PROSPECTIVES Dr. Sameer Arun Butala	44
14	NOMADIC AND LIBERATED CASTES – COMMUNITIES IN INDIA Dr. B. P. Chavan	47
15	IMPORTANCE OF SOFT SKILLS IN INCREASING EMPLOYABILITY OF COMMERCE AND MANAGEMENT STUDENT Mrs. Ghatage Suhasini Suhas	49
16	ACADEMIC CLIMATE OF SECONDARY SCHOOL Dr. Abdul Samad	52
17	WOMEN EMPOWERMENT THROUGH SELF HELP GROUPS – A CASE STUDY OF DEWALE VILLAGE IN THE KOLHAPUR DISTRICT Kamble Bajirao Namdeo	55

ISSN: 2249 – 7463

Impact Factor: 1.3409

IJBMSS

Vol. IV, Issue 6 (II), February 2015

6

International Journal of ✓

- Business, Management & Social Sciences

2014-15

XEROX COPY

Principal,

Sadashiroao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

18	A STUDY OF APPROACHES TOWARDS CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY IN INDIA Dr. Dhananjay Awasarikar	59
19	PROBLEMS & CHALLENGES OF COMMERCE EDUCATION IN INDIA Prof. M.M. Bagban	64
20	COMMERCE EDUCATION IN INDIA : CHALLENGES AND OPPORTUNITIES Dr. M. A. Koli	69
21	IMPORTANCE OF TRANSLATION IN THE GLOBALIZATION Smt. Jokhe Neeta Vijaykumar	71
22	IMPACT OF GOODS & SERVICES TAX (GST) ON DIFFERENT SECTOR IN INDIA Mrs.Shraddha Prasad Kulkarni, Mrs.Archana Samir Magdum & Miss. Parveen Yusuf Mulla	74
23	AN ECONOMIC APPROACH TOWARDS GENDER ISSUES IN COOPERATIVE SECTOR Mr.Managutkar M.R.	77
24	EVALUATION OF NEW ECONOMIC REFORMS IN INDIA Dr. Herekar P.M.	80
25	RECENT TREND OF MAJOR FOOD GRAINS PRODUCTION IN ASSAM Ganesh Chandra Saha	84
26	GLOBALIZATION AND ITS IMPACT ON INDIA ECONOMY Miss. Nishigandha Prakash Bansode	88
27	NATURE & PERSPECTIVE OF ISLAMIC BANKING Prof. M.R.Thite	90
28	ETHNICITY AND ECONOMIC DEVELOPMENT: A CASE STUDY OF TEA TRIBES IN SONITPUR DISTRICT OF ASSAM, INDIA Mr. Ajit Debnath	93
29	PRIME MINISTER'S JAN-DHAN YOJANA: AN INNOVATIVE STEP TO ACCELERATE THE INDIAN ECONOMY Prof. Dr. Smt. Pathak Anagha V.	96
30	CHALLENGES IN RETAIL MARKETING Assi. Prof. V. H. Awaghade	99
31	A COMPARATIVE STUDY OF LEADERSHIP BEHAVIOUR AMONG THE PRACTICING MANAGERS IN KOLHAPUR CITY Mr.Kumar G. Kamble	104
32	IMPORTANCE OF HUMAN RESOURCE MANAGEMENT IN HOTEL INDUSTRIES IN PUNE CITY Dr. Aftab Anwar Shaikh & Tahirhusen Yakub Shaikh	108
33	SCHEDULED COMMERCIAL BANKS IN INDIA: A TIME SERIES ANALYSIS Annu & Bimla Langyan	111
34	SOCIAL NETWORKING IN EDUCATION Dr. Aftab Anwar Shaikh & Zarina Shalkh	119

Sadguru Gadage Maharaj College, Karad

ISSN 2231 - 2137

CONTEMPORARY RESEARCH IN INDIA

A Peer-Reviewed Multi-Disciplinary International Journal

Special Issue : April, 2015

07

2014-15

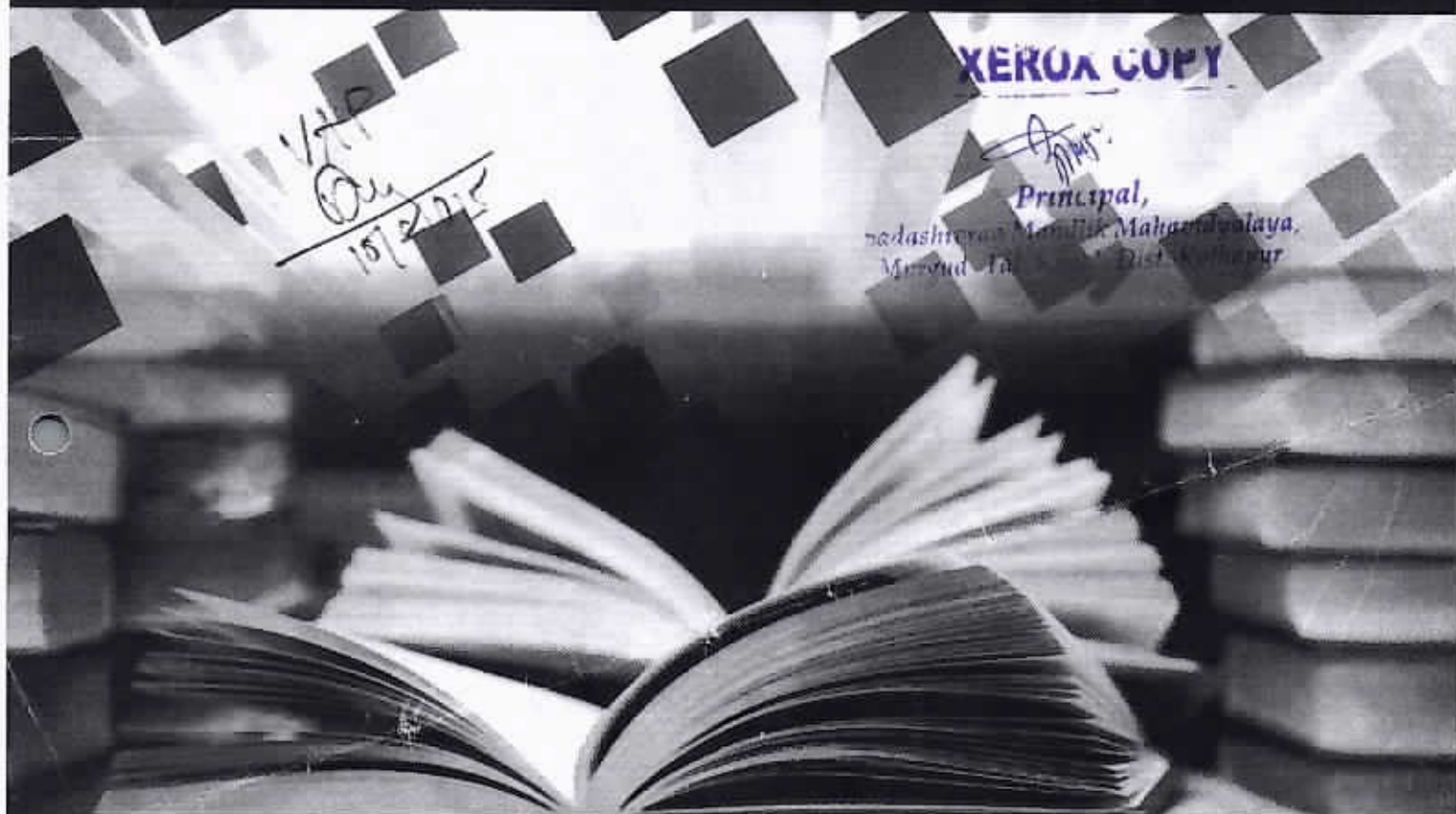
Asst. Prof. V.A. Pradhan

International Conference on

"Latest Trends in English Studies and Research"

21st April, 2015

**SPECIAL
ISSUE**

Organized by

Department of English

Sadguru Gadage Maharaj College, Karad

Maharashtra, (India)

● CONTENTS ●

Sr. No.	Title of the Article	Page No.
01.	Teaching English in Nepal: Skiing The Mountains and Creating The Vista <i>Eak Prasad Duvadi</i>	01
02.	Nature in the Meditations of Marathi Saint Poets : A Study in Eco-Criticism <i>Dr. Umakant Digambarrao Padamwar</i>	02
03.	R. K. Narayan's <i>Tiger for Malgudi</i> ; Post-Colonial Reading <i>Mr. Tojin Jose</i>	05
04	Culler's Views On 'Structuralism and Literature' <i>Prof. Channabasappa Inalli.</i>	08
05	Woman Portryal in Popular Hindi Movie "No Entry" <i>Prof. Dr. Girish B. Kalyanshetti & Prof. Dr. S.R. Sawant</i>	10
06	A Unique Identity of Walter Mosley's Black Male Detective <i>Prof. S. S. Pawar and Prof. R. R. Thorat</i>	15
07	Indian Cinema and Social Responsibility <i>Dr. Ravindra A. Kulkarni</i>	19
08	Postcolonial Feminist Reading of E. M. Forster's 'A Passage to India' <i>Mr. Dnyanoba Marotrao Gayal</i>	23
09	Effect of Media On Culture <i>Mr. Vinodkumar Ashok Pradhan</i>	27
10	Literature and Hindi Films: A Perspective to Adaptation <i>Dr. N.K. Shinde</i>	30
11	Feminine Perspectives in Anita Desai's Novel <i>Fire On The Mountain</i> <i>Prof. Arjun N. Dhotre and Dr. Ashok D. Mashale</i>	33
12	"Views and Approaches of Androtext and Gynotext Writing Towards Feminist Criticism" <i>Smt. Kamble M.R. and Shri. Satpute R.B.</i>	36
13	Sociolinguistic Study of Mahari Dialect <i>Mrinalini B. V. Aher</i>	40
14	Major Issues in Contemporary Cultural Studies <i>Dr. Annie John</i>	44
15	A Woman's Search for Her Identity: A Feministic Perspective with Reference to Margaret Atwood's Novel 'The Edible Woman' <i>More S. S.</i>	48
16	A Review of Feminist Concerns in Modern Literature <i>Prof. Dr. N.B. Pawar</i>	50
17	Globalization, Transnationalism and Post Colonial Literature <i>Dr. Nagaratna V. Parande</i>	52
18	Classroom Management through Action Research <i>Dr. Vitthal Gore</i>	56
19	Critiquing Lesbianism: Feminist Perspectives <i>Ms. Pooja Halyal</i>	60
20	Exploitation of Arabic Female Peasants in Nawal El Saadawi's <i>God Dies By The Nile</i> <i>Sumaiyya Samsheer Nadaf</i>	63
21	<i>Transgression of Gendered Boundaries: Desire and Sexuality in Select Kannada Novels</i> <i>Geeta Rathod</i>	65
22	The Importance of Creative Writing in English Literature & Higher Education <i>Aditi</i>	70
23	Exploring <i>Five Point Someone</i> : Chetan Bhagat's Experiment in Fiction Writing <i>Arvind Jadhav</i>	74
24	Environmental Criticism and Marathi Literature <i>Sandip J. Bhuyekar and Dr. Arun K. Shinde</i>	78

ISSN - 2277-7644

*International Registered & Recognized
Research Journal in Higher Education For all Subjects.*

RENAISSANCE

Research Journal For Renaissance in Intellectual Disciplines

Vol - 8, Issue- 1.
Year -II (Quarterly)
(Jan.- 2014 to March.-2014)
Estd on- April. 2012

Editorial Office

'Hira'
1320, Laxmi Nagar,
Ganeshpur, Behind Sound
Cast Factory, Hindalga,
Belgaum. Dist- Belgaum-
591108. Karnataka (India)

Contact :

08147429809
09420131186
09481402640

Email-
khandravaji@rediffmail.com
shakyadeeta26@gmail.com
rrrjournal@gmail.com

WEBSITE:

www.rrrjournals.com

Price Rs. 300/-

CHIEF EDITOR

Dr. Khandravaji S. Kale

'HIRA' 1320, Laxmi Nagar Ganeshpur.
Hindalga, Belgaum. (KARNATAKA)

EDITOR

Dr. Baumaun Prceda

Prof. of Education,
Board of Education, Bangkok, Thailand.

Dr. Rupesh Devan

Prof. of Physics,
National Dong Hwa Uni., Taiwan.

Dr. Dattatray More

Principal
Shri. Shahaji Chh. College, Kolhapur.

Dr. R. N. Salve

Prof. of Sociology,
Shivaji University, Kolhapur, (M.S.)

Dr. Anil Ramdurg

Head, Dept. of Commerce,
Govt. First Grade College, Belgaum. (K.A.)

Dr. Vilas Kharat

Prof. of Mathematics,
Pune University, Pune. (M.S.)

CO - EDITOR

Dr. Ramchandra Nilpankar

Head, Dept. of Commerce,
Ajara College, Ajara, Dist. Kolhapur.

Appasaheb Kamble

Dept. of History,
R.B. Madkholkar College, Chandgad,

Dr. Deepak Kamble

Head, Dept. of Geography,
Vivekanand College, Kolhapur

Ajaykumar Kamble

Head, Dept. of Hindi,
Art's & Commerce College, Kowad,

Dr. Arun Kumbhar

Head, Dept. of Economics,
Art's & Commerce College, Nesri

Hanumant Kuchekar

Dept. of Political Science,
Art's & Commerce College, Nesri

Dr. Vishnu Patil

Head, Dept. of History,
Art's & Commerce College, Kowad

Jyant Ghadge

Head, Dept. of Sociology,
Dr. Ambedkar College, Pethwadgaon

Dr. Ranjna Suryawanshi

Dept. of Hindi,
R.B. Madkholkar College, Chandgad

Vasant Kadam

Dept. of Sociology,
Vivekanad College, Kolhapur

Principal,

**Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur.**

CONTENTS

1. Dr Promila
Foreign Direct Investment & Indian Economy Issues & Challenges
6. Dr. G. S. Mhangore
James Graham Ballard's The Drowned World as a Catastrophic Novel
13. Sow. Shendge S. N. & Dr. Padamwar U. D.
Robert Browning's 'My Last Duchess': Predicament Of An Aesthetic Man
16. Dr. Khavare N. P.
Feminism and Science Fiction
25. Dr. Padamwar U. D. & Sow. Shendge S. N.
Robert Browning's Existentialism
28. Mrs. Usha M. Dojjad
Jan Lokpal And Human Rights
33. Manisha Mohan Mujumdar
Mother-Daughter Relationship In The Novels Of Margaret Forster
38. Miss. Jayashri S. Mane & Dr. B. T. Bandgar
A Study on Statutory Welfare Facilities w.r.t. Shree Datta Sugar Factory Ltd,
Shirol
45. Mr. Manjunatha T & Dr. S V Shirol
Competency Mapping In Manufacturing Sector.
51. Smt. Anandi S. Kamble
Making Of Regeneration: Reflection Of World War
55. Dr. Advait D. Joshi
Ramsey Campbell's Needing Ghosts: A Fine Illustration of Weird Fiction
59. Swapna M. Mahindrakar
Today's Globalizing Retail Market Enhancing With Innovation

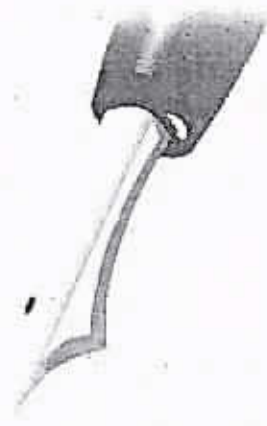
2014-15

09

ISSN : 2278-9300

Sanshodhan Samiksha

Monthly Peer Reviewed International Research Journal
of Marathi & English Language and Literature
Special Issue April -2015

- Chief Editor - Prof. Virag S. Gawande
- Editor - Dr. Rajendra Haware

- Published By -

● AADHAR SOCIAL RESEARCH & DEVELOPMENT TRAINING INSTITUTE, AMRAVATI, MS. ●

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

INDEX
SECTION (A) - Marathi

Sr. No	Author	Name of Research Paper	Page No.
1	डॉ. केशव भी. तारशी	व्यक्तिचित्र - एक वाङ्मय प्रकार	1
2	डॉ. ब. ना. तुरंबेकर	ज्ञानदेव-नामदेवकालीन संत कवयित्रींची अभंगवाणी	9
3	प्रा. सुनिता कांबळे	स्त्रीवादी साहित्य आणि स्त्रीकेंद्री साहित्य	18
4	प्रा. डॉ. शिवाजी म. होडगे	महानगरीय कादंबरीतील समाजजीवन	24
5	प्रा. संगिता सूर्यवंशी	बहिणाबाईचे काव्य : निसर्ग काव्य	31
6	प्रा. डॉ. चारुशिला राजेश्वर रूमाले	तांबे यांच्या सामाजिक आणि राष्ट्रीय भावना	34
7	प्रा. राहुल भालेराव पाटील	मराठी आणि हिंदी ग्रामीण कादंबऱ्यांमधील श्रद्धा, अंधश्रद्धा व लोकसमज	38
8	प्रा. डॉ. सौ. उज्वला रा. पाटील	मराठी कादंबरीतील सामाजिकतेचे व कलात्मकतेचे स्वरूप	47
9	प्रा. निलेश एकनाथ पाटील	व्यंकटेश माडगूळकरांच्या वनगरवाडीतील समाजदर्शन	56
10	गुफा कोकाटे	प्राचीन मराठी संत कवयित्रींचे वाङ्मयीन कार्य	62
11	प्रा. डॉ. रमेश मां. पोळ	संत तुकारामांच्या अभंगातून प्रकट झालेले विव्दल भक्तीविषयीचे विचार	73
12	प्रा. परिणीता माधव घडुले	तुकारामांच्या अभंगातील सामाजिकता	78
13	प्रा. डॉ. अशोक शिंदे	तुका आकाशा एवढा	86
14	रेवणनाथ पवार	मराठी ग्रामिण साहित्यातील सामाजिक योगदान	90
15	प्रा. प्रज्ञा कांबळे - शिरगांवकर	थेरीगाथेमधून व्यक्त झालेले स्त्रीवादी विचार	93
16	प्रा. सौ. अलका अ. बडगे	संतांच्या अभंगातील सुभाषितांचे महत्व	100

IMPACT FACTOR
1.0086

ISSN -2229-4406

International Registered & Recognized
Research Journal Related to Higher Education for all Subjects

UNIVERSAL RESEARCH ANALYSIS

REFEREED & PEER REVIEWED RESEARCH JOURNAL

<p>Vol. II, Issue - IX, Year - V (Half yearly) Sept. 2014 To Feb. 2015</p>	<p>CHIEF EDITOR</p> <p>Dr. Balaji G. Kamble Research Guide & Head, Dept. of Economics, Dr. Babasaheb Ambedkar College, Latur, Dist. Latur. (M.S.) India.</p>	<p>SPECIAL EDITOR</p> <p>Dr. D. Raja Reddy Chairman, International Neuro Surgery Association, Banjara Hill, Hyderabad (A.P.)</p>						
<p>Editorial Office : 'Gyandev-Parvati', R-9/139/6-A-1, Near Vishal School, LIC Colony, Pragati Nagar, Latur Dist. Latur - 413531. (Maharashtra), India.</p>	<p>EXECUTIVE EDITORS</p> <table><tr><td><p>Dr. Yu Takamine Professor, Faculty of Law & Letters, University of Ryukyus, Okinawa, (Japan).</p></td><td><p>Scott A. Venezia Director, School of Business, Ensenada Campus, California, (U.S.A.)</p></td></tr><tr><td><p>Dr. E. Siva Nagi Reddy Director, National Institute of Hospitality & Tourism Management, Hyderabad (A.P.)</p></td><td><p>Bhujang R. Bobade Director, Manuscript Dept., Deccan Archaeological and Cultural Research Institute, Hyderabad. (A.P.)</p></td></tr><tr><td><p>Dr. Omshiva V. Ligade Head, Dept. of History Shivjagruti College, Nalegaon, Dist. Latur. (M.S.)</p></td><td><p>Dr. Sahebrao R. Chavan Dept. of Commerce, G. S. College of Commerce, Wardha, Dist. Wardha (M.S.)</p></td></tr></table>		<p>Dr. Yu Takamine Professor, Faculty of Law & Letters, University of Ryukyus, Okinawa, (Japan).</p>	<p>Scott A. Venezia Director, School of Business, Ensenada Campus, California, (U.S.A.)</p>	<p>Dr. E. Siva Nagi Reddy Director, National Institute of Hospitality & Tourism Management, Hyderabad (A.P.)</p>	<p>Bhujang R. Bobade Director, Manuscript Dept., Deccan Archaeological and Cultural Research Institute, Hyderabad. (A.P.)</p>	<p>Dr. Omshiva V. Ligade Head, Dept. of History Shivjagruti College, Nalegaon, Dist. Latur. (M.S.)</p>	<p>Dr. Sahebrao R. Chavan Dept. of Commerce, G. S. College of Commerce, Wardha, Dist. Wardha (M.S.)</p>
<p>Dr. Yu Takamine Professor, Faculty of Law & Letters, University of Ryukyus, Okinawa, (Japan).</p>	<p>Scott A. Venezia Director, School of Business, Ensenada Campus, California, (U.S.A.)</p>							
<p>Dr. E. Siva Nagi Reddy Director, National Institute of Hospitality & Tourism Management, Hyderabad (A.P.)</p>	<p>Bhujang R. Bobade Director, Manuscript Dept., Deccan Archaeological and Cultural Research Institute, Hyderabad. (A.P.)</p>							
<p>Dr. Omshiva V. Ligade Head, Dept. of History Shivjagruti College, Nalegaon, Dist. Latur. (M.S.)</p>	<p>Dr. Sahebrao R. Chavan Dept. of Commerce, G. S. College of Commerce, Wardha, Dist. Wardha (M.S.)</p>							
<p>Contact : 02382 -241913 09423346913 / 09503814000 09637935252 / 07276301000</p>	<p>DEPUTY-EDITOR</p> <table><tr><td><p>Dr. Allabaksh H. Jamadar Chairman, BOS.Hindi,SRTMU, Nanded &Head, Dept. of Hindi, B.K.D.College, Chakur, Dist. Latur. (M.S.)</p></td><td><p>Dr.Santosh Kute Chairman, BOS, Economics, SGB Amravati University, Amravati, Dist. Amravati (M.S.)</p></td></tr><tr><td><p>Dr.Karamchand Rajput Head, Dept. of Economics Lokmanya Tilak College, Vani, Dist. Yavatmal (M.S.)</p></td><td><p>Dr. Balaji S. Bhure Head, Dept. of Hindi, Shivjagruti College, Nalegaon, Dist. Latur.(M.S.)</p></td></tr></table>		<p>Dr. Allabaksh H. Jamadar Chairman, BOS.Hindi,SRTMU, Nanded &Head, Dept. of Hindi, B.K.D.College, Chakur, Dist. Latur. (M.S.)</p>	<p>Dr.Santosh Kute Chairman, BOS, Economics, SGB Amravati University, Amravati, Dist. Amravati (M.S.)</p>	<p>Dr.Karamchand Rajput Head, Dept. of Economics Lokmanya Tilak College, Vani, Dist. Yavatmal (M.S.)</p>	<p>Dr. Balaji S. Bhure Head, Dept. of Hindi, Shivjagruti College, Nalegaon, Dist. Latur.(M.S.)</p>		
<p>Dr. Allabaksh H. Jamadar Chairman, BOS.Hindi,SRTMU, Nanded &Head, Dept. of Hindi, B.K.D.College, Chakur, Dist. Latur. (M.S.)</p>	<p>Dr.Santosh Kute Chairman, BOS, Economics, SGB Amravati University, Amravati, Dist. Amravati (M.S.)</p>							
<p>Dr.Karamchand Rajput Head, Dept. of Economics Lokmanya Tilak College, Vani, Dist. Yavatmal (M.S.)</p>	<p>Dr. Balaji S. Bhure Head, Dept. of Hindi, Shivjagruti College, Nalegaon, Dist. Latur.(M.S.)</p>							
<p>Website www.irasg.com</p>	<p>CO-EDITORS</p> <table><tr><td><p>Dr. H. R. Tiwari Principal, Appaswami College, Sendurjana, Dist. Washim</p></td><td><p>Dr. Y. K. Thombre Principal N. S. S. College, Dodamarg, Dist. Sindhudurg(M.S.)</p></td></tr><tr><td><p>Dr. Shivaji Vaidya Dept. of Hindi, B. Raghunath College, Parbhani, Dist. Parbhani. (M.S.)</p></td><td><p>Dr. Shivanand M. Giri Dept. of Marathi, Bhai Kishanrao Deshmukh College, Chakur Dist. Latur.(M.S.)</p></td></tr></table>		<p>Dr. H. R. Tiwari Principal, Appaswami College, Sendurjana, Dist. Washim</p>	<p>Dr. Y. K. Thombre Principal N. S. S. College, Dodamarg, Dist. Sindhudurg(M.S.)</p>	<p>Dr. Shivaji Vaidya Dept. of Hindi, B. Raghunath College, Parbhani, Dist. Parbhani. (M.S.)</p>	<p>Dr. Shivanand M. Giri Dept. of Marathi, Bhai Kishanrao Deshmukh College, Chakur Dist. Latur.(M.S.)</p>		
<p>Dr. H. R. Tiwari Principal, Appaswami College, Sendurjana, Dist. Washim</p>	<p>Dr. Y. K. Thombre Principal N. S. S. College, Dodamarg, Dist. Sindhudurg(M.S.)</p>							
<p>Dr. Shivaji Vaidya Dept. of Hindi, B. Raghunath College, Parbhani, Dist. Parbhani. (M.S.)</p>	<p>Dr. Shivanand M. Giri Dept. of Marathi, Bhai Kishanrao Deshmukh College, Chakur Dist. Latur.(M.S.)</p>							
<p>E-mail : interlinkresearch@rediffmail.com visiongroup1994@gmail.com mbkamble2010@gmail.com drkamblebg@rediffmail.com</p>								
<p>Publisher : Jyotichandra Publication Latur, Dist. Latur - 413531. (M.S.)</p>								
<p>Price : ₹ 200/-</p>								

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Maudlik Mahavidyalaya,
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

INDEX

Sr. No.	Title of Research Paper	Author	Page No.
1	Performance of Co-Operative Credit in Maharashtra	Dr. S. S. Shejal	1-8
2	Insurance Sector : Challenges & Opportunities in India	Dr. P. T. Pawar	9-15
3	Impact of Modern Technology in Improving Operational Performance of Urban Co-Operative Banks	Dr. Dileep S. Arjune	16-21
4	Indian Banking and the Technological Revolution	Dr. Shivraj R. Patil	22-26
5	Global Warming : A Geographical Analysis	Drakshayani D. Sarwade, Dr. Suresh J. Phule	27-32
6	पर्यावरण - प्रदूषण और हिन्दी कव्य	डॉ. बालाजी श्रीपती भुरे	33-39
7	संत मीराबाई के पदों में अभिव्यक्त कृष्णभक्ति	नीता देवराव डाके	40-43
8	इक्कीसवीं शती के हिंदी उपन्यास में महानगरीय विमर्श	एच. एम. सोहनी	44-47
9	राज्यस्तरीय महिला खिलाड़ियों कि खेल प्रशिक्षण व स्पर्धा के दरम्यान आनेवाली आर्थिक व प्रशासनिक समस्याओं का अध्ययन	डॉ. हंबीरराव मोहिते, सुनिल घुलाक्षे	48-52
10	जालना जिल्हयातील शाळाबाहय मुलींचे कारणे व उपाय	मीना भगवानराव बोर्डे	53-57

ch paper
e user.
ERSAL
persons
in of any
ERSAL

with the
ublished,

any other
rch paper

ement and
itring any

or in part,
ublisher of
ion against
NALYSIS

vedged; ii)
ny of these

ment either
nt supplied
YSIS.

ati',
531.
301000

il.com

37-211/100

ISSN 2349-1027

International Registered & Recognized Research
Journal Related to Higher Education for All Subjects

INDO WESTERN RESEARCHERS

REFERRED & PEER REVIEWED RESEARCH JOURNAL

Vol. I, Issue : III

Year- II, Bi-Annual (Half Yearly)

(Aug. 2014 To Jan. 2015)

Editorial Office :

'Gyandev-Parvati',
R-9/139/6-A-1,
Near Vishal School,
LIC Colony,
Pragati Nagar, Latur
Dist. Latur - 413531.
(Maharashtra), India.

EDITOR IN CHIEF

Dr. Ambuja Malkhedkar

Gulbarga, Dist. Gulbarga
(Karnataka)

EXECUTIVE EDITORS

Dr. Nita Bhosale
Dept. of Hindi,
Govt. 1st Grade College,
Karnapur, Dist. Gulbarga (Karnataka)

Dr. Balaji G. Kamble
Head, Dept. of Economics,
Dr. Babasaheb Ambedkar College,
Latur, Dist. Latur (M.S.)

DEPUTY EDITOR

Dr. Gururaj V. Menkudale
Dept. of Dairy Science,
Sharadchandra Mahavidyalaya,
Latur, Dist. Latur (M.S.)

Dr. Balaji D. Ingale
Principal
Sharadchandra Mahavidyalaya,
Naigaon, Dist. Nanded (M.S.)

CO-EDITOR

Dr. Sanjivani B. Wadekar
Dept. of Dairy Science,
Sharadchandra Mahavidyalaya,
Naigaon, Dist. Nanded (M.S.)

Sandipan K. Gayake
Dept. of Sociology,
Vasant Mahavidyalaya,
Kajj, Dist. Beed (M.S.)

Website
www.irasg.com

Contact : - 02382 - 241913

09423346913 / 09637935252

09503814000 / 07276301000

E-mail :

visiongroup1994@gmail.com

interlinkresearch@rediffmail.com

mbkamble2010@gmail.com

Published by :

Indo Asian Publication,

Latur, Dist. Latur - 413531 (M.S.) India

Price : ₹ 200/-

MEMBER OF EDITORIAL BOARD

Dr. Mohmmiad T. Rahaman
Dept. of Biomedical Science,
International Islamic University,
Mahkota (Malaysia)

Dr. Eknath J. Helge
Head, Dept. of Commerce,
Jijamata Mahavidyalaya,
Buldhana, Dist. Buldhana (M.S.)

Dr. Satyen Kumar P. Sitapara
Principal
Commerce & BBA College,
Amreli, Dist. Amreli (Gujrat)

Dr. Allabaksha Jamadar
Head, Dept. of Hindi,
B. K. D. College,
Chakur, Dist. Latur (M.S.)

Dr. Y. K. Thombare
Principal
N. S. S. College,
Dodamarg, Dist. S. Durg (M.S.)

Dr. Sivappa Rasapali
Dept. of Chemistry & Biochemistry,
UMASS, Wesport Road,
Dartmouth, MA (U.S.A.)

Dr. Sarjerao R. Shinde
Principal
B. K. D. College,
Chakur, Dist. Latur (M.S.)

Dr. Arun Kumbhar
Head, Dept. of Economics,
Arts & Commerce College,
Nesri, Dist. Kolhapur (M.S.)

Dr. Sakharam V. Kakade
Dept. of Zoology,
Vasant Mahavidyalaya,
Kajj, Dist. Beed (M.S.)

Dr. Vinod Veer
Head, Dept. of Geography,
Kishor Veer College,
Wai, Dist. Satara (M.S.)

(Signature)
Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud, Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Vol. I, Issue : III

IWRHalf yearly
Research Journal

ISSN 2349-1027

Aug. 2014 to Jan. 2015

INDEX

Sr. No.	Title of Research Paper	Author	Page No.
1	Induced Mutation on Green Pod-Yield in Okra (<i>Abelmoschus Esculentus</i> L. Moench)	Dr. Navnath G. Kashid	1-9
2	A Study of Women Entrepreneurship in Marathwada Region	Dr. M. P. Aghav	10-16
3	Banking : Changing Scenario Problems and Prospectus	Dr. R. S. Musale	17-20
4	World Trade Organisation and Trade Policy Reforms in India	Dr. Arun Kumbhar	21-26
5	The Economics of Child Labour in India	Dr. D. R. Kumbhar	27-31
6	Impact of Meditation Level to Enhance Performance Level in Archery	Ankush A. Solunke	32-36
7	मंजुल भगत की कहानियोंमें नारी समस्याएं	डॉ. उत्तमा नेळगे	37-39
8	मृदुला गर्ग के उपन्यासों में प्रेम संबंधी चित्रण	नीता देवराव डाके	40-44
9	हिंदी साहित्य में व्यंग्य	हणमंत महादेव सोहनी	45-47
10	मराठवाड्यातील जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांच्या कर्जविषयक स्थितीचे विश्लेषण	डॉ. बालाजी ग्यानोबा कांबळे	48-53
11	भारतातील-निर्मुक्तवणुक घोरणचा चिकित्सक अभ्यास	डॉ. शिवराज आर. पाटील	54-58
12	मात्स्यस यांचा लोकसंख्या सिध्दांत व भारतातील लोकसंख्या स्थिती	एन. बी. मठपती	59-62

research paper
il to the user.
DO WESTERN
ons or property
hods, products
IERS and the
along with the
d, if published,
ed in any other
: research paper
: agreement and
ot infringe any

or in part, in any
DO WESTERN
fringement. No
the publisher of

knowledge; ii)
iii) Any of these

document either
comment supplied

aryati',
-413531.
7935252

mail.com

वर्ष २०१४
२०१४-१५
२०१४-१५

2014-15

12

I 8574

International Journal of Research in Humanities

**Humanities, Social Sciences, Commerce,
Education, Law and Language**
Monthly Peer Reviewed International Research Journal
Special Issue April - 2015

- ...
- ...

- PUBLISHED BY -

XEROX COPY

Anur
 Principal,
 Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
 Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

INDEX
SECTION (A) - ENGLISH

	Author	Title of Research Paper	Pg.No.
1	Dr. M. A. Koli	Challenges Before Poultry Business in Kolhapur District of Maharashtra	1
2	Dr. Bhagyashree A. Deshpande	Reasons, Effects and Remedies with Reference to Noise Pollution	6
3	Dr. B. K. More	Rural Youth And Self Employment	10
4	Prof. Pramodini A. Nanir	Indian English Poetry – Reflection of Indian Culture and Tradition	12
5	Prof. Asha Budharam Madavi	The Role of NGOs in Rural Economic Development of INDIA	15
6	Shilpa Chandak. Dr G.D.Tambatkar	Assesment of Noise Pollution Various Areas of Buldana District in Maharashtra	20
7	Prof. Dr. Uttamchand Kamble	Microfinance SHGs Linkage Programme in Gadchiroli District	23
8	Ravi Meghani	Cyber crime- A challenge for society.	30
9	R.N.Mahind More Bipin B	Visitor Management System Using GSM Technology Security Checks	34
10	Monali Pramod Jadhao	Saving – Investment Flows and Effective Securities Market	37
11	Dr.Vijay S. Shinde	Rural Industrialization in Satara District (Maharashtra)	42
12	Prof Shailesh Bagdane	Need of Communicative English Language Teaching for Tribal Students	47
13	Sow. Sayyad Shaheen Shafi	Techniques of Food Preservation	51
14	Dr. Anil N. Patil	How to prepare questionnaire	54
15	Ravindra B. Nistane	Social Complications in Vijay Tendulkar's Ghashiram Kotwal, Sakharam Binder and Silence! The Court is in Session.	58
16	Prof. Sunil M. Totade	Problems of Social Development In India	62
17	Dr. Shubhangi K. Dange	Safety in Food Processing	66

13 13

IRJHEI

ISSN: 2277-9329

Volume IV, Issue 2 (I), May 2015

International Research Journal of
Humanities and Environmental Issues

Dr. A. G. Magdum.
Head, Department of Economics,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud, Tal. Kagal.

13

2015-16

XEROX COPY

Principal,

Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Jai Hind Education Society

B - 13, Karan Gharonda, Sainikwadi, Wadgaon Sheri, Pune - 14.

ISSN: 2277-9329

**International Research Journal of
Humanities and Environmental Issues
(HEI)**

Volume IV, Issue 2 (I), May 2015

Chief Editor

Dr. Nitin Ghorpade
Principal, Prof. Ramkrishna More College of Arts,
Commerce and Science, Pune

Managing Editor

Prof. Prashant Sinha

Associate Editors

Dr. Dalbir Kaushik
Department of Commerce,
G.B. PG College, MDU, Rohtak

Dr. Sarika Sharma
Department of Education,
Indira Gandhi Central University

Dr. W. K. Sarwade
Director, Department of Management and Computer Science,
BAMU, Aurangabad

International Advisory Board

Mohammad Rehan
Atılım University,
Ankara, Turkey

Gazi Mahabubul Alam
University of Malaya,
Kuala-Lumpur, Malaysia

Cheng Jack Kie,
University Malaysia Pahang,
Malaysia

Joakim Arnøy
Nepal Institute of Development Studies
(NIDS), Kathmandu, Nepal

Napoleon Y.D. Kurantin
Ghana Institute of Management and
Public Administration

Kumudinei Dissanayake
Meiji University,
Tokyo, Japan

Chung, Pei-Chun
Department of Education,
NCCU, Taiwan

Tomas Panceles
West Visayas State University,
Iloilo, Philippines

INDEX

SR. NO.	PAPER TITLE	PAGE NO.
1	RECENT TRENDS IN SOCIAL SCIENCE Pro. Arvind Anil Ghodake	1
2	IMPACT OF CLIMATE CHANGE IN INDIA Mrs. Madhura B. Desai	7
3	GLOBAL WARMING AND ITS EFFECTS ON AGRICULTURAL SECTOR IN BHUDARGAD THASIL Prof. Dr. Magdum A. G.	10
4	SOCIOLOGICAL STUDY OF ADIVASI FAMILY Mr. Babasaheb S. Shinde	13
5	ROLE OF WOMEN IN WATER CONSERVATION Dr. Archana Rajkumar Kamble (Jagtkar)	16
6	THINGS FALL APART: A STUDY IN POSTCOLONIAL CONTEXT Prof. Varttika R. Narasai	19
7	PROBLEMS OF WOMEN WORKERS IN WEAVING SECTOR OF DECENTRALIZED TEXTILE INDUSTRY IN ICHALKARANJI Trishala Kadam & Dr. S.A. Kamble*	22
8	THE PRESENTATION OF CHANGING RURAL CULTURE IN THE SELECT SHORT STORIES OF MANOJ DAS Snehal Ratnakar Hegishte	27
9	MODELING OF HEALTH DATA: A USEFUL TECHNIQUE Sarojini G. Deshmukh	30
10	पिंपळवाडी (ता. राधानगरी) गावाचे जलस्वराज्य प्रकल्पाद्वारे झालेले परिवर्तन प्रा. सी. प्रमिला विजय डोणे,	35

2015-16 (14) URS 49
Volume 06 | Issue 2 | April - June, 2015

(14)
ISSN 0976-495X

AJM

Asian Journal of Management

www.anvpublication.org

XEROX COPY

Principal

*Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur*

International Peer-Reviewed
Quarterly Journal of
Managerial Sciences

Asian Journal of Management
(AJM)

ISSN 0976- 495X (Print)

ISSN 2321-5771 (Online)

Volume 06, Issue 02: April. – June 2015

www.avpublication.org

Abstracted / Index in
Google Scholar,
Indian Science Abstract.
ProQuest Central
Gale Group Inc. USA
Indian Citation Index

ADMINISTRATIVE, EDITORIAL, ADVERTISING AND SUBSCRIPTION OFFICE

A and V Publications, RJPT House, Lokmanya Grih Nirman Society, Rohanipuram,
In-front of Sector- 1, Pt. Deendayal Upadhyay Nagar, Raipur 492 010. (CG) India.

Phone No. +919406051618. E. mail: editor.ajm@gmail.com;

Website: www.avpublication.org

Asian Journal of Management

ISSN 0976- 495X (print)
ISSN 2321-5771 (online)

Editorial Board

Dr. N. Srinivas Kumar
Professor, SRTIST, Nalgonda.

Prof. A. K. Srivastava
Director, Institute of Management, Pt. Ravishankar Shukla University, Raipur (CG)

Prof. Gurucharan Singh
School of Management Studies, Punjabi University, Patiala (Punjab)

Dr. Manas Pandey
Department of Business Economics, V. B. S. Purwanchal University, Jaunpur (U.P.)

Dr. G. K. Deshmukh
Institute of Management, Pt. Ravishankar Shukla University, Raipur (CG)

Dr. Nagendra Yadav
Department of Management Studies, U.P. Rajarshi Tandon Open University Allahabad, Uttar Pradesh

Dr. Vinay Kumar Srivastava
Greater Noida, Ghaziabad (UP)

Prof. H. M. Jha
SSGMEM, Shegaon (MS)

Dr. P. B. Singh, Bareilly (UP)
Dr. Shafish Allabadi, Mumbai (MS)
Dr. Pranab K. Bhattacharya (Hyderabad)
Dr. L. K. Singh, Bhimtal (Uttarakhand)
Wg. Cdr. A. K. Srinivas, Hyderabad (AP)
Dr. R. B. Saudagar, Nashik (MS)
Dr. Tapai Dulababu, Bangalore

Dr. A.K. Panigrahi, Associate Professor in Finance, NMIMS University, Shirpur.
Prof. R. Shridhar, Dean, Raipur (CG)
Prof. A. K. Das Mohapatra, Sambalpur, Odisha

SUBSCRIPTION FOR THE YEAR 2015 (Printed/ Online)

No. of copies	Subscription offer	Within India INR		Overseas Airmail US\$	
		Individual	Institutional	Individual	Institutional
4 Issues	1 Year	2000	2000	400	400

The amount shall be remitted as demand draft payable at Raipur, in favor of 'A & V Publications'.

Asian Journal of Management

ISSN 0976- 495X (print)

ISSN 2321-5771 (online)

Volume 06, Issue 02: April – June 2015

CONTENTS

- Corporate Vision of Indian SMEs: A Review of the Literature
Dr. R.P. Saharia..... 75
- Scenario of Technical Education: A Sweet and Sour Story in Maharashtra
Dr. Adinath Bhujabali Kuchanur, Dr. Ravi S. Joshi..... 79
- Social Capital Formation and Growth of Micro Entrepreneurship through Microfinance: A Study of Women in Self Help Groups in Rajasthan
Harbhan Singh, Dr. Anoop Kumar Atria..... 91
- Capital Structure Strategies and Its Effect on Sustainable Corporate Growth - A Study on Dr. Reddy's Laboratories
Dr. K.S. Sekhara Rao, Dr. V. Veni Madhav..... 101
- Indian credit rating agencies: The road to regulatory reforms
Prateek Sharma, Samit Paul..... 110
- The Body Shop's Corporate Social Responsibility- Mere Greenwasher?
Dr. Harsh Vineet Kaur..... 117
- Time Management, Practical Guidelines
Dr. Uma M.H...... 125
- An empirical study on the influence of independent marketing variables on the purchasing decision of selected personal care products
Dr. N. Srinivas Kumar..... 128
- Role of Employee Engagement in Work Outcomes: A Comparative Study on Public Vis-A-Vis Private Banks
Richa Aishwarya Jogi, Dr. A.K. Srivastava..... 135
- Globalization and Indian Agriculture- General Consequences
Dr. U. R. Shinde..... 141
- Instructions to Author..... 146

"EDUCATION THROUGH SELF HELP IS OUR MOTTO" - PADMABHUSHAN DR. KARMAVEER BHAURAO PATIL"

2015-16 **15** URS ... 524

Rayat Shikshan Sanstha's
**DHANANJAYRAO GADGIL COLLEGE OF COMMERCE
SATARA**

(Re-accredited with 'A' Grade and ISO 9001:2008)

ISSN 2394-207X (Print)

**INTERNATIONAL JOURNAL OF MULTIFACETED
AND MULTILINGUAL STUDIES**

• Special Issue - I •

Proceedings of the

International Conference on

Contemporary Issues in Commerce, Economics & Management"

Thursday, 10th December, 2015

Vol. II (3) Special Issue December 2015

[Signature]
Principal

Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgod, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

"EDUCATION THROUGH SELF HELP IS OUR MOTTO"- PADMABHUSHAN DR. KARMAVEER BHAURAO PATIL"

RAYAT SHIKSHAN SANSTHA'S
**DHANANJAYRAO GADGIL COLLEGE OF COMMERCE,
SATARA**

(Re-accredited with 'A' Grade and ISO 9001:2008)

**International Conference on
"Contemporary Issues in Commerce, Economics and Management"**
Thursday, 10th December, 2015

CONFERENCE PROCEEDINGS

EDITORIAL BOARD

Dr. P. S. Gaikwad (Executive Editor)

Dr. V. M. Kumbhar (Editor)

Dr. C. M. Shinde (Co-Editor)

Dr. L. N. Ghatage (Co-Editor)

Dr. T.D. Mahanwar (Co-Editor)

Dr. G. B. Kaiyanshetti (Co-Editor)

Dr. D. T. Chavare (Co-Editor)

Prof. V.N. Kshirsagar (Co-Editor)

D. G. College of Commerce, Satara- 415001 (INDIA)
Tel : 02162-234729, Fax : 02162-234729
Website: dgccollege.com, E-mail: dgccsatara@hotmail.com

Index

Sr. No.	Name Of The Paper	Name	Page No.
1.	Challenges to World Economy with Special Reference to USA Keynote Address	Dr. Kishore G. Kulkarni	1-2
2.	Leadership and the Zero th P: What problems are you solving today?	Raj Khandekar.	3-7
3.	Legal Issues on The Jurisdiction of Cybercrimes and Juvenile Offenders in Nigeria: The Imperative of A Paradigm Shift	Abdulraheem-Mustapha Mariam A.	8-14
4.	The Gravity Model of International Trade, A Case Study: The United Kingdom and her Trading Partners	¹ Mr. Kevin Stay ² Prof. Dr. Kishore G. Kulkarni	15-31
5.	Branch Expansion of Life Insurers in India and Sale of New Policies	Dr. Ashok S. Banne	32-38
6.	Repayment Performance of Weaker Section in Rural Area	Dr. Arjun K.M	39-47
7.	The Role of E-Banking in E-Commerce: A Literature Review	¹ Baharak Aghamohammadi ² Maryamdokht Tarbiyat ³ Soheyila Ashtari Mahini	48-51
8.	Employability Skills : A Global Need	Dr. Girish B. Kalyanshetti Dr. Sambhaji R. Sawant	52-54
9.	Factors Responsible for Corruption: Perception of the Citizens from Various Professions and Religions in India	Dr. Vijay Maruti Kumbhar	55-66
10.	Practices of Corporate Social Responsibility : A Study of State Bank of India	Mr. Kumar G. Kamble	67-72
11.	Role IT in Banking Sector	Ms.Ghadage Varsharani Shivaji	73-76
12.	E-Banking: An Impact of Information Technology on Banking Industry	¹ Tejas Kandgaonkar ² Rajivkumar Mente	77-80
13.	Contemporary Tribulations and Rejuvenation of Business and Management Education in India	Dr. U. R. Shinde	81-88
14.	Talent Management and Knowledge Management in Auditing Field in India	Dr. Atul H. Kadam	89-93
15.	Women Entrepreneurs and Economic Development	¹ Dr. P.S. Gailwad, ² Mrs. Madhuri Vartale	94-100
16.	Benefits of E-Commerce and IT	Dr. Sujata Sanjay Pawar	101-107
17.	Analytical Study of Supply Chain Management in Organized Retailing with Special Reference to Pune Region	¹ Mr. Limbore N. V. ² Dr. Khillare S.K.	108-114

2015-16

(16)
ISSN-2278-9308

Sanshodhan Samiksha

*Humanities, Social Sciences, Commerce,
Education, Law and Language
Monthly*

**Peer Reviewed International Research Journal
Special Issue - August-2015**

- Chief Editor - Prof. Virag S. Gawande
- Editor-Dr. Dinesh W. Nichit (Commerce)
- Editor - Dr. Sanjay J. Kothari (Social Sciences)

= PUBLISHED BY =

AADHAR SOCIAL RESEARCH & DEVELOPMENT TRAINING INSTITUTE, AMRAVATI, MS.

**Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur**

33	प्रा. डॉ. शिवाजी महदेव होडगे	धनगरी ओवी गीतातील सामाजिकता	139
34	डॉ. ज्ञानेश गजाननराव सोनोने	किमान आधारभूत किमतातील तफावत आणि आजची शेतकऱ्यांची आर्थिक स्थिती	144
35	डॉ. सुनीता चारुदत्त लेंगडे	राष्ट्रसंतांची सामाजिक भूमिका	150
36	कु. सीमा लालचंद गोलाईत	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे सामाजिक विचार	154
37	प्रा. राठोड नाथिराम लक्ष्मण	रायगड जिल्ह्यातील आदिवासींच्या आर्थिक विकासाच्या शासकीय योजनाचा वित्तसक अभ्यास	160
38	प्रा. डॉ. वाय एम. साळुंके	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची कामगार चळवळीतील भूमिका	164
39	प्रा. डॉ. कदम संतोष तुकाराम	लोकशाहीर अण्णाभाऊ साठे यांच्या साहित्यातील लोकनाट्यातून संयुक्त महाराष्ट्र चळवळ	167
40	सहा. प्रा. सुभाष लक्ष्मण भालेराव	विमा विधेवक २०१५ एक चर्चा	170
41	माधुरी पहसमण काठे	पुणे व ठाणे जिल्ह्यातील आदिवासी लोकसंख्येच्या वितरणाचा तुलनात्मक अभ्यास	173
42	प्रा. डॉ. सी. यु. आर. पाटील	मराठी संत कविवरिंचे साहित्यातील योगदान	179
43	प्रा. डॉ. सुनिता श्री. बाळापुरे	गृहव्यवस्थापन : नोकरी करणाऱ्या महिलां करीता समस्या	183
44	प्रा. डॉ. सी. शुभांगी पराजपे	दत्तमाहात्म्य	187
45	प्रा. डॉ. जे. व्ही. गायकवाड	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे भारताच्या विकासासाठी आर्थिक तत्वज्ञान	193
46	विलास भाऊरावजी फरकाडे	अफजलखानाच्या वधातील राजमाता जिजाबाईची भूमिका - एक ऐतिहासिक अध्ययन	196
47	प्रा. प्रेमसिंग मानसिंग गिरासे	शाहिरी वाङ्मयाचे स्वरूप आणि शाहिरी वाङ्मय व समाज जीवन	202
48	प्रा. डॉ. हिराजी बनपूरकर	राष्ट्रसंतांच्या साहित्यातील संदेश	206
49	प्रा. केशव सुर्यभानसा गुल्हाने	जागृतीक व्यापार संघटना आणि शाश्वत शेतकी विकास	214

INDEX
SECTION (B) - Marathi

Sr. No	Author	Title of Research Paper	Pg. No
1	प्रा. रूपवले गणेश दादासाहेब	पहिले जागतिक महायुद्ध व मानसशास्त्र	1
2	प्रा. कु. पीर्णिमा एच. रहांगडाले	ई - लर्निंग	4
3	डॉ. मधुकर नारायण गोसावी	भारतीय शेतकऱ्यांच्या दारिद्र्य निर्मुलनाचे आव्हान	7
4	प्रा. माधुरी प्र. पाटील	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची मूल्यत्रे एक ऐतिहासिक अध्ययन	12
5	प्रा. डॉ. वाय एम. साळुंके	नाझीवादाचा उदय: आत्यंतिक राष्ट्रवाद	18
6	प्रा. डॉ. संजय र. गुडभे	भारतीय समाजातील स्त्रि-पुरुष विषमतेची सामाजिकता	23
7	प्रा. दिनु लक्ष्मण पाटील	भटका समाज, खानदेशातील वैदू (दारिद्र्य, बेरोजगारी, स्थलांतर आणि पर्यावरण)	28
8	डॉ. वळीराम दत्तात्रय कटारे	२०१४ ची भोकरदन विधानसभा निवडणूक : नवतरुण नेतृत्वाला संधी	32
9	प्रा. डॉ. कृसमंद्र गं. सांनटव्हे	ब्रिजलाल बिवाणी यांचे विदर्भातील दहाहंडा सत्याग्रहामध्ये केलेले कार्य	35
10	प्रा. महेंद्र द. झलके	ग्रामजीवनयोगी राष्ट्रसंत	37
11	मिलिंद द. तापडे	जर्मनी का नाजीवाद	41
12	प्रा. डॉ. चंद्रकिरण घाटे	संगीत इस प्रदर्शक कला में रिमिक्स, पयुजन पाश्चात्य संगीत का प्रवेश	45
13	प्रा. डॉ. ज्योती प्रमोद राखुडे डॉ. सुधीर आष्टूनकर	स्वामी विवेकानंदांचे शिक्षण विषयक विचार	48
14	प्रा. डॉ. शिवाजी महादेव होळगे	दिलित फाईवरीतील स्त्रीविप्रेण	52
15	प्रा. डी. व्ही. गजभिये	भारत सरकारच्या प्रत्यक्ष विदेशी गुंतवणुक धोरणाचा प्रभाव	56
16	प्रा. डॉ. सौ. अरुणा. प्र. पाटील. श्री. शशीकांत रु. कडू	अमरावती जिल्ह्यातील कृषी विकास योजना शेती साठी महत्त्वाचा स्त्रोत - एक दृष्टीक्षेप	59
17	प्रा. सचिन रमेश निर्भोरकर	कुकुरमुत्ता के संदर्भ में निराला का व्यक्तित्व	64
18	प्रा. डॉ. सौ. यु. आर. पाटील	केतकरांच्या कादंबरीतील राजकारण	69
19	प्रा. सतीश आनंदराव काळे	खिलाडिओ के चयन में प्रशिक्षक की महत्त्वपूर्ण भूमिका	73
20	प्रा. कु. वर्षा रामकृष्ण बोपचे	महापुर	76
21	प्रा. आ. दि. चव्हाण	मराठवाड्यातील कृषी जलसिंचनाचे महत्त्व व अडचणी	80

August- 2015

ISSN: 2321-4933

(18)

IRFA'S

UNIRESEARCH

Multidisciplinary International E-Research Journal

Vol.- V

Issue- II

Indexed in DRJI

Double Blind Peer Reviewed Journal

Global Impact Factor[GIF]-0.234 (2013)

मराठी साहित्य संशोधन विशेषांक

भाग-२

XEROX COPY

Editor: Mr. Dhanraj T. Dhangar,
Asst. Professor, Dept. of Marathi,
M.S. G. College, Maiegaon,
Nashik [M. S.] India.

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

For Details, visit us on: www.uniresearch.net.in

INTERNATIONAL
RESEARCH
JOURNAL
UNIRESEARCH
ASSOCIATION

(ONLINE) ISSN : 2321-4953

International Research Fellows Association

IRFA

YOURS GLOBAL IDENTITY

(ONLINE) ISSN : Coming Soon

[Home](#)[About IRFA](#)[Editorial Board](#)[Advisory Board](#)[Review Committee](#)[For Authors](#)[Contact Us](#)

Welcome to Internatio

View Articles

Select Month* :

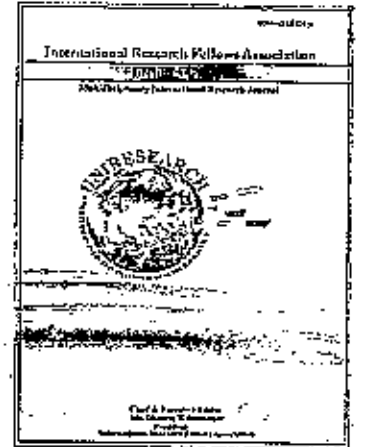
Aug

Select Year* :

2015

[Show](#)[Download Cover Page](#)

Author	Title	Download
UNIRESEARCH JOURNAL	Editorial Board, Advisory Committee, Review Committee & Index	Download
Prof. Dhanraj Dhangar	Editorial	Download
Prof. Vishwajit Kambale	लोकसाहित्य स्वरूप, व्याप्ती आणि संशोधन	Download
Dr. S. M. Chahande	लोकगीते आणि कविता यांचा अनुबंध	Download
Dr. Shubhangi Paranjape	आदिवासी साहित्य	Download
Print. Dr. Shankar S. Munde	रोहो तालुक्यातील आदिवासी कालकरी समाजातील लोकगीते	Download
Dr. Sanjay Shantaram Patil	खानदेशातील 'आन्हे' मधील ग्रामीण जीवनदर्शन आणि त्याची कालातीतता	Download
Dr. Anjali Pande	लोकदेवता	Download
Prof. Madhav Waghmare	नांदेड जिल्ह्यातील लोककला स्वरूप व परंपरा	Download
Dr. Gopal Janardan Dhote	महानुभावांच्या पोथ्या	Download
Dr. Vijaya Raut	महानुभावीय वाङ्मय	Download
Dr. Ram Chaudhary	जानदेवे रचिला पाया	Download
Dr. Bharati Revadkar	संत साहित्यातील संदेश : एक विचार	Download
Dr. Nilima D. Kapse	समाज पध्ददर्शकतेचा दीपस्तंभ - संत वाङ्मय	Download
Dr. Suvarna R. Gadge	वरकरी समूहभक्ती साधनांमधून लोकंजन	Download
Prof. Kisan Manic	संतांची जल जाणीव	Download
Prof. Pramod V. Khond & Prof. Abhijit Nana Patil	संत तुकारामांची जागृत सामाजिक जाणीव	Download
Prof. Anil S. Babhulkar	मराठी संत वाङ्मय	Download
Dr. Anita Walke	कृपकोन्नतीबाबत शब्दसंतांचे विचार	Download
Prof. Kashinath V. Tarase	संत साहित्य विषयक विचारांची स्थितीगती	Download
Prof. Indrayani D. Saundane	आख्यान काव्याचे (पंडिता काव्याचे) मराठी साहित्यातील योगदान	Download

Dr. Charushila R. Rurnate	नागवेली विड	६
Prof. Vaishali Kotumbe	नवयुगचा प्रणेता - केशवसुत	६
Prof. C. S. Lambkane	कवी गोविंदायजांची काव्यशैली	६
Dr. Arun Uttara Patil	शिरवाडकरांची नाटके एक शोध	६
Dr. Kalpana S. Borkar	आधुनिक मराठी साहित्य - नवकथा	६
Prof. M. K. Phadnis	कथा वाङ्मयप्रकारातील संशोधनाच्या संधी	६
Dr. Ravikiran Pandit	शेत शिवारात रमलेली विडल वाघ यांची कविता	६
Prof. Sanjaykumar Nimbekar	ग्रामीण साहित्याच्या प्रेरणा	६
Dr. Santosh V. Chatur	ग्रामीण कवितेतून व्यक्त होणारे ग्रामजीवन	६
Prof. Pradeep K. Chapale	वास्तवता आणि बारोमास : तौलनिक अध्ययन	६
Prof. Sandip Kambale	क्रोकाणातील राजकीय मूल्यांच्या स्थित्यंतरांचा वेध घेणारी कविता : 'हत्ती इलो'	६
Dr. Shiveji Hodage	ताराबाई शिंदे यांचे स्त्री सुधारणविषयी योगदान	६
Prof. Reekha Ingole	१९९० नंतरची ग्रामीण कादंबरी : वास्तव आणि अपेक्षा	६
Prof. Ravindra Khanderao	डॉ बाबासाहेब आंबेडकरांचा मराठी साहित्यावरील प्रभाव	६
Prof. Sangita Suryawanshi	भारतीय साहित्याला मिळालेली अमूल्य देणगी : 'दलित साहित्य'	६
Dr. Manisha Nagpure	नामदेव दसाळ यांच्या कवितेतील स्त्री प्रतिमा	६
Dr. Vijaya Gedam	मराठी दलित कवयित्रींच्या कवितेतील आई	६
Dr. Suresh Khobragade	पद्मश्री नामदेव दसाळ यांच्या कवितेतील आंबेडकर दर्शन	६
Prof. Anil Bhimrao Bhagat	नव्वोदोत्तरी ग्रामीण कादंबरी : जागतिकीकरणातील शोकात्म समाजाची गाथा	६
Dr. Phuja Bagul	विज्ञान कथा, कादंबरी व संज्ञकनीयता	६
Prof. Babarao Thavri	विज्ञान कथेतील वेगळेपण	६
Prin. Dr. Rama Lambat	विसाव्या शतकातील मराठी समीक्षा	६
Dr. Madhukar Mokashi	प्रशासनिक लेखन पद्धतीचा शैलीशास्त्रीय अभ्यास	६
Prof. Santosh M. Londhe	वृत्तपत्रीय बातमी आणि मराठी भाषा	६
Prof. Prabhavati Vibire	वृत्तपत्र या प्रसार माध्यमासाठी मराठीतून लेखन	६
UNIRESEARCH JOURNAL	NEWS LETTER - हिंदी साहित्य संशोधन विशेषांक - भाग १ - सप्टेंबर २०१५	६

CONTENTS

S. N.	Subject	Title	Author	P.No.
1	English	A Theme Of Marriage In The Novels Of Fay Weldon	Dr. Satish Ghatge	1-5
2	Economics	A Study Of Demonetization In India	Lavhate Ravindra P.	6-10
3	Economics	Goods & Service Tax Bill In India	Dr.Prema Arun Yadav	11-12
4	Economics	A Study Cropping Intensity And Changing Cropping Pattern In Maharashtra	Dr.Deshmukh.M.S ShindeVarshaTanaji	13-17
5	Commerce & Management	Wce Service And It's Impact On Economic Development.	Dr. P.M. Taley	18-19
6	Commerce & Management	Scenario Of Agriculture Marketing In India	Dr. Shobha Arun Paudmal	20-22
7	Sociology	Role Of Dr. Babasaheb Ambedkar In Regaining The Universalistic Ethos Of Buddhism As The Basis Of Nationalism In India	Dr. Arun V. Paudmal	23-27
8	Political Science	Theory of Contemporary Terrorism	Prof. R. G. Bambole	28-29
9	Political Science	Dr. B.R. Ambedkar's thoughts on Industrializations	Manohar.G.Tallimani	30-31
10	वाणिज्य व व्यवस्थापन	महाराष्ट्र राज्य कृषिविभागाद्वारे बाबविण्यात येणाऱ्या विविध योजनांचे अंदाज विव्हाच्या विकासवात योगदान	प्रा. प्रविण घ. कामधे	32-35
11	मूळार्थशास्त्र	मेळघाटातील महिलांचा सामाजिक व आहार विषयदर्जा : एक अध्ययन	ड. गोवाली वि. इंगळे	36-37
12	अर्थशास्त्र	शास्त्रत कृषी विकासकक्षित पायाभूत सुविधांची गरज	प्रा. अरुण योगेशचंद्र जाधव	38-40
13	राज्यशास्त्र	शांतराष्ट्रीय राजकारणातील समकालीन आव्हाने व उत्तरापाह	प्रा. विजय पाठकर	41-41
14	राज्यशास्त्र	भारतीय बहुपक्षपद्धती व भूमिस्थानकार	डॉ. गणेश आपूजी खुणे	42-43
15	राज्यशास्त्र	येगळमधील सत्ता संघर्ष	डॉ. टी. एन. माधव	44-45
16	राज्यशास्त्र	डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर यांचे शैक्षणिक विचार	प्रा. नयिन जयमाल	46-47
17	राज्यशास्त्र	देशातील अक्षरिप्युता : राजर्षी शाहू महाराजांची सामाजिक संभवा	प्रा. डॉ. टी. एन. पाटील प्रा. शंकर विडल पाटील	48-51
18	राज्यशास्त्र	संयुक्त महाराष्ट्र आंदोलकांनी राजकीय चळवळीचे सुरीचे संयकारण	प्रा. डॉ. अरुणान मने	52-56
19	इतिहास	विहर्षाची ऐतिहासिक पार्श्वभूमी	नावायण व्हे महाजन	57-58
20	मराठी	भटकाच्या विमुक्तांच्या काळखरीतील वरीचीपन	प्रा. डॉ. राजेंद्र हापडे	59-60
21	मराठी	श्रीलिपी : संज्ञांच्या उपेक्षेचे साक्षर विवरण	कु. ज्योती बा. मारखडे	61-62
22	मराठी	समाशा : संज्ञांपर विधीमुक्त लोककला	प्रा. पिनाकर बाळत	63-64
23	मराठी	केशवभुताच्या कवितेतील अविष्कृत होणाऱे काव्य विचार : वाग्निशा आणि विश्लेषण	प्रा. आर. वि. भास्करकर	65-67

ISSN 2277- 8063

December 2016

Vol. V / Issue - IV / 2016

International Interdisciplinary Research Journal
[Humanities, Social Sciences, Languages,
Commerce & Management]

Chief Editor

Prof. Dr. Ravindra P. Bhanage
Dept. Of Political Science,
Shivaji University,
Kolhapur.

Editor

Dr Pyarelal Suryawanshi
Prof Rajabhau Deshmukh
Mahavidyala
Nandgaon (kh) Dist Amravati

- Published by -
HOUSA Publication, Kolhapur

ISSN 2277- 8063

2016-17

Navjyot

नवज्योत

International Interdisciplinary Research Journal
(Humanities, Social Sciences, Languages,
Commerce & Management)

www.navjyot.net

E-mail : editornavjyot@gmail.com

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

4

CONTENTS

S. N	Subject	Title	Author	P.No
1	Sociology	Women Farmers In India: An Overview	Dr.PratimaPawar, Dr. Pratibha. Desai	1-6
2	Political Science	Demand For New Districts In Maharashtra	Dr.VasantiRasam Shri. Anil Patil,	7-11
3	Political Science	India's International Relations And Foreign Policy In Contemporary Decadal	Smt.Varsha. M. Potdar	12-15
4	Law	India's Economic development and Dr. Babasaheb Ambedkar's Thoughts(AnOverview)	Shri.Nandkishor K. Ramtcke	16-19
5	Economics	Nais-Crop Insurance Scheme In Maharashtra	Miss.ShirkeSadhana Uttam	20-25
6	English	Image Of Race In Theautobiography Of May Angelou's <i>I Know Why The Caged Bird Sings</i>	Shri. D.K. Kamble	26-28
7	अर्थशास्त्र	नागपूर विभागातील गैर प्राथमिक क्षेत्राचा वाढता विस्तार व शहरीकरण	डॉ. जयंतकुमारएम. मस्के	29-31
8	अर्थशास्त्र	ग्रामिण विकासात ग्रामसभेचा सामाजिक व आर्थिक दृष्टिकोन	श्री. गुरूनाथ इशाम सामंत	32-36
9	अर्थशास्त्र	महाराष्ट्रातील उद्योजकता विकास कार्यक्रम व महिला उद्योजक	श्री. मदनजी. प्रधान	37-39
10	अर्थशास्त्र	मातीवरील प्रकिया एक महाउद्योग	डॉ. नितीनवी. कावडकर	40-43
11	राज्यशास्त्र	वैश्वीकरणकी तपिश और मानवाधिकार हनन	प्रा. अल्पना वैद्य	44-47
12	राज्यशास्त्र	अण्णा भाऊ साठे यांच्या साहित्यातील बंडखोर स्त्री	सुप्रिया बोराल	47-50
13	राज्यशास्त्र	शितयुध्दोत्तर भारत-चीन संबंधाची वाटचाल	डॉ. प्यारिलाल सूर्यवंशी प्रा. दत्तात्रय डवारे	51-53
14	राज्यशास्त्र	भारतीय संविधान आणि धर्मनिरपेक्षता	प्रा. डॉ. भगवान माने	54-56
15	राज्यशास्त्र	भारत-पाकिस्तान संबंध सजिकल स्ट्राईक	प्रा. संतोष केशव खडसे प्रा. सुनिता सं. बोर्डे खडसे	57-60
16	राज्यशास्त्र	शितयुध्दोत्तर भारत आणि शेजारी देश	प्रा. ए. वी. मोहिते प्रा. यु. एन. लाड	61-63
17	राज्यशास्त्र	१९९० नंतरचे भारतीय समकारण	श्री. प्रविण अरुण पोवार	64-65
18	राज्यशास्त्र	भारतीय राज्यघटनाआणि धर्मनिरपेक्षता	प्रा. डॉ. मनोज जाधव प्रा. वावुराव पवार	66-67
19	राज्यशास्त्र	भारतीय राज्यघटना आणि धर्मनिरपेक्षता	प्रा. डॉ. टी. एम. पाटील प्रा. शरद विठ्ठल पाटील	68-71
20	राज्यशास्त्र	डॉ. याबासाहेबअंबेडकरांचा भारतीय राज्यविषयक सिध्दांत : तत्व आणि व्यवहार	मोहन रमेश कांबळे	72-74
21	राज्यशास्त्र	२१ व्या शतकातील भारताचे आंतरराष्ट्रीय संबंध : परराष्ट्र धोरणातील बदल	प्रा.शिदि ए.जे.	75-76
22	हिंदी	रंगेय राघव के कथा साहित्य मे चीन-संबंधो की अभिव्यक्ति	प्रा. जे. ए. पाटील	77-78
23	मराठी	मराठी विज्ञान साहित्य	प्रा. डी. जे. दगामे	79-82
24	शारिरीक शिक्षणशास्त्र	आंतरराष्ट्रीय कवडी स्पर्धेवेली वापरलेल्या कौशल्यांचा विश्लेषणालाक अभ्यास	श्री. देवेंद्र बापुसा विरनाळे	82-85

2016-17

Navjyot

नवज्योत

International Interdisciplinary Research Journal
(Humanities, Social Sciences, Languages,
Commerce & Management)

www.navjyot.net

E-mail : editornavjyot@gmail.com

XEROX COPY

Table No. 2
Number and Proportion of Indebted Farmer Households
in Major States of India

Sr. No.	State	Estimated Number of indebted Farmer Households('00)		Per cent of Indebted Farmer Households	
		2002	2012	2002	2012
1	Telangana	--	22,628	--	89.1
2	Andhra Pradesh	49,493	33,421	82.0	92.9
3	Tamil Nadu	28,954	26,780	74.5	82.5
4	Kerala	14,126	10,908	64.4	77.7
5	Karnataka	24,897	32,775	61.6	77.3
6	Rajasthan	27,828	40,055	52.4	61.8
7	Orissa	20,250	25,830	47.8	57.5
8	Maharashtra	36,098	40,672	54.8	57.3
9	Punjab	12,069	7,499	65.4	53.2
10	West Bengal	34,696	32,787	50.1	51.5
11	Uttar Pradesh	69,199	79,081	40.3	43.8
12	Gujarat	19,644	16,743	51.9	42.6
13	Bihar	23,383	30,156	33.0	42.5
14	Haryana	10,330	6,645	53.1	42.3
15	Chhattisgarh	11,092	9,538	40.2	37.2
16	Jharkhand	5,893	6,464	20.9	28.9
17	Himachal Pradesh	3,030	2,457	33.4	27.9
18	Assam	4,536	5,995	18.1	17.5
All India		4,34,242	4,68,481	48.6	51.9

Source: Various All India Debt and Investment Surveys .

Table No. 2 shows that at the all India level, out of the 89.4 million farmer households (60.4 percent were farmer households) and out of them 48.6 per cent were indebted. The percentage of highest indebtedness was in Andhra Pradesh (82.0 percent) followed by Tamil Nadu (74.5 percent), Punjab (65.4 percent), Kerala (64.4

Agricultural Credit And Farmers Indebtedness In India

**Mr. Kiran Shankar Pawar*

Abstract:

Agriculture is a dominant sector of our economy and credit plays an important role in increasing agriculture production. Availability and access to timely, adequate and low cost credit from institutional sources is of great importance particularly to small and marginal farmers. Need for agricultural credit arises because modern farm technology is costly and the personal

resources of the farmers are inadequate. Indebtedness, however, need not necessarily have a negative connotation. Indebtedness also implies accessibility to credit. This paper examines the proportion of institutional and non-institutional credit supply in India and Institutional credit and indebtedness of farmers in India.

Key words: Farmers, Agricultural credit, Indebtedness,

Introduction:

Agriculture is a dominant sector of our economy and credit plays an important role in increasing agriculture production. Availability and access to timely, adequate and low cost credit from institutional sources is of great importance particularly to small and marginal farmers. Along with other inputs, credit is essential for establishing sustainable and profitable farming systems. Experience has shown that easy access to financial services at affordable cost positively affects the productivity, asset formation and income and food security of the rural poor.

*Associate Professor, Sadashivrao Mandlik, Mahavidyalaya, Murgud, Tal-Kagal, Dist-Kolhapur.

INDEX

S.No.	Name of Topics	Author Name	P.No.
1	Make in India: The Road Ahead	Davinder Kumar Madaan	1
2	Development, Industrialisation and peoples' response: Insights From Odisha	Dr. Sunita Mahanti Miss. Silan Das	10
3	An Analysis of Physical Road Network in Madhya Pradesh	Dr. Varsha Choudhary	19
4	"An Analysis Of Increasing Contribution Of Tertiary Sector In Countries Gdp & Impact Of Social-Economic Indicators Of The Country"	Dr. Anamika Shrivastava	34
5	मौलिक नैतिक संप्रत्यय : रसेल के मत की आलोचना	डॉ. सुमेरु गोंडणे	51
6	Employee Turnover: Causes, Impact on an organisation, and Management	Ms. Minni Sharma	56
7	"Analysis of Trends and patterns of Tax Revenue in India"	Dr. S.T. Pawar	67
8	Genetically Modified Food and Regulatory Laws in India	Dr. Mugdha Deshpande	74
9	Relationship between Energy Consumption and Economic Growth in Jammu and Kashmir	Romesh Chander, Dr. Rajender Gupta	82
10	Entrepreneurship Development Through Forest Based Msmes	Lal Mrigendra Singh Baghel	100
11	Agricultural Credit And Farmers Indebtedness In India	Mr. Kiran Shankar Pawar	109
12	How Islamic Finance Is Redefining Agri-Business	Mr. Ssekabira Robert	117
13	Peace And Harmony In Islam And Buddhism: Some Reflections	Abida Iqbal Lone	121

(21)

Vol.X DEC.- 2016

ISSN 2278-4675

VISHLESHAKA

International Peer-Reviewed Research Journal of Economics

XEROX COPY

3

Dept. of Economics
Dayanand Arya Kanya Mahavidhyalaya Nagpur

A. Mandlik
Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

7	Factors Influencing Attitude Of Investor Towards Savings And Investment Decision: An Empirical Study Of Uttarakhand Priyanka Pandey and Dr. Sunil Kumar Batra	33
8	A Study Of Environmental Attitude, Environmental Behaviour And Environmental Awareness Among B.Ed. Student Teachers In Tamilnadu State Dr. K. Manikandan	40
9	Bancassurance In India: Open Architecture -Pros And Cons Sunita M. Patil and Dr. V. B. Kodag	49
10	New Techniques In Qualitative Research In Marketing Manisha and Sanatan Tiwari	59
11	Crime Against Women Dr. Sudhir Dutta	65
12	Effectiveness Of Constructivist Teaching And Learning Process On Higher Secondary Level Studying Students In The Subject Of Economics- A Study In Pusad City Dr. Ajay M. Gadam	72
13	Engineering Educational Stream Students Emotional Intelligence Relation To Their Adjustment Dr. Sandeep D. Morande	75
14	Negotiation In Criminal Cases: A Study Of Plea Bargaining In Indian Context Dr. Deepika Bhatnagar	79
15	Farmers Suicide In India And Maharashtra Kiran Shankar Pawar	85

XEROX COPY

Vice-Principal
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

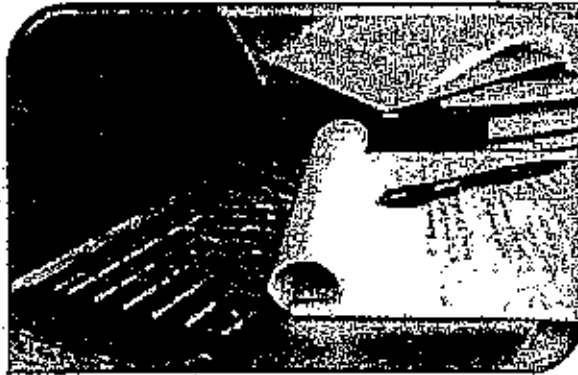
Golden Research Thoughts

International Recognition Multidisciplinary Research Journal

ISSN NO:-2231-5063

Impact Factor : 4.6052(UIF)

Vol.- 6, Issue - 6, December -2016

Sr. No	Title And Name Of The Author (S)	Page No
1	A Study Of Youth Problem Among 12th Standard Students Dipak D. Nikam.	1
2	‘‘बाकू समस्या एक अनुशीलन’’ (जंगल जहाँ शुरु होता है के विशेष संदर्भ में) प्रा.डी.अशोक एम्. पवार	6
3	Poojas And Festivals Of Palani Sri Periyanaayahi Temple Dr. K. Manivannan	8
4	Effect Of Flexibility On Secondary School Children Smt. Jyoti Awati AND Dr. Rajkumar P. Mallpatil	14
5	Scenario Of Crime Against Children In India Panduranga B and Dr. Pavitra R Alur	17
6	A Study On Financial Performance Of Primary Agricultural Co- Operative Credit Society Ltd At Velliangadu Dr. S. Shalini and R. Lavanya	24

XEROX COPY

Vice-Principal

Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

15-16
2016/17

20

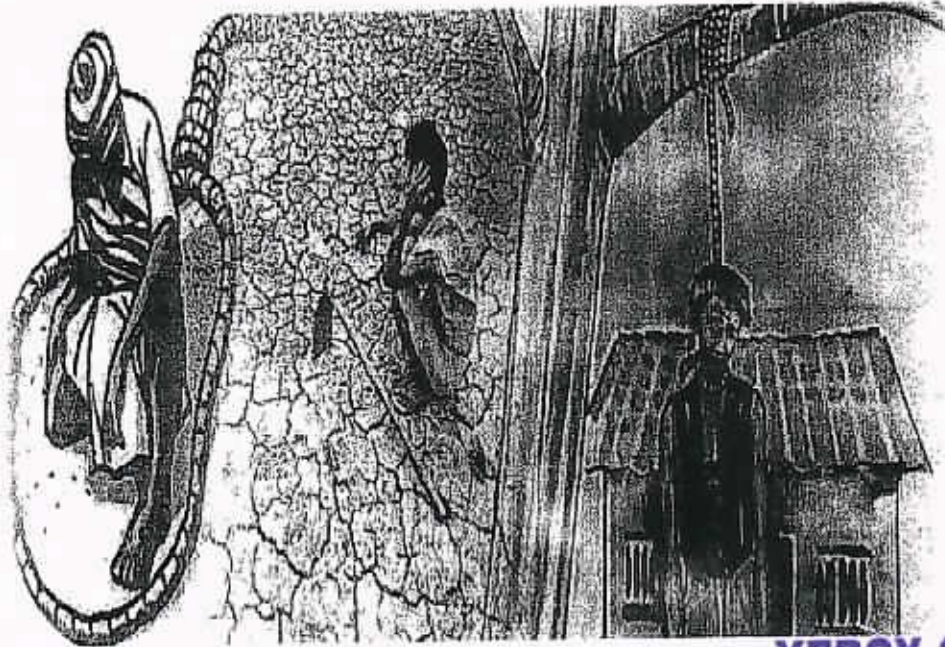
Golden Research Thought

Volume - 6 | Issue - 6 | December - 2016

International Recognition Multidisciplinary Research Journal

4.6052(UIF) 2231-5063

FARMERS SUICIDE IN INDIA AND MAHARASHTRA

XEROX COPY

Kiran Shankar Pawar

Kiran Shankar Pawar
[Signature]

Sadasivrao Mandlik Mahavidyalaya, Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

ABSTRACT: Agriculture plays an important role in Indian economy and social development. India consisting of 16% of world's population sustains only on 2.4% of land resource. Agriculture sector is the only live in on the two-third of its population which gives employment to the 57% of workforce. Despite a steady declining...

XEROX COPY

Editor - In - Chief - **Dr. T. N. SHINDE**

Vice - Principal

Sadasivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

(ONLINE) ISSN : 2321-4953

International Research Fellows Association

IRFA

YOURS GLOBAL IDENTITY

(ONLINE) ISSN : Coming Soon

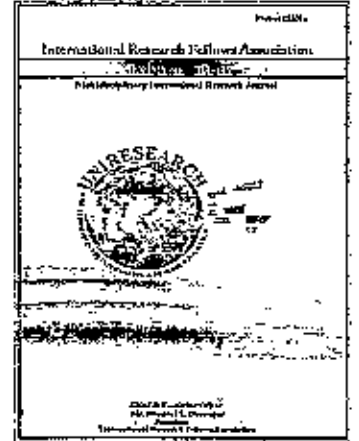
[Home](#) |
 [About IRFA](#) |
 [Editorial Board](#) |
 [Advisory Board](#) |
 [Review Committee](#) |
 [For Authors](#) |
 [Contact Us](#)

View Articles

Select Month* : Jul ▼ Select Year* : 2015 ▼

[Show](#) [Download Cover Page](#)

Author	Title	Download
UNIRESEARCH JOURNAL	Editorial Board, Advisory Board Review Committee & Index	Download
Dhanraj T. Dhangar	Editorial - संपादकीय	Download
Dr. Shivaji Hodage	लोकसाहित्य संकल्पना व स्वरूप	Download
Dr. Nitish Sawant	मराठी स्त्री लोकगीतांचे स्वरूप	Download
Dr. Nivrutti Misal	लोकसाहित्यातील भटकी जन्मत	Download
Dr. Madhukar Mokashi	नेट वरील मराठी लोकसाहित्य	Download
Dr. Suhaskumar Bobade	जागतिकीकरण आणि भटक्या - विमुक्तांच्या बोलीचे अस्तित्व	Download
Prof. Ehasaheb Gayhane	लोकसाहित्य : लोकतत्व व स्वरूप	Download
Dr. Vasant Shendage	कालपुरुष श्री विठ्ठलपंत : लौकिक-अलौकिक	Download
Dr. Rushibaba Shinde	वारकरी संप्रदाय : एक आकलन	Download
Prof. S. S. Kambale	मध्ययुगीन मराठी साहित्यातील संतांची भक्ती	Download
Dr. Vaishali Bhalsing	महानुभावांच्या बहुभाषिक साहित्याची पार्श्वभूमी	Download
Dr. Ramleela Pawar	मराठवाड्यातील ग्रामीण कथेचे बदलते स्वरूप	Download
Dr. Ranjana Kadam	सलिल गद्य लेखनातील वाडमयीन विशेष	Download
Prof. Balasaheb Gayake	ग्रामीण साहित्य समीक्षा एक आकलन	Download
Prof. Dilip Jadhav	मराठी ओवी गीतांतून व्यक्त झालेले देवी-देवतांचे चित्रण	Download
Prof. Ku. Madhavi Pawar	ग्रामीण साहित्य प्रेरणा	Download
Prof. Vipin Vairat	अण्णाभाऊ साठे यांच्या कादंबऱ्यांतून चित्रित झालेली दलित स्त्री	Download
Dr. Mahavir Kambate	१९७५ नंतरचे मराठी दलित नाटक	Download
Dr. Mangala Hande	शेतकऱ्यांच्या वेदनेची तय पकडणारी १९८० नंतरची कविता	Download
Dr. Baburao Upadhye	जवोदत्तरी ग्रामीण कथा	Download
Dr. Madhav Bhosale	जागतिकीकरणाचा मराठी कवितेवरील परिणाम	Download

Oct 2016
2016-17

X (24)

08
08X
47

NAAC Sponsored

NATIONAL SEMINAR

On

NEW HORIZONS IN ACADEMIC AUDITING
FOR COMPETENCY BUILDING
OF STAKEHOLDERS

Organized By

Internal Quality Assurance Cell (IQAC)

Sri A.D.S.P. Mandal's

Mahavir Mahavidyalaya,

Kolhapur (MS) India

XEROX COPY

Editors

Prin. Dr. R.P. Lokhande

Dr. R.B. Mirajkar

Pramod P. Tandale

08
08X
47

**NAAC Sponsored Two Day National Seminar on
New Horizons In Academic Auditing For Competency Building Of Stakeholders**

Organized By IQAC (Internal Quality Assurance Cell) Maharaja Mahaydyalaya, Kolhapur	Convener Dr. R.P. Lokhande Principal & Chairperson IQAC	Co-Convener Dr. R.B. Mirajkar IQAC Member	Special Issue No. 3 ISSN 2349-638X Impact Factor 2.147
--	--	--	---

Sr.No.	Author Name	Research Paper / Article Name	Page No.
14.	Dr. A. A. Kulkarni	Role Of Industry In Academic Audit Of Commerce Education	54 To 58
15.	Dr. Advait D. Joshi	Academic And Administrative Audit: A Path To Quality Enhancement	59 To 61
16.	Dr. Mrs. Sujata C. Pandit	Quality Assurance Through Academic And Administrative Audit And Importance Of IQAC	62 To 65
17.	Dr. Jagannath. K. Dange, Somashekhara.M. & Girish. T	The Principles and process of Academic Audit	66 To 69
18.	Dr. M. B. Chougule	Perspectives of teaching - learning process for student centric education and NAAC evaluation	70 To 73
19.	Dr. Atul Arun Gaikwad	Quality Assurance Through Academic Audit of Pupils Placement	74 To 75
20.	Chandrakant Lonkar	Audit of Teaching and Administrative professionals Outcome in Higher Education	76 To 77
21.	Pramod P. Tandale & Dipak S. Sarnobat	Need Of Academic Audit In Present Scenario	78 To 80
22.	A.A. Kotnis-Patel	Academic Audit: The need of an Hour	81 To 84
23.	Ankush Ramchandra Bansode	Principles Of The Academic Audit And Key Tips For Writing Auditor Reports	85 To 87
24.	Dr. Chetna. P. Sonkamble & Dr. Shashikant Annadate	Academic Audit for Academic Activity Theme In Universities	88 To 91
25.	Dr. Shankar Dhanwade	Role Of Different Audits In Educational Institutions	92 To 93
26.	Dr. M. B. Chougule	Best practices in educational institutions and NAAC guidelines for better Academic and administrative outcomes	94 To 97

ISSN: 2394 5303

Impact
Factor
5.011111111

Printing Area[®]
International Research Journal

April 2018
Issue-45, Vol-02

01

आंतरराष्ट्रीय बहुभाषिक शोध पत्रिका

प्रिंटिंग एरिया

Printing Area International Interdisciplinary Research
Journal in Marathi, Hindi & English Languages

April 2018, Issue-45, Vol-02

Date of Publication
30 April 2018

Editor

Dr. Bapu g. Gholap

(M.A.Mar.& Pol.Sci.,B.Ed.Ph.D.NET.)

Co-Editor

Dr. Ravindranath Kewat

(M.A. Ph.D.)

"Printed by: Harshwardhan Publication Pvt.Ltd. Published by Ghodke Archana
Rajendra & Printed & published at Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.,At.Post.
Limbaganesh Dist,Beed -431122 (Maharashtra) and Editor Dr. Gholap Bapu Ganpat."

Reg.No.U74120 MH2013 PTC 251205
Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.

At.Post.Limbaganesh,Tq.Dist.Beed
Pin-431126 (Maharashtra) Cell:07588057695,09850200295
harshwardhanpubli@gmail.com, vidyawarta@gmail.com

All types Educational & Reference Book Publication & Distributors www.vidyawarta.com

Principal,

sadashtorao Mundlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

2017-18

(26) PRE

(28)

Dnyansadhana Shikshan Prasarak Mandal Niwade, Sanchalit

M.H.Shinde Mahavidyalaya ,Tisangi

Tal. Gaganbavada, Dist. Kolhapur (M.S.)

**One Day
Interdisciplinary National Seminar
17th Feb.2018**

**On
Nation Builders**

A Special Issue of
**Aayushi International Interdisciplinary
Research Journal**

Special Issue - XXI

ISSN -2349-638x UGC Approved No. 64259

Impact Factor 4.574

Editor

PRIN. DR . N. K. SHINDE

DR . VINOD KAMBLE

XEROX COPY

Principal,

sadashivrao Mundlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

One Day Interdisciplinary National Seminar 17th Feb. 2018

Special Issue On Nation Builders

Organised By

M. H. Shinde Mahavidyalaya, Tisangi
Tal. Gaganbavada Dist. Kolhapur

ISSN 2349-638x
Impact Factor 4.574

31.	डॉ. प्रा. बी. डी. इंगवले	शेतकरी बाजार - शेतकऱ्यांच्या आर्थिक विकासाचा एक चिकित्सक अभ्यास	86 To 89
32.	प्रा. ए. बी. कांबळे	गट शेती-शाश्वत विकासाचा मार्ग	90 To 92
33.	प्रा. डॉ. प्रमिला विजय डोणे	भारताच्या कृषी विकासाच्या व्यूह रचनेचे शिल्पकार पंडित नेहरू	93 To 96
34.	प्रा. भीमराव जोतिबा शिंदे	ज. र. तथा दादा पेडणेकर : सामाजिक व राजकीय योगदान	97 To 98
35.	डॉ. दादासाहेब बापूराव जाधव	आद्य क्रांतिकारक उमाजी नाईक	99 To 100
36.	धनराज शिंदे	मराठीतील आद्य वृत्तपत्र : मुंबापूर वर्तमान	101 To 104
37.	डॉ. संभाजीराव आनंद मोरे	राष्ट्र उभारणीतील गोपाळ कृष्ण गोखले यांच्या भारत सेवक समाजाचे योगदान	105 To 107
38.	प्रा. डॉ. तानाजी रामचंद्र हवलदार	राष्ट्र निर्माते : पंडुरंग सदाशिव साने	108 To 109
39.	प्रा. पी. आर. फराकटे	शेताजी (सुभाषचंद्र बोस) यांनी राष्ट्रीय काँग्रेसच्या माध्यमातून स्वातंत्र्यलढ्यात दिलेले योगदान	110 To 112
40.	श्री. दगडू अर्जुन जगताम	संशोधन कार्यात 'आश्रय विश्लेषणा'चे महत्त्व	113 To 114
41.	प्रा. जनादन श्रीकांत जाधव	भारतीय स्वातंत्र्य आंदोलनातील यशवंतराव चव्हाणांचे योगदान	115 To 117
42.	श्री. कृष्णमत पांडुरंग पाटील	राष्ट्रीय व सामाजिक विकासातील ग्रंथालयांचे महत्त्व	118 To 121
43.	कुबेर दिनकर दिंडे	भारतीय अर्थव्यवस्थेच्या जडणघडणीत महात्मा गांधीजींच्या 'स्वदेशी' चळवळीचे योगदान	122 To 124
44.	डॉ. मधुकर विठोबा जाधव	भारताच्या स्वातंत्र्यलढ्यातील स्वातंत्र्यवीररांगना वीणा दास	125 To 127
45.	श्रीमती मीना भा. सावंत	राष्ट्र उभारणीस बळ प्राप्त करून देणारे महिला सक्षमीकरण	128 To 130
46.	प्रा. गुरुनाथ कृष्ण मोरे	स्वर्गीय, आमदार तुकाराम कोलेकर यांचे राष्ट्रबांधणीतील योगदान	131 To 132
47.	श्री. एन. पी. महागांवकर	भारतातील उच्च शिक्षणातील संस्था-विद्यापीठ अनुदान आयोग	133 To 135
48.	प्रा. दत्तात्रय हरी नाईक	महात्मा जोतिबा फुले - एक समाजसुधारक	136 To 139
49.	प्रा. प्रकाश ना. कांबळे	राष्ट्र बांधणी - एक सामाजिक शिक्षण प्रक्रिया	140 To 142
50.	प्रा. पद्माकर सदाशिव	स्वातंत्र्योत्तर काळातील भारतीय शेतकरी चळवळी	143 To 146
51.	पूनम रमेश भुवेकर	ब्रिटिश सरकारचे सतीप्रथेविषयक धोरण	147 To 149
52.	प्रा. डॉ. बाबासाहेब एस. शिंदे	राजर्षि शाहू महाराज यांचे देश उभारणीतील कार्य	150 To 154
53.	प्रा. रा. सु. गडकरी	भारतीय ज्ञानकेन्द्रांचे राष्ट्र उभारणीतील योगदान	155 To 158
54.	रीना रामचंद्र कांबळे	राष्ट्र बांधणी मधील भारतीय सैन्यदलाची भूमिका : एक समाजशास्त्रीय अभ्यास	159 To 161
55.	प्रा. संभाजी शंकर कांबळे	दलित पेंथर एक चळवळ	162 To 164
56.	प्रा. डॉ. संतोष तुकाराम कदम	मा. शरदरावांची राजकारणातील वाटचाल: एक दृष्टिक्षेप (सन १९४० ते १९९५)	165 To 167
57.	प्रा. सरिता आपणासो मोरे प्रा. आपणासो विलास जाधव	माध्यमिक स्तरावर इयत्ता ९ वी च्या विद्यार्थ्यांच्या मराठी भाषेची वाचन विषयक अभिरुची - एक अभ्यास	168 To 170
58.	प्रा. सतीश यशवंत चौगुले	महात्मा ज्योतीराव फुले यांच्या जलव्यवस्थापनाबाबतच्या विचारांची प्रस्तुतता	171 To 173
59.	प्रा. सयाजीराव यशवंत पाटील	संरक्षणमंत्री स्वर्गीय यशवंतराव चव्हाण यांचे राष्ट्रबांधणीतील योगदान	174 To 176
60.	प्रा. डॉ. सुरेश मास्ती चव्हाण	राष्ट्रबांधणीच्या कार्यातील सौ सिंधुताई सपकाळ यांचे योगदान	177 To 178

2017-18

KST (27) 67

Impact
Factor
4.574

ISSN 2349-638x

Refereed And Indexed Journal

AAYUSHI INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL (AIIRJ)

UGC Approved Monthly Journal

VOL- V ISSUE- I Jan. 2018

Address - Vikram Nagar, Boudhi Chauk, Latur,
Tq. Latur, Dis. Latur-413512 (MS.) India
(+91) 9922455749, (+91) 8999250481

Email - aiirjpramod@gmail.com
- aayushijournal@gmail.com

Website - www.aiirjournal.com

XEROX

Principal
Prakashrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud Tal. Kasa.

CHIEF EDITOR - PRA MOD PRAKASHRAO TANDALE

Aayushi International Interdisciplinary Research Journal (AIRJ)
UGC Approved Sr.No.64259

Volume 10, Issue 1, January 2018, ISSN:2349-638X, Impact Factor:1.9574

	Sunil Kumar	A Study of The Dropouts of Students At Primary Level In Government Schools of Fazilka District	176 To 182
38.	Poonam Gosal	Renew the Things for Greener Sustainability	183 To 187
39.	Sunaina	Governance And RTI	188 To 192
40.	Poonam Midha	Government Policies For Quality Teacher Education	193 To 198
41.	Jai Bhagwan Singh Gaoun	Indian Competition Law In Sports	199 To 201
42.	Jai Bhagwan Singh Gaoun	Impact of Physical Inactivity on Health	202 To 204
43.	Vivek Shanti Pawar	Effects of Yoga on Anxiety on Rifle Shooting Players	205 To 210
44.	Dr.M.C.Dalvi	Contribution of Translation to The Development of Research	211 To 212
45.	Dr Sukhvir Singh And Mr Inderpreet Singh	A Study of Consumer Perception about Smart Phones	213 To 219
46.	Dr Sukhvir Singh And Mr Inderpreet Singh	Consumer Behaviour: A Case Study of Maruti	220 To 228
47.	Dr Amilkumar S. Gagare	Role of Teacher in Inclusive Education	229 To 232
48.	Prof. Dasharath R. Albal And Mr. Narayan. Y. Koujalagi	Challenges of Rural Youth Today	233 To 237
49.	Shri. K.S. Pawar And Dr.D.K. More	Land Holding and Cropping Pattern of the Maharashtra State	238 To 241
50.	Mr. B. N. Hirani	Role of women in Shakespeare's Tragedies Character study of Gertrude from Hamlet and Lady Macbeth from Macbeth.	242 To 246
51.	Dr. S. R. Gillisule	Use of SWOT Analysis Method in Library Management	247 To 249
52.	Pramod Prabhakar Kaimble	The Current Scenario of Higher Education in India	250 To 257
53.	Sudhiti Sharma	Diverse Facets of Art	258 To 261
54.	Aijaz Ahmad Dar	Comparison of Mental Health In S.R.T.M University Nanded Campus Students	262 To 264
55.	Dr. S.G. More	A Caution about Supplements and Drugs	265 To 267
56.	Amarnath Reddy And Dr. Vijaykumar S Etambli,	A Study on Emotional Intelligence and Social Intelligence In Terms of Leadership Behavior And Personal Effectiveness Among +2 Level Students	268 To 276
	Dr. Prashant S. Pagade	Concept of Digital Libraries	277 To 279

2017-18

28

20

Impact
Factor
3.025

ISSN 2349-638x

Refereed And Indexed Journal

AAYUSHI INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL (AIIRJ)

UGC Approved Monthly Journal

VOL-IV ISSUE-XII Dec. 2017

Address • Vikram Nagar, Boudhi Chouk, Latur,
• Tq. Latur, Dis. Latur-413512 (MS.)
• (+91) 9922455749, (+91) 8999250451

Email • aairjpramod@gmail.com
• aayushijournal@gmail.com

Website • www.aairjournal.com

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Solapur

CHIEF EDITOR – PRAMOD PRAKASHRAO TANDALE

December 2017 – INDEX

34.	Shri.K.S.Pawar And Dr.D.K.More	Farmers Suicides in Kolhapur District of Maharashtra State	185 To 189
35.	Rajesh Pandurang Meshram	An Overview of Physical Factors in Amravati District	190 To 193
36.	Sandeep C. Nagarale	Shifting Paradigm of Environmental Jurisprudence: A Review	194 To 198
37.	Dr. B. R. Gavade	(A Managerial study of 'Financial Audit as Control Unit'	199 To 202
38.	Dr. N. G. Mali, And Miss. Maya Sanvade	Birth and Death Rate as a Component of Population Change: A Case Study of Latur and Osmanabad District	203 To 211
39.	Dr. Sampada Amit Naser	Implementation of Right to Education Act-2009: Issues and Challenges Ahead – A Study of Nagpur City - (2010-2014).	212 To 219
40.	A.C.Dhole	Antifungal Activity of Plant Extract of Acaoua Nilotica (L) Del. On Seed Mycoflora, Germination and Vigour Index of Bengal Gram	220 To 222
41.	Anita P. Patil And Dr. Aparna Sanjay Choudhary	Evaluation of Social Science Collection in Sant Gadge Baba Amravati University Library	223 To 228
42.	Upendra Parmeshwar Prasad Varma And Dr. Sachin Chaple	A Study of Eye-Hand Coordination Ability and Reaction Time of Handball and Hockey Players Participating in University and State Level Tournaments	229 To 232
43.	Dr. Sunita Mahe	Disaster Management in College Libraries	233 To 237
44.	Dr. B. R. Gavade	Foreign Exchange Market in India, a Brief Background	238 To 241
45.	A.V.Pathan	Studies on Population Dynamics of Helminth Parasite Senga Sp. In Freshwater Fish Mastacembelus Armatus From Latur District (Ms) India	242 To 247
46.	Dr. G.T.Khurpe	History of National and International Measurement Systems	248 To 253
47.	Dr. Vithal R. Bhosale	Benefits of GYM Exercises for Girls	254 To 257
48.	Akanisha S. Bhanji	Green Marketing- Challenges and Opportunities	258 To 262
49.	Dr. Vishal K. Dube	Physical Education: An important Part of Child's Development in School Curriculum-	263 To 265
50.	Laxmikant N. Soni	A Study of E-HRM and its Dimensions	266 To 270
51.	Nitin Gangurde	Issue of Self Defence Specially In Womens	271 To 272

(29)

2017-18 (29)

ISSN 2277- 8063

2017-18

Navjyot

नवज्योत

International Interdisciplinary Research Journal
(Humanities, Social Sciences, Languages,
Commerce & Management)

www.navjyot.net

E-mail : editornavjyot@gmail.com

XEROX COPY

ISSN 2277- 8063

September 2017 ✓

Vol. VI / Issue - III / 2017

International Interdisciplinary Research Journal
[Humanities, Social Sciences, Languages,
Commerce & Management]

Chief Editor

Dr. Ravindra P. Bhanage
Prof. Dept. of Political Science,
Shivaji University,
Kolhapur.

Editor

Dr. Pyarelal H. Suryavanshi
Asso. Prof. Dept. of Pol. Science
Prof. R.D.K. Mahavidyalay,
Nandgaonn(Kh) Amravati

- Published by -

HOUSA Publication, Kolhapur

CONTENTS

क्र. क्र. क्र.	Subject	Title	Author	P. No.
क आणि ल आणि श विचार महाराष्ट्राच्या एकूणच कास व	Economics	Area and Production of Oilseeds Crops In Maharashtra With Special Reference to Sangli District	Mr. Rohit Dinkar Barsing Dr. K. Yuvaraj	1-5
	Economics	A Study of Economic Status of Small Farmers in Kolhapur District	Dr. D. K. More Patil J. P.	6-10
	Sociology	Different Approaches In Maratha History	Mr. Mayuresh Tanaji Patil,	11-12
	Sociology	Health Problems In Slums Of India	Phairani Shivramsing Rajput	13-17
कल्पना विषय	Sociology	Burud Community A Sociological Study	Pooja Narendra Patil (Gotkhindikar)	18-19
	वृत्तपत्रविधा व संवादशास्त्र	महाराजण मेघाजी लोखंडे एक उत्तम जनसंज्ञापक	प्रभोद श्रीरंग फरादे	20-22
ल्यास अशी	मराठी	संगीत एक कला	प्रेमीला जोतिबा पाटील	23-24
	मराठी	महात्मा फुले यांच्या व्यक्तिमत्त्वाची जडण घडण 'महात्मा' या कादंबरीच्या आधारे	हरिहर मनिषा शिवाजी	25-26
सेव गत	राज्यशास्त्र	जागतिकीकरणाचा भारतीय शेती क्षेत्रावर झालेला परिणाम	राहुल नागुईकर	27-28
	राज्यशास्त्र	सरदार वल्लभभाई पटेल्यांची संस्थानाच्या विलीनीकरणातील भूमिका	प्रा. शरद वि. पाटील प्रा. टी. एम. पाटील	29-30
	राज्यशास्त्र	नक्षल चळवळीचा उदय व विकास	प्रा. व्ही. वी. चांदजकर	31-33
	राज्यशास्त्र	गडचिरोली जिल्ह्यातील वरिष्ठ महाविद्यालयीन शिक्षकांचा राजकीय सहभाग	भगवान व्ही. धोटे	34-35
	राज्यशास्त्र	चीनचे डॉकट्राम हे निमित्त ओवोरे हेच लक्ष?	प्रा. डॉ. प्रदीप दंडे	36-37
	राज्यशास्त्र	पंडित नेहरूचे लोकशाही विषयक विचार	प्रा. डॉ. विक्रमराव पाटील	38-39
	राज्यशास्त्र	कोल्हापूर संस्थानातील शाहू महाराजांच्या सर्वासाठी लोकप्रयोगी शिक्षण योजनेचा प्रयोग	डॉ. एन. वी. पोहकर	40-41
	राज्यशास्त्र	दक्षिण आशियाई देशातील संघर्ष	प्रा. डॉ. रविंद्र भणगे.	42-44

MAH/MUL/03051/2012
ISSN-2319 9318

International Multilingual Research Journal

VIDYAWARTA®

Issue-18, Vol-06, April to June 2017

30

Editor
Dr. Bapu G. Gholap

www.vidyawarta.com

30

Principal,
Sadashtrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Dr. T.M. Patil

3

MAH/MUL/03051/2012
ISSN: 2319 9318

Vidyawarta[®]

Apr. To June 2017
Issue-18, Vol-06

01

MAH/MUL/03051/2012

ISSN :2319 9318

vidyawartaTM
International Multilingual Research Journal

Apr. To June 2017
Issue-18, Vol-06

Editor

Dr. Bapu g. Gholap

(M.A.Mar.& Pol.Sci.,B.Ed.Ph.D.NET.)

चिंतविना मति गेली, मतीविना नीति गेली
नीतिविना मति गेली, गतिविना चित्त गेले
चित्तविना शुद्ध खचले, इतके अनर्थ एका अविद्येने केले

-महात्मा ज्योतीराव फुले

❖ विद्यावार्ता या आंतरविद्याशाखीय बहुभाषिक त्रैमासिकात व्यक्त झालेल्या मतांशी मालक, प्रकाशक, मुद्रक, संपादक सहमत असतीलच असे नाही. न्यायक्षेत्र:बीड

"Printed by: Harshwardhan Publication Pvt.Ltd. Published by Ghodke Archana Rajendra & Printed & published at Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.,At.Post. Limbaganesh Dist,Beed -431122 (Maharashtra) and Editor Dr. Gholap Bapu Ganpat.

Reg.No:U74120MH2013PTC251205
Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.

At.Post.Limbaganesh,Tq.Dist.Beed
Pin-431126 (Maharashtra) Cell:07588057695,09850203295
harshwardhanpubli@gmail.com, vidyawarta@gmail.com

All types Educational & Reference Book Publisher & Distributors / www.vidyawarta.com

15) HISTORIC AND CULTURAL ELEMENTS IN NIRAD CHAUDHURI'S THE AUTOBIOGRAPHY OF.... Dr. Raheel K. Quraishi, Nagpur	68
16) Good Governance Problems and Challenges In India Good Governance and corporate Sector Mrs. Chhaya Sharma, Bhopal, Dr. Bharat Singh Goyal, Raisen (M.P.)	71
17) संस्कृतीतून साहित्याची जडणघडण प्रा. डॉ. बाळासाहेब एस्. चव्हाण, कोरेगाव	75
18) प्रा. मे. पू. यांचे 'भारतीय दर्शन' विचार डॉ. संजय ड. पाटील, देगलूर.	79
19) भारतीय स्त्री : काल, आज आणि उद्या डॉ. अल्पना देवकर, बाळापूर	83
20) बालमजुरीची समस्या : समाजापुढील एक आव्हान डॉ. विजय शंकरराव दिबोरे, जि. नागपूर	87
21) संशोधनाचा विषय : हळदीची उत्पादन प्रक्रिया व उत्पादकाच्या समस्या आणि उपाययोजना प्रा. हरीश टि. गजभिये, नागपूर, प्रा. डॉ. जयंत बी. लांजेवार, नागभिड	90
22) राष्ट्रसंत तुकडोजी महाराजांचे स्त्रीविषयक विचार विठ्ठल जीवतोडे, यवतमाळ	94
23) महात्मा बसवेश्वरांच्या कथन साहित्याचे स्वरूप प्रा. डॉ. जगताप उज्ज्वला शिवराम, परभणी	100
24) रचनात्मकता आणि अनुवाद यांच्यातील परस्पर संबंध प्रा. नितेश एकनाथराव लोंढे, परभणी	103
25) ग्रामीण भारताच्या विकासात महिलांचे योगदान : सुक्ष्म वित्त पुरवठा चळवळ प्रा. संजय सदाशिवराव मंडलिक, प्रा. डॉ. टी. एम्. पाटील, कोल्हापूर	105
26) संसदीय कामकाजाचे अवमूल्यन प्रा. कल्पना निंबार्ते, भंडारा	111
27) विदर्भातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या : कारणे व उपाय प्रा. डॉ. बी. व्ही. राठोड, कळंब	114
28) आधुनिक समाज जीवनातील वृद्धांपुढील आव्हाने डॉ. मीना गणपतराव संत	117

18-19

4.12
31

Peer Reviewed Referred and
UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY QUARTERLY
RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
English Part - IV

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

Ajanta Prakashan

EROX COPY

[Signature]
Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

CONTENTS OF ENGLISH PART - IV

Page No.
 171
 177
 185
 189
 198
 108
 113
 117
 121
 126
 130

S.No.	Title & Author	PageNo.
24	The Multicultural Aspect in Khaled Hosseini's The Kite Runner Mr. Milind S. Kamat	131-135
25	Oxidative Degradation of Atenolol by Various Oxidants: A Review Jyoti D. Sawant A. S. Jadhav Dr. Kranti K. Patil	136-143
26	Mobile Phone Dependency and Anxiety among College Students Dipak P. Sahulde	144-148
27	Foreign Direct Investment in Indian Retail Sector - Problems and Prospects Dr. M.A. Koli	149-154

MAK (32)

संस्कृत म.
वि. सम.,
मुरगुद

Peer Reviewed Referred and
UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY QUARTERLY
RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
English Part - IV

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

XEROX COPY

Ajanta Prakashan

Principal,
Madhusringoo Mandlik Mahavidyalaya,
Murugud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

CONTENTS OF ENGLISH PART - IV

S. No.	Title & Author	Page No.
24	The Multicultural Aspect in Khaled Hosseini's The Kite Runner Mr. Milind S. Kamat	131-135
25	Oxidative Degradation of Atenolol by Various Oxidants: A Review Jyoti D. Sawant A. S. Jadhav Dr. Kranti K. Patil	136-143
26	Mobile Phone Dependency and Anxiety among College Students Dipak P. Salunkhe	144-148
27	Foreign Direct Investment in Indian Retail Sector - Problems and Prospects Dr. M. A. Koli	149-154

ISSN: 2394 5303

Impact Factor S.0111111111

Printing Speed™ International Research Journal

May 2018 Issue-41, Vol-06

11

33

श्री सरस्वती
2018-19

UGC Approved
Jr.No.43053

आंतरराष्ट्रीय बहुभाषिक शोध पत्रिका

श्रद्धिञ्जापरिञ्जा

Printing Area International Interdisciplinary Research
Journal in Marathi, Hindi & English Languages
May 2018, Issue-41, Vol-06

Editor

Dr. Babu G. Gholap

(M.A.Mar.& Pol.Sci.,B.Ed,Ph.D.NET.)

Co-Editor

Dr. Ravindranath Kewat

(M.A. Ph.D.)

XEROX COPY

"Printed by: Harshwardhan Publication Pvt.Ltd. Published by Ghodke Archana
Rajendra & Printed & published at Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.,At,Post.
Limbaganesh Dist,Bhed -431122 (Maharashtra) and Editor Dr. Gholap Babu Ganpat. □

Principal,

Sadashivrao Mandlik Maharashtraya,

Murgud Tal Nagal, Dist. Kolhapur

Harshwardhan Publication Pvt.Ltd.

Pin-431126 (Maharashtra) Cell:075880057695, 09850203295

harshwardhanpubl@gmail.com, vidyavartta@gmail.com

Reg.No.U74120 MH2013 PTC 251205

All types Educational & Reference Books Available at WWW.VIDYAVARTHA.COM

XEROX COPY

Madashirao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgaud Tal Kagul, Dist. Kolhapur

Principal,
[Signature]

www.kamalachollegekop.edu.in
College with Potential for Excellence

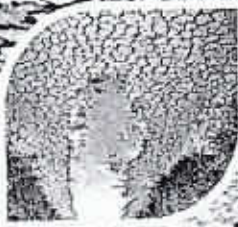
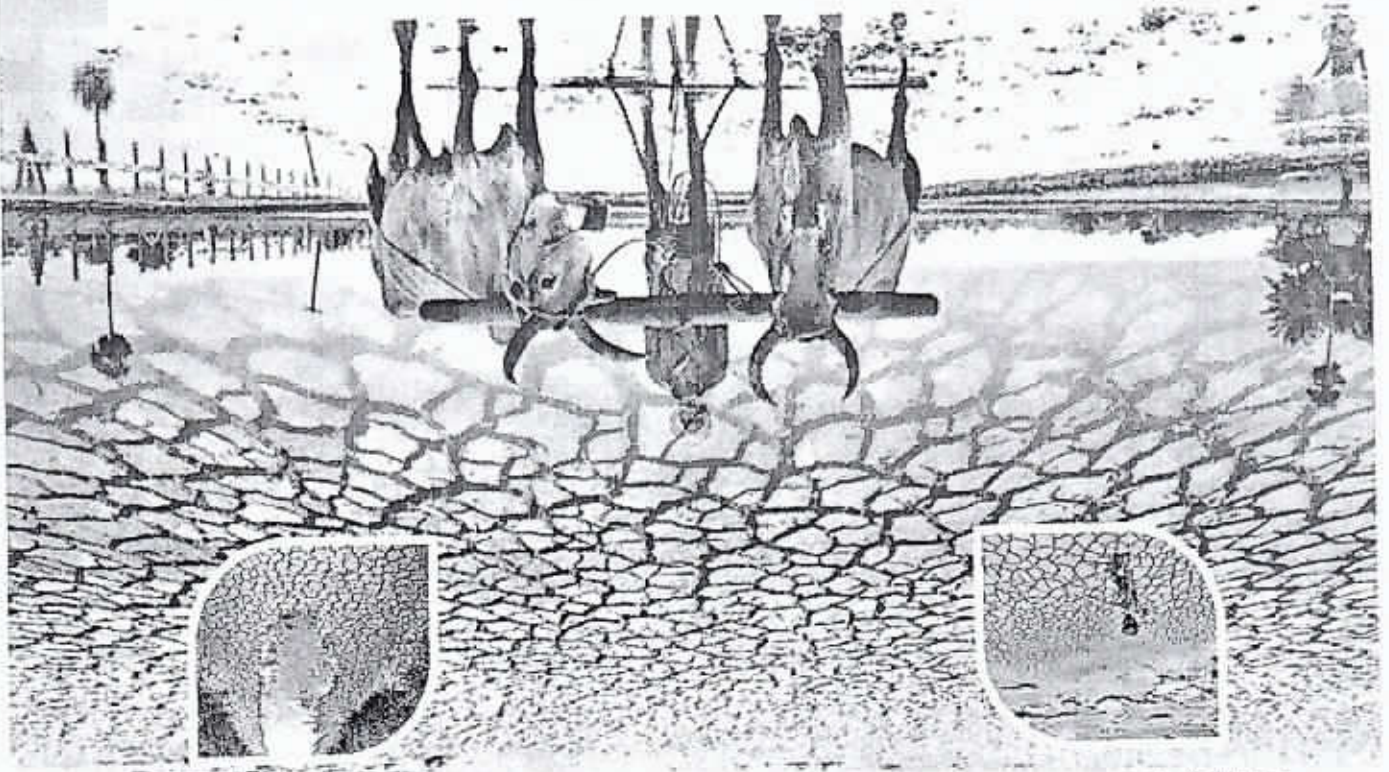
NAAC Reaccredited 'A' grade (3.12 CGPA)

KAMALA COLLEGE, KOLHAPUR

Tararani Vidyaapeeth's

Organized by

Saturday, 16th February, 2019

भारतीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा वेदना,
दशा : समस्या व आंदोलने

PLIGHT OF INDIAN FARMERS : ISSUES AND CHALLENGES

ON
INTERNATIONAL SEMINAR
ONE DAY MULTIDISCIPLINARY

34
KSP

2018-19

Sr. No.	Title	Author	Page No.
68	Performance Of Agriculture In The Post-Reform Period And Status Of Indian Farmers	Prof. Rohini Girish Deshpande	292-296
69	Review Of Agricultural Policies In India	Amit Babaso Patil	297-301
70	Impact Of Modern Agriculture On Human Health	Mrs. Komal R. Oswal	302-305
71	Agriculture And Rural Development In Maharashtra: Through Various Schemes And Programme	Miss. Sarika Vishwas More	306-310
72	The Indian Farmers Great Tradition And The Present Scenario Of Farmers Through The Indian Literature	Mrs. Megha Pradip Nikam	311-313
73	Rural Indebtedness In India	Dr. Kiran Shankar Pawar	314-317
74	Suicides Of Indian Farmers: In Selected Novels Of Indian English Literature	Dr. Mrs. Poonam N. Shelake Dr. Mr. Sunil D. Thorat	318-321
75	Agribusiness : Importance, Challenges And Opportunities In India	Dr. Mrs. S. S. Kadam	322-325
76	The Causes Of Farmers Suicides In Maharashtra	Ajit Mahadev Gaingade	326-329
77	Hydroponic Farming: New System For Fodder Production	B. S. Thorat S. M. Pandav	330-333
78	Role Of ICT In Indian Agriculture	Mrs. Rashmi A. Godhi	334-337
79	India: Issues And Priorities For Agriculture	Dadasaheb B. Mane	330-341
80	Environmental Changes And Its Effect On Agricultural Sector In Kolhapur District: - A Case Study.	Dr. A. G. Magdum	342-344
81	Farmers' Solemn Declaration - 'How Far To Be Or Not To Be?'	Dr. R. G. Panhalakar	345-348
82	Agricultural Labour In Maharashtra: Problems And Remedies	Dr. Vijay A. Pawar Mr. Rajendra Ghadage	349-351
83	Karnataka Markandaya's Nectar In Sieve: A Miserable Depiction Of Tenant Family	Dr. Kamble Sanjay Pandit	352-355
84	Agricultural And Rural Development In India	Rohini Shankar Kale	356-359
85	Depiction Of Farmer's Life In Karnataka Markandaya's 'Nectar In A Sieve'	Dr. Suresh Pandurang Patil	360-363
86	Farmers Suicide In Maharashtra Region Of Maharashtra:-Causes And Remedies	Manisha B. Shelake	364-367
87	Retailing In Agricultural Products -Review	Smt. Aparajit J. Kanhre	367-371
88	Displacement Of Farmers In Na D'Souza's Dweepa	Dr. Namdev Kashinath Patil	372-374
89	Pliht Of Farmers In India: A Sociological Perspective	Shahu Dhannu Gawade	375-377
90	Multiple Issues Of Pliht Of Indian Farmers	Dr. Smt. Pathak Anagha V.	378-380

Rural indebtedness has always been a major social and economic issue in India. Indebtedness has been acknowledged as one of the most infamous obstacles in the way of rural prosperity. It is cancerous, self-perpetuating, malignant and maleficent. Despite the tremendous expansion of the banking network and the growth of institutional credit for agriculture, the severity of agricultural indebtedness persists. It abates socioeconomic production, abashes social psyche, aggravates inequalities in the distribution of socioeconomic opportunities and benefits, arrests social progress and misdirects social efforts. Within the given institutional structure of the Indian society, it is felt that a cure for indebtedness is extremely difficult, if not impossible. It is so because poverty, coupled with unequal distribution of economic resources, breeds indebtedness, which in turn, consolidates the causes of poverty and distributional injustice. This vicious circle can, of course, be broken, but it requires a strong social will and a manifestation thereof in determined efforts to eradicate the problem of rural poverty and indebtedness. There is a pressing need for identification of the weaker links of the said causal chain that makes the vicious circle. A prudent strategy to break the circle would

expressed that 'The Indian farmers born in debts, lives in debts and dies in debts' 1928, was created in British India to examine and report on the conditions of the farmers in the villages and the agricultural wage labourers. The Royal commission on agriculture in India which includes inability of our economic system to reach to the needy farmers, landless people in Rural indebtedness is an indicator of the weak financial infrastructure of over country,

Rural Indebtedness:

accumulating, he becomes indebted. paying off his debt. When borrower fails to repay the loan in time and the loan goes or when he spends his income for unproductive purposes and does not save for the purpose of indebtedness arises when the income of the farmer is not sufficient to repay the debt incurred borrowing particularly when the funds are required for agricultural operations, but Rural debt and rural borrowing indicate two different things. There is nothing wrong in to the problem of rural indebtedness.

poor farmers and wage labourers etc. when are unable to repay a loan and accumulate it give rise economy. Indebtedness means an obligation to pay money to another party. In rural India the Rural indebtedness is one of the biggest and most serious problems of rural Indian

Introduction

Rural indebtedness is one of the most serious problems of rural Indian economy. Indebtedness has been acknowledged as one of the most infamous obstacles in the way of rural prosperity. It is cancerous, self-perpetuating, malignant and maleficent. Despite the tremendous expansion of the banking network and the growth of institutional credit for agriculture, the severity of agricultural indebtedness persists. It abates socioeconomic production, abashes social psyche, aggravates inequalities in the distribution of socioeconomic opportunities and benefits, arrests social progress and misdirects social efforts. Hence researcher has tried to study the incidence of rural indebtedness.

Key words: Incidence, Indebtedness, Rural households,

Abstract:

Dr. Kiran Shankar Pawar
Associate Professor,
Sadashivrao Mandlik, Mahavidyalaya, Mungud,
Tal-Kagal, Dist-Kolhapur

RURAL INDEBTEDNESS IN INDIA

Gianta Prakashan

XEROX COPY

Principal,
Sri Sri Anand Mahavidyalaya,
Muzumbari, Dist. Kollapur

www.sjifactor.com

2018-5-5

IMPACT FACTOR/INDEXING

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
English Part-IV

AJANTA

ISSN 2277-5730
AN INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY QUARTERLY
RESEARCH JOURNAL

Peer Reviewed Referred and
UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

2018-19

(35) (35) (35)

CONTENTS OF ENGLISH PART - IV

S. No.	Title & Author	Page No.
1	Entrepreneurship Development in India Mr. Prakash B. Masurkar	1-9
2	A Comparative Study of Depression and Body Behavior among Adolescents of College Students Dr. P. L. Bhadavkar	10-13
3	A Socio-Cultural Feminist Critique in Githa Hariharan's the Thousand Faces of Night Shri. Babu Gopal Patil	14-17
4	Agricultural Finance Provided by Co - Operative Bank: A Study of Post Globalisation Epoch Miss Trupti Vilas Gavankar	18-24
5	Financial Performance of Asian Paints Mr. Hemant Sangappa Ahange	25-27
6	A Study on Industrial Development in India with Special Reference to Automobile Industry in India Dr. Mrs. Chougale H. A.	28-31
7	Challenges of HRM in Indian Economy Mrs. Sujata Chandrashekar Bhanuse	32-37
8	Cyber Crimes and its Impact: With Special Reference to 'E-Banking in India' Dr. S. S. Rupe	38-41
9	Digital Libraries Overview and Globalization Dr. Saimath Shivaji Lokhande	42-47
10	Need of Second Green Revolution Dr. Kiran Shankar Pawar	48-52
11	Economic Reforms and Roots of Farmers Suicide Dr. Bharat V. Patil	53-59
12	Estimation of Vitamin C from Some Pharmaceutical Tablets Rajvardhan K. Chougale Shweta S. Rangole	60-65

Principal,
Madashtravao Manalik Mahavidyalaya
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur
Web : www.venkateshcollege.com
Mail id : mshrivenkatesh@yahoo.com

[Signature]

XEROX COPY

Chairman : Prin. Dr. Vijay Annaso Mane
Editor-in-chief : Dr. Naushad Makbool Mujawar
Co-editor : Mrs. Sunita Hansraj Ambawade

Editorial Board

SHRI VENKATESH MAHAVIDYALAYA, ICHALKARANJI
in collaboration with
SHIVAJI UNIVERSITY Commerce and Management
Teachers Association (SUCOMATA)
and
BVDU's Institute of Management and
Entrepreneurship Development, (IMED) Pune

Organised by
Shri Narayanrao Babasaheb Education Society's

Organised by

36

2018-19

MAK

Date : 16th February 2019

"Advanced and Innovative Practices in
Commerce & Management, Science & Technology,
Humanities, Languages and Their Role in
Achieving the Exponential Growth"

International Conference

On

Special Issue No : 49

Impact Factor : 5.707

ISSN : 2349-638X

(Peer Reviewed and Indexed Journal)

AYUSHI INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL

INDEX

Sl. No.	Author Name	Title of Research Paper / Article	Page No.
1	Mrs. Jyoti Mahesh Shete	#ME TOO Movement: A Legal Perception	585 to 589
2	Dr.D.G.Ghodake	Analysis Of The Concept Of Public Governance And Governance Reforms In India	590 to 593
3	Vijay b. Musal	Social Injustice Against Dalit Women In Indian Society	594
4	Dr. R. G. Panbalkar	Assessment Of Indian Judicial Activism On Environmental Degradation And Its Impact On Society And Health	595 to 598
5	Mrs. Sonali J. Galkwad	Copyright Law In India: An Overview	599 to 603
6	Dr. Hanchare Rama Mohan Rao	Role Of Article 21 Of Constitution Of India In Evolving Environmental Policies-A Critique	604 to 607
7	Mrs. Deepashri S. Choudhari	Hacking And Cyber Law: Indian Perspective	608 to 614
8	Secma S. Desai	Impacting Student Learning Using Case Study Method In Management Education	615 to 621
9	Dr. Shinde Ashok Ramchandra	A Case Study Of Co-Generation Project Of Rajarambapu Co-Operative Sugar Factory Rajaramnagar, Dist- Sangli	622 to 625
10	Dr. Mahadeo B. Deokar	Contribution Of Women Entrepreneurs In Indian Economy	626 to 628
11	Dr. S. B. Truke & Prof. V. S. Wandre	A Study Of QWL Of Police Employees: Demographic Overview	629 to 637
12	Mr. Rajendra Shrivastava	Strength Weakness Opportunities And Challenges Before Hotel Units In Shahuwadi Taluka In Kolhapur District State, Maharashtra	638 to 639
13	Prof. Shetye Prashant Hanamant	The Effectiveness Of Stores Management & GST	640 to 644
14	Mrs. Rita S. Rodrigues & Dr. N. B. Bhagwat	Recent Developments Of Textile Industry In Chalkaranni	645 to 648
15	Dr. Jyoteshantosh D.	Rural Entrepreneurs: Challenges And Remedies	649 to 652
16	Sanyogita S. Patil	Recent Trends In Commerce And Management	653 to 655
17	Mr. Chite Sarjarao Sadashiv	Corporate Social Responsibility And Clean India Campaign In Corporate Sector	656 to 661
18	Dr. Gopal Sonappa Dalbe	Use Of Accounting System In A Agriculture Sector By Indian Farmers: A Study Of Chandgad Taluka Dist. Kolhapur	662 to 668
19	Dr. M. A. Koli	Emerging Areas Of Research In Management	669 to 671
20	Mujawar M. T.	The Emerging New Concepts Of Human Resource Management	672 to 675
21	Rohit R. Landge & Meenal S. Chougule	Study On Consumer Behaviour With Respect To OTC Medicine	676 to 684
22	Dr. Urjala R. Pol & Tejashree U. Sawant	Innovations In Teaching-Learning Methodology For 21 st Century	685 to 689

Volume - VII Issue - IV English Part - VI October - December - 2018

AJANTA
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL
ISSN 2277 - 5730

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
Journal No. 40776

सिंह-ज्योतिष विज्ञान

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole
M.Sc (Maths), M.B.A (Mktg), M.B.A (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Right Prakashan
Aurangabad. (M.S.)
XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur.

2018-19 ADJ

(57)

❧ CONTENTS OF ENGLISH PART - VI ❧

Sr. No.	Name & Author Name	Page No.
13	Gendering Historical Narratives: Women and War in Helen Dunmore's Zennor in Darkness Dr. Prabhavati Arvind Patil	81-85
14	Stephen King's the Long Walk: A Mundane Horror Novel Dr. Advait Dhondiram Joshi	86-90
15	Are Dyslexic Teachers Effective? Smt. Girijadevi V. Sunkad Dr. Purnima Pattanshetfi	91-99
16	Importance of Corporate Governance in Light of Banking Frauds Mrs. Manasi Bhosale (Patil)	100-105
17	Corporate Governance - Development in India Dr. Ashok R. Shinde	106-114
18	Product Development by LIC of India Dnyaneshwar Shankar Wadje	115-121
19	Forensic Accounting in India: Problems and Prospect Prof. Nilofar S. Shaikh	122-127
20	Commercialisation of Drinking Water: An Overview Anand Laxman Gadiwadd	128-133
21	Analysis of Raigad District Forest Area Degradation using Geoinformatic Technique Dr. Sameer Arun Butala	134-138
22	Legal Framework Regulating Business in India with Special Reference to Intellectual Property Laws Mr. Pranand Prakash Chougule	139-145
23	Health Problems Faced by Adolescence Children's of Secondary School their Academic Achievement at Vijayapur City Smt. Sudha Jainapur	146-150

International Conference

On

**"Advanced and Innovative Practices in
Commerce & Management, Science & Technology,
Humanities, Languages and Their Role in
Achieving the Exponential Growth"**

Date : 16th February 2019

Organised by

Shri Narayanrao Babasaheb Education Society's

SHRI VENKATESH MAHAVIDYALAYA, ICHALKARANJI

In collaboration with

**SHIVAJI UNIVERSITY Commerce and Management
TEACHERS ASSOCIATION (SUCOMATA)**

and

**BVDU's INSTITUTE OF Management and
ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT, (IMED) Pune**

Editorial Board

Chairman : Prin. Dr. Vijay Annaso Mane

Editor-in-chief : Dr. Naushad Makbool Mujawar

Co-editor : Mrs. Sunita Hansraj Ambawade

XEROX COPY

VOLUME

3

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Web : www.venkateshcollege.com
Mail Id : mshrivenkatesh@yahoo.com

48	Prof. Dr. P. S. Kambale & Mr. Vishal M. Kurane	A Study Impact Of Goods And Services Tax On Hotel Industry In Kolhapur City	799 to 808
49	Dr. S. R. Kulkarni & Dr. Mrs. S.S. Kulkarni	Technology Integrated Education: Need Of The Hour	809 to 812
50	Ms. Vandana S. Tandale	Policies Recommendations Of Financing In Management Education Commissions/ Committees	813 to 815
51	Dr. Tahir S. Zari	Online Marketing And Its Impact On Consumer Behaviour With Reference To Consumer Durable Products	816 to 822
52	Mr. Mukund N. Haladkar	Co-Operative Movement In India	823 to 826
53	Mr. Kambale Bajirao N.	Empowerment Of Women Through Self Help Group : A Case Study Of Karvir Taluka In Kolhapur District	827 to 832
54	Ms. Jyoti Sanjay Yadav	Efficiency Of Information System In Sugar Factory	833 to 839
55	Dr. Hansraj V. Ambawade	Impact of gross NPA On Profitability of the Indian banks	840 to 844
56	Mrs. Sunita H. Ambawade	Impact of Merger and Acquisition on Post Merger Debt Equity Ratio of The Transferee Banks in Sangli District	845 to 848
57	Smt. Pramila .H. Jadhav	Cash Management and its Importance in Organisation	849 to 851
58	Smt. Dhanashree S. Deshpande	A Study of Recent Innovations in the Indian Banking Sector	852 to 853
59	Dr. B. B. Shitole	Agro-processing Entrepreneurship for Sustainable Development of Rural Economy	854 to 856
60	Mrs. S. S. Digraje	Empowerment of Women in India	857 to 861
61	Prof. Nimbalkar Suvarna	KYOTO PROTOCOL	862 to 866
62	Dr. U.R. Shirde	A Study of Islamic Banking System	867 to 871
63	Dr. Vidya S. Kadam	Digital Literacy Gap and its Impact on Graduates' Employability	872 to 876
64	Dr. Ashwini Vatharkar	Women Entrepreneurship in India	877 to 881
65	Mr. Krishnaji S. Patil & Dr. H.V. Ambawade	Option as a Hedging Instrument in Stock Market	882 to 892
66	Dr. A. A. Kulkarni	Incorporation of Innovative Practices in Commerce Education at Graduate Level	893 to 896

(39)

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730

AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
English Part - V

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5

XEROX COPY www.sjifactor.com

Principal,
Sadashtrana Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

URS

Ajanta Prakashan

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII

Issue - I

English Part - V

January - March - 2019

Peer Reviewed Refereed
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING

2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan

Aurangabad. (M.S.)

❧ CONTENTS OF ENGLISH PART - V ❧

S. No.	Title & Author	Page No.
1	Multiculturalism and Foreign Policy Mr. Basavraj Babu Pujari Dr. Vrunda Vasant Rao Lokhande	1-4
2	Multiculturalism and literature in Indian English Classroom Dr. Namdev D. Patil	5-9
3	Multiculturalism and Nation Formation in India Dr. Vishal G. Jadhav	10-14
4	Multiculturalism in E- Commerce and Traditional Commerce Rohan S. Patil Rahul S. Kamble Rajvardhan K. Chougale Vinayak S. Mane	15-19
5	A Study of Multiculturalism in Education Dr. U. R. Shinde Mr. Arjunwade Santosh Maruti	20-27
6	Integrating Feminism and Multiculturalism in Shobha De's Fiction Dr. Kalpana Girish Gangatirkar Dr. Rajendra Pandurang Rote	28-31
7	Deconstruction and Redefines 'Feminism' in the American Movie Hidden Figures Ramesh Wari Kudale	32-36
8	Indian Culture in the Poetry of A. K. Ramanujan and Jayanta Mahapatra Dr. Tejaswini D. Patil Dange	37-43
9	Holocaust and Pervasiveness of War in Thomas Pynchon's Gravity's Rainbow Prin. (Dr.) Pratap B. Patil	44-49
10	Need of Retail Policy in Multicultural Indian Environment - With Reference to Retail Policy of Andhra Pradesh Dr. A. A. Kulkarni	50-56

40

Peer Reviewed Referred and UGC
Listed Journal (Journal No. 40776)

Handwritten signature or mark.

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

40

Jaysing

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
Marathi Part - II
IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

XEROX COPY

Principal,

Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

Ajanta Prakashan

CONTENTS OF MARATHI PART - II

अ. क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१४	महाष्ट्रातील भटक्या व विमुक्तांचे आर्थिक आणि सामाजिक विकासातील स्थान Mr. Subhash R. Bhosale	६७-७४
१५	बहुसंस्कृतीवाद आणि भारत प्रा. जयसिंग भारती कांबळे	७५-७९
१६	मसठी नाटकातील आशयाच्या वर्गीकरणावर बहुसंस्कृतीवादाचा प्रभाव श्री सुनिल पांडुरंग पालकर	८०-८३
१७	साथी एस. एम. जोशी : विचार व कर्तृत्व प्रा. पौर्णिका सरदेसाई	८४-८९
१८	महाराष्ट्र-कर्नाटक सीमाभागातील बहुसांस्कृतिकता व भाषा (निपाणी परिसराच्या अनुषंगाने) प्रा. डॉ. संजय दशरथ पाटील	९०-९२
१९	काळानुसार बदलणारी खेडी प्रा. शहाजी धोंडीराम वारके	९३-९५
२०	साहित्य : एक सामाजिक संस्था डॉ. सागर अशोक लटके	९६-९७
२१	भारतीय कृषी व्यवस्थेतील आधुनिक आर्थिक प्रवाह डॉ. शुभांगी माने	९८-१०१
२२	लोकसाहित्याच्या आधुनिक अभ्यास पध्दती प्रा. बी. के. पाटील	१०२-१०६
२३	बहुसंस्कृतीवाद आणि राष्ट्रवाद सुप्रिया नितीन भोसले संगिता गणपती मुसळे	१०७-११०
२४	ग्रामीण कष्टकरी स्त्रीयांचे चित्रण विनायक विलास सरदेसाई	१११-११४
२५	भारतीय आदिवासीवरील बहुसंस्कृतीवादाचा प्रभाव (१९५० पासून) प्रा. विठ्ठल आचवा कांबळे	११५-११९

2018-19 (41)
HM Hrod

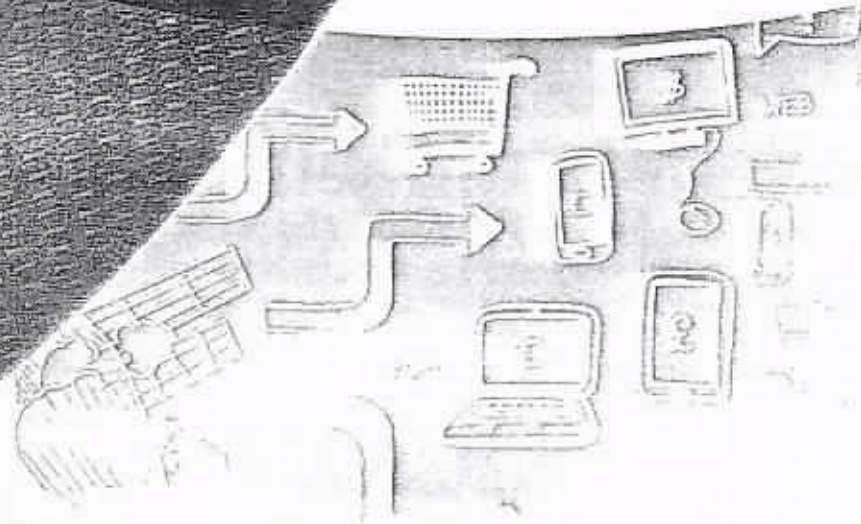
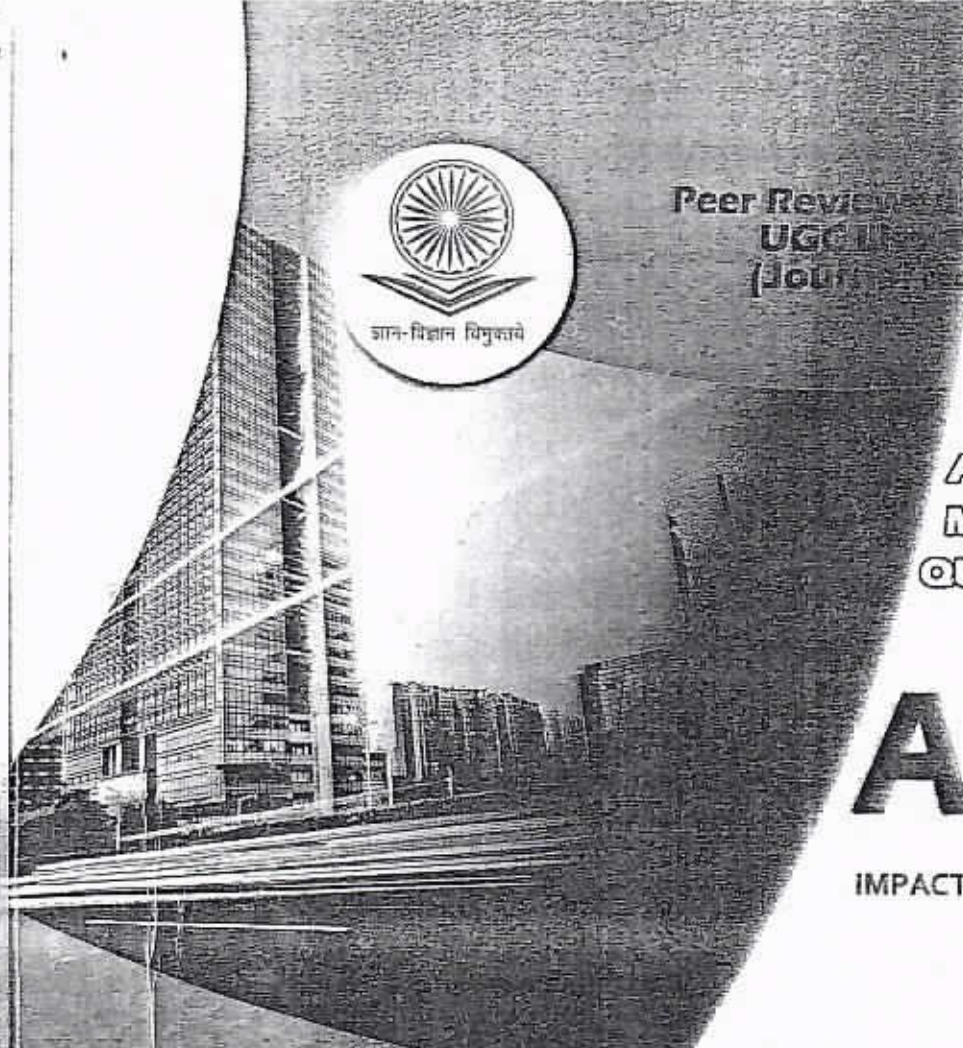

Peer Review, Referred and
UGC Approved Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277-5730
AN INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH
JOURNAL

AJANTA

IMPACT FACTOR / INDEXING 2018 - 5.5
www.sjifactor.com

Ajanta Prakashan

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
Marathi Part - I

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII Issue - I Marathi Part - I January - March - 2019

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole
M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan
Aurangabad. (M.S.)

❧ CONTENTS OF MARATHI PART - I ❧

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१	मानव आणि पर्यावरण संबंध प्रा. सरिता आण्णसो मोरे	१-५
२	बहुसंस्कृतीवाद व दिव्यांग विद्यार्थी यांना मराठी अध्ययनात येणारी आव्हाने यांचा अभ्यास करणे प्रा. अजितकुमार भिमराव पाटील	६-११
३	आदिवासी कवितेतील संस्कृती प्रा. डॉ. माधव मारुती भोसले	१२-१६
४	सॅट्रिय खतांचे भारतातील शाश्वत शेती विकासावरील परिणाम : एक अभ्यास प्रा. डॉ. अ. झी. मगदूम	१७-२२
५	जागतिकीकरणाचे ग्रामीण जीवनावरील परिणाम प्रा. अरविंद मारती चौगले	२३-२४
६	भारतीय औद्योगिकीकरणाचा विकास प्रा. सौ. अनघा धनाजी मोरुस्कर	२५-२९
७	बहुसंस्कृती, भाषा, बोली आणि जागतिकीकरण प्रा. डॉ. शिवाजीराव पाटील	३०-३३
८	बहुसांस्कृतिक वादाचा कवितेवरील प्रभाव प्रा. विमल अंकुश कोळी	३४-३८
९	बहुसांस्कृतिकवाद आणि मराठी स्त्रीवादी साहित्य डॉ. सुखदेव नारायण एकल	३९-४३
१०	भारतातील परकिय प्रत्यक्ष गुंतवणूक प्रा. विश्वास दत्तात्रय मंडले	४४-४८
११	बहुसांस्कृतिकवाद आणि महिला सबलीकरण प्रा. रेखा काशिनाथ पसाले	४९-५२
१२	बहुसंस्कृतीवादाचा आधुनिक नाट्यवाङ्मयातील स्त्री रुपांवर झालेला परिणाम प्रा. राजश्री मनोहर बिसुरे	५३-५६
१३	बहुसंस्कृती वादाचा राज्यशास्त्रावरील प्रभाव एक अभ्यास प्रा. दिगंबर विठ्ठल गोरें	५७-६०

❧ CONTENTS OF MARATHI PART - I ❧

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१४	बहुसांस्कृतिकतेतील दुर्बल समुहाच्या आर्थिक उन्नतीचे एक साधन : सहकार श्री प्रविण प्रकाश डांगे	६१-६२
१५	धनगर समाजातील बहुसंस्कृती वादाचे चित्रण डॉ. तानाजी ज्ञानदेव पाटील	६३-६५
१६	सहकार चळवळीतील यशवंतराव चव्हाण यांचे योगदान व त्याचा परिणाम प्रा. डॉ. दत्तात्रय सौदागर सावंत	६६-६८
१७	मराठी कादंबरीतील बहुसंस्कृतीवाद प्रा. डॉ. शिवाजी महादेव होडगे	६९-७२
१८	आंतरराष्ट्रीय राजकारण आणि तिसऱ्या महायुद्धाच्या छायेतील जग प्राचार्य डॉ. एन. आर. गवळी	७३-७७
१९	प्राचार्य डॉ. एन. आर. गवळी प्रा. डॉ. नेताजी विश्वास पोवार	७८-८४
२०	जागतिकीकरण व बहु संस्कृतीवाद प्रा. (डॉ.) रविंद्र पाडुरंग भणगे	८५-८९
२१	बहुसंस्कृतीवाद आणि व्हॉलीबॉल डॉ. शिवाजी बापू पोवार	९०-९२
२२	शिक्षणातील खासगीकरण व डिजिटलायझेशन प्रा. डॉ. अशोक शिंदे	९३-९७
२३	भारतातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या डॉ. गुरुनाथ इश्राम सामंत	९८-१०८
२४	मराठीतून कोंकणीतील अनुवादित नाटकातील सांस्कृतिकता Prof. Dr. Pradip Eknath Kamble	१०९-११७
२५	बहुसंस्कृतिवादाचा मराठी साहित्यावरील प्रभाव प्रा. सुरेश आत्माराम दिवाण	११८-१२२
२६	बहुसंस्कृतीवाद आणि राष्ट्रवाद डॉ. जयश्री गणपती कांबळे	१२३-१२५

अ.क्र.
२७
२८
२९
३०
३१
३२

❧ CONTENTS OF MARATHI PART - I ❧

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
२७	संपन्न हिंदुस्तानी संस्कृती भारतीय बहुसंस्कृती बनली प्रा. के. डी. पाटील	१२६-१३२
२८	कृषीजन संस्कृतीचे साहित्य प्रा. डॉ. शिवाजी महादेव होडगे	१३३-१३८
२९	अध्ययनार्थी समाज व शिक्षकाची भूमिका : शिक्षणातील एक नवीन प्रवाह प्रा. प्रदिप बळवंत पाटील	१३९-१३८
३०	महाराष्ट्रातील पर्यटन स्थळांची सांस्कृतिक व प्राकृतिक विभागवार वैशिष्ट्ये प्रा. मेघा बाळकृष्णा पाटोळे	१३९-१४०
३१	बहुसंस्कृतीवाद व भारतीय संविधानाचा सहसंबंध : एक अभ्यास सहा. प्रा. डी. एस. क्षीरसागर	१४१-१४७
३२	आटपाटी तालुक्यातील डाळींब शेती एक चिकित्सक अभ्यास प्रा. जाधव दत्तात्रय डी. प्राचार्य, डॉ. सतिश बी. जाधव	१४८-

International Conference

On

**"Advanced and Innovative Practices in
Commerce & Management, Science & Technology,
Humanities, Languages and Their Role in
Achieving the Exponential Growth"**

Date : 16th February 2019

Organised by

Shri Narayanrao Babasaheb Education Society's

SHRI VENKATESH MAHAVIDYALAYA, ICHALKARANJI

In collaboration with

**SHIVAJI UNIVERSITY Commerce and Management
TEACHERS ASSOCIATION (SUCOMATA)**

and

**BVDU's INSTITUTE OF Management and
ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT, (IMED) Pune**

Editorial Board

Chairman : Prin. Dr. Vijay Annaso Mane

Editor-in-chief : Dr. Naushad Makbool Mujawar

Co-editor : Mrs. Sunita Hansraj Ambawade

(Signature)

Principal,

Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

VOLUME

1

Web : www.venkateshcollege.com

Mail Id : mshrivenkatesh@yahoo.com

41	Dr. Nandkumar Laxman Kadam & Mrs. Snehal Shital	Education in Commerce - Business World Synergy for Mutual Development	187 to 190
42	H Mahaboob Basha	Empirical Evaluation of Pricing of Securities	191 to 194
43	Dr. Rajeshkumar P. Chetiwal	An Analytical Study of Budgetary Practices in the Colleges Affiliated to Shivaji Univerity, Kolhapur	195 to 199
44	Dr. Sulakshana V. Chavan	Consumer Behavior Towards Digital Printing Services in Kolhapur District	200 to 206
45	Dr. Shivaji Borhade & Prabodhini Borhade-Wakhare	A Comparative Analysis of Qualitative Aspects of CSR Practices in India Pre and Post Implementation of Companies Act 2013	207 to 213
46	Miss. Borate Jyotsna P.	Agro Tourism- A New Way of Tourism	214 to 217
47	Dr. Gautam Dalvi	Economics of Banking	218 to 221
48	Prin. Dr. V.A. Patil	Moving to IFRS--First Mover's Advantage	222 to 226
49	Mrs. Asha B. Patil	Rural Women Entrepreneurship – Problems and Prospects	227 to 233
50	Dr. B. D. Girigosavi	An Overview of Social Marketing	234 to 238
51	Smt. Sampada S. Lavekar	New Trends in Tourism Marketing: Need of Reorientation of Tourism Policy Considerations in India	239 to 241
52	Dr. U.R. Shinde	GST for Education Sector and Services: Key Concerns	242 to 248
53	Mr. Rahul B. Pawar	Human Resources Accounting: An Overview	249 to 253
54	Prof. Revannath S. Navale	A Study on Factors Influencing the Buying Behavior of Mobile Users with Reference to Solapur City	254 to 259
55	Dr. Anil Trimbak Gholap	Digital and Cashless Banking in India: The Way to Foreword	260 to 263
56	Dr. Ramchandra Vasant Mahadik	Human Resource Information Systems: An Effective Tool for Human Resource Functions	264 to 269
57	Dr. Pravin Mane	A Study of Innovation Challenges and its Extent in Indian Small and Medium Scale Manufacturing Enterprises	270 to 274
58	Dr. Sharvari R. Kulkarni	Progress in Rural Infrastructure	275 to 277
59	Dr. Sachin Ayarekar & Dr. Pramod Pawar	Internet of Things (IoT)- A Boon to Organizations and Employees	278 to 280
60	Dr. Sonali Prasad Dharmadhikari & Mastroorah Bampoori	Study of Role of Motivational Strategies on Performance of Human Resource Employees in Hospitals	281 to 287

UPL. 2018-19

43

Peer Reviewed Referred and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
English Part - I

[Signature]
Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

IMPACT FACTOR / INDEXING

2018 - 5.5

www.sjifactor.com

Ajanta Prakashan

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII

Issue - I

English Part - I

January - March - 2019

Peer Reviewed Refereed
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan

Aurangabad. (M.S.)

CONTENTS OF ENGLISH PART - I

S.No.	Title & Author	Page No.
1	Search for National Identity in Andrea Levy's Essay "Back to My own Country" Dr. Balkrishna Dada Waghmare	1-5
2	A Detailed Study of Public Relations (Concerns to Marketing-Study in Brief) Prof. Mrs. Patil Savita M.	6-9
3	A Study of Diagnosis of Autism Spectrum Disorder, Disease by Machine Learning Mrs. Smitadevi Nandkumar Mole Dr. Nandkumar Sambhaji Mole	10-23
4	A Study of Foreign Tourist Arrivals in India with Special Reference to Goa State Mr. Rohit Dinkar Barsing Miss. Madhuri Eknath Desai	24-30
5	Gender Differences in Resilience among Orphan and Non-Orphan Students Amol Appaso Kamble	31-40
6	Anita Desai's Fasting, Feasting: A Fine Reflection of Two Cultures Dr. Manisha M. Mujumdar	41-45
7	Multiculturalism in English Language and Literature Classrooms Ms. Archana P. Pandit Dr. Advait D. Joshi	46-49
8	Legal Perspective of Multiculturalism- National and Global Atul D. Kurane	50-53
9	9th Standard English Text Book: A Reflection of Diversity Mrs. Asmita Tanaji Patil	54-59
10	Cultural Plurality in 'Train to Pakistan' Mr. Rajiv Bhimrao Kamble	60-63
11	The Information Technology Act, 2000 and Cyber Offences Affecting Social, Economic and Cultural Life of the Mankind Mr. Vikram Vitthal Irale Mr. Sambhaji Mahadev Nikam	64-67
12	Wideman's Damballah: Voicing of the Essence of Black Cultural Tradition Dr. Divekar Bhupal R.	68-74

❧ CONTENTS OF ENGLISH PART - I ❧

S. No.	Title & Author	Page No.
13	Digital Economy and its Challenges Miss. Jyotsna P. Borate	75-79
14	Impact of Real Wages on Satisfaction of Industrial Workers Dr. R. S. Salunkhe	80-87
15	A Study of Migration and Medical Tourism in Mumbai Dr. R. L. Rupwate	88-96
16	Impact of GST & Demonetization on Indian Economy Dr. Sagar R. Powar	97-106
17	Role of Human Resource Management in Organizations Dr. Mrs. S. S. Kadam	107-111
18	Man and Environment Relationship Dr. Pratibha S. Desai	112-115
19	Multi-Cultured Workforce: Virtues and Challenges Dr. U. R. Shinde	116-124
20	Virginia Woolf's to the Lighthouse: An Ecocritical Study Dr. Smt. G. D. Ingale	125-128
21	A Comparative Study of Employee Satisfaction in Bancassurance (Banca Channel) and Agency Channel Mr. Kashid Kapil Arvind Dr. T.V.G. Sarma	129-135
22	Exploration of Pop Culture in Douglas Coupland's Generation X Dr. Namdev Kashinath Patil	136-140
23	Neutralisation of Alcohol by Guava Leaf Juice Prof. Sangram Bharat Kharade Miss. Lokhande Supriya Ananda Miss. Magdum Nishigandha Ramchandra Miss. Dandavate Gecta Ananda Miss. Salokhe Ujwala Namdev	141-147
24	Economic Analysis of Fish Seller Women in Sindhudurg District Dr. Anant N. Lokhande	148-154

A-DJ

2018-19

44

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII Issue - I English Part - III January - March - 2019

Peer Reviewed Refereed
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING

2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan

Aurangabad. (M.S.)

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

CONTENTS OF ENGLISH PART - III

S.No.	Title & Author	Page No.
1	Pidginisation and Creolisation Enriches a Language in Multicultural Global Society: An Illustration with that in Marathi Dr. Arjun D. Kumbhar	1-3
2	Reflection of Immigrant's Multiculturalism in Jhumpa Lahiri's 'The Lowland' MS. Anita M. Powar	4-6
3	The Identity Crisis in Jhumpa Lahiri's the Namesake Mr. S. D. Rajratna	7-13
4	Transformation of a Modern Woman in Rama Mehta's Inside the Haveli Mr. Chintamani Yashwantrao Jadhav	14-17
5	Growth and Distribution of Educational Facilities in Kolhapur District Dr. R. V. Hajare Prof. H. L. Deshmukh Mr. B. B. Ghurake	18-25
6	Multiculturalism and Diaspora: Concepts & Contributors Adate Suryakant Shamrao	26-32
7	Mordecai Richler's Novel The Incomparable Atuk: A Fine Reflection of Multiculturalism Dr. Advait Dhondiram Joshi ✓	33-38
8	Identity Crisis of Adolescents in we were the Mulvaney's Dr. N. B. Masal	39-44
9	The Changing Contours of the Marriage Institution in India in the Era of Multiculturalism: A Critical Study Mr. Sanjay Jayram Aber Mr. Sanjeevkumar Ganapati Sable	45-49
10	Analysis of Manet Mobile AD HOC Network: DSR and AODV Mr. Jaykumar P. Bhosale	50-55
11	A Brief Study of Multiculturalism and Baby Kamble's the Prison We Broke Dr. Bharat Arvind Tupere	56-59

2018-19

ADK

(45)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII Issue - I English Part - III January - March - 2019

Peer Reviewed Refereed
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole
M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan
Aurangabad. (M.S.)

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

XEROX COPY

hundreds of English words. In his Marathi communication quite habitually. Here are few examples to illustrate the fact:

- 1- fnyhiP;k felslph fMyhOgjh twuP;k QLVZ ohde;/s >kyh-
- 2- ;k QksuP;k fjpktZyk VkWdVkbZe fdrh
- 3- rks lk;dyPks iaDpj dk<wu Ldwye;/s xsyk-
- 4- frph vWafvkslykLVhph fv^aVesaV Iq# vkgs-
- 5- eh vWMfe'kuph bUDok;jh djkyk dkWyste;/s xsyks gksrks-
- 6- eyk OgkWWlvWioj eslst lsaM dj-

There does not seem any exaggeration in the above examples but it been a normal discourse among all the Marathi speakers in Maharashtra. At the same time, they find themselves comfortable with this kind of pragmatic approach in their day today communication without any hesitation. It would be definitely uncomfortable for them to go for the pure Marathi version of the same. The new generation in 21st century is perfectly fit in the pidginised language phenomenon they don't have the feel of 'a sense of chest language' in their mind quite often the earlier generations have a tone of complaint against this practice but still they themselves can escape the situation around because they are seen fumbling for proper Marathi for many of the English ones.

In the examples given above the English words used by the speakers are almost Marathi like. The frequency of the words is so high that the words are no more English or foreign for them moreover the common listener even doesn't have any difficulty in listener even doesn't have any difficulty in assimilating the pidginised Marathi they listen uncomfortable in the assimilation of the meaning and intention of the speaker and writer. Naturally the rapidly changing global phenomenon there doesn't seem any sympathy and compassion for the distress of classes in any corner of the world.

It's only pidginisation and creolisation can keep the language growing and fit for the use in the modern times. Otherwise the world is having 6909 languages in use today out of which 516 languages are almost extinct and this number will grow in increasing in near future and there will be a small number of languages in the world. Surviving with the modern times bearing the perfect immunity in the evolution and revolution of the time.

In the first example there are seven words. Out of them only one word is Marathi and that is verb- >kyh and a few suffixes. Though there are six words in English, because of the verb and

suffixes the sentence is taken to be a Marathi sentence. It means each language carries its existence with a typical static grammatical structure. Whereas, the vital growth of vocabulary in the language doesn't demand any language legacy or chauvinism. This kind of language growth seems to be patronised by the world population today. Therefore, there exists- Hinglish (Hindi+English), Punglish (Punjabi+English), Minglish (Malayalam+English) and so on.

In the pseudo-patriarchy psyche of the classist the significant change in the language in the form of pidginisation seems to be an unpleasant occurrence which may cause a language decay in vain. This kind of orthodoxy and inferiority complex doesn't seem to be sustained in the preceding generation because the new era is quite confident that the languages can survive only when they respect and practise the pidginisation and not chastity of language.

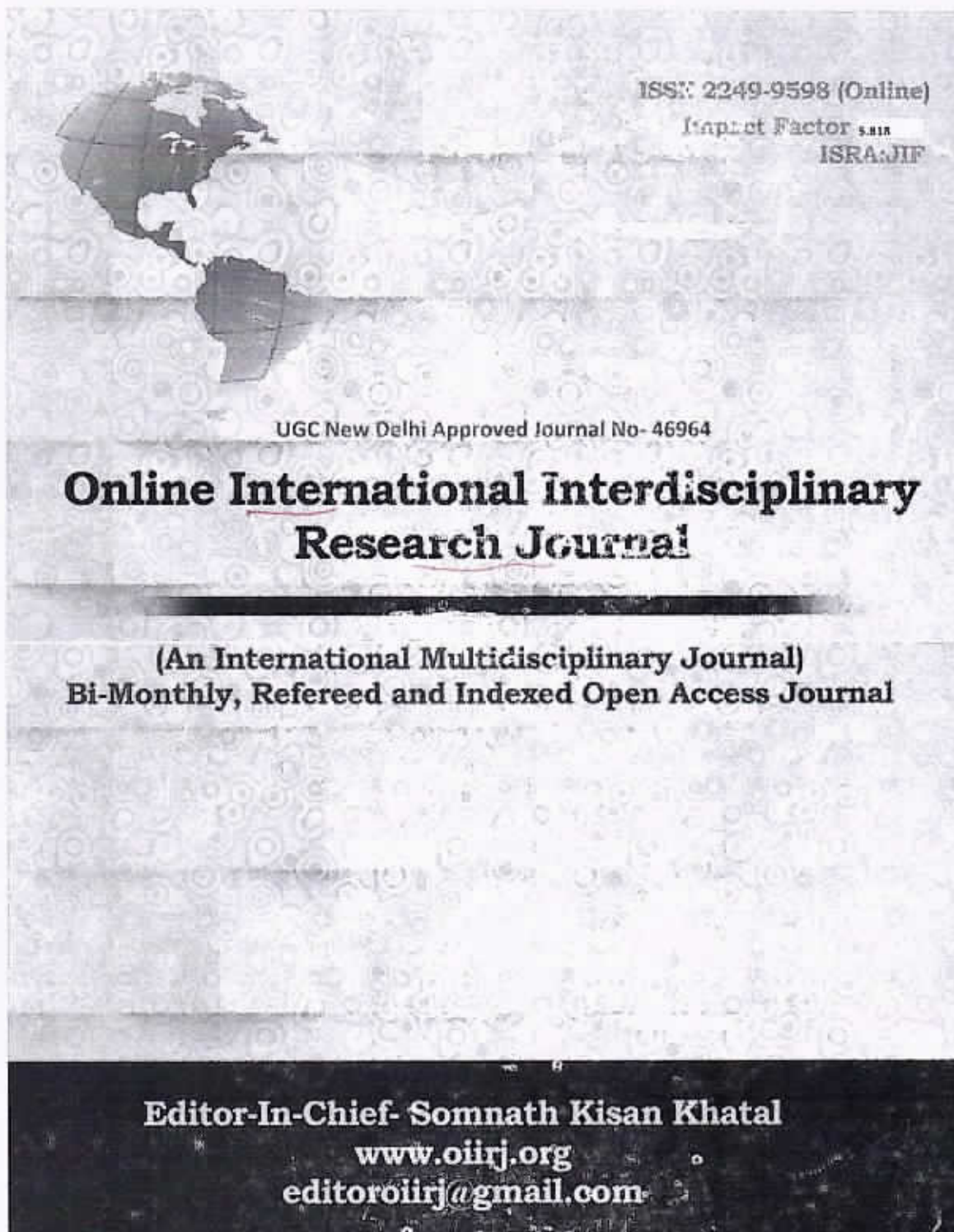
The classicists, however, try to maintain their though of chastity in their writings which very obviously leads to a great obscurity of the language and its meaning because the listener and reader of this kind of language finds himself.

2018-19

Oct 2018

A-DJ

46

ISSN: 2249-9598 (Online)
Impact Factor 5.111
ISRA:JIF

UGC New Delhi Approved Journal No- 46964

**Online International Interdisciplinary
Research Journal**

(An International Multidisciplinary Journal)
Bi-Monthly, Refereed and Indexed Open Access Journal

Editor-In-Chief- Somnath Kisan Khatal
www.oijrj.org
editoroijrj@gmail.com

XEROX COPY

Principal,

*sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur*

2018-19

A.I.R.J

47

ADN

**Interdisciplinary International Conference
contemporary Issues & Challenges in Social
Sciences & Languages**

22nd Sept.2018 ✓

Organizer

**Department of Political Science,
Shri Sahaji Chhatrapati Mahavidyalaya, Kolhapur**

Special Issue published By

**Aayushi International Interdisciplinary
Research Journal (AIIRJ)**

ISSN 2349-638x

Peer Review and Indexed Journal

Impact Factor 4.574

Website www.aiirjournal.com

Email :- aiirjpramod@gmail.com

XEROX COPY

Principal,

*Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur*

Sr.No.	Author Name	Research Paper / Article Name	Page No.
1.	Dr. Advait Dhondiram Joshi	Stephen King's <i>The Running Man: An Apocalyptic Horror Novel</i>	1 To 4
2.	Mr. Amit Maruti Bamane	Reflection of Socio-political corruption in Chinua Achebe's Short Story 'The Voter'	5 To 7
3.	Dr. Bharat Arvind Tupere	A Brief Comparative Study of 'My Feudal Lord' by Tehmina Durrani and 'The Prison We Broke' by Baby Kamble	8 To 10
4	Madhukar Vikram Bhise	<i>A Vindication of the Rights of Woman: A Feminist Prose in Colonial England</i>	11 To 13
5	Dr. D.G. Ghodake	Efficient Role of ICT in Strengthening Under Graduate Education and Language	14 To 15
6.	Dr. Dinesh D. Satpute	Issues in English Language Teaching and Learning ((ELT& ELL) in Maharashtra (India)	16 To 18
7.	J.K. Patil	Comparative Study in Languages	19 To 20
8.	Jyoti Nagnath Waghmare	Demystification of Menstrual Taboos: A Study of Happy to Bleed Haikus	21 To 23
9.	S. R. Kamble	Language and Language Isolation	24 To 25
10	Dr. Kranti Vithalrao More	A Comparative Study of select Dalit and African American Autobiography	26 To 27
11	Dr. Laxman Babasaheb Patil	Postmodern Issues of Language in Joyce Carol Oates's <i>I am No One You Know</i>	28 To 31
12.	Manish Surendrarao Gemase	Gendered Nature of English Language: Its Solutions	32 To 35
13	Dr. Manisha M. Mujumdar	Margaret Forster's <i>The Battle for Christabel in the Light of Humanism</i>	36 To 38
14	Manoj Shivraj Bhujbal	Contemporary Language Issues In The World	39 To 40
15	Nagesh S. Gaikwad	Identity Crisis In The Novels Of Chitra Banerjee Divakaruni	41 To 42
16	Dr. Namdev D. Patil	Man- Woman Relationship in Bharati Mukharjee's 'Wife' and Margaret Laurence's 'The Stone Angel' – A Comparative Study.	43 To 45
17	Dr. Namdev Shamrao Jadhav	Elizabeth Jolley's <i>Mr. Scobie's Riddle: a Satire on Human Degeneration and Degradation</i>	46 To 47
18	Nazla Kamali	Blurring of Timeline in Amitav Ghosh's <i>The Hungry Tides</i>	48 To 50
19	Dr. Nazlya Nisar Modak	Implementation of Language For Advertising In Mass Media	51 To 52

2018-19

A-DJ

Oct 2018

46

ISSN: 2249-9598 (Online)
Impact Factor 5.818
ISRA:JIF

UGC New Delhi Approved Journal No- 46964

**Online International Interdisciplinary
Research Journal**

(An International Multidisciplinary Journal)
Bi-Monthly, Refereed and Indexed Open Access Journal

Editor-In-Chief- Somnath Kisan Khatal
www.oijrj.org
editoroijrj@gmail.com

XEROX COPY

S.K. Khatal
Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

ISBN 978-0548442289

¹²Clarke Arthur C. *Childhoods End* (May 2010). Pan Publishers. p. 136.
ISBN 978-0330514019.

¹³Howes, Alan B. "*Expectations and Surprise in Childhoods End.*" Arthur C Clarke. Eds. Joseph D. Olander and Martin Harry Greenberg, New York: Taplinger, 1977. P.156

¹⁴ *Ibid.* 20

¹⁵ *Ibid.* 16

¹⁶ *Ibid.* 16

¹⁷ *Ibid.* 67

¹⁸ *Ibid.* 179

2018-19

AJJ
47

AJJ

Interdisciplinary International Conference
contemporary Issues & Challenges in Social
Sciences & Languages

22nd Sept.2018 ✓

Organizer

Department of Political Science,
Shri Sahaji Chhatrapati Mahavidyalaya, Kolhapur

Special Issue published By

Aayushi International Interdisciplinary
Research Journal (AIIRJ)

ISSN 2349-638X

Peer Review and Indexed Journal

Impact Factor 4.574

Website www.aiirjournal.com

Email :- aiirjpramod@gmail.com

XEROX COPY

Principal,

Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Sr.No.	Author Name	Research Paper / Article Name	Page No.
1.	Dr. Advait Dhondiram Joshi	Stephen King's <i>The Running Man: An Apocalyptic Horror Novel</i>	1 To 4
2.	Mr. Amit Maruti Bamane	Reflection of Socio-political corruption in Chinua Achebe's Short Story 'The Voter'	5 To 7
3.	Dr. Bharat Arvind Tupere	A Brief Comparative Study of 'My Feudal Lord' by Tehmina Durrani and 'The Prison We Broke' by Baby Kamble	8 To 10
4	Madhukar Vikram Blise	<i>A Vindication of the Rights of Woman: A Feminist Prose in Colonial England</i>	11 To 13
5	Dr. D.G. Ghodake	Efficient Role of ICT in Strengthening Under Graduate Education and Language	14 To 15
6.	Dr. Dinesh D. Satpute	Issues in English Language Teaching and Learning ((ELT & ELL) in Maharashtra (India)	16 To 18
7.	J.K. Patil	Comparative Study in Languages	19 To 20
8.	Jyoti Nagnath Waghmare	Demystification of Menstrual Taboos: A Study of Happy to Bleed Haikus	21 To 23
9.	S. R. Kamble	Language and Language Isolation	24 To 25
10	Dr. Kranti Vithalrao More	A Comparative Study of select Dalit and African American Autobiography	26 To 27
11	Dr. Laxman Babasaheb Patil	Postmodern Issues of Language in Joyce Carol Oates's <i>I am No One You Know</i>	28 To 31
12.	Manish Surendrarao Gomase	Gendered Nature of English Language: Its Solutions	32 To 35
13	Dr. Manisha M. Mujumdar	Margaret Forster's <i>The Battle for Christabel in the Light of Humanism</i>	36 To 38
14	Manoj Shivraj Bhujbal	Contemporary Language Issues In The World	39 To 40
15	Nagesh S. Gaikwad	Identity Crisis In The Novels Of Chitra Banerjee Divakaruni	41 To 42
16	Dr. Namdev D. Patil	Man- Woman Relationship in Bharati Mukharjee's 'Wife' and Margaret Laurence's 'The Stone Angel' – A Comparative Study.	43 To 45
17	Dr. Namdev Shamrao Jadhav	Elizabeth Jolley's <i>Mr. Scobie's Riddle: a Satire on Human Degeneration and Degradation</i>	46 To 47
18	Nazia Kamali	Blurring of Timeline in Amitav Ghosh's <i>The Hungry Tides</i>	48 To 50
19	Dr. Naziya Nisar Modak	Implementation of Language For Advertising In Mass Media	51 To 52

2018-19

AD
48

ISSN: 2249-894X

REVIEW OF RESEARCH

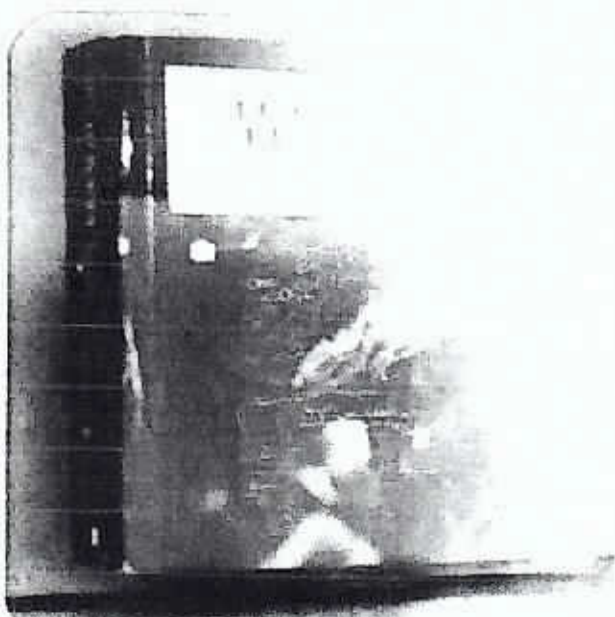

International Online Multidisciplinary Journal

Volume - 8 | Issue - 1 | October 2018

Impact Factor : 5.7631 (UIF)

COGITATION OF TIMES IN THE NOVELS OF UPAMNYU CHATTERJEE AND AMIT CHAUDAHRI

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

Ms. Archana Pradip Pandit

Assistant Professor, Dept. of English, Haribhai V. Desai College,
Pune.

ABSTRACT: Cogitation is one of the most prominent issues of all philosophies
and literatures in the world throughout the human history. Deliberations
regarding cogitation are found in various forms of literature.
Page No. 50

Editor - in - Chief - Ashok Yakkaldevi

Scanned by CamScanner

- 7 'E-LORA' Registration: Gap Study Between Diagnostic Centres Of Assam Having Facility By Facility
Kandarpa Saikia
- 8 A Study On Human Resource Planning Characteristics On Job Satisfaction Of Employees In Pharmaceutical Companies At Vishakhapatnam District Of Andhra Pradesh, India
Mr. Bhaskara Srinivas, Dr. S. Parithi and Dr. P.V.V.Satyanaryana
- 9 Mrs. Clarissa Dalloway In Virginia Woolf's Mrs. Dalloway
Vijaya Narendra Joshi
- 10 Role Of Cloud Computing In Healthcare: A Review
Mr. Vikas Mahandule, Dr. Jitendra Sheelani and Dr. Richa Purohit
- 11 Cogitation Of Times In The Novels Of Upamnyu Chatterjee And Amit Chaudhari
Ms. Archana Pradip Pandit and Dr. Advait Joshi
- 12 A Study On Determinants Of Customer Retention In Banking Sector
Madhav Gupta
- 13 The Effect Of Advertising And Sales Promotions On Brand Equity With Special Reference To FMCG Products In Thanjavur District
R. Ethiroli and Dr. R. Swaminathan
- 14 Performance Of The Primary Agricultural Co-Operative Credit Societies In Nagappattinam District Of Tamilnadu
K. Lawrence Seekan Paul AND Dr. A. Xavier Selvakumar

BS
51
rd
le
55
25
th
E1
VI
65
31
31
08
33
11
2e
61
4
es
sk
re
fa
th
de
m
of

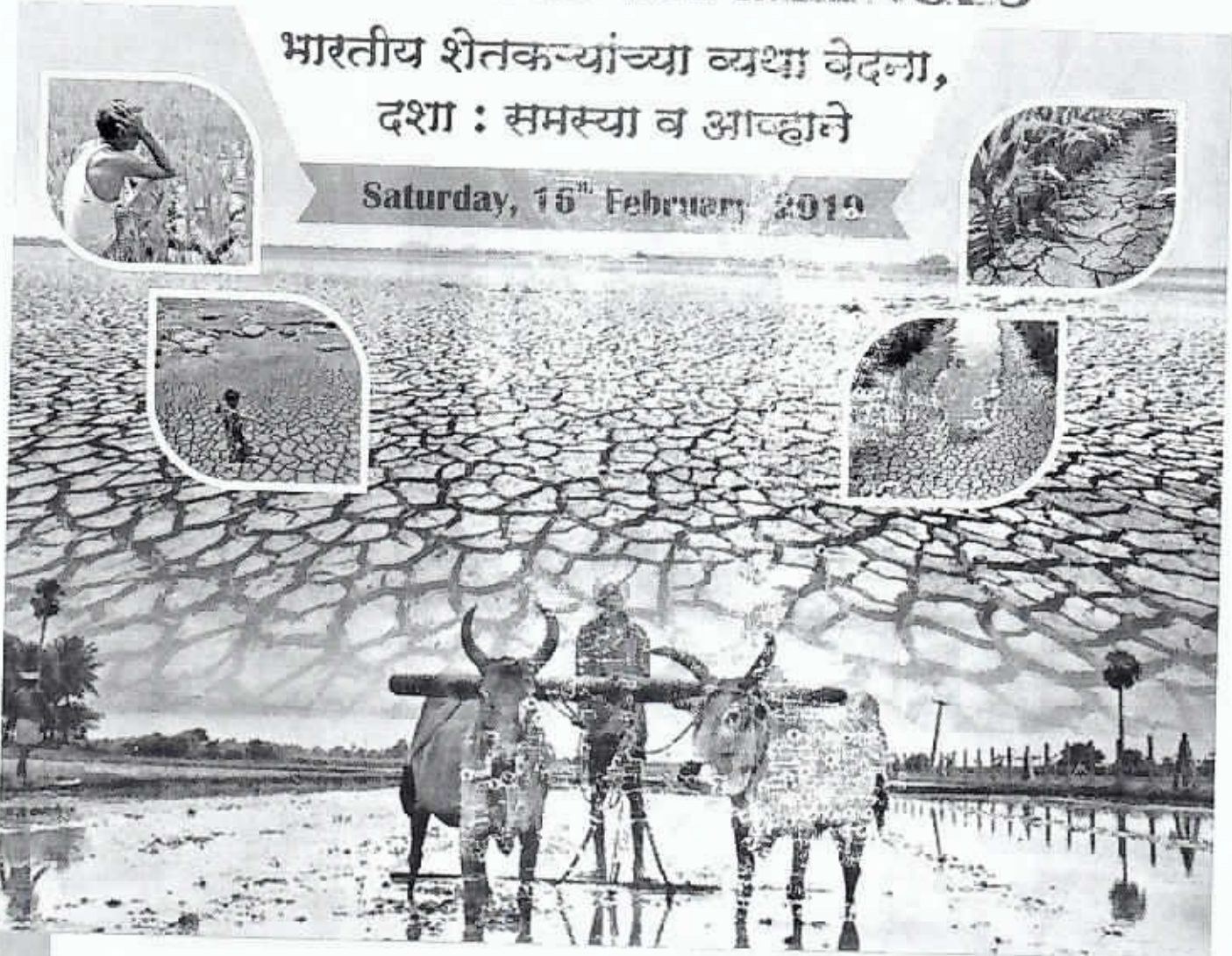
ADJ
49

ONE DAY MULTIDISCIPLINARY
INTERNATIONAL SEMINAR
ON

PLIGHT OF INDIAN FARMERS :
ISSUES AND CHALLENGES

भारतीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा वेदना,
दशा : समस्या व आव्हाने

Saturday, 16th February 2019

Organized by
Tararani Vidyapeeth's

KAMALA COLLEGE, KOLHAPUR

NAAC Reaccredited 'A' grade (3.12 CGPA)
College with Potential for Excellence
www.kamalacollegekol.edu.in

XEROX COPY

[Signature]

Principal,
Sadashwrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

AARHAT MULTIDISCIPLINARY INTERNATIONAL EDUCATION RESEARCH JOURNAL (AMIERJ)

A Peer Reviewed Multidisciplinary International Research Journal
SJIF Impact Factor : 6.236 ISSN : 2278-5655
Vol. VIII Special Issue -X, February 2019

PLIGHT OF INDIAN FARMERS: ISSUES AND CHALLENGES

**भारतीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा वेदना, दशा :
समस्या व आव्हाने**

■ EDITORS ■

Dr. Smt. Neeta Dhumal
Department of English,
Kamala College, Kolhapur

Dr. Shri. Sujay Patil
Head, Department of Marathi,
Kamala College, Kolhapur

■ CO-EDITOR ■

Dr. Shri. Netaji Powar
Co-ordinator, YCMOU Study Centre,
Kamala College, Kolhapur

KAMALA COLLEGE, KOLHAPUR

NAAC Reaccredited 'A' grade (3.12 CGPA)

College with Potential for Excellence

www.kamalacollegekop.edu.in

Sr. No.	Title	Author	Page No.
23.	Biggest Problems Faced By Farmers In India	Prof. Dr. Hashim Walandkar	92-94
24.	The Reflection Of Farmer's Plights In Indian Literature: A Comparative Study	Dr. Kalladi Kailas Shinde	95-97
25.	Agriculture : Challenge And Opportunity	Dr. Samadhan K. Patil	98-101
	Pearl Buck's The Good Earth: A Portrait Of Universal Farmer	Dr. Advait. D. Joshi Dr. Manisha. M. Mujumdar	102-105
26.	Agroecology The Scientific Paradigm For Sustainable Agriculture.	D.S. Patil	106-109
27.	Reflection Of Agonies Of Farmers In Literature With Special Reference To V. V. Hadap's Marathi Novel, 'Mother India, Awake' (Bharatmata Uth)	Mrs. Shobha Bajirao Patil	110-113
28.	Reflection Of Farmers Agonies In Marathi, Hindi And English Literature	Mr. Waghadare D.S. Prof. Dr. B.P. Naik	114-118
29.	'Disappearing Farmers': Portrayal Of Farmers In Mainstream Hindi Cinema	Dr. Gagare Anil Shankarrao	119-123
30.	Organised Agro-Food Retailing In India	Mrs. Pranita A. Jadhav	124-127
31.	Study Of New Trends In Indian Agriculture Sectors	Dr. Ashwini Vatharkar	128-132
32.	A Study Of Agriculture Sector In Indian Economy	Prof. Supriya Alhat	133-142
33.	Review On Effect Of Electromagnetic Radiation (EMR) From Cell Phone Towers And Wireless Devices On Honey Bees	Goivankar .G. M. Gholape S. M.	143-149
34.	Sustainable Agriculture In Relationship To Climate Change	S.C. Phuge S. M. Gholape	150-156
35.	Trend And Inequality Analysis Of Operational Land Holding In India (1990-91 To 2015-16)	Dr. Santosh Barale	157-160
36.	Agricultural Problems In India	Shriram Abhishek D.	161-164
37.	Role Of Women In Organic Farming And Rural Development	Prof. Shobhatai S. Patil Dr. Raj P. Chavan	165-169
38.	Land Alienation And Marginalization In Ngugi's Petals Of Blood	Dr. Balkrishna Dada Waghmare	170-172
39.	Impact Of Climate Change On Rice Production In Kolhapur District, Maharashtra: A Geographical Anylisis	Prof. D. A. Sardesai	173-175
40.	Opportunities And Problems In Agro Tourism Industry For Farmers In Maharashtra	Dr. Kishor Lipare Prof. Jagadale D.M.	176-179
41.	Plight Of Mandeshi Farmers: A Bitter Social Reality.	Dr. Jaysant Anant Kulkarni.	180-183
42.	A Study Of Problems Of Agricultural Labourens In India	Mr. Sridhanath M. Gade Miss Mayokumari M. Purohit Mr. Saiman A. Kaktikar	184-186

2018-19

50

ADJ

October 2018
Vol. VII, Issue-I

ISSN: 2319-3689

Critical Space®

A Peer-reviewed (refereed) International Journal
in English Language and Literature

Editors

P. A. Attar H. B. Patil

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Muroud Tal Kawal Dist. Kolhapur

Ramsey Campbell's *Claw*: A Delineator of Social Concerns

Dr. Advait Dhondiram Joshi*

Abstract:

Ramsey Campbell (b 1946), the foremost horror fiction writer, has enriched the horror genre adding his concept and philosophy to horror fiction. He has to his credit thirty-six novels, twenty story collections and fourteen edited books. His oeuvre of literature denotes his remarkable passage as a matured and distinguished writer of horror fiction. Initially he handled the supernatural icons of horror showing invasion of supernatural entities in the life of human beings. But in the latter part of his career he introduced to the lovers of horror fiction his own concept of horror that may be labelled as a Campbellian horror. His concern for human society always remains at the centre of his every novel. Especially, his concern for women and children has made his novels as novels of social concerns. The present paper focuses on social concerns of Campbell reflected in his horror novel *Claw* (1983). It also focuses on Campbell's concept and philosophy of horror and interlinks them to his social concerns.

Key words- horror, mundane, exploitation, cannibalism, concern, etc.

Ramsey Campbell's debut in the world of horror fiction is remembered as the debut of revivalist of horror fiction. His first story collection *The Inhabitants of Lake and Less Welcome Tenants* (1964) appeared when Science and Detective fiction flourished rapidly and attracted masses largely. They turned to these fictions as they succeeded in appeasing the taste of readers of popular fiction. Amid this situation, Campbell launched his aforesaid novel with the traditional icons of horror attracted masses and they turned to horror fiction. Thus, the

* Head & Associate Professor, Department of English, Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya, Murgud, Tal- Kagal, Dist-Kolhapur

2018-19

ADJ

51

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII Issue - I English Part - I January - March - 2019

Peer Reviewed Refereed
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole
M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan
Aurangabad. (M.S.)

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

CONTENTS OF ENGLISH PART - I

S. No.	Title & Author	Page No.
1	Search for National Identity in Andrea Levy's Essay "Back to My own Country" Dr. Balkrishna Dada Waghmare	1-5
2	A Detailed Study of Public Relations (Concerns to Marketing-Study in Brief) Prof. Mrs. Patil Savita M.	6-9
3	A Study of Diagnosis of Autism Spectrum Disorder Disease by Machine Learning Mrs. Smitadevi Nandkumar Mole Dr. Nandkumar Sambhaji Mole	10-23
4	A Study of Foreign Tourist Arrivals in India with Special Reference to Goa State Mr. Rohit Dinkar Barsing Miss. Madhuri Eknath Desai	24-30
5	Gender Differences in Resilience among Orphan and Non-Orphan Students Amol Appaso Kamble	31-40
6	Anita Desai's Fasting, Feasting: A Fine Reflection of Two Cultures Dr. Manisha M. Mujumdar	41-45
7	Multiculturalism in English Language and Literature Classrooms Ms. Archana P. Pandit Dr. Advait D. Joshi	46-49
8	Legal Perspective of Multiculturalism- National and Global Atul D. Kurane	50-53
9	9th Standard English Text Book: A Reflection of Diversity Mrs. Asmita Tanaji Patil	54-59
10	Cultural Plurality in 'Train to Pakistan' Mr. Rajiv Bhimrao Kamble	60-63
11	The Information Technology Act, 2000 and Cyber Offences Affecting Social, Economic and Cultural Life of the Mankind Mr. Vikram Vitthal Irale Mr. Sambhaji Mahadev Nikam	64-67
12	Wideman's Damballah: Voicing of the Essence of Black Cultural Tradition Dr. Divekar Bhupal R.	68-74

2018-19

ADJ

(52)

ISSN 2349-638X
IMPACT FACTOR 4.574

INDIAN DEMOCRACY AND ITS CHALLENGES

INTERDISCIPLINARY NATIONAL SEMINAR

19th Oct. 2018

ORGANISER

Department of Political Science,

Shripatrao Chougule Arts And Science College,

Malwadi - Kofoli

SPECIAL ISSUE OF
AAYUSHI INTERNATIONAL
INTERDISCIPLINARY
RESEARCH JOURNAL

PEER REVIEW & INDEXED JOURNAL
www.aiirjournal.com

Chief Editor
Prin. Dr. P. A. Attar

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

23.	Dr. Namadev P. Khavare	Cultural Conflict in <i>Inside the Haveli</i>	95 To 99
24.	Mr. Patil Vilas Shamrao Dr. B. Sundaresan	Quantum Mechanics links meaning of human life, it becomes a need of democracy	100 To 105
25.	Mr. Patil Vilas Shamrao Mr. Avinash K. Ladgaonkar Dr. B. Sundaresan	India becomes self-sufficient in food by using Sensors and Transducers with Advanced Agriculture Technology	106 To 115
26.	Mrs.Dhanawanti Sunil Bamane	Human Rights And Women Empowerment	116 To 119
27.	Mr.Harichand Sugriv Shirsat	The Role of Media in Women Empowerment	120 To 122
28.	Dr.M.C Sheikh Mrs. Priyanka Sambhaji Jadhavar	Women Empowerment	123 To 126
29.	Mrs. Swati Prithviraj Gavade Dr. M. C. Sheikh	Delayed Justice and Democratic Principles : An Uneven Balance	127 To 129
30.	Ms. Shinde Pratima H Mr. Patil Vilas Shamrao Dr. B. Sundaresan	Synthesis and Characterization of PEDOT-PSS Based Electrodes For Electrochemical Supercapacitor and its nanoelectric applications	130 To 136
31.	Mr. Lakhon Sopan Kore Mrs.Patil Manisha Vilasrao Dr. K.Chinnasamy	ICT, E-governance Implication In Academic Libraries and Role of Librarians	137 To 139
32.	Mr. Patil Vilas Shamrao Mr. Patil Manohar N Dr. B. Sundaresan	Proper implementation of Green practices by girl students, colleges transforming to eco-campus	140 To 144
33.	Dr. Swateha M. Attar	Megha's anguish in Shobhan Bantwal's <i>The Dowry Bride</i>	145 To 147
34.	Mr. Vilas Shamrao Patil Mr. Chandrakant B. Mane Dr. B. Sundaresan	E-Waste management: A New Environmental Challenge before India	148 To 157
35.	Mr. Sandip Tukaram Patil Dr. Savitrimita Vilasrao Chawan	Impact of MGNREGS through Poverty Alleviation in the Gaganbiwadz Tehsil of Kolhapur District in Maharashtra State	158 To 163
36.	Dr. Manisha M. Mujumdar	Films: A Medium to Break Gender Ideology and to Boost Women Empowerment	164 To 167
37.	Dr. Ingawale D.B	Displacement In India	168 To 171
38.	Dr. Vinayak Madhukar Honmore	Social Media and Youth: A Psychological Exploration	172 To 175
39.	Dr. Advait Dhondiram Joshi	Women empowerment in India: Realities and Solutions	176 To 179
40.	Dr. Mrs. Varsha Maindargi	Challenges before Indian Democracy	180 To 184
41.	Ms. Rohini Patil Mr. Patil Vilas Shamrao	Voltage Measurement for Power Saving by Digital voltmeter Using Vhdl Programming Language	185 To 187

2018-19

Exp. No.

ADJ

53

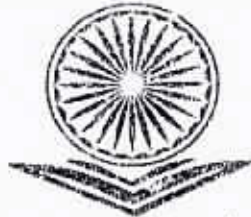
ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VII Issue - IV English Part - VI October - December - 2018

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole
M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan
Aurangabad. (M.S.)

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

❧ CONTENTS OF ENGLISH PART - VI ❧

Sr. No.	Name & Author Name	Page No.
13	Gendering Historical Narratives: Women and War in Helen Dunmore's Zennor in Darkness Dr. Prabhavati Arvind Patil	81-85
14	Stephen King's the Long Walk: A Mundane Horror Novel Dr. Advait Dhondiram Joshi	86-90
15	Are Dyslexic Teachers Effective? Smt. Girijadevi V. Sunkar Dr. Purnima Pattanshetti	91-99
16	Importance of Corporate Governance in Light of Banking Frauds Mrs. Manasi Bhosale (Patil)	100-105
17	Corporate Governance - Development in India Dr. Ashok R. Shinde	106-114
18	Product Development by LIC of India Dnyaneshwar Shankar Wadje	115-121
19	Forensic Accounting in India: Problems and Prospect Prof. Nilofar S. Shaikh	122-127
20	Commercialisation of Drinking Water: An Overview Anand Laxman Gadiwadd	128-133
21	Analysis of Raigad District Forest Area Degradation using Geoinformatic Technique Dr. Sameer Arun Butala	134-138
22	Legal Framework Regulating Business in India with Special Reference to Intellectual Property Laws Mr. Pranand Prakash Chougule	139-145
23	Health Problems Faced by Adolescence Children's of Secondary School their Academic Achievement at Vijayapur City Smt. Sudha Jainapur	146-150

HMS

2018-19

(54)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII

Issue - I

Hindi

January - March - 2019

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

सत्यमेव जयते

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan
Aurangabad. (M.S.)

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

CONTENTS OF HINDI

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१	नव्वे के दशक की हिंदी कविता प्रा. रशीद नजरुद्दीन तहसिलदार	१-४
२	हिंदी दलित कविता में अम्यैडकरवादी संस्कृति का अन्वेषण प्रा. डॉ. गोरख निकोबा बनसोडे	५-९
३	बहुसंस्कृतियों बेबाक तस्वीर : पीली छतरीवाली लडकी प्रा. डॉ. अजय कुमार कृष्णा कांबळे	१०-१४
४	पंजाब के संपन्न किसान परिवारों की आर्थिक बदहाली की दास्तां : मिले सुर मेरा तुम्हारा डॉ. एकनाथ श्री पाटील	१५-२१
	हिंदी साहित्य में बहुसंस्कृतिवाद प्रा. डॉ. हणमंत महादेव सोहनी	२२-२५
६	प्रेमचंद की कहानियों में चित्रित बहुसंस्कृतिवाद प्रा. डॉ. सौ. सविता लालासो नाईक निवाळकर	२६-२८
७	वीरेंद्र जैन के उपन्यासों में महानगरांच बहुसंस्कृतिवाद डॉ. भास्कर उमराव भवर	२९-३४
८	बीसवीं सदी में अंतिम दशक के हिंदी उपन्यास और बहुसंस्कृतिवाद डॉ. सरिता बाबासाहेब विडकर	३५-३७
९	हिंदी साहित्य पर संस्कृतिवाद का प्रभाव प्रा. एम. आर. जेनके	३८-४०
१०	राष्ट्रवाद बनाम साम्प्रदायिकता डॉ. संतोष राघवोले	४१-४५
११	अंतिम दशक के हिंदी साहित्य में सांस्कृतिक चेतना प्रा. आर. वी. भुधेकर	४६-४९
१२	भूमंडलीकरण के परिप्रेक्ष्य में इक्कीसवीं सदी की हिंदी कविता डॉ. प्रकाश कांबळे	५०-५७

2018-19

Prof. V. A. Pradhah

55

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII Issue - I English Part - V January - March - 2019

Peer Reviewed Refereed
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole
M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan
Aurangabad. (M.S.)

XEROX COPY

Principal,

Radashtrorao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

ELECTRONIC INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL (EIIRJ)

A Peer Reviewed Multidisciplinary International Research Journal
SJIF Impact Factor : 6.21 ISSN : 2277-8721
Vol. VIII Special Issue - I, March 2019

REFLECTION OF EDUCATION IN LITERATURE

साहित्यातील शिक्षणाचे प्रतिबिंब

■ EDITORIAL BOARD ■

Prin. (Dr.) Arjun Rajage
Rajarshi Shahu Arts &
Commerce College,
Rukadi

Dr. Girish More
Department of Marathi,
Rajarshi Shahu Arts &
Commerce College, Rukadi

Dr. Uttam Patil
Department of English,
Rajarshi Shahu Arts &
Commerce College, Rukadi

Mr. Shankar Dalavi
Department of Hindi
Rajarshi Shahu Arts &
Commerce College, Rukadi

Dr. S.B. Biradar
Department of English,
SVM College, Ilkal
(Karnataka)

Dr. Sabiha S. Sayyad
Department of Urdu,
Night College of Arts and
Science, Ichalkaranji

RAJARSHI SHAHU ARTS AND COMMERCE COLLEGE, RUKADI

Tal. Hatkanangale, Dist. Kolhapur 416 118

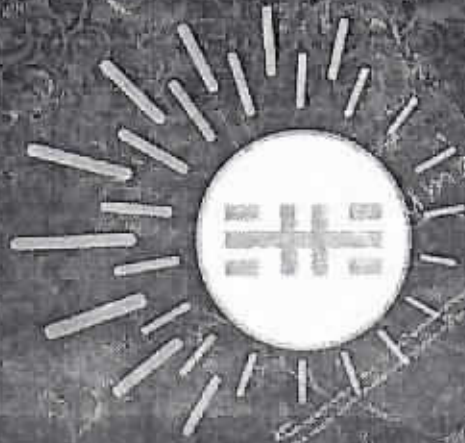
E-mail: rajshahurkd@yahoo.com, Website: www.rajshasuruk.in

Sr. No.	Title	Author	Page No.
21	Casteism Reflected in the Selected Dalit Short Stories	Dr. Rajendrakumar B. Chougule	59
22	Woman Reformation Through Education and its Literary Reproduction Special Reference to Zora Neale Hurston.	Dr. Mangal Vishnu Londhe	63
23	Education and Literature	Dr. Jyoti Yamakanmardi	65
24	The Theme of Emancipation of Working Class through Education With Special Reference to <i>Pygmalion</i>	Dr. Vaishali Vasant Joshi	67
25	Educational Impact on Cultured Identity in the Novel <i>Family Matters</i>	Dr. Anil K. Kate	69
26	Ambedkar Educating Through An Essay: A Study of 'Castes In India: Their Mechanism, Genesis and Development'	Dr. Saykar Satish Govind	72
27	Teacher-Student Relationship in Amit Chaudhuri's <i>The Immortals</i>	Dr. Patil Ganpatrao Baburao	76
28	The Plight Of Education In Henrik Ibsen's 'An Enemy of the People'	Mr. Rajendra Ashok Pradhan	79
29	Cultivation Of Patriotism and Nationalism Through Poetry among the Undergraduates: Special Reference to the Syllabus of Indian English Literature of Shivaji University, Kolhapur	Mr. Vinodkumar Ashok Pradhan	81
30	Religion-Education Relationship as Projected in Literature	Mrs. Kavita U. Khade	83
31	Impact of Social Media on Education	Dr. Kashinath R. Chavan Mr. Kamalakar M. Sawant	86
32	Emerging Voices Through Cultural Colonization and its Reflection in Literature	Mr. Sanket Nishikant Kurane	89
33	Reflections on Education System in the Nineteenth Century American Literature	Pallavi Diwakar Ilkal	91
34	Depiction of Unemployment in Sadanand Deshmukh's <i>Baromaas</i>	Tanaji Sukhadeo Kamble	93
35	Educating Modern Society through <i>Vachanas</i> (Epigrams) of Dasimayya	Dr. S. B. Biradar	96
36	Chetan Bhagat's <i>Five Point Someone: A Realistic Depiction of Education At IIT</i>	Dr. Neeta Satish Dhumal	100
37	Reflection of Education in Chetan Bhagat's <i>Five Point Someone</i>	Vrunda Prasad Shinde Komal Ranjane	104
38	Woman Reformation Through Education and its Literary Reproduction	Dr. C. R. Chougule	107
39	The Diaspora Writer and the Theme of Education in Literature of Michael Ondaatje.	Mr. Patil Raygonda Pungonda	111
40	Mythical Perception in Modern Scenario in "The White Tiger" By Arvind Adiga	Dr. G.S. Mhangore	115
41	The Theme of Alienation in Anita Desai's <i>Cry, The Peacock</i>	Ashwini Mdlaghan	118

V.A.P.
English
57

THE COMPASS

(Special Issue)
Vol. 12, No. 1, April 2019

National Seminar
on
Ethics in Higher Education
For Professional Development of Teachers

Sponsored by FDC (Under PMMMNMTT) UGC - HRDC of
Savitribai Phule Pune University, Pune, in Collaboration With
the Bahá'í Academy, Panchgani, Feb. 2019

XFROX COPY

[Signature]
Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

THE COMPASS

Special Issue

Vol. 12, No. 1,
April 2019

**Actions and Reflections:
Proceedings of the
National Seminar
On
“Ethics in Higher Education
for Professional Development of Teachers”**

**Sponsored by the Faculty Development Centre
(Under PMMMNMTT) UGC-HRDC of
Savitribai Phule Pune University Pune
In Collaboration with the Bahá'í Academy, Panchgani
22-24 February 2019**

*The Magazine of the Bahá'í Academy,
An Institution Engaged in Research And Action in the Field of Value Education
for Institution of Higher Learning*

Editors: *Mr. Lesan Azadi; Dr. Shashi Gaikwad*

Bahá'í Academy, 2019

The Bahá'í Academy
*Shivajinagar, Panchgani- 412 805,
Maharashtra, India*
www.bahaiacademy.org
thecompass@bahaiacademy.org

Table of Contents

Editorial	1
Messages	
- Prof. Ram Takwale, President, I-CONSENT, Pune	3
- Prof. Vijay Bhatkar, Hon'ble Chancellor, Nalanda University,	4
- Prof. D. T. Shirke, Hon'ble Pro-Vice-Chancellor, Shivaji University, Kolhapur	5
Report of the Seminar	7
Keynote Addresses	
- Prof. Arun Jamkar	13
- Dr. Vijay Bhadakwade	20
- Prof. Manikrao Salunkhe	22
Papers Presented	
Social Media, Ethics and Youth in Higher Education ✓	26 ✓
~ Asst. Prof. Vinodkumar Ashok Pradhan	
Knowledge about Self & Ethics - A Solution to Achieve Sustainable Development Goals	32
~ Madhu Jagadeesh	
Life Long Learning Skill from Nature & All - A Critical Skill for Humanity	43
~ Madhu Jagadeesh	
छात्राध्यापकांमधील त्याग, स्वातंत्र्य, समता, बंधुता, धर्मनिरपेक्षता मूल्यांचे स्पष्टीकरण: एक अभ्यास	54
~ कल्पना शिवाजी साळुंके	
यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाच्या वी,एड.अभ्यासक्रमात समाविष्ट असलेल्या मूल्यशिक्षण विषयाचा प्राथमिक शिक्षकांना झालेल्या उपयुक्ततेचा अभ्यास	60
~ डॉ. कविता साळुंके, श्री.सचिन अशोक पारे	
Misuse of Social Media And Its Ill Effects on Academic Performance of The Students of S.M.B.T. College of Pharmacy	65
~ Anol S. Deshmukh, Pravin R. Dighe	
मूल्यशिक्षण उपक्रमाद्वारे छात्राध्यापकांचा जीवन कौशल्य सुजवणुकीचा अभ्यास	69
~ डॉ. कविता साळुंके, कु. ज्योती रामचंद्र लष्करी	
Inculcation of Value-Based Education in B.Ed. Curriculum	78
~ Dr. Harsha Merchant	
व्यावसायिक विकासात भावनिक बुद्धिमत्ता व व्यावसाय समाधानाची भूमिका: सहसंबंधात्मक अभ्यास	83
~ श्री. नितीन भिमराव ठाकरे, डॉ. संजीवनी महाले, श्रीमती विद्यादेवी वगुल, श्री. राहुल डेरे	
आदिवासी महिलांच्या शैक्षणिक सुवर्लीकरणासाठी यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठाचे प्रयत्न	92
~ डॉ. संजीवनी राजेश महाले, श्रीमती विद्यादेवी वगुल, श्री. राहुल डेरे	
उच्च शिक्षणातील विद्यार्थ्यां समोरील नैतिक आव्हाने: एक अभ्यास	98
~ श्री. नवनाथ वॉवले	
A Study of Personal and Social Impacts of Education in Human Rights and Human Values	102
~ Priti Shirke	

Social Media, Ethics and Youth In Higher Education

Asst. Prof. Vinodkumar Ashok Pradhan

Department of English, Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya, Murgud
Tal.: Kagal, Dist: Kolhapur, Mob.: 9960733174, Email: pradhavino99@yahoo.com.

ABSTRACTS

The time has compelled to take a drastic step towards the development of ethics. We are born and brought up in a nation where great sages, devotees, followers, disciples, social reformers, thinkers, scientists, writers of scriptures, mythologies, parables and moral stories were born. We are living in such a place where number of gods, their temples and preachers live. If we are surrounded by all these religious and ethical props, then why the newspapers are full of the headlines of pickpocketing, chain snatching, robbery, dacoits, frauds, murders, massacres, suicides, killings, thefts, elopements and adultery? The reason behind all these is 'lack of Ethics'.

'Lack of ethics' does not mean total absence of ethics. But they are not given heed as intensely as they should be. The responsibility of inculcating the ethical values among the society is shouldered on the teachers. The teachers have to work on all levels i.e. from K.G. to P.G. and even after that! A teacher retires from his service but never from his duty.

Higher education is the level where learners are prepared to be citizens, representatives of their community, nation and culture. There are some faculties like history, sociology, political science, civics etc. in education to teach moral or ethical values to the learners. They are sometimes taught and learnt from the point of view of exams instead of comprehending properly. Hence, it is the time to visualize the importance of ethics with activities like mindfulness for each level of age in every field.

This paper shows how social media is usurping the cultural heritage from the youth today. It focuses on how one could find ethics even through the social media. It suggests few way of how we could train the youth in higher education to follow ethics.

Keywords:

Scriptures: the sacred writings of a religion.

Parables: a short story that teaches a moral or spiritual lesson.

Mindfulness: the practice of maintaining a nonjudgmental state of heightened or complete awareness of one's thoughts, emotions, or experiences on a moment-to-moment basis.

Introduction

"A man without ethics is a wild beast loosed upon this world." Albert Camus

The thought by Camus has rightly epitomized the essence of how ethics are important in life of a man. This is the very thing that gives man his identity. Traditionally the ethics can be passed on from one generation to the next. But they should be maintained by each generation as an asset.

Media is nowadays a powerful medium of cultural exchange. But they are full of ethical and non-ethical stuff. As per the human psychology, mind must be trained to divert from non-ethical to ethical things. The large group to victim these non-ethical allure is the youth all over the world. There must be some way out of this snare. Media should work as connector between ethics and youth.

Youth are the raw earth that has to be processed and shaped into various characters. They are very smart to adopt new changes. This adaptability makes to search for innovative technologies, new culture, and new ways of living life, new and fast outcome processes such as mobile phones that are giving high quality service. But it would be misleading if not properly guided, trained or taught. Hence, higher education comes to their help. The teacher is the person who can train the youth how to sustain their ethics in this world of various digressions.

Significance of the Topic

Today's youth cannot keep themselves aloof from social media. They are surrounded by media

2018-19

VAP

(58)

**Interdisciplinary International Conference
contemporary Issues & Challenges in Social
Sciences & Languages
22nd Sept.2018**

Organizer

**Department of Political Science,
Shri Sahaji Chhatrapati Mahavidyalaya, Kolhapur**

Special Issue published By

**Aayushi International Interdisciplinary
Research Journal (AIIRJ)**

ISSN 2349-638X

Peer Review and Indexed Journal

Impact Factor 4.574

Website www.aiirjournal.com

Email :- aiirjpramod@gmail.com

XEROX COPY

**Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur**

Principal Dr. R. K. Shenediwan
Shri Shahaji Chhatrapati Mahavidyalaya,
Dasara Chowk, Kolhapur, Maharashtra (INDIA)

Dr. Rahul D. Mandanikar
Co-ordinator,
Head,
Dept. of Political Science
Mob.- 9881578782

Dr. Vijay J. Dethe
Asst. Co-ordinator
Asst. Prof.
Dept. of Political Science
Mob.- 9011648987

Organizing Committee

- Dr. N. S. Jadhav - Co-ordinator, IQAC
- Dr. Shivaji Patil (Satara)
- Dr. S. G. Rakshase (Kolhapur)
- Dr. Arun Chavan (Kolhapur)
- Dr. Sachin Patil (Islampur)
- Dr. Sujata Patil (Nipani)
- Dr. M. G. Dhutire (Kale)
- Mr. Shitalkumar Gaikwad (Mumbai)
- Mr. Vinod Pradhan (Murgud)
- Dr. R. G. Korabu (Kolhapur)
- Dr. Suresh Chavan (Gadhinglaj)
- Dr. Shahaji Warke (Gargoti)
- Dr. Anil Patil (Gadhinglaj)
- Dr. Anna Hardare (Gadhinglaj)
- Dr. Datta Sawant (Patan)
- Mr. K. N. Rakshase (Kale)

Local Organizing Committee

- Dr. D. K. Valvi
- Mrs. Dr. S. S. Patil
- Dr. S. V. Shikhare
- Mr. R. J. Bhosale
- Mrs. N. B. Vibhute
- Mr. K. M. Desai
- Mr. S. H. Kamble
- Dr. S. M. Buchade
- Mr. R. J. Biraje
- Mr. A. S. Vardhan
- Mr. V. H. Pundikar
- Dr. U. B. Mujumdar
- Mrs. Dr. S. S. Rathod
- Dr. D. L. Kashid-Patil
- Mr. M. V. Bhosale
- Dr. D. P. Gawade
- Mr. M. R. Vairat
- Mrs. Dr. N. D. Kashid-Patil
- Dr. P. B. Patil
- Mr. P. B. Patil
- Dr. S. D. Jadhav
- Mr. A. B. Balugade

- Political Science Alumni -

- Miss. V. V. Urunkar
- Mr. Raju Patil
- Mr. Prashant Mote
- Komal Komati
- Akshay Powar
- Ravindra Rathod
- Abhijit Patil
- Amit Chavan
- Indrajit Landage
- Shubham Chavan
- Aparana Chougule
- Vinayak Sutar
- Shivraj Patil
- Priyashila Gawade
- Girish Kamble
- Monika Thombare

Sr.No.	Author Name	Research Paper / Article Name	Page No.
20	Dr. Neeta Satish Dhuma	Subjugation of Women in the Contemporary India as Reflected in Bapsi Sidhwa' s <i>Water</i>	53 To 55
21	Neeyanaj Irfan Bagwan	Themes of Unemployment and Corruption in Sadanand Deshmukh's <i>Baromaas: Twelve Enduring months.</i>	56 To 58
22	Rekhatai Shankar Patil	Challenges in Teaching English Language for the Students of 21 st Century	59 To 61
23	Pradip Babaso Gaikwad	Resonance Of Objectivism With Buddhism in The Literary Works of Ayn Rand	62 To 63
24	Dr Prashant Pundlik Lohar	Mother - Daughter Relationship Against Social Changes As Reflected in the Poetry	64 To 66
25	Mr. Rajendra Ashok Pradhan	Use of Authentic Materials in English Classroom	67 To 70
26	Dr. Rajendrakumar B. Chougule	A Comparative Study of Laxmi And Champa of Vijay Tendulkar's <i>Sakharam Binder</i>	71 To 76
27	Dr. Ravindra A. Kulkarni	A Reflection of Political Issues in Irwin Shaw' s 'The Troubled Air'	77 To 80
28	S. D. Rajratna	Socio-Political Realism in Arundhati Roy' s <i>The God of Small Things</i>	81 To 84
29	Dr. S. I. Noorani	Power Politics in V.S. Naipaul' s 'A Bend in the River'	85 To 88
30	Dr. S.A. Tambade	Position of women in tradition bound but in rapidly changing India in Rama Mehta' s <i>Inside the Haveli</i>	89 To 91
31	Sampada Laxman Shinde Anil Bhagwanrao Kamble	Socio-Economic Dilemma of Being a Farmer in <i>Baromas</i> by Sadanand Deshmukh	92 To 95
32	Mrs. Smitadevi Nandkumar Mole	A Comparative Study of Highly Used Computer Languages: With Special Reference to Python And Java	96 To 99
33	Dr, Sonali Rode	Voice of women : Amrita Priam' s works a taboo for...????	100 To 102
34	Dr. Sunil G. Patil	Thematic Study of Girish Karnad with Spl. Ref. to <i>Yayati, Tughlaq and Hayavadana</i>	103 To 104
35	Sujata Satva Tigote	English, a Language of Second Language Learners in India	105 To 106
36	Mr. Vinodkumar Ashok Pradhan	A Critical Study on Multi-Media Mobile Phones- A Barrier to Communication and Human Values	107 To 109
37	ग्रा. डॉ. अशोक ए. मोटे	समाजिक समस्याएँ: सामाजिक शास्त्रों के लिए एक चुनौती	110 To 112
38	डॉ. भास्कर उमराव भवर	मार्क्सवादी उपन्यासों में चित्रित नारी समस्याएँ	113 To 115

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII

Issue - I

Marathi Part - I

January - March - 2019

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING

2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan

Aurangabad. (M.S.)

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

CONTENTS OF MARATHI PART - I

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१४	बहुसांस्कृतिकतेतील दुर्बल समुहाच्या आर्थिक उन्नतीचे एक साधन : सहकार श्री प्रविण प्रकाश डांगे	६१-६२
१५	धनगर समाजातील बहुसंस्कृती वादाचे चित्रण डॉ. तानाजी ज्ञानदेव पाटील	६३-६५ ६
१६	सहकार चळवळीतील यशवंतराव चव्हाण यांचे योगदान व त्याचा परिणाम प्रा. डॉ. दत्तात्रय सौदागर सावंत	६६-६८
१७	मराठी कादंबरीतील बहुसंस्कृतीवाद प्रा. डॉ. शिवाजी महादेव होडगे	६९-७२
१८	आंतरराष्ट्रीय राजकारण आणि तिसऱ्या महायुद्धाच्या छायेतील जग प्राचार्य डॉ. एन. आर. गवळी	७३-७७
१९	प्राचार्य डॉ. एन. आर. गवळी प्रा. डॉ. नेताजी विश्वास पोवार	७८-८४
२०	जागतिकीकरण व बहु संस्कृतीवाद प्रा. (डॉ.) रविंद्र पाडुरंग भणगे	८५-८९
२१	बहुसंस्कृतीवाद आणि व्हॉलीबॉल डॉ. शिवाजी बरपू पोवार	९०-९२
२२	शिक्षणातील खासगीकरण व डिजिटलायझेशन प्रा. डॉ. अशोक शिंदे	९३-९७
२३	भारतातील शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या डॉ. गुरुनाथ इश्राम सामंत	९८-१०८
२४	मराठीतून कोंकणीतील अनुवादित नाटकातील सांस्कृतिकता Prof. Dr. Pradip Eknath Kamble	१०९-११७
२५	बहुसंस्कृतीवादाचा मराठी साहित्यावरील प्रभाव प्रा. सुरेश आत्माराम दिवाण	११८-१२२
२६	बहुसंस्कृतीवाद आणि राष्ट्रवाद डॉ. जयश्री गणपती कांबळे	१२३-१२५

2018-19

SAD

(60)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII

Issue - I

Marathi Part - I

January - March - 2019

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan

Aurangabad. (M.S.)

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur.

SBP

(61)

IFSIJ IMPACT FACTOR: 5.355

ISSN : 2455-1511

SANSKRUTI

International Multidisciplinary Research Journal

PEER REVIEWED & INDEXED JOURNAL

Special Issue : 001

January -2019

Anekant Education Society's

Jaysingpur College, Jaysingpur

Reaccredited with 'A' grade by NAAC
Dist. Kolhapur, Pin-416101, Maharashtra

**One Day National Conference on
Modern Trends in Physical Education and Sports**

23rd January, 2019

Collaboration with

Senior College Physical Education Teacher Association

Special Issue Editor : Prin. Dr.R.R Kumbhar

Convener : Mr. Mahadeo Suryawanshi

Guest Editor : Dr. M. A. KadamPatil

Editor-in-Chief : Prof. Santosh Bongale

XEROX COPY

Principal,

sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Special Issue Index

Sr. No.	Title of the Paper & Author's Name	Page No.
1	Different Aspects of Running Marathon Mr. Pramod R. Chavan	3-8
2	Effects of yoga training programme on agility and muscular strength on youth football and rugby players. Dr. Abhijit A. Vanire	9-14
3	Effect of Yogasana on selected motor components of Men handball Players Prof.(Dr.) Dasharath R. Deshinge	15-18
4	Attitude Of Students Towards Physical Education as A Compulsory Subject In Jammu Kashmir Colleges Farhath Hamid	19-22
5	Growth And Future of the Fitness Business In India Shrinivas B. Patil	23-27
6	Current Status Of Sports Tourism In India Dr. Savita Vitthalrao Bhosale, Shri Akash Bansode	28-32
7	A Survey About The Awareness Regarding Health And Health Educatin Among The Under – Graduate Students of Kolhapur District Prof. Mahadeo Sukhadeo Suryawanshi	33-45
8	Physical fitness components of Shivaji University women handball team Shrinivas B. Patil	46-52
9	Therole of Sports Psychology in Sports Performance Enhancement Mujaffar Dastagir Lagiwale, N. D. Bansode	53-55
10	Women Sports Participation- Challenges and Issues Miss. Rupali S. Kamble, Dr. Vaishali Madhekar	56-58
11	Yoga and Mental Health Ashok Kadam	59-67
12	Yoga and Practical Life Prof. V.P. Patil	68-71
13	स्व-संकल्पना खेळाडूंच्या स्पर्धाकाळातील यशाची गुरुकिल्ली प्रा. डॉ. मुल्ला इब्राहिम हमजा	72-76
14	सांगली जिल्ह्यातील लांबच्या धावपल्ल्याच्या खेळाडूंचे निवडक प्रशिक्षण कार्यक्रमाचा होणाऱ्यापरिणामाचा अभ्यास डॉ. साहेब ग. मोरे, प्रा. आक्रम बा. मुजावर, प्रा. बाळकृष्ण ज्ञा. भोसले, प्रा. गणेश र. सिंहासने	77-79
15	Effect of Diet on Sports Performance Anicetaj. U. Mhane, Dr. S.E. Kangane	80-85
16	क्रीडा स्पर्धा व जागतिक एकात्मता प्रा. अयुब एस. कच्छी, डॉ. सुनिता एस. गिरवलकर	86-88

17	Positive And Negative Effect Of Caffeine On Athletic Performance Mujaffar Dastagir Lagiwale, N. D. Bansode	89-92
18	Glory by Indian Women's in 18th Asian Games Dr. Suhas Nivrutti Bhairat	93-97
19	आरोग्यदायी जीवनासाठी उपयुक्त जीवनशैली प्रधांत विभिषण पाटील	98-100
20	योग- गरज व महत्व प्रा.संजय रामचंद्र पाटील	101-104
21	योगाचे जीवनातील महत्व डॉ. शिवाजी चापू पोवार	105-109
22	Core Muscle Strengthening Effect On Dynamic And Static Balance In Badminton Players Ajay Mahadev Marathe	110-116
23	Rules and Regulations for Badminton: A Review Rajendra S. Raykar, Dr. Ganesh Solunke	117-121
24	The Effects Of The Plyometric Sport Training Model On The Development Of The Vertical Jump Of Volleyball Players Dr. Swapnil D. Patil	122-128
25	Comparison Of Selected Physiological Parameters Of Soccer Handball And Basketball Players Of Davi Ahilya Vishwavidyalaya University Indore Firdous Ahmad Bhat	129-133
26	Women In Sport Participation Challenges and Issues Vishwas. D. Sawant.	134-136
27	Sports Economics Smt. Leena Bhimarao Patil	137-140
28	Effect of College Student Participation in Physical Education and Conditioning Programmes on Flexibility Prof. Vikrant vasitrao Supugade, Dr. Vikas Anandrao Jadhav	141-143
29	Relevance of Yoga in 21st Century Nilesh N. Patil	144-147
30	Effect of Socio Economic Status on Mental Health Mr. Naik Jaysing Dr. Bhaskar D. Salvi	148-154
31	Teacher Related Issues in Implementation of Quality Physical Education Program in India Majagaonkar Savita R., Khade Vaishali S.	155-161
32	Importance Of Physical Fitness For Teenage Athletes Miss. Smita Bhalchandra Jagtap	162-

योगाचे जीवनातील महत्व

डॉ. शिवाजी बापू पोवार

शारीरिक शिक्षण संचालक, सदाशिवराव मंडलिक महाविद्यालय, मुरगूड,
ता. कागल जि. कोल्हापूर

१. प्रस्तावना:

कोणताही व्यायाम करताना किंवा खेळ खेळताना स्नायूंना अधिक कार्य करावे लागते. त्यामुळे ते दमतात, थकवा येऊ शकतो. त्यामुळे काळांतराने विश्रांतीची गरज असते पण योगासने केल्यामुळे विश्रांती घेण्याची गरज भासत नाही. उलट योगासनांच्या अभ्यासामुळे स्नायूंना विश्रांती मिळाल्याने ते अधिक ताजेतवाने होतात. व कार्य करण्याचा उत्साह वाढतो.

योगाला सद्यस्थितीत उर्जित अवस्थेत आणण्याचे महान कार्य रामदेवबाबा व त्यांचे इतर साथीदार यांनी केले. तर 21 जून हा आंतरराष्ट्रीय योग दिन म्हणून मान्यता मिळाल्याने व योगाचा प्रसार करण्याचे दुसरे महान कार्य भारताचे सक्षम पंतप्रधान माननीय नरेंद्र मोदीजी यांनी केले.

21 जून हा 'आंतरराष्ट्रीय योग दिन' म्हणून साजरा केला जातो. शाळा, महाविद्यालय, शासकीय कार्यालयांमध्ये हा राष्ट्रीय उत्सव म्हणूनच साजरा केला जातो. त्याचा अहवालही शासकीय पातळीवर पाठविला जातो. शारीरिक व मानसिक व्याधीतून मुक्त होण्याकरता योगा शिवाय पर्याय नाही हे खालील विवेचनावरून लक्षात येईल.

२. अर्थ

अ) श्री. अरविंद यांच्यामते, 'योगम' म्हणजे परमात्म्याशी जुळलेले सतत अनुसंधान. संपूर्ण शरणागतीने मानवाने आपण परमेश्वराच्या हातातील एक सूत्र आहे हे ओळखले पाहिजे.

ब) स्वामी विवेकानंद यांच्यामते, 'योगम' हे स्वतःची ऊर्जाशक्ती काही तसाकरिता, महिन्याकरिता आयुष्यभराकरिता साठवून ठेवण्याचे साधन आहे.

SMH
62

शिवाजी विद्यापीठ मराठी शिक्षक संघ, कोल्हापूर
विद्वत्प्रमाणित, यु.जी.सी. मान्यताप्राप्त त्रैमासिक
(Peer Reviewed Referred Research Journal)

ISSN No. 2319-6025

शिवम संशोधन पत्रिका

वर्ष-आठवे : अंक सतरा-अठरा । जानेवारी ते जून २०१९

श्रमसंस्कृती आणि साहित्य

२०१८-१९

दिनांक ९ आणि १० फेब्रुवारी, २०१९

कुणी न राहो दुर्बल अज्ञ । न्हणुनी हा शिक्षण यज्ञ ॥
माजी आमदार श्री. वावासाहेब पाटील सरुडकर शिक्षण संस्थेचे
श्री शिव-शाहू महाविद्यालय, सरुड
ता. शाहूवाडी, जि. कोल्हापूर
बँक तृतीय मूल्यांकन : B ग्रेड (CGPA- 2.41)

EX COPY

प्राचार्य

सहाय्याराम मंडलिक महाविद्यालय
सरुड, ता. कागल, जि. कोल्हापूर

शिवजी विद्यापीठ मराठी शिक्षक संघाचे विद्वत्प्रमाणित त्रैमासिक

शिविम संशोधन पत्रिका

(Peer Reviewed Referred Research Journal)

ISSN No. 2319-6025

(विद्यापीठ अनुदान आयोग नवी दिल्ली, मान्यता अ. क्र. ६४१७५)

वर्ष-आठवे : अंक सतरा-अठरा

जानेवारी-फेब्रुवारी-मार्च, एप्रिल-मे-जून २०१९

श्रमसंस्कृती आणि साहित्य

संपादक

डॉ. शिवकुमार सोनाळकर

कार्यकारी संपादक

डॉ. नीला जोशी

संपादक मंडळ

डॉ. नंदकुमार मोरे, डॉ. गोमटेश्वर पाटील, डॉ. तातोबा बदामे, डॉ. दिनेश वाघुंबरे

संपादन सहाय्य

प्रा. प्रकाश नाईक, प्रा. रघुनाथ मुडळे

सल्लागार समिती

डॉ. राजन गवस, डॉ. प्रकाश कुंभार, डॉ. डी. ए. देसाई, डॉ. अनिल गवळी

प्रकाशक

अध्यक्ष, शिवजी विद्यापीठ मराठी शिक्षक संघ, कोल्हापूर

अनुराज, ७/ब, सूर्यवंशी कॉलनी, सानेगुरुजी वसाहत, कोल्हापूर ४१६ ०१९

मुद्रक

भारती मुद्रणालय

८३२ ई वॉर्ड, शाहपुरी ४ थी गल्ली, कोल्हापूर. फोन : (०२३१) २६५४३२९

मूल्य : रु. ३००/-

स्य
नमार मोरे

स्य
ग वाघुंबरे

ISSN No. 2319-6025

शिविम संशोधन पत्रिका । १

प्राचार्य

सदाशिवराय मंडलिक महाविद्यालय
नुरगूड, ता. कागल, जि. कोल्हापूर.

आणि

अंतरंग

पत्न्या
आहे.
यापक
प्रथवा
. श्रम
'श्रम
कीय,
मजूर,
वंत,

रत्ने,
काम
चाही
मध्ये
कष्ट
वर्च
नेला
आणि
च्या
च्या

इत्य
नी;
आण
ल,
जत
कि
णि
या
शा
न,
चे

र
क

5

अध्यक्षीय मनोगत...

श्रमसंस्कृती, साहित्य आणि बांधिलकी

ग्रामीण कष्टकरी स्त्रीचे चित्रण

श्रमसंस्कृती आणि गोमंतकीय मराठी साहित्य

श्रमसंस्कृती आणि कोकणी साहित्य

सीमाभागातील श्रमसंस्कृती आणि साहित्य

श्रमसंस्कृती आणि ग्रामीण साहित्य

श्रमसंस्कृती आणि भटक्याविमुक्तांचे साहित्य

श्रमसंस्कृती आणि स्त्रीवादी साहित्य

श्रमसंस्कृती आणि दलित साहित्य

श्रमसंस्कृती आणि आदिवासी साहित्य

श्रमसंस्कृती आणि ग्रामीण कष्टकरी स्त्री

श्रमसंस्कृती आणि महानगरीय कविता

मधुउत्पादक श्रमजीवी

भारतीय श्रमसंस्कृती आणि मराठी श्रमगौत परंपरा

नोकरी, व्यवसाय, कारंअर करणारी स्त्री

महादेव मोरे : श्रमिक साहित्याचा आधारस्तंभ

खोत व दौंड यांच्या कादंबरीतील शेतकरी

महादेव मोरेच्या साहित्यातील विडी कामगार

मराठी स्त्रीगीते आणि श्रमसंस्कृती

'कुळंबीण' : शेतकरी स्त्रीच्या श्रमाचे चित्रण

जागतिकीकरण आणि मराठी कादंबरीतील श्रमिक

महात्मा बसवण्यांचा श्रमसिद्धांत : 'कायकवे कैलासा'

मराठी नाटकातील श्रमजीवींचे चित्रण

प. फुले यांच्या साहित्यामधील श्रमिकांचे चित्रण

नारायण सुर्वे यांच्या कवितेतील कामगारविषयक जाणिवे

नारायण सुर्वेच्या कवितेतील कामगार

डॉ. शिवाजी विष्णू पाटील ८

डॉ. अनिल गवळी १३

एकनाथ पाटील १८

डॉ. विद्या प्रभुदेसाई २७

डॉ. महेश स. बावधनकर ३३

डॉ. शिवाजीराव पाटील ४२

डॉ. यशवंत चव्हाण ४८

डॉ. बाळासाहेब संतू चव्हाण ५३

डॉ. लता पांडुरंग मोरे ६६

डॉ. चंद्रकांत शंकर कांबळे ७०

प्रा. डॉ. दीपककुमार वळवी ७७

डॉ. मानसी जगदाळे ८१

तेजस चव्हाण ८७

श्री. दत्ता मोरसे ९३

प्रा. अनंता कस्तुरे ९७

प्रा. डॉ. शिवकुमार सोनाळकर १०७

प्रा. डॉ. रमेश पोळ ११२

डॉ. एकनाथ आळवेकर ११६

प्रा. डॉ. संजय दशरथ पाटील १२०

डॉ. नीला जोशी १२३

डॉ. आनंद वारके १२७

डॉ. प्रकाश दुकळे १३०

डॉ. मातेश हिरमठ १३३

प्रा. डॉ. दत्ता पाटील १३७

डॉ. अरुण शिंदे १४३

डॉ. शिवलिंग मैनकुदळे १४६

प्रा. डॉ. शिवाजी महादेव होडगे १५१

ISSN No. 2319-6025

शिविम संशोधन पत्रिका । ५

प्राचार्य

दाशिवराव मंडलिक महाविद्यालय
मुरगूड, ता. कागल, जि. कोल्हापूर.

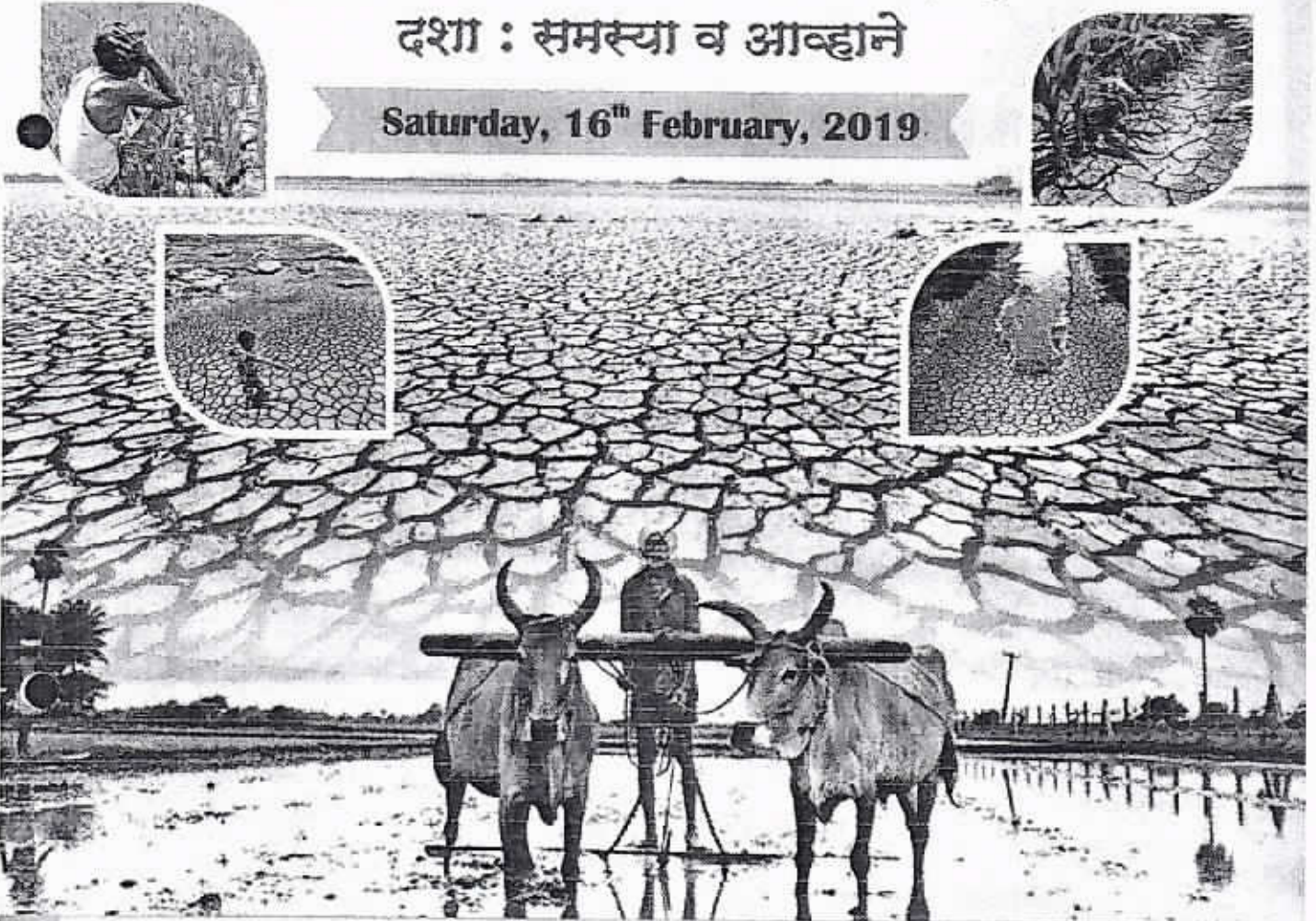
20.2.19
SM Hodage (63)

**ONE DAY MULTIDISCIPLINARY
INTERNATIONAL SEMINAR
ON**

PLIGHT OF INDIAN FARMERS : ISSUES AND CHALLENGES

**भारतीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा वेदना,
दशा : समस्या व आव्हाने**

Saturday, 16th February, 2019

Organized by
Tararani Vidyapeeth's

KAMALA COLLEGE, KOLHAPUR

NAAC Reaccredited 'A' grade (3.12 CGPA)
College with Potential for Excellence
www.kamalacollegekop.edu.in

XEROX COPY
Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

AARHAT MULTIDISCIPLINARY INTERNATIONAL EDUCATION RESEARCH JOURNAL (AMIERJ)

A Peer Reviewed Multidisciplinary International Research Journal
SJIF Impact Factor : 6.236 ISSN : 2278-5655
Vol. VIII Special Issue -X, February 2019

PLIGHT OF INDIAN FARMERS: ISSUES AND CHALLENGES

**भारतीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा वेदना, दशा :
समस्या व आव्हाने**

■ EDITORS ■

Dr. Smt. Neeta Dhumal
Department of English,
Kamala College, Kolhapur

Dr. Shri. Sujay Patil
Head, Department of Marathi,
Kamala College, Kolhapur

■ CO-EDITOR ■

Dr. Shri. Netaji Powar
Co-ordinator, YCMOU Study Centre,
Kamala College, Kolhapur

KAMALA COLLEGE, KOLHAPUR

NAAC Reaccredited 'A' grade (3.12 CGPA)

College with Potential for Excellence

www.kamalacollegekop.edu.in

Sr. No.	Title	Author	Page No.
195	भारतातील कृषीमूल्य एक अभ्यास	प्रा. सौ. कल्पना सं. गुंजवटे	817-819
196	शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या : कारणे व उपाय	नंदा नामदेव मोळे	820-822
197	'मराठी कादंबरीतील शेतकऱ्यांचे चित्रण'	प्रा. डॉ. शिवाजी महादेव होडगे	823-826
198	भारतीय शेतकऱ्यांच्या कर्जबाजारीपणाची सामाजिक बाजू	प्राचार्य डॉ. प्रकाश पाटील	827-829
199	शेतकरी संघटनेची आंदोलने	श्री. अविनाश व. अवघट	830-834
200	भारतातील शेतमजुरांच्या समस्या: एक दृष्टीक्षेप	सवाईशिकरे भुजंग	835-840
201	सांगली जिल्ह्यातील शेतमजुरांची सद्यस्थिती : एक अभ्यास	प्रा. जालंदर आनंदराव यादव	841-846
202	प्रगतीशील महिला शेतकऱ्यांचे महिला सबलीकरणातील योगदान एक अभ्यास	प्रा. तृप्ती शिवाजीराव थोरात	847-850
203	'आसूड' मधून व्यक्त झालेले शेतकरी, कष्टकऱ्यांचे दर्शन	श्री नवनाथ किसन गुंड	851-853
204	अन्न सुरक्षा आणि सार्वजनिक वितरण व्यवस्था	प्रा. आर. एस. माने	854-857
205	शेतकऱ्यांची आत्महत्या एक सामाजिक समस्या	कु. पवळ रंजना भिमराव	858-861
206	शेतकरी आत्महत्या: कारणे व उपाय	सविता सुकुमार खोत	862-866
207	भारतातील शेती तंत्रज्ञानातील प्रगती आणि शेतकरी	सौ. कल्पना सुनिल गुरव	867-868
208	शेतकऱ्यांच्या आत्महत्या : कारणे व उपाय	वर्षा वज्रवंजे	869-871
209	भारतीय शेती आणि डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे जलधोरण	डॉ. संजय सागर सपकाळ	872-876
210	संद्रीय शेती आणि महिला शक्ती	डॉ. मनिषा विनायक शिरोडकर	877-880
211	संद्रीय शेती धिरंतन विकासाचे एक माध्यम	डॉ. विजय ज. माने	881-884
212	प्रधानमंत्री पीक विमा योजना आणि सांगली जिल्हा	प्रा. हणमंत भाहाजी सावंत	885-889
213	भारतातील शेतकरी चळवळी व आंदोलने	प्रा. दत्तात्रय कुंडलिक पाटील	890-894
214	भारतातील कृषि-भूसाधन संपत्तीचा अभ्यास	डॉ. बी. पी. पाटील	895-899
215	भारतातील पिक रचनेतील बदल एक अभ्यास	प्रा. डॉ. डी. ए. चौगले	900-904
216	शेतकऱ्यांची आत्महत्या : कारणे व उपाययोजना	जाधव आर्या वरत	905-909
217	कृषि क्षेत्रातील महिलांचे योगदान; एक समाजशास्त्रीय अध्ययन	रीना रामचंद्र कांबळे	910-913
218	सत्यशोधक 'दीनमित्र' कार मुकुंदराव पाटील यांचे शेतीविषयक विचार व कार्य	डॉ. सुरवसे एन. पी	914-917
219	भारतीय शेतमजुरांच्या समस्या, कारणे व उपाययोजना	प्रा. सुदाम विष्णूचक्रधारी	918-920
220	शेतकरी संघटना: चळवळी व आंदोलने	सुचित्रा जयवंत यादव	921-926
221	हवामानातील बदल आणि भारतीय शेती	प्रा. सुलक्षणा हरी कोळी	927-930
222	गगनबावडा तालुक्यातील ग्रामीण पर्यटन: संधी व आव्हाने	प्रा. आदिनाथ कांबळे	931-938

2018-19
SM H.O.

64

AAYUSHI INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL
(Peer Reviewed and Indexed Journal)

Special Issue No : 49

Impact Factor : 5.707

ISSN : 2349-638x

International Conference

On

***"Advanced and Innovative Practices in
Commerce & Management, Science & Technology,
Humanities, Languages and Their Role in
Achieving the Exponential Growth"***

Date : 16th February 2019

Organised by

Shri Narayanrao Babasaheb Education Society's

SHRI VENKATESH MAHAVIDYALAYA, ICHALKARANJI

In collaboration with

**SHIVAJI UNIVERSITY Commerce and Management
TEACHERS ASSOCIATION (SUCOMATA)**

and

**BVDU'S INSTITUTE OF Management and
ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT, (IMED) Pune**

Editorial Board

Chairman : Prin. Dr. Vijay Annaso Mane

Editor-in-chief : Dr. Naushad Makbool Mujawar

Co-editor : Mrs. Sunita Hansraj Ambawade

XEROX COPY

**VOLUME
2**

Principal,

Radushivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Web : www.venkateshcollege.com

Mail Id : mshrivenkatesh@yahoo.com

INDEX

Sr.N o.	Author Name	Title of Research Paper / Article	Page No.
1	MR. Sanjay Trimbak Gholap	Nuclear Energy Programme in India	288 to 291
2	Dr. Abhay Patil	Vilasrao Patil Undalkar:- A Developmental Era Of South Karad	292 to 295
3	डॉ. सी. प्रफुल्लता चव्हाण	आदिवासी-ग्राम शासनातील व ताणवई मोडक : एक ऐतिहासिक आढावा	296 to 302
4	प्रा. डॉ. राजाजी रामदेव पाटील	धनगर भौतशास्त्र प्रभावजीवन	303 to 307
5	Mr. A.K. Ganbawle	An analysis of E-Commerce in India and Their Present Status and Challenges	308 to 312
6	प्रा. डॉ. एम. एम. गावडे	भारतीय वी शिक्षणाची स्थिती	313 to 317
7	डॉ. शिवानी महादेव शेठगे	कादंबरीतील बदलत्या ग्रामजीवनाचे चित्रण	318 to 326
8	प्रा. डॉ. विश्वास चं. पाटील	चवथेव्याव चव्हाणांच्या भाषणावर व्यपन्न शोणास साहित्यिक दृष्टिकोन	327 to 332
9	प्रा. मारुफ मुजावर	भारतीय साहित्य में दृष्टित चेतना	333 to 337
10	प्रा. डॉ. सुगंधा विठ्ठल घलगाडकर	बदलते परिवार्य में हिंदी भाषा की स्वीकार्यता	338 to 340
11	प्रा. डॉ. आनंद धारके	पौ. पी. टी. व लघुपट निर्मिती : मराठी साहित्य घटक अख्यापनासाठी प्रगत, नाविन्यपूर्ण व अभिनव शक्यता	341 to 345
12	डॉ. अर्चना राजकुमार कांबळे (अगतकर)	गाव्यमं धील चित्रण	346 to 349
13	डॉ. सिंधु जयवंत कावळे	सोकनाथ महावंत यांच्या कवितेतील समकालीन वास्तव्य	350 to 353
14	प्रा. डॉ. माधव भास्कर मोलले	मान रचना आणि मराठी भाषेची स्थिती	354 to 358
15	डॉ. मधुसू सितामणी पुजारी	धार्मिक पर्यटनाचा मेकळी - ही क्षेत्र नृनिहायी	359 to 365
16	Ms. S.S. Sarvagdom	Effects Of War In Elizabeth Bowen's 'The Heat Of The Day'	366 to 369
17	Shaifia Ayoub	Kashmiriyat and English Novel In Kashmir: Analyzing Vikram Chandra's <i>Srinagar Conspiracy</i> (2000)	370 to 373
18	Mrs. Shailaja Arjun Changundi	The Idea Of Virtual Hell And Afterlife In The Novel 'Surface Detail' by Iain m. Banks	374 to 377
19	Prof. Patil raygonda pungonda	The Diaspora Writers And The Theme Of Cultural Conflicts And Civil Wars In The Multicultural Society	378 to 382
20	Dr. Dinesh d. Satpute	Advanced and Innovative Practices In English In Indian Context	383 to 386
21	Dr. P.M. Patil	Innovative Practices To Be A Good Teacher	387 to 389
22	Latika Subhash Patil	A Study Of The Language Used In The Slogans Of The Advertisements	390 to 393
23	Mrs. Sunita j. Velhal	Recent Trends In English Teaching And Learning	394 to 396
24	Smt Bhargande Sulakshna Kisanrao	Achieving Great Potential In Rapid Reading	397 to 399
25	Dr. Rachana vijay nusai	A Journey Towards Muslim Women's Empowerment In 'The Girl In The Tangerine Scarf'	400 to 401
26	Prof. J.K. Patil.	English Language Exercises	402 to 404

2018-19 (65)

SMH

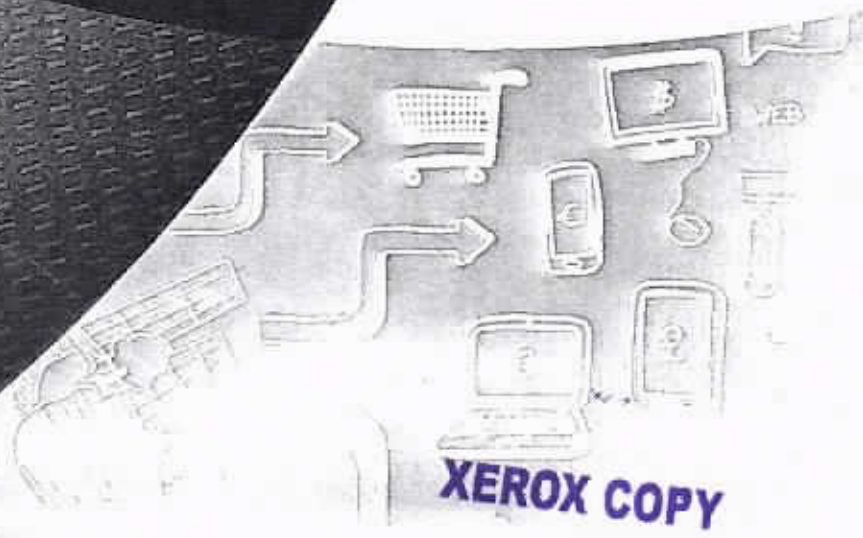

Peer Reviewed, Referred and
UGC Approved Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277-5730
AN INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH
JOURNAL

AJANTA

IMPACT FACTOR / INDEXING 2018 - 5.5
www.sjifactor.com

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

Ajanta Prakashan

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
Marathi Part - I

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII

Issue - I

Marathi Part - I

January - March - 2019

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING

2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan

Aurangabad. (M.S.)

CONTENTS OF MARATHI PART - I

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
२७	संपन्न हिंदुस्तानी संस्कृती भारतीय बहुसंस्कृती बनली प्रा. के. डी. पाटील	१२६-१२२
२८	कृषीजन संस्कृतीचे साहित्य प्रा. डॉ. शिवाजी महादेव होडेगे	१३३-१३८
२९	अध्ययनार्थी समाज व शिक्षकाची भूमिका : शिक्षणातील एक नवीन प्रवाह प्रा. प्रदिप बळवंत पाटील	१३९-१३८
३०	महाराष्ट्रातील पर्यटन स्थळांची सांस्कृतिक व प्राकृतिक विभागवार वैशिष्ट्ये प्रा. मैघा बाळकृष्णा पाटोळे	१३९-१४०
३१	बहुसंस्कृतीवाद व भारतीय संविधानाचा सहसंबंध : एक अभ्यास सहा. प्रा. डी. एस. क्षीरसागर	१४१-१४७
३२	आटपाटी तालुक्यातील डाळींब शेती एक चिकित्सक अभ्यास प्रा. जाधव दत्तात्रय डी. प्राचार्य, डॉ. सतिश बी. जाधव	१४८-

AGM 2018-19 66

AAYUSHI INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL

(Peer Reviewed and Indexed Journal)

Special Issue No : 49

Impact Factor : 5.707

ISSN : 2542-6384

International Conference

On

***"Advanced and Innovative Practices in
Commerce & Management, Science & Technology,
Humanities, Languages and Their Role in
Achieving the Exponential Growth"***

Date : 16th February 2019

Organised by

Shri Narayanrao Babasaheb Education Society's

SHRI VENKATESH MAHAVIDYALAYA, ICHALKARANJI

In collaboration with

**SHIVAJI UNIVERSITY Commerce and Management
TEACHERS ASSOCIATION (SUCOMATA)**

and

**BVDU's INSTITUTE OF Management and
ENTREPRENEURSHIP DEVELOPMENT, (IMED) Pune**

Editorial Board

Chairman : Prin. Dr. Vijay Annaso Mane
Editor-in-chief : Dr. Naushad Makbool Mujawar
Co-editor : Mrs. Sunita Hansraj Ambawade

XEROX COPY

**VOLUME
5**

Principal,

Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

Web : www.venkateshcollege.com
Mail Id : mshrivenkatesh@yahoo.com

XEROX COPY

Editor:

Shri. N.B. Education Society's
Shri Venkatesh Mahavidyalaya,
Govindrao High School Campus,
Ichalkaranji-416 115
District: Kolhapur
State: Maharashtra
INDIA

Publisher:

Aayushi International Interdisciplinary Research Journal
(Peer Reviewed and Indexed Journal)
ISSN: 2349-638x
Impact Factor: 5.707
website : www.aiirjournal.com

**Copyright
@ 2019:**

All Copyrights Reserved with
Dr. Naushad M. Mujawar (Editor-in-Chief)

No part of this journal shall be copied, reproduced or transmitted in any form or any means, such as Printed material, CD- DVD or Audio or Video Cassettes or Electronic or Mechanical, including photo, copying, recording or by any information storage and retrieval system, at any portal, website etc. without prior permission.

Disclaimer:

Research papers published in this conference book are the intellectual contributions done by the authors. Authors are solely responsible for their published work in this Special Issue and the organizers of this conference are not responsible in any form.

**Editorial
Board:**

- 1) **Prin. Dr. Vijay Annaso Mane,**
M.Com., M.Phil., M.B.A., Ph.D.
- Chairman
- 2) **Dr. Naushad Makbool Mujawar,**
M.Com., LL.B., M.Phil., Ph.D.
- Editor-in-chief
- 3) **Assistant Prof. (Mrs.) Sunita Hansraj Ambawade,**
M.Com., B.Ed., SET, M.Phil., M.B.A.
- Co-editor

PATRCNAGE

Hon. M. M. Bohara President	Hon. H.S. Bohara Chairman	Hon. U.T. Lokhande Vice-Chairman
Hon. R.S. Dalya Treasurer		Hon. B.S. Vadinge Honourary Secretary
Hon. S.M. Ranade Trustee	Hon. S.M. Oza Trustee	Hon. L.M. Patel Trustee
Hon. S.B. Chandedia Trustee	Hon. M.D. Nimankar Trustee	Hon. R.R. Tiwari Trustee
	Hon. A.B. Mujawar Trustee	

SHRI N.B. EDUCATION SOCIETY, ICHALKARANJI

Hon. S.P. Moghe

Member, College Development Committee, Shri Venkatesh Mahavidyalaya, Ichalkaranji

ADVISORY COMMITTEE

- Prof. (Dr.) A.M. Gurav : Dean of Commerce & Management, Shivaji University, Kolhapur
- Dr. Sachin S. Vernekar : Director & Dean IMED, Pune
- Prof. Dr. S.S. Mahajan : Head Department of Commerce & Management, Shivaji University,
- Dr. Pravin Chougule : Principal, D.R. Mane College, Kagal
- Dr. S.S. Gavali : Principal, K.M.C. College, Kolhapur
- Dr. P.M. Herekar : Principal, Devchand College, Arjunnager
- Dr. V.A. Patil : Principal, D.R.K. College of Commerce, Kolhapur
- Dr. G.J. Fagare : Principal, Smt. G.K.G. Kanya Mahavidyalaya, Jaysingpur
- Dr. R.S. Nilpankar : Principal, Arts & Commerce College, Kowad
- Dr. N.V. Shah : Principal, G.G. Jadhav Arts, Commerce & Science College, Gaganbawda.
- Dr. R.B. Teli : I/C Principal, Shivraj College, Gadhinglaj
- Dr. R.S. Salunkhe : President, Shivaji University Commerce & Management Teacher's Association
- Dr. U.R. Shinde : Secretary, Shivaji University Commerce & Management Teacher's Association
- Dr. P.V. Mohite : Ex. Chairman, B.O.S. in Accountancy, Shivaji University, Kolhapur
- Shri. A.B. Kanse : Ex. Senate Member, Shivaji University, Kolhapur
- Dr. V.K. Sawant : Head, Dept. of Accountancy, Savitribai Phule Mahila Mahavidyalaya, Satara
- Dr. N.L. Kadam : Head, Dept. of Commerce, Jaysingpur College, Jaysingpur
- Dr. U.R. Mane-Patil : Bapuji Salunkhe Mahavidyalaya, Miraj

ORGANIZING COMMITTEE

- Prin. Dr. Vijay Annaso Mane: Chairman
- Dr. Naushad Makbool Mujawar: Conference Convener
- Asst. Prof. (Mrs.) Sunita Hansraj Ambawade: Conference Secretary

Members:

- Mr. Diliprao Rangrao Charapale (Associate Professor)
- Mr. Ravsaheb Raygouda Patil (Librarian)
- Mr. Anant Keshav Ganbawle (Assistant Professor)
- Dr. (Mrs.) Shubhangi Nitin Jarandikar (Assistant Professor)
- Mr. Bajirao Namdev Kamble (Assistant Professor)
- Mr. Amin Ilahi Bandar (Director, Physical Education)

“श्री अन्नपूर्णा सहकारी पाणी पुरवठा संस्थेचा नाविन्यपूर्ण उपक्रम आणि त्याचा व्हन्नाळी गाव व परिसराच्या सर्वांगीण विकासावर

झालेला परिणाम”

प्रा. डॉ. अ. व. मगदूम

सहयोगी प्राध्यापक, अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख, सदाशिवराव मंडलिक महाविद्यालय, मुरगूड, ता. कागल, जि. कोल्हापूर.

गोष्टवारा

भारत हा कृषिप्रधान देश असल्याने भारतीय शेतीतून मोठ्या प्रमाणात राष्ट्रीय उत्पन्न मिळत आहे. त्यामुळे भारताच्या आर्थिक विकासास फार मोठ्या प्रमाणात पाठबळ मिळाल्याचे दिसून येते. भारत हा उष्णकटीबंधीय प्रदेशातील देश असून भारताचे हवामान मोसमी प्रकारचे आहे. त्यामुळे हवामान बदलाचा परिणाम प्रामुख्याने भारतीय शेतीवर दिसून येतो. हवामानाच्या याच बदलाचा परिणाम अनियमित पर्जन्य यावर होत असून संपूर्ण भारतीय शेती ही मोसमी पावसावर अवलंबून आहे. हा हवामानातील बदल लक्षात घेऊन भारतामध्ये मोठ्या प्रमाणात जलसिंचनाच्या सुविधा निर्माण होत आहेत. त्यामुळे फार मोठे कृषि क्षेत्र ओलीताखाली आलेले दिसून येते. या जलसिंचनाच्या माध्यमातूनच भारतामध्ये मोठमोठ्या सहकारी तत्त्वावरील पाणी पुरवठा संस्था निर्माण झालेल्या दिसून येतात. त्यामध्ये महाराष्ट्र हे राज्य अग्रेसर असून औद्योगिक व कृषि विकासाच्या दृष्टीने देशात उच्च स्थानावर आहे. त्यामुळे महाराष्ट्रामध्ये फार मोठ्या प्रमाणात आर्थिक विकास झालेला आहे.

महाराष्ट्रात कोल्हापूर हा कृषीदृष्ट्या प्रगत असा जिल्हा आहे. या जिल्ह्यात राधानगरी, काळम्मावाडी, तुळशी या धरणातील जलसाठ्यामुळे जलसिंचनाच्या फार मोठ्या सुविधा निर्माण झालेल्या आहेत. यातूनच वारणा, भोगावती, कासारी, कुंभी, पंचगंगा, दुधगंगा, वेदगंगा इत्यादी नदी प्रवाहात मोठमोठ्या सहकारी पाणी पुरवठा संस्था निर्माण झालेल्या दिसून येतात. त्यामध्ये शिंगणापूर नळ पाणी पुरवठा योजना, श्री अन्नपूर्णा सहकारी पाणी पुरवठा संस्था मर्यादित व्हन्नाळी, ता. कागल इत्यादी सहकारी पाणी पुरवठा संस्था पहावयास मिळतात. या पाणी पुरवठा संस्थांच्या माध्यमातून कृषी विकास मोठ्या प्रमाणात झालेला दिसून येतो.

कोल्हापूर जिल्ह्यात कागल तालुका कृषीदृष्ट्या संपन्न असा प्रदेश आहे. कागल तालुक्यामध्ये दूधगंगा, वेदगंगा या बारमाही वाहनांच्या नद्या असून या ठिकाणी कृषी क्षेत्रात पाणी पुरवठा करणाऱ्या अनेक सहकारी पाणी पुरवठा संस्था आहेत. त्यातीलच दुधगंगा नदीवर निर्माण झालेली श्री अन्नपूर्णा सहकारी पाणी पुरवठा संस्था ही एक महत्त्वाची पाणी पुरवठा संस्था असून या पाणी पुरवठा संस्थेचा विस्तार व्हन्नाळी, साके, गोरबे, केनवडे, सावडे खुर्द इत्यादी गावांमध्ये झालेला दिसून येतो. अन्नपूर्णा सहकारी पाणी पुरवठा संस्थेचे एकूण कार्यक्षेत्र ५००० हेक्टर इतके असून त्यातील ओलीताखालील कृषीक्षेत्र २००० हेक्टर इतके आहे व त्यामुळे या सहकारी पाणी पुरवठा संस्थेचा परिणाम तेथील कृषी विकासावर झालेला दिसून येतो. त्यामुळे साहजिकच त्याचा प्रत्यक्षपणे परिणाम तेथील ग्रामीण विकासावर झालेला आढळतो. सदर शोधनिबंधाचा विषय श्री अन्नपूर्णा सहकारी पाणी पुरवठा संस्थेचा नाविन्यपूर्ण उपक्रम आणि त्याचा व्हन्नाळी गाव व परिसराच्या सर्वांगीण ग्रामीण विकासावर झालेल्या परिणाम एक चिकित्सक अभ्यास हा असून प्रस्तुत शोधनिबंधाचा मुख्य उद्देश हा श्री अन्नपूर्णा सहकारी पाणी पुरवठा संस्थेचा ग्रामीण विकासावर झालेला

2018-19

AGM

Referred and
Journal
(p. 40776)

ISSN 2277-5730
AN INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH
JOURNAL

AJANTA

IMPACT FACTOR / INDEXING 2018 - 5.5
www.sjifactor.com

Ajanta Prakashan

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

XEROX COPY
Volume 10, Issue 1
January - March - 2019
Marathi Part - I

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII

Issue - I

Marathi Part - I

January - March - 2019

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc. (Maths), M.E.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Dr. Vinay Shankarrao Hatole
Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

Ajanta Prakashan
Aurangabad. (M.S.)

CONTENTS OF MARATHI PART - I

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१	मानव आणि पर्यावरण संबंध प्रा. सरिता आण्णासो मोरे	१-५
२	बहुसंस्कृतीवाद व दिव्यांग विद्यार्थी यांना मराठी अध्ययनात येणारी आव्हाने यांचा अभ्यास करणे प्रा. अजितकुमार भिमराव पाटील	६-११
३	आदिवासी कवितेतील संस्कृती प्रा. डॉ. माधव रमण भोसले	१२-१६
४	सॅन्ड्रिय खतांचे भारतातील शाश्वत शेती विकासावरील परिणाम : एक अभ्यास प्रा. डॉ. अ. डी. मगदूम	१७-२२
५	जागतिकीकरणाचे ग्रामीण जीवनावरील परिणाम प्रा. अरविंद गारती चौगले	२३-२४
६	भारतीय औद्योगिकीकरणाचा विकास प्रा. सौ. अनशा धनाजी मोरुस्कर	२५-२९
७	बहुसंस्कृती, भाषा, बोली आणि जागतिकीकरण प्रा. डॉ. शिवाजीराव पाटील	३०-३३
८	बहुसांस्कृतिक वादाचा कवितेवरील प्रभाव प्रा. विमल अंजु कुश कोळी	३४-३८
९	बहुसांस्कृतिकवाद आणि मराठी स्त्रीवादी साहित्य डॉ. सुखदेव नारायण एकल	३९-४३
१०	भारतातील परकीय प्रत्यक्ष गुंतवणूक प्रा. विश्वास दत्तात्रय मंडले	४४-४८
११	बहुसांस्कृतिकवाद आणि महिला सबलीकरण प्रा. रेखा काशिनाथ पसाले	४९-५२
१२	बहुसंस्कृतीवादाचा आधुनिक नाट्यवाडमयातील स्त्री रूपांतर झालेला परिणाम प्रा. राजश्री मंगोहर विसुरे	५३-५६
१३	बहुसंस्कृती वादाचा राज्यशास्त्रावरील प्रभाव एक अभ्यास प्रा. दिगंबर विठ्ठल गोरे	५७-६०

४. सेंद्रिय खतांचे भारतातील शाश्वत शेती विकासावरील परिणाम : एक अभ्यास

प्रा. डॉ. अ. जी. मगदूम

सहयोगी प्राध्यापक व अर्थशास्त्र विभाग प्रमुख, मुरगूड, ता. कागल, जि. कोल्हापूर.

गोषवारा

भारत हा कृषीप्रधान देश असल्याने भारतातील ५० टक्के पेशा जास्त लोक शेती व्यवसायावर आधारित आहेत. भारतातील एकूण राष्ट्रीय उत्पन्नापैकी १७.३२ टक्के उत्पन्न शेती क्षेत्रातून मिळते. भारतात पहिली हरित क्रांती पंजाब व हरियाना या राज्यात जलसिंचनाच्या सोयी उपलब्ध करून दिल्यामुळे झाली. तर दुसरी हरित क्रांती शेतीमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या आधुनिक तंत्रज्ञान व यंत्रामुळे झाल्याचे दिसून येते. पण या आधुनिक शेती तंत्रज्ञानाबरोबर कृषी विकास व उत्पादन क्षेत्र वाढले असले तरी कांही वेगवेगळ्या समस्या या आधुनिक शेतीमध्ये पहावयास मिळतात. त्यामध्ये प्रामुख्याने जमिन क्षारपड होणे, मानवी आरोग्यावर होणारे दुष्परिणाम, प्रदुषण गुणवत्तेत घट, इत्यादी. आशा वेळी शेतीतील उत्पन्न वाढ, विस्ताराबरोबरच शाश्वत शेती विकास साधने महत्वाचे ठरते. आशावेळी सेंद्रिय खतांचे महत्व जाणून त्यांचा वापर शेतीमध्ये केला तर विरकाल टिकणारी गुणवत्तापूर्ण शेती आपण भविष्यातील पिढीकडे देऊ शकतो. असा आशावाद यातून निर्माण होतो. याबद्दल एक उत्तम उदाहरण देता येईल ते म्हणजे पंजाब व हरियाना या ठिकाणी झालेल्या हरित क्रांतीमुळे आज या भागातून मोठ्या प्रमाणत कॅन्सर रोगाचे पेशंट मुंबईमध्ये उपचार घेण्यासाठी येतात, याचा सहसंबंध कोठे जोडता येईल का? हे पाहणे देखील आवश्यक आहे. तसेच कोल्हापूर जिल्ह्यातील, शिरोळ तालुक्यात सर्वाधिक कॅन्सर रोगाचे पेशंट सापडतात. ते म्हणजे तेथे वापरले जाणारे शेती औषधे, रासायनिक खते व त्यामुळे होणारे जलप्रदुषण हेच कारण सापडेल. आशा वातावरणात भारतीय शेतीला शाश्वत विकासाची जोड देण्यासाठी महत्त्वपूर्ण पर्याय ठरतो. तो म्हणजे शेतीमध्ये सेंद्रिय खतांचा वापर. सेंद्रिय खतांमध्ये प्रामुख्याने शेणखत, कंपोस्ट खत, हिरवळीचे खत, मासळी खत, खाटीकखान्याचे खत, हाडांचे खत, तेलवियांची पेंड, द्रव्य खते इत्यादी प्रकार पहावयास मिळतात.

सदर संशोधन निबंधात सेंद्रिय शेतीचा अभ्यास व सेंद्रिय खतांचे भारतातील शाश्वत शेती विकासावरील परिणाम अभ्यासणे हा मुख्य उद्देश आहे.

प्रस्तावना

भारत हा कृषीप्रधान देश असल्याने भारतातील ५० टक्के पेशा जास्त लोक शेती व्यवसायावर आधारित आहेत. भारतातील एकूण राष्ट्रीय उत्पन्नापैकी १७.३२ टक्के उत्पन्न शेती क्षेत्रातून मिळते. भारतात पहिली हरित क्रांती पंजाब व हरियाना या राज्यात जलसिंचनाच्या सोयी उपलब्ध करून दिल्यामुळे झाली. तर दुसरी हरित क्रांती शेतीमध्ये वापरल्या जाणाऱ्या आधुनिक तंत्रज्ञान व यंत्रामुळे झाल्याचे दिसून येते. पण या आधुनिक शेती तंत्रज्ञानाबरोबर कृषी विकास व उत्पादन क्षेत्र वाढले असले तरी कांही वेगवेगळ्या समस्या या आधुनिक शेतीमध्ये

VOLUME - VIII, ISSUE - 1 - JANUARY - MARCH - 2019

AJANTA - ISSN 2277 - 5730 - IMPACT FACTOR - 5.5 (www.sjifactor.com)

हमी भाव, विकीसाठी यंत्रणा, निर्यातक्षम मालाला योग्य बाजारपेठ देणे, यासाठी उपाययोजना करणे आवश्यक आहेत. त्यामुळे सेंद्रिय शेतीच्या माध्यमातून सुजलाम सुफलाम कृषी भारताची पुन्हा एकदा ओळख निर्माण होईल.

संदर्भ

१. सेंद्रिय शेती- विकिपीडीया <https://mr.m.wikipedia.org>
२. सेंद्रिय शेती- विकिपीडीया www.academia.edu
३. Aarawal A.N (2009) Indian Economy
४. Datta R and Sundaram K.P.M (2011) Indian Economy
५. Mistra S.K. and Puri V.K (2009) Indian Economy
६. प्रा. काटे के.वी व प्रा. भोसले के. एम. (२०१३) भारतीय अर्थव्यवस्था

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

XEROX COPY

AGM - 2018-19

68

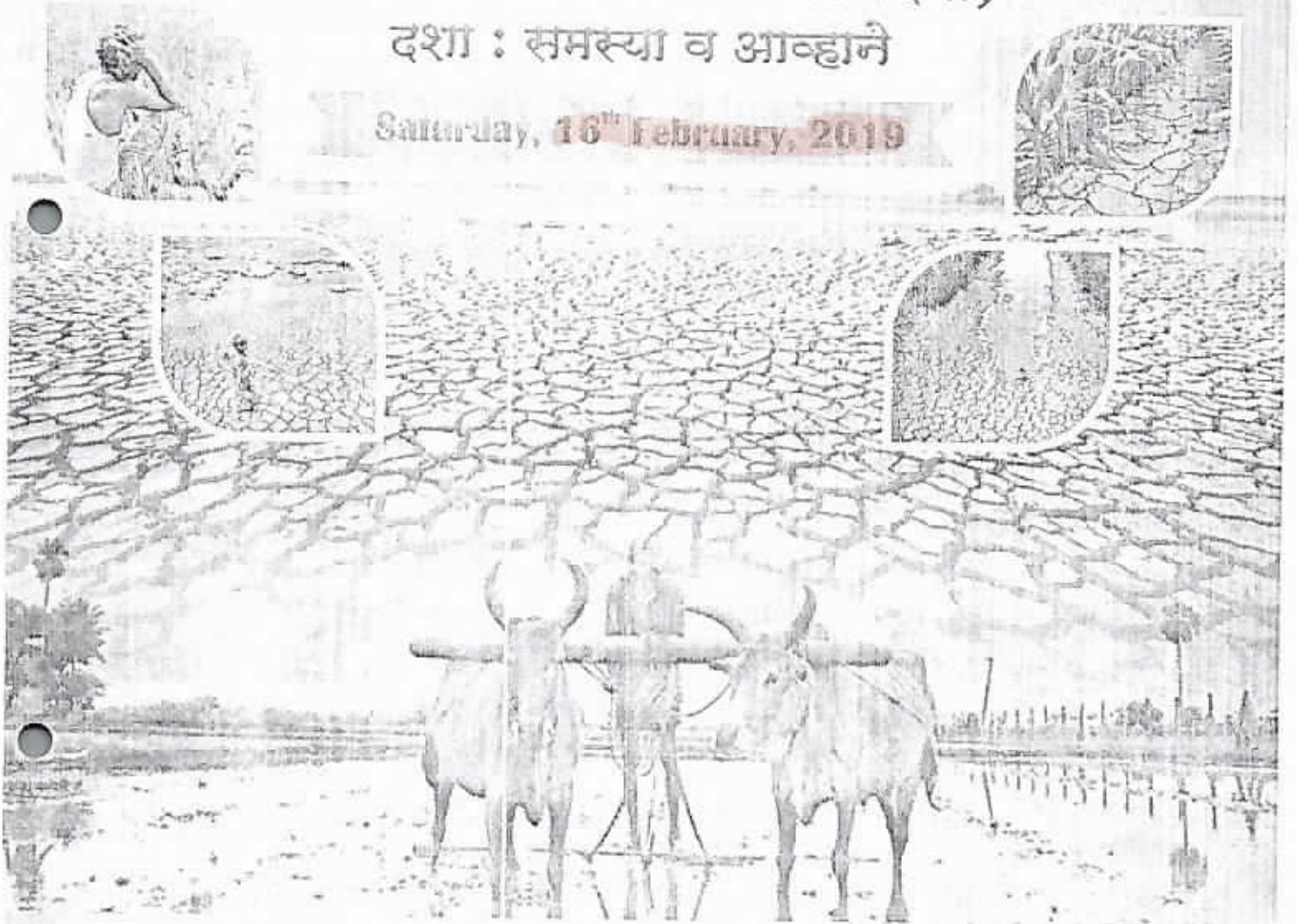
ONE DAY MULTIDISCIPLINARY
INTERNATIONAL SEMINAR
ON

PLIGHT OF INDIAN FARMERS :
ISSUES AND CHALLENGES

भारतीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा वेदना,
दशा : समस्या व आव्हाने

Saturday, 16th February, 2019

Organized by
Taranani Vidyapeeth's

KAMALA COLLEGE, KOLHAPUR

NAAC Reaccredited 'A' grade (3.12 CGPA)
College with Potential for Excellence
www.kamalacollegekop.edu.in

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

XEROX COPY

**AARHAT MULTIDISCIPLINARY
INTERNATIONAL EDUCATION RESEARCH
JOURNAL (AMIERJ)**

A Peer Reviewed Multidisciplinary International Research Journal
SJIF Impact Factor : 6.236 ISSN : 2278-5655
Vol. VIII Special Issue -X, February 2019

**PLIGHT OF INDIAN FARMERS:
ISSUES AND CHALLENGES**

**भारतीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा वेदना, दशा :
समस्या व आव्हाने**

■ EDITORS ■

Dr. Smt. Neeta Dhumal
Department of English,
Kamala College, Kolhapur

Dr. Shri. Sujay Patil
Head, Department of Marathi,
Kamala College, Kolhapur

■ CO-EDITOR ■

Dr. Shri. Netaji Powar
Co-ordinator, YCMOU Study Centre,
Kamala College, Kolhapur

KAMALA COLLEGE, KOLHAPUR

NAAC Reaccredited 'A' grade (3.12 CGPA)

College with Potential for Excellence

www.kamalacollegekop.edu.in

Principal,
Kamalashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kolhapur, Dist. Kolhapur

XEROX COPY

Sr. No.	Title	Author	Est. 1990 No.
68	Performance Of Agriculture In The Post-Reform Period And Status Of Indian Farmers	Prof. Rohini Girish Deshpande	292-296
69	Review Of Agricultural Policies In India	Amit Babaso Patil	297-301
70	Impact Of Modern Agriculture On Human Health	Mrs. Komal R. Oswal	302-305
71	Agriculture And Rural Development In Maharashtra: Through Various Schemes And Programme	Miss. Sarika Vishwas More	306-310
72	The Indian Farmers Great Tradition And The Present Scenario Of Farmers Through The Indian Literature	Mrs. Megha Pradip Nikam	311-313
73	Rural Indebtedness In India	Dr. Kiran Shankar Pawar	314-317
74	Suicides Of Indian Farmers: In Selected Novels Of Indian English Literature	Dr. Mrs. Poonam N. Shelake Dr. Mr. Sunil D. Thorat	318-321
75	Agribusiness : Importance, Challenges And Opportunities In India	Dr. Mrs. S. S. Kadam	322-325
76	The Causes Of Farmers Suicides In Maharashtra	Ajit Mahadev Gaingade	326-329
77	Hydroponic Farming: New System For Fodder Production	B. S. Thorat S. M. Pandav	330-333
78	Role Of ICT In Indian Agriculture	Mrs. Rashmi A. Godhi	334-337
79	India: Issues And Priorities For Agriculture	Dadasaheb B. Mane	338-341
80	Environmental Changes And Its Effect On Agricultural Sector In Kolhapur District: - A Case Study.	Dr. A. G. Magdum	342-344
81	Farmers' Solemn Declaration - 'How Far To Be Or Not To Be?	Dr. R. G. Panhalkar	345-348
82	Agricultural Labour In Maharashtra : Problems And Remedies	Dr. Vijay A. Pawar Mr. Rajendra Ghadage	349-351
83	Kamala Markandaya's Nectar In Sieve: A Miserable Depiction Of Tenant Family	Dr. Kamble Sanjay Pandit	352-355
84	Agricultural And Rural Development In India	Rohini Shankar Kale	356-359
85	Depiction Of Farmer's Life In Kamala Markandaya's 'Nectar In A Sieve'	Dr. Suresh Pandurang Patil	360-363
86	Farmers Suicide In Marathwada Region Of Maharashtra:-Causes And Remedies	Manisha B. Shelake	364-367
87	Retailing In Agricultural Products -Review	Smt. Aarati J. Kanire	367-371
88	Displacement Of Farmers In Na D'Souza's Dweepa	Dr. Namdev Kashinath Patil	372-374
89	Plight Of Farmers In India: A Sociological Perspective	Shahu Dhanu Gawade	375-377
90	Multiple Issues Of Plight Of Indian Farmers	Dr. Smt. Pathak Anagha V.	378-380

Literary Insight

A Refereed International Journal

LITERARY INSIGHT, a refereed international journal publishes scholarship in literature and interdisciplinary studies. Apart from publishing the authoritative opinions of eminent scholars, it aims at providing a forum for young researchers to exchange innovative ideas. Periodicity of the journal is annual. Registered with the RNI, Government of India (MAHEN/2010/32830), the journal has a database collaboration with EBSCO Host, Massachusetts, USA.

Contributors should send their standard research articles conforming to the latest edition of M.L.A. Handbook to the Editors (litsight@gmail.com) as an e-mail attachment in Word format along with resume. Submissions are forwarded to the referees for approval. The decision of the referees / editors will be sent to the authors through e-mail. Upon acceptance of an article for publication, the contributor should send a hard copy of the paper. Editorial Board's decision regarding selection will be final. The editors reserve the right to make editorial changes and amendments in the final text.

Subscription may be sent by M.O./D.D. in favour of DR. SUDHIR NIKAM payable at MUMBAI

Subscription Rates:

Single Copy : Rs. 200 \$ 30 £ 20 (Readers)
Rs. 400 \$ 60 £ 40 (Institutions)

Three Years : Rs. 500 \$ 75 £ 50 (Readers)
Rs. 1000 \$ 150 £ 100 (Institutions)

Mailing Address:

Editors
LITERARY INSIGHT
A-2, 503, Punyodaya Park
Near Don Bosco School
Adharvadi, Kalyan (West)
Thane-421 301 India
Cell. +91 9322530571
E-mail: litsight@gmail.com
Website: www.litsight.com

XEROX COPY

Principal,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Literary Insight

Form IV, Rule VIII
Declaration under section 5 of the
Press and Registration of Books Act, 1867

1. Place of Publication
A-2, 503, Punyodaya Park
Adharvadi, Kalyan (West)
Thane- 421 301
2. Periodicity of Publication
Annual
3. Language of Publication
English
4. Printer's Name
Nationality
Address
Dr Sudhir Venkatesh Nikam
Indian
A-2, 503, Punyodaya Park
Adharvadi, Kalyan (West)
Thane- 421 301
5. Name of Printing Press
Address
Pratik Offset
180-C, Gaiwadi, Shop No. 1&2,
Off. J.S.S Road, Kairak Compound
Girgaon, Mumbai-400 004
Dr Sudhir Venkatesh Nikam
Indian
A-2, 503, Punyodaya Park
Adharvadi, Kalyan (West)
Thane- 421 301
6. Publisher's Name
Nationality
Address
Dr Sudhir Venkatesh Nikam
Indian
A-2, 503, Punyodaya Park
Adharvadi, Kalyan (West)
Thane- 421 301
7. Editors' Name
Nationality
Address
Dr Sudhir Venkatesh Nikam
Indian
A-2, 503, Punyodaya Park
Adharvadi, Kalyan (West)
Thane- 421 301

8. Owner's Name
Dr Sudhir Venkatesh Nikam
I Sudhir Venkatesh Nikam declare that the particulars given above
are true to the best of my knowledge and belief.

Sd/-
01/07/2018
DR SUDHIR VENKATESH NIKAM

The views expressed by the authors in their articles, reviews etc. in this
issue are their own. The editors are not responsible for them. All disputes
concerning the journal shall be settled in the Court at Kalyan, Maharashtra

KS. 10001-
MSP
69

2018-19

CONTENTS

The Problematic Parsi Identity: The Anxiety of Belonging in Robinon Mistry's <i>Family Matters</i> AKILAMURALIDHAR	01-08	Language Learners' Errors: How Are They Seen? RAUFYOUNIS AHMED ABDULLAH	84-88
RUMIKA SINGHVI Reading <i>Mans</i> : A Tale through the Eyes of a Survivor SHAILJAKALI	09-14	George Bernard Shaw and his Iconoclastic Views S. JEYALAKSHIMI	89-93
KRITIKARATHORE Postcolonial Critics in the Field of Translation ELANGBAMHEMANTA SINGU	15-20	Urmila Pawar's <i>The Weave of My Life</i> : Feminist Perspective SATYENDRA PRASAD SINGH	94-98
The Role of University among Students of Telangana State in Ampashayya Naveen's <i>Bed of Thorns</i> SATHESH SROGUD	21-28	Interconnectedness between Women and Nature: Eco-Feminist Reading of Barbara Kingsolver's <i>Prodigal Summer</i> LEENA JAVKAR	99-103
Tracing Gramsci's Hegemony in a Patriarchal India: A Study of Indian Media and Advertising KOMAL TUMARE	29-35	The Inner Experience: Luck/Chance in J.K. Rowling's <i>Harry Potter</i> Series from a Bataillean Perspective ANUSHA P.	104-109
Gendered Narratives and Male Subjectivity in Shashi Deshpande's Selected Novels: An Androcentric Reading SABREENAHMED	36-41	Writing the Process and the Process of Writing: Self-reflexivity in A.R. Ammons's <i>Garbage</i> SALIL VARMA R.	110-115
The Heroine with a Mask of Demon: Exploring Rushdie's <i>Shame</i> NEETI AGARWAL SARAN	42-47	A Study of Enigmatic Marital Relationships in Shashi Deshpande's <i>Strangers to Ourselves</i> T. KALPANA	116-121
The Study of Sin and Suffering in Thomas Hardy's <i>Tess of the D'Urbervilles</i> and Nathaniel Hawthorne's <i>The Scarlet Letter</i> LAVANYA	48-54	An Interpretation of Dreams and Exploration of Same Sex Orientation in Shakespeare's <i>A Midsummer Night's Dream</i> MOUMITA GHOSH	122-129
SUCHIARITA SHARMA The ELCS Lab for Language Proficiency of Engineers A. A. JAYASHREE PRABHAKAR	55-59	In and out of the Constellation: A Reading of Neel Chaudhuri's <i>Taramandal</i> DEBADITYA MUKHOPADHYAY	130-134
K. SURESH Problems of Postcolonial Literature PYUSIBALA	60-65	Contextualizing Selected Writings of Muslim Women in India SHAMBEENUNNISA BEGUM	135-140
"Churnification of Indian History" in Salman Rushdie's Novels <i>Midnight's Children</i> , <i>Shame</i> and <i>The Satanic Verses</i> MURUGAN	66-71	Deconstructing the Metanarrative of History (objectivity and authenticity) in Postmodern Fiction R. K. BHARYAD	141-147
R. ABETHA Realistic Complexity in Relationships: A Study in Melina Marchetta's <i>Saving Francesca</i> A. LINDA PRIMLYN	72-78	Narrating Multiple Alternative Versions of the Historical Events to Question the Finality of History in Postmodern Fictions R. K. BHARYAD	148-153
Rise of Tension and Conflict out of Cross-culturalism: A Postcolonial Study of V.S. Naipaul's <i>A Bend in the River</i> DIPAK GIRI	79-83	Evolution of Empowered Women in Githa Hariharan's <i>Fugitive Histories</i> VAMUTHA	154-158
		The Politics of the Gaze: Othering Vietnam and the Viet Minh in Elizabeth Bishop's "12 O'Clock News" BIBEKA DIBIKARY	159-165

Speculation of Mother-Daughter Relationship in Young Adult Fiction P. R. SHEWALE MANIK SHANTINATH PATIL	166-171	Transformation of Religious Belief to Rationality in R. J. Sawyer's <i>Far-Seer</i> (1992) SALAMIA ISAK MANER RAJASHRI BARVEKAR	247-251
Exploring Literary Representation of Bombay: A Study in Rohinton Mistry's <i>Family Matters</i> RAJUJA	172-177	Ecological Decay and Socio-political Apocalypse: A Reading of J.G. Ballard's <i>The Drought</i> SNEHALARUN LINGRAS	252-257
Revisiting Gregor Samsa in 21 st Century: A Reading of Franz Kafka's <i>The Metamorphosis</i> D. N. MORE	178-185	Reading as a Woman: Gender Relations in Chinua Achebe's <i>Fiction</i> K. S. VAISHALI	258-263
R. S. SOLANKE Karna: A Psychological Analysis SWATI R. JOSHI	186-191	The Enigmatic Nature of the Characters' Identity in Harold Pinter's <i>The Room</i> KOMDRAM GUNESHWOR SINGH	264-268
Heritagisation and Commodification of Mask-making Tradition of Nattu Chamaguri Satra of Majuli Koustabhi Jyoti Goswami	192-197	Role of Autobiographical Memories in Beryl Bainbridge's <i>The Birthday Boys</i> NILESH PANDHARE	269-274
Domestic Violence in Vijay Tendulkar's <i>Sakharan Binder</i> ASHOK P. KHARNAR DINESH B. DEORE	198-203	<i>Lejja</i> : A Critique of Fundamentalism and Patriarchy TANVEER KHUBUBDIN SIZAKHI	275-280
Pedagogical Implications of Error Analysis VAIBHAV J. SAINIS DHIRAJ R. VAISHNAV	204-209	Ecological Concerns in Virginia Woolf's <i>Mrs Dalloway</i> G. D. JNGALE	281-285
Unveiling the Muted Transgender Community through A. Revathi's Memoir, <i>The Truth About Me: A Hijra Life Story</i> R. STEFFI	210-216	Habib Tanvir's Folk Play and Performativity SHYAM BABU	286-292
Y.SANGEETHA Equating Nature with Woman: An Ecofeminist Study of Karnad's <i>Naga-Mandala</i> SURIADIP KONAR	217-221	The Stories of "Susanna and the Elders" and "The Priests of Bel" in the <i>Book of Daniel</i> in the Bible as the Detective Stories: An Analytical Study STISHIN K. PAUL	293-299
Confession in Shobha De's <i>Selective Memory</i> MRUNALINI B. YADIER	222-226	Ecological Threat and Identity Crisis: Mahasweta Devi in the Framework of Ecofeminist Discourse- A Study of "Preiodactyl, Pura Sahay and Pirtha" ANITA GOSWAMI	300-305
Thinking of Dr. B. R. Ambedkar's Ideology towards Women's Liberation RAHUL DNYANOBA KAMBLE	227-233	Leda and the Swan: A Paradox of Transgression-Naturalization and Resistance BHUPENDRA NANDLAL KESUR	306-309
<i>Desirable Daughters</i> as a Novel of Dislocation and Root Search SALONI NANDAN	234-240	Mainstreaming The Marginalized : A Study of Urmi in Shashi Deshpande's <i>The Binding Vine</i> YOGINIE RAJPUT	310-313
Feminist Sensibility in the Short Fiction of Shashi Deshpande NAZNEEN KHAN	241-246	Feminine Friendships and Quest for Identity in Divakaruni's <i>Before We Visit the Goddess</i> SANJUKTA CHATTERJEE	314-318

Literary Insight

A Refereed International Journal

VOLUME-9 • ISSUE-2 • JULY-2018

Exploration of Self in Terry McMillan's Semi-autobiographical Novel <i>Mama</i> PRADIP N. PAWAR RAJENDRA R. THORAT	319-324
Reinventing the Past: An Overview of Toni Morrison's <i>The Origin of Others</i> M. S. TAMBOLI	325-329
A Temporal and Spatial Study of Gender Equity in the Asia-Pacific Region as Revealed in <i>That Long Silence</i> and <i>Fight Like a Girl</i> ASHMITA BAJAJ SHAILY	330-334
Theme of Resistance in the Novels of Shashi Deshpande and Flora Nwapa R. SHANTHI J. JAYAKUMAR	335-338
Depiction of Slave Narratives in the Select Autobiographies of Maya Angelou SAMENA IQBAL R. VENKATARAMAN	339-345
Representation of Indian Identity and Sensibility in the Select Plays of Mahesh Dattani ZAKKINA ZAREEN R. VENKATARAMAN	346-350
Lime-Light of the Familial Absurd Realities of Human Existence in the Novels of Anita Desai V. KANNAN	351-354
Immigrants' Cultural Struggles in Jhumpa Lahiri's <i>The Namesake</i> S. SENTHIL NATHAN	355-359
The Persistence of Historical Truth in William Faulkner's <i>Absalom, Absalom!</i> HELANHIEMA R. JOYTHIPPAUL	360-363

EDITORS

Sudhir Nikam
P.G. Department of English
B. N. N. College, Bhivavadi
University of Mumbai

Madhavi Nikam
P.G. Department of English
R.K. Talreja College, Ulhasnagar
University of Mumbai

ADVISORY EDITORS

D. R. More
Principal
Shri Shahaji Chhatrapati
Mahavidyalaya, Kolhapur
Lucknow

M. S. Kushwaha
Former Professor and Head
Department of English
University of Lucknow,

V. Lakshmanan
Professor of English
Annamalai University
Annamalainagar

Rakesh Desai
Professor and Head
Department of English English
V.N. South Gujarat University
Surat

John Thieme
Professor of English
University of East Anglia
Norwich, England

Renee Hulan
Professor of English
Saint Mary's University
Hertford, Canada

Deepa Murdeshwar-Katre
Head, Dept. of English
Anusabhb Vartak College
Yasai, Mumbai

Dushyant Nimavat
Associate Professor
Dept. of English,
Gujrat University, Ahmedabad

GUEST EDITORS

International Journal of
Higher Education and Research

**INTERNATIONAL JOURNAL OF HIGHER
EDUCATION AND RESEARCH (IJHER)**
UGC Approved Journal (Serial No. 48406)

Issue - July 2018 (Volume# 08 Number# 02)

The Journal publishes two issues in a year. This issue is of July 2018. The following is the list of contents of the issue. The full text of each paper can be seen by clicking on the links below.

PDF

[1. DISCIPLINED TO DISCIPLE OTHERS: SUCCESS STORY OF A GRADUATE SUPERVISOR IN GHANA.](#) Author: Anthony Akwesi Owusu

PDF

[2. THE RESEARCH DESIGN FOR ANALYSING THE ROLE OF THE UNIVERSITY COUNCIL IN BRINGING ABOUT GOOD GOVERNANCE IN SOUTH AFRICAN COMPREHENSIVE UNIVERSITY.](#) Author: Felix Omal

PDF

[3. SUPPORT FOR COMMUNITY TRANSFORMATION ACTIVITIES BY NON-ACADEMIC UNITS IN GULU UNIVERSITY.](#) Authors: Denis Thaddeus Ofoyuru, Ronald Bisaso and Anthony Mugagga Muwagga

PDF

[5. REPRODUCTIVE HEALTH: A REVIEW ON CHANGING SCENARIO IN INDIA.](#) Authors: Priyanka Khuda, Gurjeet Kaur, NL Gupta and HS Chauhan

PDF

[6. STUDYING THE RELATIONSHIP BETWEEN SELF-CONCEPT AND EMOTIONAL INTELLIGENCE WITH SCHOLASTIC ACHIEVEMENT OF PROFESSIONAL COURSE STUDENTS.](#) Authors: Seema Chaurasia and Rajkumari Singh

PDF

[7. TREATMENT OF COLITIS THROUGH MEDICINAL PLANTS.](#) Authors: Prabhat, Sanjeev Kumar and Avnish Chauhan

PDF

[9. HYDROCHEMISTRY OF ARSENIC IN GROUNDWATER POLLUTION IN EASTERN U. P.](#) Authors: Akbare Azam and Arjun Kunwar

XEROX COPY

Principal,

Radashirao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagai, Dist. Kolhapur

PDF

32. PERFORMANCE OF KANYASHREE PRAKALPA IN WEST BENGAL: AN OVER VIEW. Author: Bhajan Chandra Barman

PDF

33. IMPACT OF SOCIAL MEDIA USAGE ON STUDENTS' ACADEMIC PERFORMANCE. Authors: Richa Banerjee, Shaifali Chauhan and Subeer Banerjee

PDF

34. A COMPARATIVE STUDY OF TEACHER SELF-EFFICACY OF SCHOOL AND COLLEGE WOMEN TEACHERS. Author: Shaveta Sharma

PDF

35. IMPACT OF TEACHING EXPERIENCE ON TEACHER EFFECTIVENESS. Authors: Sunita Rani and Roopendra Kumar

PDF

36. A COMPARATIVE STUDY OF MENTAL HEALTH ON INTERNET ADDICTS AND NON ADDICTS. Author: Mini Jain

PDF

39. BULLYING SUBSTANCE IN YOUNG ADULT LITERATURE. Authors: P. R. Shewale and Manik Shantinath Patil

PDF

40. EFFECT OF COMPUTER SUPPORTED COOPERATIVE AND COMPETITIVE LEARNING STRATEGIES ON SCIENCE ANXIETY IN RELATION TO GOAL ORIENTATION. Authors: Ram Mehar and Neha Singh

PDF

41. INTEGRATION OF TECHNOLOGY IN ELT: SUPERHIGHWAY FOR LEARNING. Author: Indu Tripathi

PDF

45. SECURE AND AUTHENTICATED CRYPTOGRAPHIC TECHNIQUE. Authors: Vastvikta Pal, Sweta Srivastav, Vivek Kumar and Kamal Kumar

PDF

49. STUDY ON HAPPINESS AND LIFE SATISFACTION AMONG SENIOR CITIZENS. Authors: Leena Mohan and Sajeeth Kumar

PDF

50. COMPARATIVE STUDY OF CAPTURE AREA, WEB ASYMMETRY AND HUB ASYMMETRY OF WEB OF Neoscona rumpfi (Thorell) and Leucauge deconita (Blackwall) FROM DARJEELING HIMALAYAS. Author: Priyanka Sanphui

PDF

54. QUALITY ASSURANCE THROUGH ACCREDITATION IN TEACHER EDUCATION INSTITUTES - OPPORTUNITIES & IMPEDIMENTS. Author: Shabda Birfani Bedi

18-19 MSP

71

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
English Part - II

IMPACT FACTOR / INDEXING

2018 - 5.5

Ajanta Prakashan **PROX COPY** www.ajifactor.com

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

∞ CONTENTS OF ENGLISH PART - II ∞

S. No.	Title & Author	Page No.
12	Themes of Multiculturalism, Multiracialism, Biracialism and Identity Reflected in James McBride's The Color of Water: A Black Man's Tribute to His White Mother Mr. Shinde Ashok Krishna	70-77
13	A Study of Multiculturalism in the Kiran Desai's Novel the Loss of Inheritance Dr. Dilawar Y. Jamadar	78-84
14	Multicultural Origin of Environmental Issues in Coastal Ecosystems of Maharashtra Mahesh Vijay Gokhale	85-88
15	Multiculturalism: A Debatable Issue: Study of its Pros and Cons Dr. Ashwani Rana	89-94
16	Reflection of Multiculturalism in English Literature Prof. Rajashri Anil Shedge	95-98
17	Multiculturalism in Khushwant Singh's Train to Pakistan Mr. Sachin S. Magadum	99-104
18	The Role of Multiculturalism in Young Adult Fiction Dr. Mrs. Patil Manik Shantinath	105-109
19	Multiculturalism Reflected in the Work of Bessie Head Mr. Suresh T. Telvekar	110-114
20	Code Mixing and Code Switching in Popular Bollywood Songs: Impact of Multiculturalism Deepti Pravin Mandlik	115-118
21	Changing Trend in ATM Card Mumtaj I. Mujawar Chetan A. Kanase	119-124
22	Multicultural Approach in Teaching Statistics Dr. A. N. Basugade	125-130

2018-19

msp

2018-19

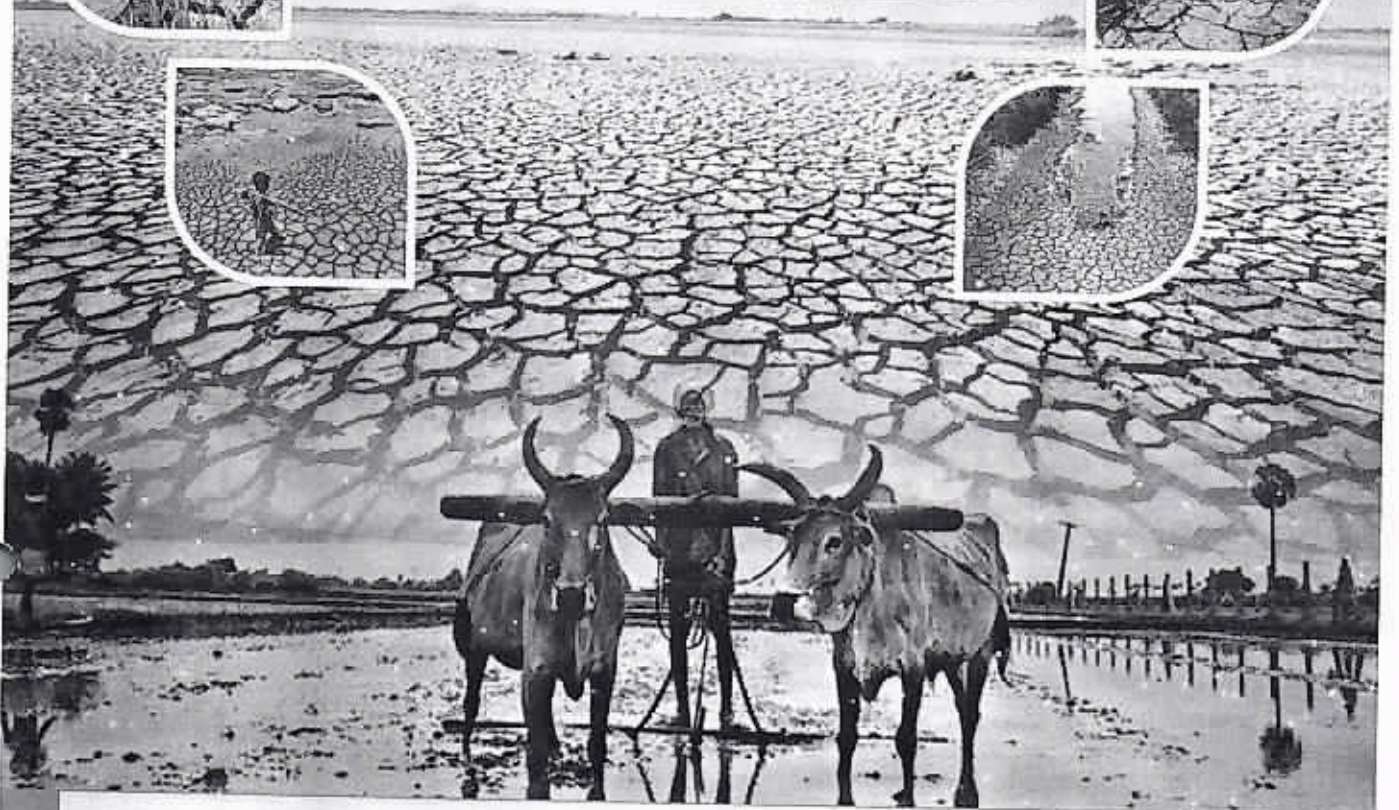
72

**ONE DAY MULTIDISCIPLINARY
INTERNATIONAL SEMINAR
ON**

**PLIGHT OF INDIAN FARMERS :
ISSUES AND CHALLENGES**

भारतीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा वेदना,
दशा : समस्या व आव्हाने

Saturday, 16th February, 2019

Organized by
Taranani Vidyapeeth's

KAMALA COLLEGE, KOLHAPUR

NAAC Reaccredited 'A' grade (3.12 CGPA)
College with Potential for Excellence
www.kamalacollegekop.edu.in

XEROX COPY

Sadashiro
Principal,

Sadashiro Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kolhapur.

AARHAT MULTIDISCIPLINARY INTERNATIONAL EDUCATION RESEARCH JOURNAL (AMIERJ)

A Peer Reviewed Multidisciplinary International Research Journal

SJIF Impact Factor : 6.236

ISSN : 2278-5655

Vol. VIII Special Issue -X, February 2019

PLIGHT OF INDIAN FARMERS: ISSUES AND CHALLENGES

**भारतीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा वेदना, दशा :
समस्या व आव्हाने**

■ EDITORS ■

Dr. Smt. Neeta Dhumal
Department of English,
Kamala College, Kolhapur

Dr. Shri. Sujay Patil
Head, Department of Marathi,
Kamala College, Kolhapur

■ CO-EDITOR ■

Dr. Shri. Netaji Powar
Co-ordinator, YCMOU Study Centre,
Kamala College, Kolhapur

KAMALA COLLEGE, KOLHAPUR

NAAC Reaccredited 'A' grade (3.12 CGPA)

College with Potential for Excellence

www.kamalacollegekop.edu.in

Sr. No.	Title	Author	Page No.
43	Farmers Suicides In India	Prof. Dr. Megha Vijay Patil	187-189
44	Sustainable Development In Commercial Agriculture	Shri Pathan Dastagir Ramjan	190-196
45	Baromass: A Gripping Tale Of A Farmers Family	Mr. Mukesh V. Kamble	197-200
46	Woman Farmer- An Ignored Factor In Agriculture	Smt. Teja Dilip Samant	201-204
47	A Study The Scenario And Role Of Women In Agriculture	Mr. Vishal Madhukar Kurane Mr. Rohit Dinkar Barsing	205-208
48	Suicides Of Indian Farmers: Reasons And Remedies	Dr. Amar L. Power	209-212
49	Women In Agriculture : Marching Towards Success...	Prof. Amruta Sawant	213-215
50	Farmers' Suicide In India: Issues And Concerns	Mrs. Manisha Yogesh Kale	216-219
51	Causal Analysis Of Agricultural Productivity Of India	Mr. Sutar K.G.	220-224
52	Various Themes Reflected In Sadanand Deshmukh's Novel Baromaas	Dr. A. S. Arbole	225-229
53	Agricultural Marketing In India : Problems And Prospectus	Dr. Mrs. Varsha Meindargi	230-233
54	Issues And Its Solutions Of Agriculture In Indian	Shri Suresh V. Ingale	234-238
55	Impact Of Urbanization On Agriculture Sector In South Maharashtra	Dr. Ramjan Fattukhan Mujawar	239-242
56	Farmers Suicides And Agricultural Crisis	Dr. Netaji Vishwas Power	243-246
57	Plights Of Farmers : Reasons And Remedies	Dr. Mrs. Megha Dixit	247-249
58	Problems Of Floriculture Business In India	Dr. Chhaya Shamrao Mole	250-254
59	Displacement Of Farmers Reflected In Indian English Literature	Dr. Mrs. Manik Shantinath Patil	255-258
60	Review Of Government Efforts Towards The Farmers Welfare	Vrushali Vishwasrao Patil	259-264
61	India's Current Status Of Agriculture Trade	Dr. B. S. Kamble	265-268
62	Farmers Suicides In India With Reference To Karnataka: Causes And Remedies	Shri. M. S. Vanaki Shri. V. M. Magadam	269-272
63	Reflection Of Agonies Of Farmers In Literature	Miss. Shruti Mohan Lohar	273-276
64	E-Nam :One Nation One Mandi	Dr. Kailas Sunil Patil	277-281
65	Utilization Of Betel Leaves Waste From Pean Shop	Megha Waingade	284-283
66	Role Of Pradhan Mantri Fasal Bima Yojana In Indian Agriculture	Mr. Ashish Bhasme	284-287
67	Agricultural Development In India After Independence	Dr. Somnath Vishnu Kale	288-291

ELECTRONIC INTERNATIONAL INTERDISCIPLINARY RESEARCH JOURNAL (EIIRJ)

A Peer Reviewed Multidisciplinary International Research Journal
SJIF Impact Factor : 6.21 ISSN : 2277-8721
Vol. VIII Special Issue - I, March 2019

REFLECTION OF EDUCATION IN LITERATURE

साहित्यातील शिक्षणाचे प्रतिबिंब

■ EDITORIAL BOARD ■

Prin. (Dr.) Arjun Rajage
Rajarshi Shahu Arts &
Commerce College,
Rukadi

Dr. Girish More
Department of Marathi,
Rajarshi Shahu Arts &
Commerce College, Rukadi

Dr. Uttam Patil
Department of English,
Rajarshi Shahu Arts &
Commerce College, Rukadi

Mr. Shankar Dalavi
Department of Hindi
Rajarshi Shahu Arts &
Commerce College, Rukadi

Dr. S.B. Biradar
Department of English,
SVM College, Ilkal
(Karnataka)

Dr. Sabiha S. Sayyad
Department of Urdu,
Night College of Arts and
Science, Ichalkaranji

RAJARSHI SHAHU ARTS AND COMMERCE COLLEGE, RUKADI

Tal. Hatkanangale, Dist. Kolhapur 416 118

E-mail: rajshahurkd@yahoo.com, Website: www.rajshasuruk.in

XEROX COPY

SJIF Impact Factor 6.21 Peer Reviewed Journal

Electronic International Interdisciplinary Research Journal (EIIRJ)

Page 1

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

Sr. No.	Title	Author	Page No.
42	The Reflection of Education in George Orwell's <i>Animal Farm</i>	Dr. Arun Jadhav	121
43	Reflection of Education and the Changing Image of Woman in Indian Women Writers	Mrs. Sunita J. Velhal	124
44	Denial of Space And Marginalization of Woman Reflected in Mahesh Dattani's <i>Tara</i>	Dr. Dilawar Yusuf Jamadar	127
45	Reflection of Education in Chetan Bhagat's <i>Five Point Someone</i>	Dr. Mrs. Patil Manik Shantinath	129
46	Literature is Education	Raghunath .D.Dhamakale	131
47	The Role of Education and Literature in Imparting Ethics in Society	Mrs. Yadav Shubhada Sachin	134
48	Women Reformation through Education in India	Dr. Vijay .B. Desai	137
49	The Instinct Of Education in Kishor Kale's "Against All Odds"	Mr. Kamble Rajiv Bhimrao	140
50	Conflict in Jhumpa Lahiri's <i>The Namesake</i>	Prof. Nilesh Uttamrao Hume Mr. Rajkiran Jotiram Biraje	142
MARATHI SECTION			
51	'भेटलं माग फिटलं पाग!': मधील समकालीन शिक्षण	प्रा. डॉ. शरद गायकवाड	145
52	तृतीयरत्न आणि स्थानिकस्वराज्य नाटकातील शैक्षणिक विचार	प्रा. डॉ. दत्ता पाटील	149
53	'वनगरवाडी व निशानी डावा अंगठा' मधील शिक्षक	डॉ. कांबळे अजित यत्लाप्पा	153
54	शिक्षणामुळे प्रभावित स्त्री सुधारणा आणि मराठी साहित्य	डॉ. चर्षा शिरीष फाटक	155
55	१९ व्या शतकातील समाजसुधारकांच्या लेखनातील स्त्री शिक्षणाचे महत्त्व आणि चित्रण	डॉ. नंदिनी गणपती काळे	158
56	मुक्ता साळवंचा घगधगा हुंकार	प्रा. डॉ. सुनिता श्रीपती कांबळे	161
57	'नामशेष होणारा माणूस' आणि शिक्षण	प्रा. प्रकाश हुलेनवर	164
58	'काहिली' या कादंबरीतील भ्रष्ट शिक्षणव्यवस्थेचे चित्रण	प्रणिता शिवाजी वंगलवार	167
59	शिक्षण व्यवस्थेतील जातीयता व धार्मिकता यांवर भाष्य करणारी 'काजळ्यादिशा'	प्राची जोशी	170
60	'कोसला'तील विद्यार्थी शिक्षक संबंध	प्रा. प्रभाकर भिमराव कांबळे प्रा. प्रमोद गुणवंत चौधरी	173
61	महात्मा फुले यांचे साहित्य आणि शैक्षणिक कार्य	प्रा. डॉ. शिवाजीराव पाटील	176
62	शिक्षणामुळे प्रभावित स्त्रीसुधारणा आणि मराठी साहित्य	डॉ. एन. व्ही. शिंदे	179
63	रविंद्र शोभणे यांच्या पंढरे हत्ती कादंबरीतील शिक्षण व्यवस्थेचे वास्तव	प्रा. सौ. एस. व्ही. मोहिते	183
64	वामन जाधव यांच्या कादंबरीतील शिक्षणाची वाहकता	प्रा. नवनाथ विश्वनाथ पाटोळे	185
65	वैदिककालीन शिक्षणपद्धती आणि आधुनिक शिक्षणात तिची उपयुक्तता	प्रा. रचना सौरभ शहा	188
66	मराठी मुस्लीम साहित्याचे स्वरूप	अंकुश भारत घुले स्वाती अरुण व्हनकडे	191
67	महाविद्यालयीन व उच्च शिक्षणाचे मराठी साहित्यातील प्रतिबिंब	प्राचार्य डॉ. प्रकाश पाटील	194
68	शिक्षण व्यवस्थेतील भ्रष्टाचार व शोषण	प्रा. कदम संभाजी धोंडीराम	196
69	शिक्षणामुळे मराठी साहित्यात उमटलेला आवाज (दलित, आदिवासी, मुस्लीम, भटकं - विमुक्त)	प्रा. डॉ. सतीश मस्के	199

PRE 74

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
Marathi Part - II

Ajanta Prakashan

IMPACT FACTOR//INDEXING
2018-5:5
www.sjifactor.com

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII

Issue - I

Marathi Part - II

January - March - 2019

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan

Aurangabad. (M.S.)

❧ CONTENTS OF MARATHI PART - II ❧

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१	सांगली जिल्ह्यातील दारिद्र्याचा अभ्यास प्रा. डॉ. के. पी. वाघमारे	१-७
२	बहुविधतेमध्ये एकता निर्माण करणारी भारतीय संस्कृती प्रा. कदम संभाजी थोडीराम	८-११
३	मुस्लिम संत कवितेतील संस्कृती डॉ. सुकुमार दादू आवळे	१२-१४
४	कोकणातील, राजापूर शहर आणि तालुका परिसरातील पर्यटन स्थळांची ओळख प्रा. नितीन तुकाराम जाधव	१५-२२
५	बहुसंस्कृतीवाद व पर्यटन व्यवसाय - एक अभ्यास प्रा. पी. आर. फराकटे	२३-२८
६	बहुलसंस्कृतीवाद आणि कुटूंबसंस्थेचे बदलते स्वरूप प्रा. पांडुरंग सखाराम सारंग	२९-३२
७	मराठी नाटकातील आशयाच्या वर्गीकरणाने बहुसंस्कृतीवादाचा प्रभाव श्री सुनिल पांडुरंग पालकर	३३-३६
८	जागतिकीकरण आणि हरितक्रांतीचे अर्थशास्त्रातील अलिकडील प्रवाह प्रा. आर. एस. माने	३७-४२
९	बहुसंस्कृतीवाद आणि राष्ट्रवाद प्रिया गणपत घोवार	४३-४८
१०	नागरिकत्व आणि बहुलसंस्कृतीवाद प्रा. एस. एस. संघराज	४९-५०
११	यशवंतराव चव्हाण यांची कृषी औद्योगिक समाजरचना आणि राजकारण प्रा. व्ही. एस. पानस्कर	५१-५७
१२	बहुसांस्कृतिकतावाद आणि मराठी भाषा सहा. प्रा. भीमराज जोतिबा शिंदे	५८-६३
१३	माहिती संप्रेषण एक बहुपाक्षिक प्रक्रिया प्रा. तानाजी हसी सातपुते	६४-६६

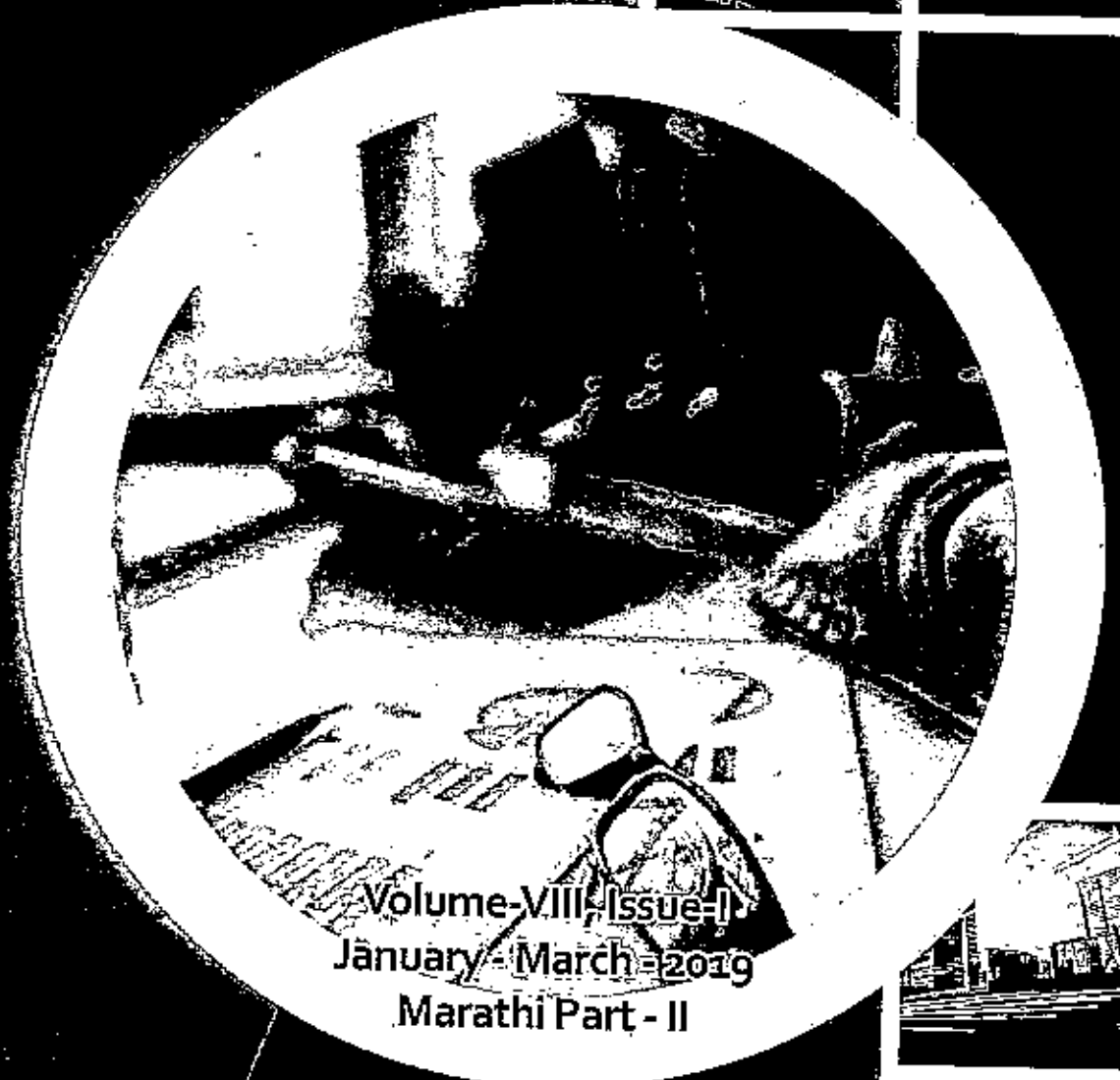

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277-5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
Marathi Part - II

Ajanta Prakashan

IMPACT FACTOR/INDEXING

2018-55

www.sjifactor.com

CONTENTS OF MARATHI PART - II

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१	सांगली जिल्ह्यातील दारिद्र्याचा अभ्यास प्रा. डॉ. के. पी. वाघमारे	१-७
२	बहुविधतेमध्ये एकता निर्माण करणारी भारतीय संस्कृती प्रा. कदम संभाजी धोंडीराम	८-११
३	मुस्लिम संत कवितेतील संस्कृती डॉ. सुकुमार दादू आवळे	१२-१४
४	कोकणातील, राजापूर शहर आणि तालुका परिसरातील पर्यटन स्थळांची ओळख प्रा. नितीन तुकाराम जाधव	१५-२२
५	बहुसंस्कृती बाद व पर्यटन व्यवसाय - एक अभ्यास प्रा. पी. आर. फराकटे	२३-२८
६	बहुसंस्कृतीवाद आणि कुटूंबसंस्थेचे बदलते स्वरूप प्रा. पांडुरंग सखाराम सारंग	२९-३२
७	मराठी नाटकातील आशयाच्या वर्गीकरणाने बहुसंस्कृतीवादाचा प्रभाव श्री सुनिल पांडुरंग पालकर	३३-३६
८	जानांतिकीरण आणि हरितक्रांतीचे अर्थशास्त्रातील अलिकडील प्रवाह प्रा. आर. एस. माने	३७-४२
९	बहुसंस्कृतीवाद आणि राष्ट्रवाद प्रिया गणपत पोवार	४३-४८
१०	नागरिकत्व आणि बहुसंस्कृतीवाद प्रा. एस. एस. संघराज	४९-५०
११	यशवंतराव चव्हाण यांची कृषी औद्योगिक समाजरचना आणि राजकारण प्रा. व्ही. एस. पानस्कर	५१-५७
१२	बहुसांस्कृतिकतावाद आणि मराठी भाषा सहा. प्रा. भीमराव जोतिबा शिंदे	५८-६३
१३	माहिती संप्रेषण एक बहुभाषिक प्रक्रिया प्रा. तानाजी हरी सततपुते	६४-६६

THIS (76)

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

XEROX COPY

[Signature]
Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal. Kagal, Dist. Kolhapur

Volume-VIII, Issue-I
January - March -2019
Marathi Part - II

Ajanta Prakashan

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018-5.5
www.sjifactor.com

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII

Issue - I

Marathi Part - II

January - March - 2019

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan

Aurangabad. (M.S.)

CONTENTS OF MARATHI PART - II

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१	सांगली जिल्ह्यातील दारिद्र्याचा अभ्यास प्रा. डॉ. के. पी. वाघमारे	१-७
२	बहुविधतेमध्ये एकता निर्माण करणारी भारतीय संस्कृती प्रा. कदम संभाजी धोंडीराम	८-१२
३	मुस्लिम संत कवितेतील संस्कृती डॉ. सुकुमार दादू आवळे	१२-१४
४	कोकणतील, राजापूर शहर आणि तालुका परिसरातील पर्यटन स्थळांची ओळख प्रा. नितीन तुकाराम जाधव	१५-२२
५	बहुसंस्कृतीवाद व पर्यटन व्यवसाय - एक अभ्यास प्रा. पी. आर. फराकटे	२३-२८
६	बहुसंस्कृतीवाद आणि कुटूंबसंस्थेचे बदलते स्वरूप प्रा. पांडुरंग सखाराम सारंग	२९-३२
७	मराठी नाटकातील आशयाच्या वर्गीकरणावर बहुसंस्कृतीवादाचा प्रभाव श्री सुनिल पांडुरंग पालकर	३३-३६
८	जागतिकीकरण आणि हरितक्रांतीचे अर्थशास्त्रातील अलिकडील प्रवाह प्रा. आर. एस. माने	३७-४२
९	बहुसंस्कृतीवाद आणि राष्ट्रवाद प्रिया गणपत पोवार	४३-४८
१०	नागरिकत्व आणि बहुसंस्कृतीवाद प्रा. एस. एस. संघराज	४९-५०
११	वशवंतराव चव्हाण यांची कृषी औद्योगिक समाजरचना आणि राजकारण प्रा. व्ही. एस. पानस्कर	५१-५७
१२	बहुसांस्कृतिकतावाद आणि मराठी भाषा सहा. प्रा. भीमराव जोतिबा शिंदे	५८-६३
१३	माहिती संप्रेषण एक बहुमाषिक प्रक्रिया प्रा. तानाजी हरी सातपुते	६४-६६

(77) KDP
2018-19

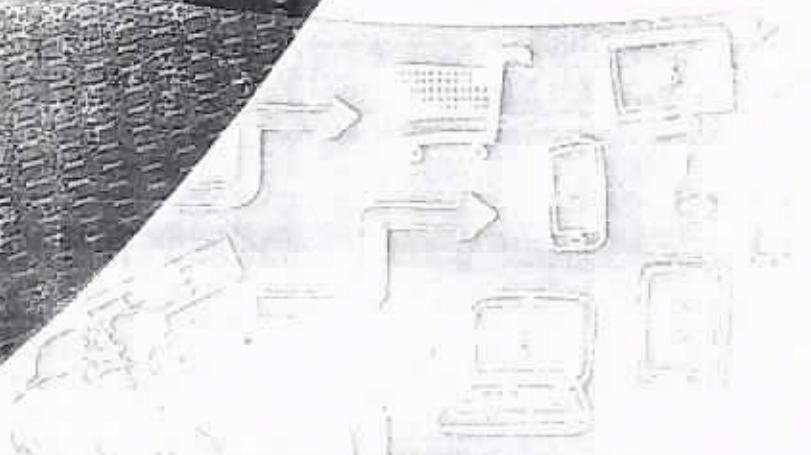

Peer Reviewed Referred and
UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277-5730
AN INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH
JOURNAL

AJANTA

IMPACT FACTOR / INDEXING 2018 - 5.5
www.sjifactor.com

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Ajanta Prakashan

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
Marathi Part - I

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII

Issue - I

Marathi Part - I

January - March - 2019

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole
M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan

Aurangabad. (M.S.)

❧ CONTENTS OF MARATHI PART - I ❧

अ. क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
२७	संपन्न हिंदुस्तानी संस्कृती भारतीय बहुसंस्कृती बनली प्रा. के. डी. पाटील	१२६-१३२
२८	कृषीजन संस्कृतीचे साहित्य प्रा. डॉ. शिवाजी महादेव होडगे	१३३-१३८
२९	अध्ययनार्थी समाज व शिक्षकाची भूमिका : शिक्षणातील एक नवीन प्रवाह प्रा. प्रदिप बळवंत पाटील	१३९-१३८
३०	महाराष्ट्रातील पर्यटन स्थळांची सांस्कृतिक व प्राकृतिक विभागवार वैशिष्ट्ये प्रा. मेधा बाळकृष्णा पाटोळे	१३९-१४०
३१	बहुसंस्कृतीवाद व भारतीय संविधानाचा सहसंबंध : एक अभ्यास सहा. प्रा. डी. एम. क्षीरसागर	१४१-१४७
३२	आटपाटी तालुक्यातील डाळीव शेती एक चिकित्सक अभ्यास प्रा. जाधव दत्तात्रय डी. प्राचार्य, डॉ. सतिश बी. जाधव	१४८-

VAR
78

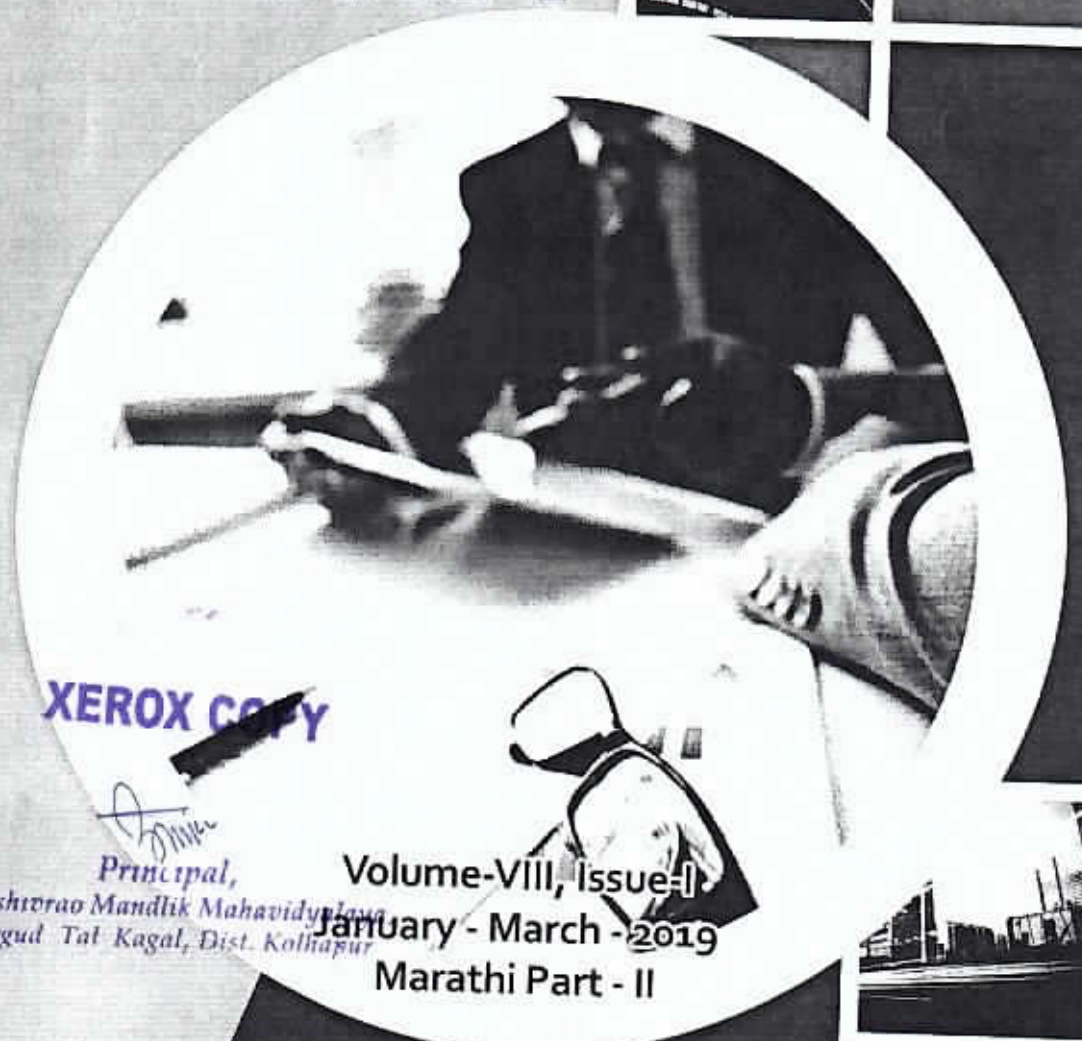
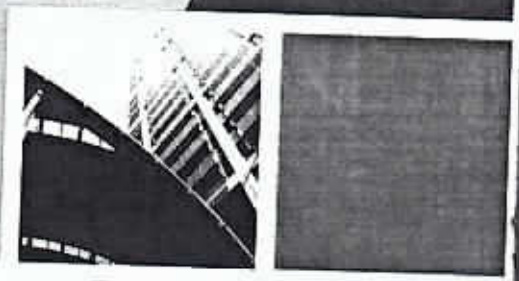

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
Marathi Part - II

Ajanta Prakashan

IMPACT FACTOR/INDEXING
2018-55
www.sjifactor.com

२५. भारतीय आदिवासींवरील बहुसंस्कृतीवादाचा प्रभाव (१९५० पासून) ✓

प्रा. विठ्ठल आवबा कांबळे

समाजशास्त्र विभाग, सदाशिवराज मंडलिक महाविद्यालय, मुरुगुड.

प्रस्तावना

मनुष्य प्राण्याला सामाजिक वनवण्यासाठी त्याच्यामध्ये विचाराची व कृतीची प्रक्रिया होणे आवश्यक आहे. आदिकालापासून वास्तव्य व आदिम संस्कृतीनुसार जे जीवन व्यथित करतात ते आदिवासी आहेत. रिस्ले,ग्रिगसन इत्यादींनी आदिम लोकांसाठी मूळचे रहिवासी ही संज्ञा वापरली. भारतीय संविधानात आदिम लोकांसाठी अनुसूचित जमाती ही संज्ञा वापरली आहे. 1962 शिलॉंग येथे आदिम सभितीच्या परिषदेने केलेली व्याख्या : एका समान भाषेचा वापर करणाऱ्या, एकाच पुर्वजापासून उत्पत्ती झाली असे मानणाऱ्या, एका विशिष्ट भुप्रदेशात राहणाऱ्या, तंत्रविद्येच्या दृष्टीने मागासलेल्या, अक्षर ओळख नसलेल्या, रक्त संबंधावर आधारलेल्या आणि सामाजिक व राजकीय रितीरिवाजांचे प्रामाणिकपणे पालन करणाऱ्या एकजिनसी गटाला आदिम समाज म्हणतात.आदिवासी लोकहे भारतातील मूळचे रहिवासी आहेत. भारतातील आदिवासींवर 19 व्या शतकापासून मोठ्या प्रमाणात बहुसंस्कृतीवादाचाप्रभाव जाणवू लागलेला आहे.

भारतातील आदिम समाज

भारतात विभिन्न आदिम जमातीचे लोक आहेत. भारतात सुमारे चारशेपेक्षा अधिक आदिम जमाती असून त्या भारतीय प्रदेशात विखुरलेल्या आहेत. भारतामध्ये 2011 च्या जनगणनेनुसार आदिवासींची एकुण लोकसंख्या 10,42,81,034 इतकी आहे. भारतीय लोकसंख्येच्या प्रमाणात 8.6 टक्के आदिम लोकसंख्या आहे. भारतीय भुप्रदेशाच्या सुमारे 15 टक्के भूभागावर आदिवासी लोक वास्तव्य करतात त्यांचे वास्तव्य करण्याचे ठिकाण विशिष्ट आहे. भारतीय समाजाच्या प्रमुख प्रवाहापासून दूर व दुर्गम भागात तसेच पाण्याने वेढलेल्या वेढावर जंगलात,वन्याखो-न्यात,गुहा, कपारीत राहतात. आदिवासिंच्या एकुण लोकसंख्येच्या 50 टक्के लोक मध्य भारतात राहतात. वेगवेगळ्या कारणांनी आदिवासिंच्या रहिवासाचे ठिकाण बदलत असते. या संबंधी एखादे उदाहरण सांगता येईल उदा.भिलाल एक आदिवासी जमात सातपुडा व विंध्य पर्वताच्या परिसरात वास्तव्यास होती.पृथ्वीराज चव्हाणचा पाडाव झाल्यावर अनेक लोक चित्तौड व उदयपूर येथे वास्तव्याला गेले.

भारतातील आदिवासींमध्ये भौगोलिक,वांशिक,भाषिक,आर्थिक,सामाजिक व सांस्कृतिकदृष्ट्या विविधता आहे. आदिवासी लोक भारताच्या पूर्व विभागात,पश्चिम व दक्षिण व उत्तर विभागात वास्तव्याला आहेत.

भारतातील आदिवासींवर बहुसंस्कृतीवादाच्या प्रभावाचा संशोधनात्मक अभ्यास करण्यासाठी निवड करण्यात आली आहे. सदर संशोधनासाठी दोन प्रमुख उद्देश निरिचत करण्यात आले आहेत. ते खालीलप्रमाणे -

1. भारतीय आदिवासींच्या संबंधात यथार्थ ज्ञानप्राप्त करणे.
2. भारतीय आदिवासींवरील बहुसंस्कृतीवादाच्या प्रभावाचे अध्ययन करणे.

79

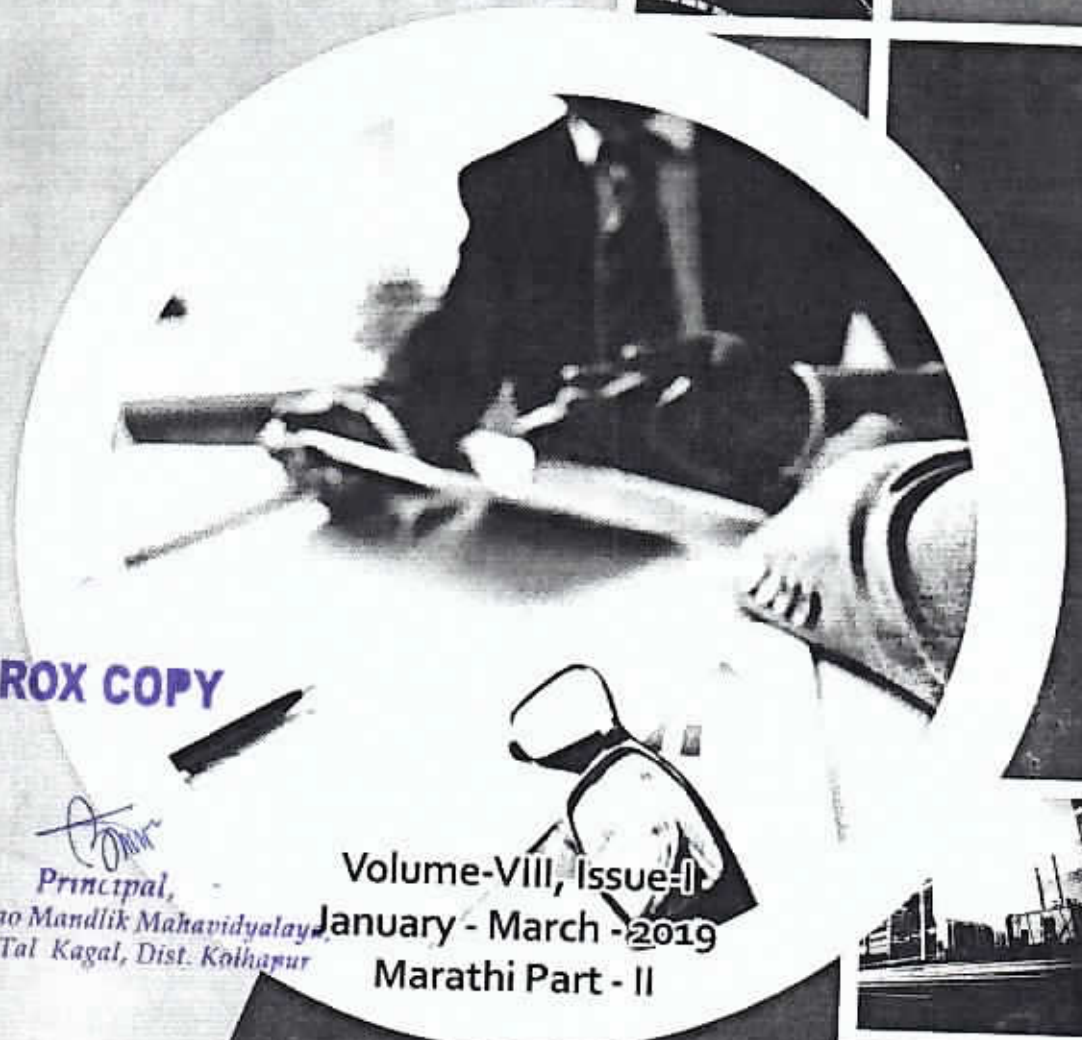
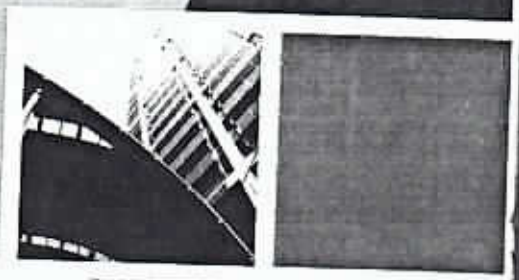

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalay,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
Marathi Part - II

Ajanta Prakashan

IMPACT FACTOR/INDEXING
2018-5.5
www.sjifactor.com

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII Issue - I Marathi Part - II January - March - 2019

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole
M.Sc (Maths), M.B.A (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan
Aurangabad. (M.S.)

∞ CONTENTS OF MARATHI PART - II ∞

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
२६	मराठी दलित कविता आणि संविधान मूल्या प्रा. डॉ. आनंद वारके	१२०-१२६
२७	बहुसंस्कृतीवाद आणि मानवाधिकार प्रा. डॉ. टी. एम. पाटील	१२७-१३३
२८	महत्त्व ऐतिहासिक पर्यटनाचे...! प्रा. सुनिल सुखदेव लोखंडे	१३४-१३७

R. K. Chughale

82

Peer Reviewed Referred and
UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277-5730
AN INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY QUARTERLY
RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
English Part - IV

IMPACT FACTOR//INDEXING

2018=5.5

www.sjifactor.com

Principal,

Shivrao Manalik Mahavidyalaya,
Kargud, Tal. Kargud, Dist. Kolhapur

Ajanta Prakashan

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII Issue - I English Part - IV January - March - 2019

Peer Reviewed Refereed
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole
M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan
Aurangabad. (M.S.)

❧ CONTENTS OF ENGLISH PART - IV ❧

S.No.	Title & Author	PageNo.
1	Entrepreneurship Development in India Mr. Prakash B. Masurkar	1-9
2	A Comparative Study of Depression and Body Behavior among Adolescents of College Students Dr. P. L. Bhadvankar	10-13
3	A Socio-Cultural Feminist Critique in Githa Hariharan's the Thousand Faces of Night Shri. Babu Gopal Patil	14-17
4	Agricultural Finance Provided by Co - Operative Bank: A Study of Post Globalisation Epoch Miss Trupti Vilas Gavankar	18-24
5	Financial Performance of Asian Paints Mr. Hemant Sangappa Alange	25-27
6	A Study on Industrial Development in India with Special Reference to Automobile Industry in India Dr. Mrs. Chougale H. A.	28-31
7	Challenges of HRM in Indian Economy Mrs. Sujata Chandrashekhar Bhasme	32-37
8	Cyber Crimes and its Impact: With Special Reference to 'E-Banking in India' Dr. S. S. Rupe	38-41
9	Digital Libraries Overview and Globalization Dr. Sainath Shivaji Lokhande	42-47
10	Need of Second Green Revolution Dr. Kiran Shankar Pawar	48-52
11	Economic Reforms and Roots of Farmers Suicide Dr. Bharat V. Patil	53-59
12	Estimation of Vitamin C from Some Pharmaceutical Tablets Rajvardhan K. Chougale ✓ Shweta S. Rangole	60-65

82

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
English Part - V

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

Principal,

Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Wargud. Tal. Kagat, Dist. Kolhapur.

Ajanta Prakashan

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume - VIII

Issue - I

English Part - V

January - March - 2019

Peer Reviewed Refereed
and UGC Listed Journal

Journal No. 40776

ज्ञान-विज्ञान विमुक्तये

IMPACT FACTOR / INDEXING

2018 - 5.5

www.sjifactor.com

❖ EDITOR ❖

Asst. Prof. Vinay Shankarrao Hatole

M.Sc (Maths), M.B.A. (Mktg.), M.B.A. (H.R.),
M.Drama (Acting), M.Drama (Prod. & Dir.), M.Ed.

❖ PUBLISHED BY ❖

Ajanta Prakashan

Aurangabad. (M.S.)

❧ CONTENTS OF ENGLISH PART - V ❧

S. No.	Title & Author	Page No.
11	Opportunities and Problems of Agro-Tourism in Kolhapur District, Maharashtra: A Geographical Analysis Mr. D. A. Sardesai Dr. R. V. Hajare	57-61
12	Challenges and Trends in Cooperative Sector of Rural India Chavan K. R. Sankpal S. V.	62-67
13	Various Marriages Depicted in the Select Discworld Novels by Pratchett Terry Mr. A. G. Shinde Dr. S. G. Patil	68-71
14	A Study of Pilgrimage and Religious Tourism in India Ms. Namrata S. Mane	72-79
15	Multiculturalism and Human Resource Management Practices in India Prof. Dattatray Vishwas Nalage Dr. Krishnat Anandrao Patil	80-87
16	Trends in Modern Agriculture of India Dr. Ramjan Fattukhan Mujawar	88-92
17	A Study on Challenges before Multiculturalism Adinath S. Kamble	93-96
18	Environmental and Biodiversity Impacts of Organic Farming Miss. Maya B. Jadhav	97-103
19	Culture of Indian IT Companies and Other MNC IT Companies Rohan S. Patil Vinayak S. Mane	104-107
20	Road Transportation in Sindhurg District of Southern Konkan Gurav S. T. Dr. D. C. Kamble	108-114

www.aajanta.com

An International Multidisciplinary
Quarterly Research Journal

AJANTA

ISSN 2277 - 5730

Volume - VIII, Issue - I, January - March - 2012

Impact Factor - 5.5 (www.sifactor.com)

Is Hereby Awarding This Certificate To

Prof. Sangram Bharat Kharade

As a Recognition of the Publication of the Paper Entitled
Neutralisation of Alcohol by Guava Leaf Juice

ISO 9001:2008
NISI / NISI
ISO 9001:2008
NISI / NISI

Editor: Vinay S. Hatote

Principal

Jaisingpur, Near University Gate, Aulgaon, (MS) 431 004
Mob. No. 98260877, 9822620877, Tel. No. (0240) 2400877
ajanta1977@gmail.com, www.aajanta.com

Maharaja Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud, Tal. Kavat, Dist. Kolhapur.

CONTENTS OF ENGLISH PART - I

S.No.	Title & Author	Page No.
13	Digital Economy and its Challenges Miss. Jyotsna P. Borate	75-79
14	Impact of Real Wages on Satisfaction of Industrial Workers Dr. R. S. Salunkhe	80-87
15	A Study of Migration and Medical Tourism in Mumbai Dr. R. L. Rupwate	88-96
16	Impact of GST & Demonetization on Indian Economy Dr. Sagar R. Powar	97-106
17	Role of Human Resource Management in Organizations Dr. Mrs. S. S. Kadam	107-111
18	Man and Environment Relationship Dr. Pratibha S. Desai	112-115
19	Multi-Cultured Workforce: Virtues and Challenges Dr. U. R. Shinde	116-124
20	Virginia Woolf's to the Lighthouse: An Ecocritical Study Dr. Smt. G. D. Ingale	125-128
21	A Comparative Study of Employee Satisfaction in Bancassurance (Banca Channel) and Agency Channel Mr. Kashid Kapil Arvind Dr. T.V.G. Sarma	129-135
22	Exploration of Pop Culture in Douglas Coupland's Generation X Dr. Namdev Kashinath Patil	136-140
23	Neutralisation of Alcohol by Guava Leaf Juice Prof. Sangram Bharat Kharade Miss. Lokhande Supriya Ananda Miss. Magdum Nishigandha Ramchandra Miss. Dandavate Geeta Ananda Miss. Salokhe Ujwala Namdev	141-147
24	Economic Analysis of Fish Seller Women in Sindhudurg District Dr. Anant N. Lokhande	148-154

23. Neutralisation of Alcohol by Guava Leaf Juice

Prof. Sangram Bharat Kharade
Department of Chemistry, Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya Murgud.
Miss. Lokhande Supriya Ananda
Miss. Magdum Nishigandha Ramchandra
Miss. Dandavate Geeta Ananda
Miss. Salokhe Ujwala Namdev

Introduction

The guava fruit grows on a small tree with wide short canopy & sturdy single to multi stemmed trunk. The guava tree is an interesting plant with mottled greenish dark & long 3 to 7 inch serrated leaves guava trees produce white 1. Inch flowers that yield to small round oval or pear shaped fruits.

Guava is one of the most important fruit crop of India. It can be processed into a number of products like jam, jelly, nectar, juice, guava cake, puree etc. Its roots, dark leaves & fruits have great medicinal value.

Guava leaves are just as medicinally useful as the nutritional powerhouse fruit they grow with. The leaves of the guava tree are full of antibacterial & even tannins that can have significant health benefits from treating stomach troubles to chronic diseases like cancer.

Classification

- Scientific name :-Guava
- Genus :-Psidium
- Class :-Magnoliopsida
- Species :-Psidium guajava
- Family :-Myrtaceae
- Order :-Myrtales
- Clade :-Eudicots, Angiosperms
- Kingdom :-Plantae

Five different Brix to acid ratio of guava juices

- I. Lactic

Mangales S.S. ✓

84

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
English Part - II

IMPACT FACTOR / INDEXING

2018 - 5.5

www.sjifactor.com

Sadashivrao
Principal,

Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur.

Ajanta Prakashan

❧ CONTENTS OF ENGLISH PART - II ❧

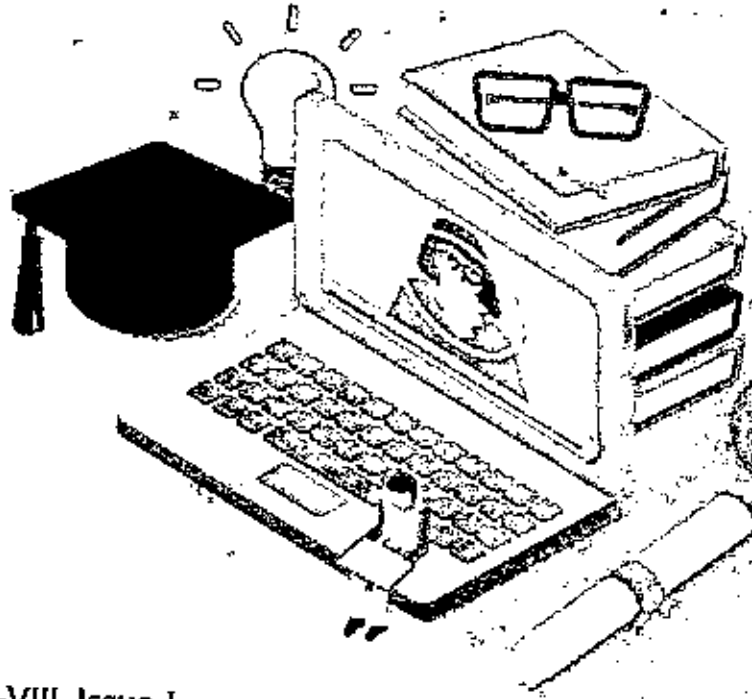
Sl.No.	Title & Author	PageNo.
1	GST-A Game Changer for the Textile Sector in India Smt. Rodrigues Rita Simon	1-10
2	A study on Impact of Multicultural Users on Public Library in Kolhapur City Meshram Rajesh Martand	11-16
3	Annihilators and Indexed Annihilators in Almost Distributive Lattices Khopade S. S. Mangale S. S.	17-24
4	The Effect of War on Education in Yemen Alnamer Rathwan Naji Naji Prof. Dr. Balaji A. Navle	25-27
5	The Study of Parasitism of Cuscuta Species on Some Economically Important Plants Jadhav S. B. Toro S. V.	28-31
6	Economics Trends in Modern Agriculture in India Mr. Jaykar Rajendra Sharad	32-36
7	Historical Perspective of Dolichandrone spathacea (L.F.) K. Schum Kamlakar Patil Sunita Toro	37-45
8	Culture and Tourism as Major Catalyst in Creating Competitive and Multicultural City Identity Lokhande Charusheela Uttam Shashikala	46-52
9	Multiculturalism and Changing Family Relationship Issues in India - Dr. Durgesh Narpat Valvi	53-60
10	Impact of Multiculturalism on Sports Dr. Sushant T. Magdum	61-64
11	Monetary Policy: Its Objective and Impact Mrs. Mansi Bhosale-Patil	65-69

Peer Reviewed Referred and
UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277-5730

AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
English Part - VII /
Marathi Part - III

IMPACT FACTOR / INDEXING
2018 - 5.5
www.sjifactor.com

AJANTA

Principal,

Jadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud, Tal. Kagal, Dist. Kolhapur.

Ajanta Prakashan

CONTENTS OF ENGLISH PART - VII

S.No.	Title & Author	Page No.
1	A Detailed Study of Public Relations (Concerns to Marketing-Study in Brief) Dr. S. S. Solunke Mrs. Patil Savita M.	1-4
2	Crisis of Identity in Anita Richmond Bunkey's Suite Embrace Dr. Shrikrishna Ananda Salokhe	5-11
3	Multicultural Aspects as Reflected in Sonara Jha's 'Foreign' Dr. Uttam Patil	12-17
4	Multiculturalism and its Impact on Marriage Institution in Hindu Society Prof. Dr. Urmila S. Anand	18-20
5	Multiculturalism in Indian Democracy Madan Jahangir Padvi	21-31
6	Health Problems in Family and Their Influence of School Going Children in Bidri Village A Study Miss Madhuri Abaso Bhale	32-44
7	Study Features of Industrial Revolution 4.0 and Their Impact Mr. Shivprasad Madhukar Shete	45-47
8	Recursive/Non Recursive Algorithms to Generate Triangular - Rectangular Numbers Directly / Indirectly Using Pell's Equation through Python 3 Mr. Jadhav Mehul Arun Mr. Patankar Sanjay Pandurang Mr. Thorat Sanjay Pandurang Mr. Kulkarni Harshawardhan Raghunath	48-54
9	Parents Attitude towards Education of Girls : A Study of Patpanhala Village Mr. Vijay Vasant Kamble	55-66
10	Roll of Multinational Companies in Strengthening Multiculturalism Mr. A. C. Kumbhar	67-73
11	Corporate Governance-A Canon of Financial Propriety Dr. Kiran Kumar	74-82

18. Interaction of Tyrosine with 7-Methoxy Coumarin Fluoresces Quenching and Thermodynamics Study

Pranali P. Wadkar

Department of Chemistry, Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya Murgud,
Tal - Kagal, Dist. - Kolhapur (M.S.) India.

Sneha U. Patil ✓

Department of Chemistry, Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya Murgud,
Tal - Kagal, Dist. - Kolhapur (M.S.) India.

Snehal R. Pawar

Department of Chemistry, S.G.M. College Karad.

Sunanda T. Mahanwar

Department of Chemistry, Yaswantrao Chavan College Satara.

Govindrao B. Kolekar

Department of Chemistry, Shivaji University Kolhapur, Tal - Karveer,
Dist. - Kolhapur (M.S.) India.

Abstract

Tyrosine is the aromatic amino acid and rich sources of food as chicken, fish, milk, cheese, peanuts, almonds, beans. 7-Methoxy Coumarin (7-MOC) has been widely used as fragrance enhancers in many cosmetics products. Natural sources of Coumarin are plants, food products such as fruits, tomatoes, vegetables and green tea.

The fluorescence spectra were recorded in the range of 280-500 nm at excitation wavelength 275 nm. At the different temperatures the values of binding site indicate the presence of only one binding site for 7-methoxy Coumarin on tyrosine. Values of thermodynamic parameters reveals that the binding process is spontaneous and entropy driven. Hydrophobic force and hydrogen bonding are major factor in the interactions.

Key Words: Tyrosine, 7-Methoxy Coumarin, fluoresces quenching, thermodynamics.

Introduction

Tyrosine is the aromatic amino acid generally found in proteins and having absorption in near UV region. Its side chain contains hydrophilic hydroxyl group (Fig 1) attached to benzene ring making its chemical properties somewhat ambiguous. The fluorescence of aromatic amino acids (phenylalanine, tyrosine and tryptophan) and their residues incorporated into a peptide or

Principal,

RILBPCS JOURNAL

An International Multidisciplinary Science Peer Reviewed Bimonthly Journal

UGC Approved Journal

DOI: Cross Ref Indexing

ISSN 2454-6348

National Conference On Sustainable Agriculture

Tuesday 12th Feb 2019

DR. PANDITRAO DATTATRAYA SHIRAGAVE Ph.D ²⁰¹⁸⁻¹⁹ Maya Jadhav

CONVENER,

**CO-ORDINATOR, DEPARTMENT OF AGROCHEMICALS AND PEST
MANAGEMENT (AGPM), DEVCHAND COLLEGE, ARJUNNAGAR**

TAL - KAGAL, DIST - KOLHAPUR, PIN. 591 237, MAHARASHTRA, INDIA.

XEROX COPY

Principal,

*Madashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur*

81

10	Integrated Pest Management in sustainable Agriculture	Halappanavar H.J. and Maben R. S.	51-53
11	Organic farming Present status, its relevance in biodiversity enhancement and sustainable plant health management	Hegde, Gurudatt M. Malligawad Lokanath H. and Jahagirdar Shamrao	54-63
12	Preparation Of Copper Oxide Nanoparticles And Their Antimicrobial Activity Study	Ingale Sushmita, Gurav Ajit, Parabkar Nilam, Shiragave Pandit, Kaloji Nikita Gorawade Veerkumar	64-67
13	Drinking Water Quality Of Chikotra River In Kolhapur District ,(M.S),India	Jadhav Shobha D., Patil Prathamesh C. and Sawant Rajaram S	68-71
14	Study of Antimicrobial Activity of Common Medicinal Plant on <i>Xanthomonas</i>	Jagdale A. A., Kamble A. S., Kaloji N. B., Ghosh J. S.	72-75
15	Organic Farming – Need of the time for Sustainable Agriculture	Jadhav Maya B., Khot Reshma P., Shetake Poonam K., Patil Sujata V., Shiragave Pandit D.	76-81
16	In Vitro Study of Effect of Gamma Radiation on the Callus of Jasmine Plant	Jagtap Shubham D., Otari Shreedhar.S., Ainapure Mayuri, and Nagaraja T.G.	82-88
17	Studies On New Species Of Cestode Parasite <i>Tetragonocephalum govindi</i> Sp. Nov. of <i>Trygon Sepheni</i> from Ratanagiri Coast of Maharashtra	Jagtap V. A., Vhanalakar S. A. and Bhagat C. P.	89-94
18	Plant Growth Promoting Fungi: Diversity and classification	Jahagirdar S., Kambrekar D. N., Navi S. S., and Kunta M.	95-106
19	Preliminary Phytochemical Screening and Bioefficacy of <i>Exacum pendunculatum</i> L. against <i>Spodoptera litura</i>	Jarag T. D., Gondhali A. A., Attar U. A., Gorawade V. B., Shiragave P. D.	107-112
20	Efficacy of Different Modules Against Sucking Pest of Brinjal	Kadgaonkar T. S., Bagde A. S. and Mali A. S.	113-118
21	Efficacy Of Different Modules Against Brinjal Shoot And Fruit Borer (<i>Leucinodes orbonalis</i>) of Brinjal	Kadgaonkar T. S., Bagde A. S. and Mali A. S.	119-124
22	In Vitro Assay of Bioagents, Antibiotics, Chemicals and Leaf Extracts Against <i>X. Oryzae</i> Pv. <i>Oryzae</i>	Karade. V. M. Joshi, M. S., Desai. V. S. and Mahajan S. B.	125-131

2018-19
MRB

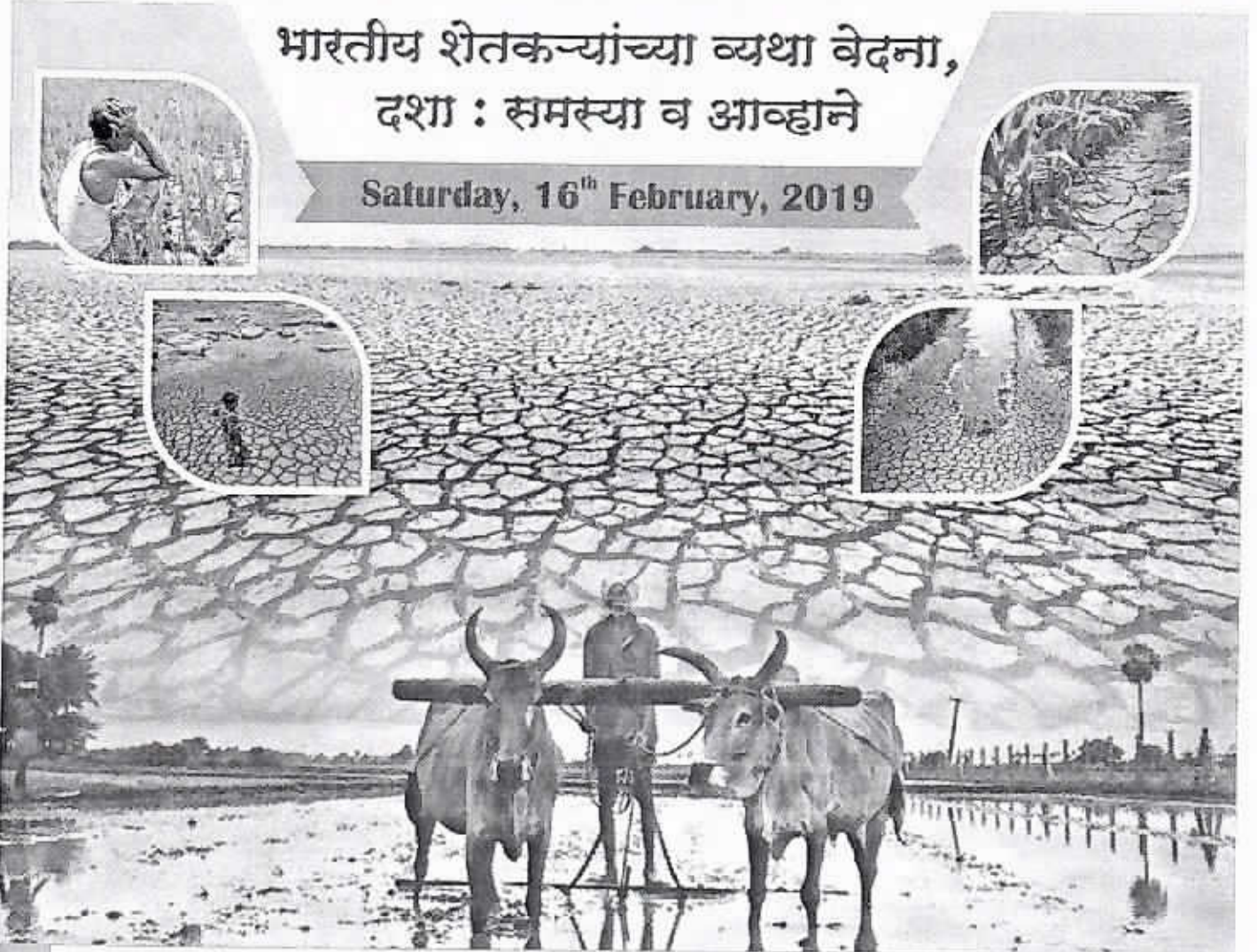
(87)

**ONE DAY MULTIDISCIPLINARY
INTERNATIONAL SEMINAR
ON**

**PLIGHT OF INDIAN FARMERS :
ISSUES AND CHALLENGES**

भारतीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा वेदना,
दशा : समस्या व आव्हाने

Saturday, 16th February, 2019

Organized by
Tararani Vidyapeeth's

KAMALA COLLEGE, KOLHAPUR

NAAC Reaccredited 'A' grade (3.12 CGPA)
College with Potential for Excellence
www.kamalacollegekop.edu.in

[Signature]

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

XEROX COPY

AARHAT MULTIDISCIPLINARY INTERNATIONAL EDUCATION RESEARCH JOURNAL (AMIERJ)

A Peer Reviewed Multidisciplinary International Research Journal
SJIF Impact Factor : 6.236 ISSN : 2278-5655
Vol. VIII Special Issue -X, February 2019

PLIGHT OF INDIAN FARMERS: ISSUES AND CHALLENGES

**भारतीय शेतकऱ्यांच्या व्यथा वेदना, दशा :
समस्या व आव्हाने**

■ EDITORS ■

Dr. Smt. Neeta Dhumal
Department of English,
Kamala College, Kolhapur

Dr. Shri. Sujay Patil
Head, Department of Marathi,
Kamala College, Kolhapur

■ CO-EDITOR ■

Dr. Shri. Netaji Powar
Co-ordinator, YCMOU Study Centre,
Kamala College, Kolhapur

KAMALA COLLEGE, KOLHAPUR

NAAC Reaccredited 'A' grade (3.12 CGPA)

College with Potential for Excellence

www.kamalacollegekop.edu.in

Sr. No.	Title	Author	Page No.
276	रामदरश मिश्र जी की कहानियों में किसान का चित्रण	प्रा. डॉ. रशीद तहसिलदार	1151-1152
277	हिंदी कविताओं में किसान जीवन का चित्रण	प्रा. महादेव वेचके	1153-1155
278	'तितली' उपन्यास में किसानों का जीवन दर्शन	वर्षा लिंबराज कांबळे	1156-1159
279	लोकनायक मटरू के संदर्भ में 'गंगामैया'	प्रा.डॉ. अजयकुमार कृष्णा कांबळे	1160-1163
280	भारतीय किसानों की व्यथा व स्थिती का चित्रण	प्रा. संपतराव सदाशिव जाधव	1164-1167
281	भारतीय किसान का जीवत दस्तावेज 'अकाल में उत्सव'	प्रा.डॉ.छाया शंकर माळी	1168-1169
282	भारतीय गाँव : किसान के परिप्रेक्ष्य में	प्रा.डॉ.सुगंधा हिंदुराव धरपणकर	1170-1173
283	भारतीय किसान समस्या और प्रेमचंद हिंदी साहित्य	प्रा. अपर्णा संभाजी कांबळे	1174-1176
284	लोकनायक मटरू के संदर्भ में 'गंगामैया'	प्रा. सचिन मधुकर कांबळे, प्रा.डॉ. अजयकुमार कृष्णा कांबळे,	1177-1180
285	प्रेमचंद के साहित्य में किसान जीवन	डॉ. रंजना आप्पासाहेब कमलाकर	1181-1182
286	श्रीलाल शुक्ल के 'सूनी घटी का सूरज' में किसान जीवन चित्रण	श्री. अनिल सदाशिव करेकांबळे प्रा. डी. एस. घुटुकडे	1183-1185
287	हिंदी उपन्यासों में चित्रित किसान आत्महत्या : कारण और उपाय	प्रा. प्रविण विलास चौगले	1186-1188
288	संजीव के 'फॉस' उपन्यास में भारतीय किसानों की दशा:	छाया पंढारकर	1189-1192
289	21 वीं सदी के हिंदी काव्य में किसान विमर्श	डॉ. वैशाली सुनील शिंदे	1193-1195
290	'सोनामाटी' उपन्यास में चित्रित किसानों का शोषित जीवन	प्रा.डॉ.संदीप जोतीराम किर्दत	1196-1199
291	"किसानों की आत्महत्याएँ - बढ़ती आवादी वाले भारत के लिए एक चिंता का विषय"	सुश्री स्मिता अभिजित वगिरे	1200-1202
292	भारतीय किसान का जीवत दस्तावेज 'अकाल में उत्सव'	प्रा.डॉ.छाया शंकर माळी	1203-1204
293	प्रेमचंद जी के साहित्य का किसान	सविता बळीराम राठोड	1205-1206

2018-19
MRB

88

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
Hindi

Ajanta Prakashan

IMPACT FACTOR / INDEXING

2018 - 5.5

www.sjifactor.com

Principal,

Madashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

XEROX COPY

CONTENTS OF HINDI

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१	नव्वे के दशक की हिंदी कविता प्रा. रशीद नजरुद्दीन तहसिलदार	१-४
२	हिंदी दलित कविता में अम्बेडकरवादी संस्कृति का जयघोष प्रा. डॉ. गोरख निळोबा बनसोडे	५-९
३	बहुसंस्कृतियों बेवाक तस्वीर : पीली छतरीवाली लडकी प्रा. डॉ. अजय कुमार कृष्णा कांबळे	१०-१४
४	पंजाब के संपन्न किसान परिवारों की आर्थिक बदहाली की दास्तां : मिले सुर मेय तुम्हारा डॉ. एकनाथ श्री पाटील	१५-२१
५	हिंदी साहित्य में बहुसंस्कृतिवाद प्रा. डॉ. हणमंत महादेव सोहनी	२२-२५
६	प्रेमचंद की कहानियों में चित्रित बहुसंस्कृतिवाद प्रा. डॉ. सी. सविता लालासो नाईक निबाळकर	२६-२८
७	वीरेंद्र जैन के उपन्यासों में महानगरीय बहुसंस्कृतिवाद डॉ. भास्कर उमराव भवर	२९-३४
८	बीसवीं सदी में अंतिम दशक के हिंदी उपन्यास और बहुसंस्कृतिवाद डॉ. सरिता बाबासाहेब बिडकर	३५-३७
९	हिंदी साहित्य पर संस्कृतिवाद का प्रभाव प्रा. एम. आर. बेनके	३८-४०
१०	राष्ट्रवाद बनाम साम्प्रदायिकता डॉ. संतोष रायवोले	४१-४५
११	अंतिम दशक के हिंदी साहित्य में सांस्कृतिक चेतना प्रा. आर. बी. भुषेकर	४६-४९
१२	भूमंडीकरण के परिप्रेक्ष्य में इक्कीसवीं सदी की हिंदी कविता डॉ. प्रकाश कांबळे	५०-५७

९. हिंदी साहित्य पर संस्कृतिवाद का प्रभाव

प्रा. एम. आर. बेनके

हिंदी विभाग प्रमुख, सदाशिवराव मंडलिक महाविद्यालय, मुरगूड, ता. कागल.

प्रगतिशलसाहित्य जनता कीतरफदारी करने वाला साहित्यहै, इसलिए यह उसकी जातीय विरासत, उसकीसाहित्यिक परंपराओं की रक्षा करने के लिए भी लड़ताहै। साम्राज्यवाद न सिर्फजनता का अपहरण करताहै, उसके जनवादी अधिकारोंको कुचलताहै बल्की उसकी जातीयसंस्कृति, उसके राष्ट्रीय अभिमान, उसके पुर्वपुरुषों के अर्जित ज्ञान को भी झूठलाताहै। इसलिए जनता की जातीयसंस्कृति और रक्षा के विकास के लिए संघर्ष उसकी स्वाधीनता और जनवादी अधिकारोंको लिए संघर्ष का अभिन्न अंग है।

हिन्दीभाषी जनता की एक प्राचीन और गौरवशाल परंपराहै। इस परंपरापरअभिमान करने में एक तरफतो भारतीय सहीवाद बाधक होताहै जोहरसांस्कृतिक निधी का उधोग महन्तो और जागीरदारोंके हित में करना चाहताहै।उस सांस्कृतिक निधी के निर्माण में भारत की जनता का कितनाहाथहै, इस बात को वह छिपाताहै।

हिंदी के कुछ विचारकों ने जातीयसंस्कृति के निर्माण के पेचीदा क्रम को बहुत आसान बनाकर भारतीय संस्कृति को आर्य और द्रविड में बाँट दियाहै। उसमें कुछ विद्वान अपने धार्मिक उत्साह के कारण यह देख नहीं पाते की जातीयसंस्कृति का निर्माण करने वाले भले ही किसी धर्म को माननेवाले रहेंहो लेकिन इससे जातीयसंस्कृति धर्म का पर्याय नहींहो जाती।

'वोल्गा से गंगा' की 'प्रभा' कहानी में राहुल जी रघुवंश और कुमारसम्भव को चन्द्रगुप्त विक्रमादित्य की प्रशस्तिवाँ कहकर टाल देतेहै। 'सुपर्ण यांधेय' में कालिदास फिर गुप्तसम्राटों का चाटुकार कवि दिखलाया गया है। उसके मुकाबले में बौद्ध कवि " आश्वघोष महापुरुष और महाकवि दोनों थे।"

कालिदास के साथ वाल्मीकी को भी सम्राटों का चाटुकार कल्पित करतेहुए राहुल जी 'सुपर्ण यांधेय' में लिखतेहै, " कोई ताज्जुब नहीं, यदि वाल्मीकि शृंगवंश के आश्रित कवि रहेंहो, जैसे कालिदास चन्द्रगुप्त विक्रमादित्य के और शृंगवंश की राजधानी की महिमा को बढ़ाने के लिए उन्होंने जातकों के दशरथ की राजधानी वाराणसी से बदलकर अयोध्या कर दी और राम के रूप में शृंगसम्राट पुष्पमित्र की प्रशंसा की।

यह भी एक समाजशत्रु है। राम शृंगसम्राट के प्रतिकहै और कुमारसम्भव के कुमारसम्राट कुमारगुप्त के। राहुल जी को चाहिए की वह यह भी बता दें की दशरथ, कांसल्या, सीता, लक्ष्मण और भरत आदि सम्राट के खानदान मेंकिस-किस के प्रतिकहै और शृंगसम्राट जैसेसामग्री शोषक के गुण राम में चित्रित हुए हैंतो रावण उसके विरोधी क्या किसी गणराज्य के जननायक का चित्रण किया गया है। इस तरह कालिदास के यक्ष, तन्वी श्यामा शिखरिदशना, शकुन्तला, गोतमी, कुमारसम्भव की

2018-19

MRB

89

**“Recent Trends in Language, Literature, Physical
Education, Social Sciences And Commerce”**

9th Feb., 2019

**Special Issue of
Multidisciplinary One Day International Seminar**

Organized by

The Bhogawati Shikshan Prasarak Mandal's

Bhogawati Mahavidyalaya, Kurukali.

A/P Kurukali , Tal Karveer Dist.Kolhapur

Editors

Dr.D.A. Chougale

Prof. Sagar R. Chougule

Dr.Arun Chavan

Special Issue No.47

Published by

Aayushi International Interdisciplinary Research Journal

ISSN 2349-638x

Peer Review and Indexed Journal

Impact Factor 5.707

Website :- www.aiirjournal.com

Principal,

*sadashtvrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur*

XEROX COPY

आधुनिक हिंदी काव्य में पर्यावरण विमर्श

प्रा. महादेव बेनके,
हिंदी विभाग प्रमुख,
सदाशिवराव मंडलिक महाविद्यालय,
मुरगुड, जिला-कोल्हापुरा

सृष्टि में मानव एवं पर्यावरण एक-दूसरे से संबद्ध हैं। पर्यावरण के बिना मानव जगत की कल्पना करना व्यर्थ है। मनुष्य पर्यावरण से पृथक नहीं हो सकता है। क्योंकि वह पर्यावरण की एक इकाई है। मानव का शरीर पंचतत्व-पृथ्वी, जल, वायु, अग्नि और आकाश से बना है। हमारी भारतीय संस्कृति में प्राचीन काल से ही पर्यावरण की शुद्धता पर काफी धिचार हुआ है। वेदों और उपनिषदों में पंचतत्व पर्यावरण की चर्चा की गई है। प्रकृति में वायु, जल, मिट्टी, पेड़, पौधों, जीव-जन्तुओं एवं मानव का जो संतुलन विद्यमान है, उसे ही हम पर्यावरण कह सकते हैं। पर्यावरण का शाब्दिक अर्थ है- "हमारे चारों ओर छाया आवरण (परि + आवरण = पर्यावरण) ही है।" अनादि काल से ही मनुष्य प्रकृति की गोद में जन्मा तथा पोषित और विकसित हुआ है।

वृक्ष कचहूँ नहीं फल भवै, नदी न संचे नीर।

परमारय के कारणै साधूत धरे शरीर।

हमारी संस्कृति हमारे पर्यावरण से सीख ग्रहण करती है। वह पर्यावरण से ही पोषित-पल्लावित होती है। हमारी प्रकृति का अपना भव्य सौंदर्य है। हिमालय आदि पर्वतों की अफीली ऊँची चोटियों का आकर्षण, गंगा, यमुना, गोदावरी, कावेरी, ब्रह्मपुत्रा आदि नदियों का पावन नीर, निर्झर, चट्टाने, घाटियाँ, क्रन्दराएँ, हरे-भरे मैदान, झीले, मखस्थल और समुद्र धरती माँ की आरती उतारते सूर्य, चंद्र एवं तारे, षड-ऋतुओं का अपना संगीत, रंग-विरंगे पक्षियों का सुंदर संसार।

आधुनिक वैज्ञानिक युग में यह आवश्यक है कि प्रकृति द्वारा प्रदत्त इस निधि का वैज्ञानिक ढंग से उपयोग किया जाए और आनेवाले पीढ़ी को भी इसके प्रति जागरूक बनाया जाए। पर्यावरण चेतना व पर्यावरण संरक्षण आज के युग की प्रमुख माँग है।² प्राचीन काल के ऋषि-मुनियों तथा महापुरुषों ने पर्यावरणीय चेतना को जन-जीवन से जोड़ने की कोशिश की है। उनके अनुसार प्रकृति से प्रेम और उसका साहचर्य ही मनुष्य को पर्यावरणीय प्रदूषण से बचा सकता है। पिछले कुछ दशकों में जीव एवं पर्यावरण के बीच तादात्म्य को गहरा आघात लगा है। वर्तमान भौतिक युग की जटिल समस्याओं से जनसंख्या विस्फोट, औद्योगिकरण, जनित प्रदूषण, अनियंत्रित कंक्रीट भवनों का निर्माण, पर्यावरण असंगत विकास योजनाएँ, परिवहन साधनों की संख्या में वृद्धि, खनन द्वारा खनिजों की प्राप्ति, जंगलों का नाश आदि के कारण पर्यावरणीय विघटन, प्रदूषण तथा परिस्थितिक असंतुलन होता जा रहा है। पूँजीवाद के विकास के साथ-साथ उसकी संस्कृति विकसित होती रही है। वैश्वीकरण, उपभोक्तावाद, बाजारवाद, आर्थिक साम्राज्यवाद, उपनिवेशवाद की संस्कृति इसी पूँजीवाद की देन है। भूमंडलीकरण और वैश्वीकरण पूँजीवाद के इस उत्तर-आधुनिक दौर में कविता प्रत्येक घटना की बड़े सजगता से देखती है। आधुनिक कविता में पर्यावरण विमर्श भी शामिल हुआ है।

हमारे कवि एवं लेख कइस खतरनाक स्थिति से पूर्णतया जागरूक हैं। हिंदी के अनेक विद्वान इस बात पर एकमत हैं कि दलित-विमर्श, स्त्री-विमर्श और पर्यावरण-विमर्श के बिना अब कोई गंभीर चर्चा नहीं है। आजकल आधुनिक हिंदी कविता की अपनी एक सुनिश्चित रूपरेखा बन चुकी है और यह काव्यधारा हिंदी साहित्य की एक प्रवृत्ति के रूप में उभर आयी है। हिंदी के कवि आलोचक डॉ. वेदप्रकाश अमिताभ के नुसार "संवेदना को सुरक्षित रखते हुए नारी, दलित व्यवस्था आदि के साथ-साथ 'पर्यावरण' भी कविता की केंद्रीय चिंता का एक उल्लेखनीय पक्ष है। अतः यह आकस्मिक नहीं है कि समकालीन कविता में पर्यावरण-प्रदूषण से उत्पन्न चिंताएँ भी जहाँ-तहाँ झाकती हैं।..... हिंदी के अनेक कवियों ने चिंता व्यक्त की है कि जब तकनीकी सम्यता धरती के स्नायु तंत्र को छिन्न-भिन्न करेगी, तब धरती और प्रकृति विषुव्य होगी ही।"³ त्रिलोचन, केदारनाथ सिंह, रामदरश मिश्र, वशीलाल परमार, पन्नालाल 'अरक', यदुनंदन प्रसाद शर्मा, डॉ. आर. एस. सेंगर, राजकटारिया 'अजीज', अशोक कुमार गौतम (घायल), अनिलकुमार, बी. रानी दिसोदिया, डॉ. किशन शुक्ल, एम. भारती, सत्यनारायण शर्मा, सुमित्रानंदन पंत, निराला, केदारनाथ अग्रवाल जैसे कवियों ने अपनी कविताओं में इन्हीं तथ्य को देखूबी ढंग से उच्चारने की कोशिश की है। अपने समय एवं समाज के प्रति संवेदनशीलता रखनेवाले इन कवियों की चिंता यह है कि हमारी हवा प्रदूषित हो रही है। पानी और मिट्टी जहरीली हो रही है। जंगलों का विनाश हो रहा है। पेड़-पौधे चड़ी मात्रा में कट गये हैं। उनके कारण मौसम निरंतर बदलता जा रहा है।

कवि अशोककुमार गौतम (घायल) 'पर्यावरण' कविता में लिखते हैं-

"प्रदूषण है बहुत भयंकर, हर प्राणी पर वार न करे।

वायु मंडल को दूषित कर, वातावरण को बेकार करे।

प्रदूषण से रोग घनपते, इसे हमें हटा है-

पर्यावरण बड़ाना है।"⁴

INTERNATIONAL JOURNAL OF RESEARCH AND ANALYTICAL REVIEWS (IJRAR)

An International Open Access Journal | Approved By ISSN and UGC

Ref No : IJRAR/Vol 6 / Issue 1 / 058

2018-19
MRB

90

To,
Mahadev Benke

Subject: Publication of paper at International Journal of Research and Analytical Reviews (IJRAR).

Dear Author,

With Greetings we are informing you that your paper has been successfully published in the International Journal of Research and Analytical Reviews (IJRAR) - IJRAR (E-ISSN 2348-1269, P- ISSN 2349-5138). Thank you very much for your patience and cooperation during the submission of paper to final publication Process. It gives me immense pleasure to send the certificate of publication in our Journal. Following are the details regarding the published paper.

About IJRAR : UGC and ISSN Approved - International Peer Reviewed Journal, Refereed Journal, Indexed Journal, Impact Factor: 5.75, E-ISSN 2348-1269, P- ISSN 2349-5138

Registration ID : IJRAR_198299

Paper ID : IJRAR1AAP058

Title of Paper : MATRI PUSHPA KE UPPNIYASO MEIN NARI VIMMAN

Impact Factor : 5.75 (Calculate by Google Scholar) | License by Creative Common 3.0

DOI :

Published in : Volume 6 | Issue 1 | March 2019

Page No : 221-222

Published URL : http://www.ijrar.org/viewfull.php?&p_id=IJRAR1AAP058

Authors : Mahadev Benke

Thank you very much for publishing your article in IJRAR. We would appreciate if you continue support and keep sharing your knowledge by writing for our journal IJRAR.

A.B. Joshi

Editor In Chief

International Journal of Research and Analytical Reviews - IJRAR
(E-ISSN 2348-1269, P- ISSN 2349-5138)

Principal,
M.A. Shastryrao Mandlik Mahavidyalaya
Tul. Kagal, Dist. Kolhapur

Indexing Partner

THOMSON REUTERS

ENDNOTE

Google Scholar

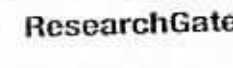
CiteSeerX

Scribd

ISSUU

XEROX COPY

मैत्रेयी पुष्पा के उपन्यासों में नारी विमर्श

(चाक, अगनपाखी, इदन्नमम, छिनमस्ता, पीली आँधी के संदर्भ में)

प्रा. महादेव बेनके,
हिंदी विभाग प्रमुख,
सदाशिवराव मंडलिक महाविद्यालय,
मुरगुड, जिला—कोल्हापुर।

हिंदी साहित्य में इसी पचास वर्ष के दशक में नारी विमर्श को साहित्यकारों ने स्थान दिया है। नारी विमर्श का मतलब है, विचार-विनिमय के माध्यम से स्त्री के जीवन संघर्ष एवं अस्तित्व पर मंथन करना नारी विमर्श है। प्रो. रोहिणी अग्रवाल जी के नुसार—“स्त्री को केंद्र में रखकर समाज, संस्कृति, परंपरा एवं इतिहास का पुर्नपरिक्षण करते हुए स्त्री ककी मानवीय दृष्टि से विचार करने की अनवरत प्रक्रिया।” हिंदी साहित्यकार महोदवी वर्मा अपने ‘दीपशीखा’ काव्य की भूमिका में लिखती है—“नारी केवल मांस-पिंड की संज्ञा है। आदिकाल से आज तक विकास पथ पर पुरुष का साथ देकर उसकी यात्रा को सरल बनाकर उसके अभिशापों को स्वयं झेलकर और वदानों से उसके जीवन में असय शक्ति भरकर मानव में जिस व्यक्तित्व, चेतना और हृदय का विकास किया है, उसी का पर्याय नारी है।”²

अर्थात् स्त्री या नारी विमर्श के अंतर्गत अतीत, समकालीन, भूत, वर्तमान, भविष्य में अन्विति एवं संगति में विश्लेषण का भाव प्रधान रहता है। स्त्री विमर्श अपने अधिकार, हक के लिए पैरवी है। वह पुरुषों का विरोध नहीं करती बल्कि उसके क्रूरता का विरोध करती है। स्त्री चरित्रों को लेकर प्रेमचंद, अमृतलाल नागर, जैनैन्द्र, अज्ञेय जैसे रचनाकारों ने बेहद रचनाएँ की हैं। उसी प्रकार आधुनिक हिंदी लेखिकाओं ने भी पिछले दो दशकों से स्त्रियों के और खुद के बारे में लिखना प्रारंभ किया है। प्रत्यक्ष भोगे हुए अनुभवों को अभिव्यक्त करते हुए हिंदी साहित्य में अति उच्च स्थिति पर ले रखा है।

समकालीन महिला हिंदी लेखिकाओं में मैत्रेयी पुष्पा का साहित्य अपने अलगत्व के कारण परिचित है। उन्होंने अपनी सृजनात्मक ऊर्जा से साहित्य तथा समाज को आंदोलित किया है। साथ ही जनमानस में संस्कारित चिंतन और नवचेतना निर्माण की है। भारतीय स्त्री चेतना, सामाजिक वास्तव और बुंदेलखंड क्षेत्र का आंचलिक सौंदर्य उनके साहित्य की विशेषता है। उन्होंने ‘बेतवा बहती रही’, ‘इदन्नमम’, ‘झूला नट’, ‘अगनपाखी’, ‘चाक’, ‘विजन’, ‘आत्मा कबूतरी’ उपन्यास के साथ आत्मकथा, कहानी द्वारा स्त्री विमर्श से संबंधित बातों को साहित्य में स्थान दिया है। उनके बारे में रोहिणी अग्रवाल लिखती है—“मैत्रेयी पुष्पा के ग्रामीण संस्कार इज्जत और मर्यादा के नाम पर धिनीनी सच्चादृष्टों को मखमली आवरणों में ढाँकने का दोगलापन नहीं देते।”³ उन्होंने ग्रामीण स्त्री जीवन के कड़वे-मीठे सच को न कहा है बल्कि इन पात्रों के माध्यम से खुद का निजी अनुभव भी बता दिया है।

उनके ‘आत्मा कबूतरी’ में अपराधी जनजाति की स्त्री, ‘बेतवा बहती रही’ में विधवा, ‘इदन्नमम’ में अविवाहित लड़की, ‘चाक’ उपन्यास में विवाहिता, ‘नहीं ईसुरी फाग’ में लोक संस्कृति, लोकगायन में रची बसी नायिका के विभिन्न रूपों को स्थान दिया है।

‘चाक’ उपन्यास की सारंग लिंग भेद की विषमता से उपर उठकर न्याय और सच्चाई की लड़ाई लड़नेवाले श्रीधर को न केवल अपने में स्थान देती है बल्कि विवाहिता होकर भी अनल्लंघ्य मर्यादाओं को तोड़ती है। लेखिका इस बारे में कहती है—“लोग माने न माने स्त्री आदमी से दो गुना खाती है, चार गुना लज्जाशील, छः गुना हिम्मती और आठ गुना कामिन। तभी तो उसे गहनों से बाँध-छेद कर रखा जाता है।”⁴ इस उपन्यास की दादी का मानना है कि “जो बेटी माता बेटी जानती है उसकी साँस मरते दम तक काँटों में उलझी रहती है।”⁵ मनुष्य के रूप में जीने की इच्छाशक्ति और साहस ही उसे अपने पति से अलग होने में सहायक होती है। नारी की सहन करने की शक्ति, जुझने, झेलने की व्यथा इस उपन्यास में चित्रित है। इस उपन्यास की विशेषता यह है कि कोई भी स्त्री पात्र रोती नहीं है। बालकिशन के साथ शारीरिक संबंध रखकर उसके द्वारा हुए बछिया को शीलो उसका नाम नहीं देती। और परंपरा, आदर्श छवि को ध्वस्त कर ‘जैसे को तैसा’ मार्ग चुनती है। स्त्री का अस्तित्व बोध जब पुरुष के लिए चुनौती बन जाता है तब पुरुष कभी उसे डरा-धमकाकर, प्यार से, कभी मारकर उसकी सीमा को संकुचित बनाकर उसे याद दिलाता है।

‘कहीं ईसुरी फाग’ उपन्यास में दो समांतर कथा सूत्रों से जुड़े हैं। एक के बाद एक अनेक स्त्री पात्र सामने आते हैं। समाज में स्त्री होने के कारण तय की गई भूमिकाओं से अन्य अपनी पहचान बनाकर हर एक चुनौती का सामना रकते हैं। ईसुरी की फागों की संबोधिता बनकर वदनामी की कलंक झेलनेवाली ‘रजरु’ केवल कल्पनाओं की कमनीया स्त्री बनकर ही जीवित नहीं रहती। बल्कि अपने जीवन के उत्तरार्द्ध में स्वाधीनता संग्राम में झॉंसी के रानी के साथ मिलकर युद्ध करती है। पति की परित्यक्ता और ईसुरी की प्रेमिका के रूप में गाँव के सारे मनुष्य भेड़ियों के बीच अकेली रज्जो हर प्रकार से स्वयं को सुरक्षित रखना जानती है। रामदास की बीवी बन पुत्र पैदा करने से सास और लछमन मईया के दबाव के आगे नहीं झुकती।

स्त्री के संबंध में मैत्रेयी जी ने हर अन्याय का विरोध किया है। इस आड में आनेवाली सामाजिक परंपरा, मान्यता का खंडन किया है। पितृसत्ता पद्धतीने स्त्रियों का अनेक प्रकारों से मुक्ति का मार्ग बंद किया है। उसे बदलने का साहस उनके साहित्य में मिलता है।

Jaysing (91)

Peer Reviewed Referred
and UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277 - 5730
AN INTERNATIONAL MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH JOURNAL

AJANTA

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
Hindi

Ajanta Prakashan

IMPACT FACTOR / INDEXING

2018 - 5.5

www.sjifactor.com

CONTENTS OF HINDI

अ. क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१३	बहुसंस्कृतिवाद सागरकुमार विठ्ठल जाधव	५८-६१
१४	हिंदी साहित्य में चित्रित बहुसांस्कृतिकता प्रा. संदीप पांडुरंग शिंदे	६२-६७
१५	बहुसांस्कृतिकता और नारी डॉ. संजय वजरंग देसाई	६८-४२
१६	गली आगे मुडती है उपन्यास में बहुसंस्कृतिवाद प्रा. सुधाकर कल्लाप्पा इंडी	७३-७७
१७	वैधीकरण और हिंदी कविता सौ. अश्विनी विश्वजीत पाटील	७८-८०
१८	बहुसंस्कृतिवाद का प्रभाव और राजेंद्र यादव की कहानी 'प्रतिक्षा' सौ. विद्या शामराव चौगले	८१-८३
१९	डिजिटल इंडिया : ग्रामीण शिक्षा के संदर्भ में एक अध्ययन अर्पित सुमन टोप्पो	८४-८७
२०	कौशल्य विकास : एक कदम कुशलता की ओर श्रीमती प्रियंका भारती डॉ. गुरान कुमार	८८-९२
२१	बहुसंस्कृतिवाद का हिंदी साहित्यपर प्रभाव बौद्ध संस्कृति का हिंदी नाटकोंपर प्रभाव (जयांकर प्रसाद जी के नाटकों के संदर्भ में) प्रा. डॉ. भानुदास आगेडकर	९३-९६
२२	बीसवीं सदी के अंतिम दशक की हिंदी कविता एक अध्ययन प्रा. जयसिंग मारुती कांबळे	९७-१०३

२२. बीसवीं सदी के अंतिम दशक की हिंदी कविता – एक अध्ययन

प्रा. जयसिंग मारुती कांबळे

सदाशिवराव मंडलिक महाविद्यालय, मुरगूड, तसहील – कागल, जिला – कोल्हापुर.

सन 1990 के बाद देश, समाज, विश्व स्तर पर कई उलट फेर हो गए। वैश्विक स्तर पर आए भूमंडलीकरण, उदारीकरण और निजीकरण के कारण सारा विश्व एक विश्व-ग्राम बन गया। सूचना और प्रौद्योगिकी के विकास के कारण उत्पादन में विकास हो गया पर दूसरी ओर बेरोजगारी की समस्या बढ़ गई। सन 1991 में भारत ने वैश्विक स्तर पर मुक्त अर्थनीति के करार पर हस्ताक्षर किए। परिणाम स्वरूप भारत विश्व के अन्य देशों के लिए बाजारपेठ के तौर पर उपलब्ध हो गया। अंतिम दशक में राजनीति में कई बदलाव आ गए। बावरी मस्जिद के गिरने के बाद धर्म राजनीति का केंद्र बन गया। काँग्रेस की जगह जनता दल, भाजप आदि राजकीय पक्षों ने अपनी नींव डाली। अब सरकार गठजोड़ से बनाई जाने लगी। राजकीय अस्थिरता इस काल की विशेषता है। इसी दौरान जातीयता, सांप्रदायिकता का जोर भी बढ़ने लगा। बावरी मस्जिद का गिरना, राम मंदिर का संघर्ष, इससे पूरा देश प्रभावित हो गया। एक प्रकार से यह दशक राजकीय, आर्थिक, धार्मिक, सामाजिक अस्थिरता का दशक रहा। इससे तत्कालीन कवि प्रभावित हो गए।

बीसवीं शताब्दी के अंतिम दशक में निर्मित साहित्य को उत्तर आधुनिक विचारधारा में ढाला जाता है। वस्तु के बजाय वस्तु के मूल्य को महत्वपूर्ण माननेवाली यह विचारधारा है। नयी कविता, समकालीन कविता की कुछ प्रवृत्तियों को साथ लेकर अंतिम दशक का काव्य विकसित हो गया। राजनीतिक, आर्थिक, सामाजिक बदलावों से प्रभावित यह कविता अपने-आप में एक अलग सी पहचान बनाने का प्रयास करने लगी। पूँजीवादी व्यवस्था के केंद्र में औद्योगिकरण और उत्पादन थे, उत्तर पूँजीवादी व्यवस्था के केंद्र में प्रौद्योगिकी और उपभोगवाद (बाजारवाद) है। अतः एक बात तो स्पष्ट है कि इस धारा के प्रचलन और विकास में तत्कालीन परिस्थितियों की भूमिका महत्वपूर्ण है। भूमंडलीकरण, निजीकरण, उदारीकरण (लिबरलायझेशन) आदि बातों से प्रभावित इस कविता ने उन स्थितियों को बड़ी सशक्तता से पाठकों के सामने लाया। पूँजीवाद का विकास उत्तर आधुनिकता का अभिन्न अंग है। जैसे का बढ़ता महत्त्व, प्रौद्योगिकी का विकास, कम होते सामाजिक-मानवीय मूल्य, विखराव, टूटन, विघटन, कम होता समय, बढ़ती स्पर्धात्मकता, मनुष्य की जगह लेता यंत्र आदि के साथ-साथ दलित विमर्श, स्त्री विमर्श, सत्ता विमर्श की शुरुआत और विकास इन बातों को चित्रित करता इस समय का साहित्य परंपरा से जुड़कर भी अपने समय की समग्रता को रेखांकित करता है। चंद्रकांत देवताले, विनोदकुमार शुक्ल, अशोक वाजपेयी, मंगलेश डबराल जैसे कुछ साहित्यकार हैं जिन्होंने इस दौर में अपनी अलग पहचान बनाई है। उनके साहित्य को सामने रखकर प्रस्तुत शोधालेख में विषय विवेचन करने का प्रयास किया है।

संस्कृति की विशाल परिधि से कविता को जोड़नेवाले सृजनधर्मी कवि देवताले का सारा काव्य सामान्य आदमी की पीड़ा, संत्रास के साथ युगबोध पर उनकी पैनी दृष्टि से आघात करता है साथ ही अन्याय का प्रतिरोध

D.V. Gose

92

Peer Reviewed, Referred and
UGC Listed Journal
(Journal No. 40776)

ISSN 2277-5730
AN INTERNATIONAL
MULTIDISCIPLINARY
QUARTERLY RESEARCH
JOURNAL

AJANTA

IMPACT FACTOR / INDEXING 2018 - 5.5
www.sjifactor.com

XEROX COPY

Principal,
Sadashivrao Mandlik Mahavidyalaya,
Murgud Tal Kagal, Dist. Kolhapur

Ajanta Prakashan

Volume-VIII, Issue-I
January - March - 2019
Marathi Part - I

❧ CONTENTS OF MARATHI PART - I ❧

अ.क्र.	लेख आणि लेखकाचे नाव	पृष्ठ क्र.
१	मानव आणि पर्यावरण संबंध प्रा. सरिता आण्णसो मोरे	१-५
२	बहुसंस्कृतीवाद व दिव्यंग विद्यार्थी यांना मराठी अध्ययनात येणारी आव्हाने यांचा अभ्यास करणे प्रा. अजितकुमार भिमराव पाटील	६-११
३	आदिवासी कवितेतील संस्कृती प्रा. डॉ. माधव मारुती भोसले	१२-१६
४	सॅन्ड्रिय खटाचे भारतातील शाश्वत शेती विकासावरील परिणाम : एक अभ्यास प्रा. डॉ. अ. झी. भगदूम	१७-२२
५	जागतिकीकरणाचे ग्रामीण जीवनावरील परिणाम प्रा. अरविंद मारुती चौगले	२३-२४
६	भारतीय औद्योगिकीकरणाचा विकास प्रा. सौ. अनघा धनाजी मोरुस्कर	२५-२९
७	बहुसंस्कृती, भाषा, बोली आणि जागतिकीकरण प्रा. डॉ. शिवाजीराव पाटील	३०-३३
८	बहुसांस्कृतिक वादाचा कवितेवरील प्रभाव प्रा. विमल अंकुश कोळी	३४-३८
९	बहुसांस्कृतिकवाद आणि मराठी स्त्रीवादी साहित्य डॉ. सुखदेव नारायण एकल	३९-४३
१०	भारतातील परकीय प्रत्यक्ष गुंतवणूक प्रा. विश्वास दत्तात्रय मंडले	४४-४८
११	बहुसांस्कृतिकवाद आणि महिला सबलीकरण प्रा. रेखा काशिनाथ पसाले	४९-५२
१२	बहुसंस्कृतीवादाचा आधुनिक नाट्यवाडमयातील स्त्री रुपांवर झालेला परिणाम प्रा. राजश्री मनोहर बिसुरे	५३-५६
१३	बहुसंस्कृती वादाचा राज्यशाखावरील प्रभाव एक अभ्यास प्रा. दिगंबर विठ्ठल गोरे	५७-६०

१३. बहुसंस्कृती वादाचा राज्यशास्त्रावरील प्रभाव एक अभ्यास

प्रा. दिगंबर विठ्ठल गोरे

राज्यशास्त्र विभाग, सदाशिवराव मंडलिक महाविद्यालय, मुसगुड, ता. कागल.

प्रस्तावना

विश्वाच्या निर्मितीच्या सुखातीला मानव निसर्ग अवस्थेमध्ये होता. तेव्हा तो सामुदायीक जीवन जगत होता. अन्न शोधण्यासाठी आणि स्वतःच्या संरक्षणासाठी तो टोळी करून जंगलात भटकत होता. अज्ञानी असल्यामुळे सत्ता, संपत्ती, पत्, प्रतिष्ठा, प्रभाव या घटकापासून तो अलिप्त होता. पण जेव्हा या टोळ्यांनी विशिष्ट भूपृष्ठावर आपला हक्क सांगितला तेव्हापासून या टोळ्यांमध्ये हे माझे आहेत ते तुझे आहे यावरून संघर्ष होवू लागले. या टोळ्यांच्या वास्तव्यातूनच छोटा समाज निर्माण झाला. त्या समाजात विविध ज्ञाती, धर्म, प्रथा, नितीनियम निर्माण झाले. कालांतराने एकमेकांवर बर्चस्व ठेवण्यासाठी युद्धाचा वापर सुरु झाला. त्यातूनच सबल व्यक्ति दुर्लबल व्यक्तिवर प्रभाव टाकू लागले व त्यांना आपल्या इच्छेनुसार वर्तन करावयास भाग पाडू लागले. तेव्हा पासून अनेक लहान मोठ्या राज्यांची, संस्थांची निर्मिती झाली. त्यांच्यामध्ये वेगळे वेगळे विचार, कल्पना, संस्कृती यांची देवाण घेवाण सुरु झाली. तेव्हा पासूनच वेगवेगळ्या राजकीय संकल्पना पध्दती, विचार प्रणालींची निर्मिती झाली.

इ.स.पुर्व काळातील ग्रिकसंस्कृतीचा आजच्या जागतिक राजकारणावर प्रभाव झालेला आहे. अध्यात्म, धर्म, नीती, संस्कृती, मानसशास्त्र अशा विविध दृष्टीकोनातून मानवी जीवना संबंधीचे तत्वज्ञान प्लेटोने मांडलेले आहे.

बहुसंस्कृती वादाचे समर्थन

बहुसंस्कृती वादाचे जे समर्थक आहेत ते याकडे एक चांगली पध्दत म्हणून पहातात. लोकांना त्यांच्या वास्तविक जीवनात त्यांचे अस्तित्व व्यक्त करण्याची परवानगी देते. त्यांनी असा विचार मांडला की संस्कृती एक जात किंवा धर्म यावर आधारित कोणतीही परिभाषा नाही. परंतु बऱ्याच घटकांचे परिणाम आणि शब्द म्हणून त्याप्रकारे बदल झाला आहे.

एकासंस्कृतीच्या स्थापनेत बहुसंस्कृती वाद

सामान्यतः बहुसंस्कृती वाद एक सैधांतिक दृष्टीकोन आणि पाश्चात्य राष्ट्रांच्या राज्यामध्ये धोरण स्विकारणे ज्यामुळे स्पष्टपणे १८ व १९ व्या शतकात वास्तविक राष्ट्रीय ओळख प्राप्त केली होती. अशिया, अफ्रिका आणि अमेरिकन संस्कृतीक दृष्ट्या वैविध्यपूर्ण आणि कल्पित बहुसंस्कृती आहेत. काही ठिकाणी सांप्रदायिकता एक राजकीय मुद्दा आहे. या राज्याद्वारे स्विकारली गेलेली धोरणे बहुतेक वेळा पाश्चात्य जगात बहुसंस्कृतीक धोरणाशी समान असतात. परंतु ऐतिहासिक पार्श्वभूमी वेगळी असते. त्यांचे लक्ष एकलसंस्कृती किंवा प्रजाती राष्ट्रनिर्मिती करणे हे उद्दिष्ट असते.

महात्मा गांधी यांचे सर्वोदय, स्वयंपूर्ण खेड याविषयीचे विचार

डॉ. के.डी. पाटील
अर्थशास्त्र विभाग,
सदाशिराव मंडलिक महाविद्यालय,
मुरुगुड ता. कागल, जि. कोल्हापूर

प्रस्तावना:

भारतीय स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्यनंतर काळांमध्ये प्रत्यक्ष सहभागी असलेल्या लोकमान्य टिळक, दादाभाई नौरोजी, नेताजी सुभाष चंद्र बोस, महात्मा फुले, बाबासाहेब आंबेडकर, महात्मा गांधी असे अनेक नेते होऊन गेले. त्यांचे सामाजिक, आर्थिक, राजकीय, विकासात्मक असे अनेक वेगवेगळे विचार देशाच्या स्वातंत्र्याला व स्वातंत्र्यानंतर देशाच्या विकासाला उपयुक्त ठरले. त्यामध्ये महात्मा गांधी यांचे कार्य व विचार हे वेगळ्या स्वरूपाचे होते. कारण त्यांनी सत्य, अहिंसा, सत्याग्रह या तत्वांच्या आधारे देशाला स्वातंत्र्य मिळवून देण्याचा प्रामाणिक प्रयत्न केला. तात्कालीक परिस्थितीमध्ये त्यांच्या विचारांना आणि कार्याला काही लोकांचा विरोध होता तर काही लोकांचे सहकार्य मिळाले. त्यांच्या विचारांचे अनुनायी बनून अनेक लोकांनी स्वातंत्र्याच्या कार्यात सहभाग घेतला. त्यांच्या संपूर्ण कार्याचा विचारांचा गाभा म्हणजे सनदशीर मार्गाने साधी राहणीमान व शांततेने देशाला स्वातंत्र्य मिळवून शांततेच्या मार्गाने लोकांचा, समाजाचा, देशाचा आणि पर्यायाने संपूर्ण देशाचा विकास साधणे हा होता. त्यांनी सत्य व असहकार या हत्यारांचा प्रभावी वापर करून देशाच्या स्वातंत्र्याचे व विकासाचे ध्येय गाठले आहे.

उद्देश:

या संशोधन निबंधामध्ये गांधीजींच्या विकासात्मक संकल्पनेचा अभ्यास करणे व गांधीजींच्या स्वयंपूर्ण खेडे व सर्वोदय या संकल्पनेचा अभ्यास करणे व त्याचा सध्याच्या काळांमध्ये उपयुगिता तपासणे.

गृहितके:

महात्मा गांधी यांचे विचार हे स्वातंत्र्य पूर्व कालावधीमध्ये स्वातंत्र्य मिळविण्यासाठी जसे उपयोगी होते तसे ते सध्या व्यक्ती, समाज व देशाच्या विकासासाठी उपयुक्त आहेत या गृहितकावर आधारलेले आहेत.

अभ्यास पध्दती:

या संशोधन निबंधासाठी दुय्यम माहितीच्या साधनांचा वापर केला आहे त्यामध्ये गांधीजी विषयी वेगवेगळ्या ग्रंथांचा, चरित्रांचा, वेगवेगळी दैनिके, मासिके यामधील वेगवेगळ्या लेखांचा वापर केला आहे. विशेषतः स्वातंत्र्यपूर्व व स्वातंत्र्यनंतर काळात प्रकाशित माहितीचा आधार घेतला आहे.

महात्मा गांधी यांचा परिचय:

महात्मा गांधी यांचे संपूर्ण नाव मोहनदास करमचंद गांधी असे असून त्यांना 'बापू' या नावाने ओळखिल जात होते. त्यांचा जन्म २ ऑक्टोबर १८६९ रोजी गुजरात येथील पोरबंदर या गावी झाला. त्यांचे कुटुंब मूळचे व्यापारी होते. त्यांचे वडिल करमचंद गांधी पोरबंदर (काठियावाडा) राज्याचे दिवाण होते. त्यांची आई पुतळाबाई ही धार्मिक प्रवृत्तीची होती. महात्मा गांधी यांच्यावर लहानपणी शिस्तीचे व नैतिकतेचे संस्कार झाले होते. महात्मा यांचा स्वभाव लाजाळू होता. म. गांधी यांचे प्राथमिक शिक्षण पोरबंदर व माध्यमिक शिक्षण राजकोट, तर उच्चशिक्षण भावनगर येथे झाले. पुढे १८८८ इंग्लंडला कायद्याचा अभ्यास करून १८९१ ला ते परत आले. १८९३ साली त्यांनी पोरबंदर येथील दादा अब्दुल्ला आणि कॅ. या एका वकिली फर्मचं दक्षिण आफ्रिकेतील खटले चालविण्याचे कंत्राट घेतले होते. त्यांचे लग्न वयाच्या १३ व्या वर्षी कस्तुरबांशी विवाह झाला तर त्यांनी दक्षिण आफ्रिकेमध्ये २१ वर्षे काढली. महात्मा गांधींनी कायद्याच्या व्यवसायातील आपल्या कौशल्यावर प्रभुत्व मिळवून तसेच त्यांचे राजकीय विचार, आर्थिक विचार, आदर्श आचारपध्दती यांची जडणघडण झाली. वर्गभेद,